

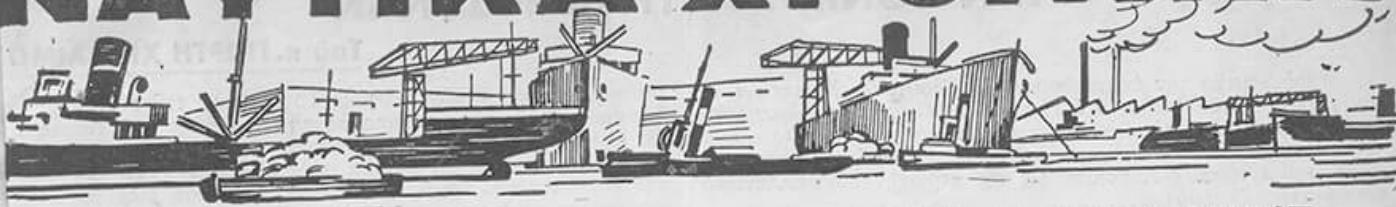
NAYTIKA XPONIKA

15η Ιουνίου 1945

Αρ. Φύλλου 242/1

ΝΑΥΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΕΜΠΟΡΟΝΑΥΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΕΤΟΣ ΙΒ' (ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β')
ΑΡΙΘΜΟΣ 242 (1)

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ Δ.Ν.ΚΩΤΤΑΚΗΣ ΕΠΙ ΤΗΣ ΥΔΗΣ Τ.ΤΖΟΥΝΑΚΟΣ

ΠΕΙΡΑΙΕΣ
21 ΙΟΥΝΙΟΥ 1945

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΘΥΕΛΛΑΝ....

Τέσσαρα χρόνια παρήλθον άφοτου τα «Ναυτικά Χρονικά» έπειπον σαν έκδιδόμενα. Τέσσαρα χρόνια μαρτυρικά, συλαβίας, πόνου, έγχαρτερήσεως. Πόση άγωνία, πόσον αἷμα, πόσα: θυσίαι ψυχών, πόσα δλοκαυτώματα και τραγυδίσια...

Κάτω από τό δάρβαρον τού κατακτητού πέλμα έσιώπησαν και αἱ στήλαι αὐταί. Δὲν είχαν λόγον ούπάρξεως. Δὲν ήσαν πλέον εἰς θέσιν νὰ μεταφέρουν ἐδῶ, εἰς τὴν Μητέρα — Πατρίδα, τὸν ὑπονομον παλιὸν τῆς γαυτίλιακῆς μας ἀνὰ τὴν Υδρόγειον δραστηριότητος. Η ὑπόδουλος Ἑλλὰς ἀπεκόπη πρωταρχικοῦ στοιχείου τῆς ζωῆς της, τῆς θαλασσινῆς ζωῆς.

Καὶ ἐνῷ εἰς τὴν κοιτίδα τοῦ πολιτισμοῦ ἐπεκράτει ἡ δύναμις τῆς διάρδαρθτος και ἡγεμόνευε τὸ δύσκαμπτον, τὸ ὄμβον τοῦ μιλιταρισμοῦ πνεῦμα, ἐνῷ ἡμεῖς ἐδῶ καρτερικά ἔζούσαμε μέσα εἰς τὴν σκοτεινήν νύκτα τὸ ἐπικὸν δρᾶμα τῆς ἔθνικῆς ἀνατάσσεως, τὸ ἑλληνικὸν και μόγον πλοῖον, ἡ σύγχρονος τῶν ἑλευθερῶν μας κινῶτος, προέκτασις αὐτὸ τοῦ ἔθνικοῦ ἐδάφους, εἰς μίαν ἀρραγήν συνέχειαν τῆς τρισχιλετοῦ τοῦ Γέρους ιστορίας, δὲν ἐγγύρισε τὴν δουλείαν, δὲν ὑπέκυψεν εἰς τὴν κτηνώδη τοῦ κατακτητοῦ δίαν.

Τὰ «ξύλινα τείχη» περιέκλεισαν και πάλι — διὰ πολλοστὴν φοράν — τὰς ἀπλίδας και τὰ ιδανικὰ τῆς ἑλληνικῆς ψυχῆς. Τούγαν μακριὰ ἀπό τὰ γαλανὰ νερά, διὰ νὰ συνεχίσουν πέραν εἰς τοὺς ὁκεανούς, παντοῦ δπου ἔχθρος, τὸν ἀγώνα τῆς ἔθνικῆς ἀντιστάσεως, Ἐκράτησαν, παράπλευρα μὲ τοὺς ἀλλούς συμπάχους ἀγωνιστάς, ὑψηλὰ τὴν τιμὴν και τὸ σονοια τῆς Ἑλλάδος. Μοῖρα ἀλγηθινὰ ζηλευτή!

* * *

Συνεχισταὶ τῶν ὥραιοτέρων τῆς Φυλῆς παραδόσεων, ἀκλόνητοι, προστήλωμένοι εἰς τὸ ὑπέρτερον καθήκον τοῦ θαλασσινοῦ μας εἰς τὴν ἀπεραντοσύνην τοῦ πόντου τὸ νεώτερον τῆς Ναυτιλίας μας ἐπος. Εἰς ἑκατόμβας ἐπυργοῦντο τὰ εὐγενικὰ τοῦ ἀγῶνος θύματα και τὰ ἑλληνικὰ σκάφη εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς Πατρίδας ἀθρόα κατεποντίζοντο ὑπὸ τὰ σκληρὰ ὑπούλου ἔχθρου πλήγματα.

* * *

Τώρα ὁ δάρβαρος ἐπέρασε! Λήψεις πίσω του τὴν καταστροφὴν και τὴν ἐρήμωσιν. Τώρα ἐν μέσῳ τῶν ἐρειπίων και τὰ «Ναυτικά Χρονικά» ἐπανεκδίδονται. «Ισως τῶν παλαιῶν καλῶν ἡμερῶν ἀνάμνησις νὰ είνει και αὐτά. «Ισως διως και τὸ πρώτον, τὸ σταθερὸν ἔθιμο διὰ τὴν γέναν πρὸς τὴν θάλασσαν ἔξορμησιν.

Δὲν θὰ γνωρίσουν δέδαια αἱ στήλαι μας τῆς Ναυτιλίας τὴν σκληράν, ἀλλὰ και τόσον καρποφόρον πάλην εἰς τὰς θαλάσσας, δὲν θὰ γειτίσουν αἱ σελίδες τῶν «Ναυτικῶν Χρονικῶν» μὲ τῶν καρδιῶν μας τὴν ἐντατικὴν κίνησιν ἀνὰ τὴν Υδρόγειον. Εἰς τὸν ὄπιον τῆς συμμαχικῆς ὑποθέσεως, τοῦ πανανθρώπινου ἀγῶνος, ὁ-ικαύτωμα εἰσεφέραιμεν ἔνα στόλον ὀλόκληρον, καύχημα τοῦ «Ἐ-ινους», προϊὸν μόχθων, ἀγώνων, στερήσεων γενεῶν ὀλοκλήρων τῆς αιτικῆς μας οἰκουγενείας. Υπερήφανοι διὰ τὴν θυσίαν ἔγα δάκρυ θυντικῆς ευγνωμοσύνης θὰ χύσωμεν εἰς τὸ ὑγρὸν κοιμητήριον τῶν ἥρωκῶν θαλασσινῶν μας. Εγγύρισαν τὸν ώραιότερον θάγατον. «Επεσαν ὑπέρ Πατρίδος.

Και τώρα, κάτιο ἀπό τὸν ζείδωρον τῆς Ἑλευθερίας ἄνεμον, η ζωὴ ξαναρχίζει. Η θάλασσα μὲ τὴν δόποιαν δὲ «Ἑλλην» ἐγαλού-

χίθη, η θάλασσα, τὸ ἀπέραυτον αὐτὸ πεδίον τῆς ἐπιχειρηματικότητος τῆς Ελληνικῆς Φυλῆς, ἀστείρευτος πηγὴ πλούτου, μᾶς καλεῖ και πάλιν. Υπόσχεται πολλὰ και μεγάλα εἰς τὰ ἀγαπημένα τέκνα τῆς. Ερχόμεθα πρὸς αὐτὴν γεμάτοι πίστιν ἐπὶ τὸ μέλλον, ἐπὶ τὰς πυραδόσεις και τὰς ἀπαραμίλλους ίκανότητας τοῦ «Ἑλληνος» γαυτικοῦ.

Μέσα εἰς τὴν τρισχιλετὴν ιστορίαν τῆς Φυλῆς μας η θάλασσα ὑπῆρξεν η κοιτίς τῶν ἐπικῶν, τῶν ιστορικῶν τοῦ Γέρους ἔξορμίσεων. Πρὸς αὐτὴν και πάλιν ἀναποφεύκτως ἔλκεται η Ελληνικὴ ψυχὴ. Η θάλασσα περικλείει αὐτὴν τὴν ζωὴν τοῦ «Εθνους». Έκεὶ εἰς τὸν ἀγοκτόνον τοῦ πόντου δρίζοντα θ' ἀναπτύξῃ ἀδέσμευτος ὁ «Ἑλλην» τὸν ἀσύγκριτον δυναμισμόν του. Έκεὶ θ' ἀναδημουργήσωμεν ίσχυρὰν και μεγάλην τὴν Εθνικὴν Ναυτιλίαν.

* * *

Αἱ πυκναὶ σειραὶ τῶν ἑλληνικῶν ιστῶν ηραιώθησαν. Ολίγοι ἀπέμειναν μετὰ τὴν θύελλαν ὅριοι: και αὐτοὶ τσακισμένοι. Οι γαυτικοὶ μας ἀργοπεθαίνοντες εἰς τὸ ἀκρογιάλια τῶν νησιῶν μας, γοσταλγοὶ τοῦ μακρυνοῦ ὀκεανοῦ και οἱ «Ἑλληνες» ἐφοπλισταὶ παραχολουθοῦντες ἐπισταμένως τὴν ἔξελιξιν τῶν διεθνῶν γαυτιλιακῶν πραγμάτων προετοιμάζονται διὰ τὴν νέαν ἔξορμησιν. Ἀκάθοεκτοι ἐπιχειρηματίαι, λατρεύοντες ως τὸ ἴδιον αὐτῶν σπίτι τὸ πλοῖον, μὲ τὴν ἀσύγκριτον πείραν ἐκ τοῦ παρελθόντος, μὲ τὴν γνῶσιν τῶν ἀναγκῶν τοῦ παρόντος και μὲ τὴν αἰσιοδοξίαν τοῦ δημητριοῦ διά τὸ μέλλον, θὰ καλέσουν στενοὺς συνεργάτας των τοὺς θαλασσινοὺς μας, πέραν κάθε ἀναριβόστου διὰ τὰς σημερινὰς στιγμὰς ταξικῆς διαιρέσεως, διὰ ν' ἀνασυγκροτήσουν τὸν στόλον, διὰ ν' ἀνεγείρουν ὥραιον, ἐπιβλητικόν, ζηλευτὸν διὰ τοὺς φίλους και τοὺς ἔχθρούς, τὸ «Ἑλληνικὸν» γαυτιλιακὸν οἰκοδόμηται.

Κάτω από αὐτὸ θὰ στεγασθῇ και πάλιν η γαυτική μας οἰκογένεια. Θὰ γνωρίσῃ τὴν θαλπορήν, τὸ χαριόγελο τῆς ζωῆς, τὴν χαρὰν τῆς δημητριούς.

Και εἰς τὴν Ελλάδα, σ' αὐτὴν τὴν ώραιαν, τὴν ἀσύγκριτον Πατρίδα μας, θὰ εἰσρεύσῃ και πάλιν — η αἰωνία ιστορία — ἀπὸ τὸν ἀφρόν τῆς τρόπιδος τοῦ ἑλληνικοῦ σκάφους ἀφθονος δὲ χρυσός, αὐτὸς ποὺ τόσον χρειάζεται διὰ τὴν ἀνόρθωσιν τῶν ἐρεπίων, ποὺ ἐπεσώρευσεν δὲ θεός τοῦ πολέμου...

Δ. Ν. ΚΩΤΤΑΚΗΣ

Τὸ τεῦχος αὐτὸ ἀγαφέρεται εἰς τὸ πρόσφατον παρελθόν. Αἰποτελεῖ μίαν σύντομον κατὰ τὸ δυνατὸν ἀσκόπτησην τῆς ιστορικῆς πρὸς τὴν θυσίαν πορείας τοῦ Εμπορικοῦ μας Ναυτικοῦ κατὰ τὰ ἔτη 1939 — 45.

«Οταν η «Ἑλλὰς» ἐστέναζεν ὑπὸ τὸ πέλμα τῶν κατακτητῶν, πέραν, εἰς τὰς ἀγοκτάς θαλάσσας, τὸ ἑλληνικὸν πλοῖον ἐκράτησε τὴν ἔθνικὴν ἀγτίστασιν. Αὐτὴν ἀκριβῶς τὴν δρᾶσιν, τὴν μεστὴν ἀπὸ δυναμισμόν, μεταφέρομεν, ὑπὸ μίαν ώχραν ἀναπαράστασιν, εἰς τὰς σελίδας μας.

Αἱ εἰς δάρβαρον τῆς Ναυτιλίας παντοειδεῖς ἀσχηματικαὶ κατὰ τὴν περίοδον αὐτήν, τὰ ἀγωνιώδη προβλήματα τοῦ παρόντος και αἱ ἐπιδιώκεις τοῦ μέλλοντος, θὰ μᾶς ἀπασχολήσουν εἰς τὰ ἐπόμενα τεῦχη.

ΤΗΝ ΕΘΝΙΚΗΝ ΕΥΓΝΩΜΟΣΥΝΗΝ

Τοῦ κ. ΓΙΩΡΓΗ ΧΡ. ΛΑΙΜΟΥ

XΥποδεχόμεθα τὴν ἐπανέκδοσιν τῶν «Ναυτικῶν Χρονικῶν» μὲ τὴν χαρὰν ποὺ θὰ ἔπαιρνεν ὁ Ναυτικός, ὅλέπων ἀναμμένον γνώριμον φάρον, μετὰ τὸ μακρὸν ἀναγκαστικό του οὐσισμό, λόγῳ τοῦ πολέμου. Διότι τὰ «Ναυτικά Χρονικά» ὑπῆρξαν φάρος σταθερᾶς καὶ ἐντὸνος φωτοθολίας εἰς τὴν περιοχὴν τῶν Ἑλληνικῶν ναυτιλιαῖς ζητημάτων.

Εὐχαριστοῦμεν τὸν κ. Δημ. Κωττάκην καὶ τὸν διαβεβαίωμεν, διτὶ προσφέρει μίαν ἀνεκτίμητον ὑπηρεσίαν μὲ τὴν ἐπανέκδοσιν τοῦ Περιοδικοῦ του. Διότι ἡ Ναυτιλία μας δὲν εἶναι μόνον τὸ ὀραιότερον καὶ τὸ καθαρότερον κονδύλιον εἰς τὸ ἔνεργητικὸν τοῦ ἔθνικον οἰκονομικὸν θίου, ἀλλὰ καὶ μία ηθικὴ ἀξία ἀγνωστικῆς καὶ πολιτιστικῆς δυνάμεως, ζωογονούσα τὸ «Ἐθνος ὃς λειτουργία ἀναπτυσσετική».

Διὰ μέσου τῶν αἰώνων ὁ «Ἐλλην ναυτίλλεται». Συνυφαίνονται μὲ τὴν ταραχώδη ιστορίαν του, περιλαμπροὶ ὑψωμοὶ καὶ λυπηροὶ κατακρημνίσεις. 'Αλλ' εἴτε τὸ «Ἐθνος ὃψωνεται, εἴτε κρημνίζεται, ἢ τριήρης, τὸ θυζαντινὸν χέλανδον, ἢ κορβέτα, ἢ φρέαδα, τὸ ἴστιοφόρον, τὸ ἀτμόπλοιον, ζωτανεμένα ἀπὸ τὴν ψυχὴν τοῦ «Ἐλληνος ναυτίλου, διασχίζουν ἀδιακόπως τὰς θαλάσσας. Καὶ ὅταν μὲν τὸ «Ἐθνος εἶναι ὄψωμένον ἀποτελοῦν ὄθασις τοῦ μεγαλείου του καὶ τῆς ισχύος του. "Οταν δὲ εἶναι πεσμένον ἀποδεικύουσιν, διτὶ ὁ «Ἐλληνισμὸς δὲν ἀποθήσκει. 'Απλῶς κλυδωνίζεται, χωρὶς ὄμως καὶ νὰ καταποτίζεται. Χάρις εἰς αὐτὴν τὴν ναυτιλιακὴν ψυχὴν, ἀπεθησαρισθεὶς εἰς τὴν ιστορίαν μας τὸ μοναδικὸν φαινόμενον Ναυτιλίας προϋπαρχούσης τοῦ Κράτους καὶ ἐπιθισύσης αὐτοῦ.

Εἰς τὴν Ἐθνεγεροίαν τοῦ 1821, τὰ ἑλληνικὰ ἐμπορικὰ σκάφη γίνονται πολεμικὸς στόλος. Τὰ ἐμπορικὰ πληρώματα ἀναδεικνύονται ἀπειροπόλεμοι ναυμάχοι. Καὶ διαδέχονται τὰς θυσίας, τὰ τρόπαια καὶ τοὺς ἀγώνας αἱ νῖκαι, διὰ νὰ ἔξασφαλισθῇ εἰς τὴν δουλωμένην Ἐλληνικὴν ἦραν ἐλεύθερα Ἐλληνικὴ θάλασσα. 'Απὸ τῆς στιγμῆς ἑκείνης ἔθεμελιώθη τὸ ἐλεύθερον Ἐλληνικὸν Κράτος. 'Απὸ τὰ ἔξακοσια ὄμως σκάφη περιεσώθησαν, διὰ νὰ χαιρετίσουν τὴν ἐλεύθεριν, μόνον πεντήκοντα.

«Χρήστος οὐδὲν τὸν διεισέρχεται τὸν Κράτους νὰ κάμη Ναυτιλίαν, ἀφοῦ κῆδη ἑκείνη εἰχεν ἀπολεσθῆ, πρωταγωνιστούσα νὰ κάμη τὸ Κράτος. Τὸ Κράτος ὄμως ἥτο πτωχὸν καὶ αἰμόφυρτον ἀπὸ τὰ τραύματα τοῦ ἀγώνος. Τὸ Κράτος εἰχεν ἀνάγκην νὰ θοηθῇ, δὲν ἥδηντο νὰ θοηθῇ. »

«Ἡ Ναυτιλία ὄμως ἔγινε, διότι ὑπῆρχεν ἡ ναυτιλιακὴ ψυχὴ τοῦ «Ἐλληνος ναυτίλου. Καὶ προτοῦ συμπληρωθῆ ἐικοσιπενταετία ἀπὸ τοῦ τερματισμοῦ τοῦ ἀπελευθερωτικοῦ ἀγώνος, τὸ ἐμπορικὸν μας ναυτικὸν ἀριθμεῖ 1.300 ἴστιοφόρα. »

Θὰ παραθέσω παρακάτω ἔνα στατιστικὸν πίνακα, ἐμφαίνοντα τὴν ἔξελιξιν τῆς Ἐλληνικῆς χωρητικότητος, εἰς δρισμένας θασικὰς διὸ τὴν Ναυτιλίαν μας χρονολογίας. «Ἐδὲ αὐτοῦ ἀποδεικνύεται μὲ τὴν εὐγλωττίαν καὶ τὴν πειστικότητα τοῦ ἀριθμοῦ, ἡ δημιουργική, ἡ προσαρμοστική, ἡ ἀναγεννητική, ἡ ἐλικτική, ἡ ἔξελικτική δύναμις καὶ ίκανότης τῆς Ἐλληνικῆς ναυτιλιακῆς ψυχῆς. »

Έτη	Ίστ.	Τόννοι	'Α)π	Τόννοι
1821	600	153.000	τ.ο.χ.	—
1830	50	—	—	—
1858	1300	250.000	>	—
1887	1263	203.000	>	61
1915	884	107.000	>	475
1918	700	120.000	>	115
1921	1693	152.000	>	440
1939	780 6)π	55.000	>	600
				1.900.000
				>

«Ἡ ἐκτίμησις τῶν στοιχείων τοῦ πίνακος τούτου δῆγει ἀναποφέύκτως εἰς ἔνα καὶ μόνον συμπέρασμα: «Οτι οἱ παρατιθέμενοι ἀριθμοὶ δὲν συνθέτουν στατιστικὸν δεδομένον, ἀλλὰ ὑμνον πινδαρικῆς δυνάμεως πρὸς τὸ ἀσυναγώνιστον ἔργον τοῦ «Ἐλληνος Ναυτίλου». Ἐκμηδενίζεται ἡ Ναυτιλία μας μὲ τὰς θυσίας τοῦ ἀγώνος τῆς Ἐθνεγεροίας. 'Αποδεκατίζεται μὲ τὰς ἀπώλειας τοῦ πρώτου παγκοσμίου πολέμου. Παρὰ ταῦτα, ἀναγεννᾶται καὶ σύντομα παρουσιάζεται μεγαλυτέρα κατ' ὅγκον καὶ καλυτέρα κατὰ ποιότητα. «Ἐρχεται ἡ πρόδοσ τοῦ ἀτμοῦ καὶ θέτει εἰς κίνδυνον τὸ ἴστιοφόρον. Γίνεται ἀμέσως ἀπτιλήπτον, διὰ τὸ μέλλον ἀνήκει εἰς τὸν ἀτμὸν καὶ γρήγορα ἡ ναυτιλιακὴ δραστηριότητα διοχετεύεται ἀπὸ τὸ ἴστιοφόρον εἰς τὸ ἀτμόπλοιον. Ἐμφανίζονται κρίσεις ναυτιλιακαὶ. Προκαλούνται δεξιὲς διεθνεῖς ναυτιλιακοὶ ἀνταγωνισμοὶ. Ἐγείρονται κίνδυνοι διακρίσεως σημαῖων. Ὁρθώνονται δυσκολίαι ἐπιχορηγήσεων, διευκολύνσεων, προστατευτισμοῦ τῶν συναγωνιστρῶν ναυτιλιῶν, καὶ διὰ ὀλιγαπτώπολενται καὶ παρακάμπτονται, χάρις εἰς τὰς ἐλικτικάς καὶ ἔξελικτικάς ίκανότητας τῶν ναυτίλων μας. Καὶ ἀπὸ κάθε δοκιμασίαν, κάθε δυσκολίαν, κάθε κίνδυνον, κάθε φόδον ἔξερχεται ρωμαλεώτερον καὶ ἐμπειρότερον τὸ ναυτιλιακόν μας πνεῦμα, τὸ δόπιον δὲν εἶναι μία τυχαία καὶ ἐφίμερος ἀναπλαστή, ἀλλὰ ἀσθετική φύλαξη, τροφοδοτούμενη ἀπὸ τὸ θαύμαν πρὸς τὸ ναυτικὸν ἐπάγγελμα ἔρωτα. Τὸ αἰσθημα τοῦτο ἀνεπλήρωσε τὴν ἐλλειψιν τῶν κεφαλαίων, τὴν ἀνυπαρξίαν ἡμεδαπῆς ναυτικῆς πίστεως, τὴν ἀδύναμίαν κρατικῆς ἀρωγῆς, ὑλικῆς καὶ ηθικῆς μορφῆς, τὴν ποι-

τικὴν ἀνεπάρκειαν τῶν σκαφῶν. Τὸ αἰσθημα τοῦτο ἔγεινησε καὶ διατηρεῖ τὰς ναυτικὰς περιοχὰς τῆς Ἑλλάδος καὶ ἔθεμελίσων ἀδιασείστως τὴν ναυτικὴν τῆς παράδοσιν. Τὸ αἰσθημα τοῦτο δῆγει, διπος ὁ ἀνεμος τὰ κύματα, τοὺς υἱούς τῶν Ναυτικῶν μας εἰς τὴν συνέχισιν τοῦ ἔργου τῶν πατέρων των καὶ δίδει τὸ σπανίον φαινόμενον νά ἔχουν κατὰ κανόνα δλαι αἱ ναυτικαὶ μας οἰκογένειαι ναυτικὴν δρᾶσιν, χρονολογουμένην ἀπὸ αἰώνος καὶ πλέον. Τὸ αἰσθημα τοῦτο γειμίζει τὴν ψυχὴν τοῦ μούτσου μὲ ὄνειρα καὶ δράματα τολμηρᾶς ἐπαγγελματικῆς ἀνδροῦ καὶ προόδου καὶ τὸν ἔξοπλιζει μὲ τὴν δύναμιν τῶν πλέον ἀπιθάνων πραγματοποιήσεων. Τὸ αἰσθημα τοῦτο προσωποει τὸ πλοῖον καὶ τὸ συνδέει μὲ τὴν οἰκογένειαν, μὲ τὴν μικρὰν καὶ τὴν μεγάλην πατρίδα καὶ διὰ τὸν λόγον αὐτὸν ἡ κυανόλευκος σημαία τῆς Ἑλλάδος ἐκμάτιζεν ἐπὶ πλοίων ἀντιπροσωπεύοντων δλικὴν χωρητικότητα δύο περίποιον ἀκατομμυρίων τόνων γκρός καὶ φερόντων εἰς τὰς πρύμνας τῶν δύομάτα παρμένα ἀπὸ τὴν Ἐλληνικὴν γεωγραφίαν, ἀπὸ τὴν Ἐλληνικὴν μυθολογίαν, ἀπὸ τὴν Ἐλληνικὴν ναυτικὴν οἰκογένειαν, ὅπαν ὁ πόλεμος ἥρχισε καὶ πάλιν νὰ φλεθοτομῇ τὴν ἀνθρωπότητα. ***

«Οπως πάντοτε, εἰς κάθε μεγάλην ἔθνικὴν ὕραν, ἔτοι καὶ τὴν φορὰν αὐτὴν μεγάλον ρόλον ἔκληθη νὰ παίξῃ καὶ πάλιν ἡ Ναυτιλία μας. Καὶ ἀπεδείχθη ἀξία τῆς ιστορίας της. Ἐάν μέσα εἰς τὸ παγκόσμιον πολεμικὸν δρᾶμα, ἀνεδείχθη ἀξιοθάμαστος πρωταγωνιστής ἡ μικρὰ ἡ Ἐλλάς μὲ τὰ μεγάλα ἔργα της, μέσα εἰς τὸ Ἐλληνικὸν πολεμικὸν δρᾶμα, ἀσυναγώνιστος πρωταθλῆτης εἰς ὑπηρεσίας, εἰς εἰσφοράς, εἰς θυσίας ὑπῆρξεν ὁ «Ἐλλην ναυτίλος καὶ τὸ πλοῖον του. Ὅπο τρεῖς καταστάσεις ἔχονται τὸν σεισμὸν τοῦ πολέμου ἡ Πατρίς μας: οὐδετέρα, ἐμπόλεμος καὶ σκλαβωμένη νικήτρια. Καὶ ὑπὸ τὰς τρεῖς καταστάσεις πρώτος ποὺ ἐπεστρατεύθη ἥτο ὁ κλαδὸς τῆς Ναυτιλίας. Καὶ θά είναι ἀσφαλῶς ὁ τελευταῖος ποὺ θὰ ἀποτραπεύθη. »

«Ἐπεστρατεύθη πρώτος διὰ νὰ διενεργήσῃ ὑπερποντίους μεταφοράς πρὸς ἐφοδιασμὸν τῆς Χώρας. Χωρὶς ιδικήν μας ναυτιλίαν, τὸ πρόδηλημα τοῦτο θά ἥτο ἀλυτον. Ἡ ἀναζήτησις τῆς λύσεως του διὰ ναυλωσεως ἔξων πλοίων, ἐκτὸς τῆς ἐκταμείσεως κολοσσιών ποσῶν διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν ναύλων, εἰλεῖ τὸ μειονέκτημα τῆς ἀσθενατότητος διὰ τὴν ἔξεύρεσιν τῶν πλοίων. Τὸ πρόδηλημα δημοσία αὐτὸν τὸ ἀλυτον, λύεται μὲ δλίγα τηλεγραφήματα τοῦ ὑπουργοῦ τῆς Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας πρὸς τὰς Ελληνικὰς Προδενικὰς Ἀρχάς, διατάσσοντα τὴν ἐπίταξιν τῶν Ἐλληνικῶν φορτηγῶν. Καὶ ἔρχονται ἀπὸ τὴν Αὔστραλιαν, ἀπὸ τὴν Ἀργεντινήν, ἀπὸ τὴν Ἀγγλίαν, ἀπὸ τὸν Εύρωπαν, ἀπὸ τὸν Ασιατικὸν πορθηγῶν. Καὶ ἔρχονται τὰ καράβια τῆς κυανολεύουσας εἰς τὴν Ἐλλάδα μὲ δημητριακά, μὲ καύσιμα, μὲ τρόφιμα, μὲ ἐμπορεύματα, μὲ κάθε τὶ ἀναγκαῖον καὶ χρήσιμον. Καὶ τὸ συνάλλαγμα μας δὲν κλονίζεται. Καὶ χρόνος διὰ τὴν ἔξεύρεσιν τῶν μεταφορικῶν μέσων δὲν χάνεται, διότι ἡ φιλοπατρία καὶ ἡ δημιουργικὴ δύναμις τῆς ιδιωτικῆς πρωτοβουλίας ἔξησφαλισεν εἰς τὸ «Ἐθνος σοθαρὸν ἐμπορικὸν στόλον. »

«Ὕπολογίζω, διτὶ τὸ ἔθνικὸν σύνολον ἐκαρπώθη ὡφέλειαν ἀξίας κατ' ἔλαχιστον τεσσάρων ἀκατομμυρίων Ἀγγλικῶν λιρῶν, λόγῳ τῆς χρησιμοποίησεως τῶν πλοίων μας διὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ ἐφοδιασμοῦ, ἀπὸ τοῦ Σεπτεμβρίου τοῦ 1939 μέχρι καὶ τοῦ Απριλίου τοῦ 1941. »

«Οταν δὲ ἵταλος μὲ μάσκαν Ρωμαίου δορυκτήτορος καὶ τακτικὴν διαρρήκτου νυκτὸς εἰσέβαλεν εἰς τὸν οἰκόν μας καὶ ἐγράφετο μὲ αἷμα τὸ ΟΧΙ εἰς τὰ θυνά τῆς Ήπείρου καὶ τῆς Αλβανίας, δὲ Ναύτης καὶ τὸ πλοῖον του, συμπληρώνει, ἐνισχύει, στηρίζει τὸ μέτωπον καὶ τὰ μετόπισθεν διὰ τὸν μεταφορικὸν του ἔργον, κάτω ἀπὸ φλεγόμενον οὐρανὸν καὶ μέσα εἰς ἐκρηγνυομένην θάλασσαν. Τότε δλα τὰ φορτηγά μας τίθενται, μὲ πενιχρότατα ναυτιλιακά καὶ ἀσφαλιστικά περιθώρια, εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ συμμαχικοῦ στόλου. Τὰ σκάφη τῆς Μεσογειακῆς μας ναυτιλίας, τὰ σκάφη τῆς ἀκτοπλοΐας μας, τὰ ιστιοφόρα μας, τὰ θενζινόπλοια μας, καὶ γενικῶς κάθε τὸ ποὺ ἔχομεν πλωτόν, διασχίζουν τὰ πελάγη μας καὶ πηδαλιούχος τῶν είναι δό πόλεμος τῆς Ἐλλάδος καὶ αἱ ἀνάγκαι του. «Ἐλληνικὴ θάλασσα ἔδωσε καὶ ἐκείνη τὰς δυνάμεις της διὰ νὰ πλήξῃ θανατηφόρως μὲ τὸ δόρυ της Παλλάς Ἀθηνᾶ τὴν λύκαιν τῆς Ρώμης. »

«Οταν δὲ τὰ πειναλά τηρία τῆς γερμανικῆς ζούγκλας ἔθεσαν ὑπὸ τὸ πέλμα των τὴν ἀνίκητον Πατρίδα μας καὶ ὑπετέλετο ἀπὸ παντοῦ ἡ σημαία μας, φίλοι καὶ ἔχθροι, ἐλεύθεροι καὶ σκλαβωμένοι «Ἐλληνες εἰδάμε τὸ κυανόλευκον τοῦτο σύμβολον νά κυματίζει ἐλεύθερον εἰς τὴν πρώμαντον τοῦ «Ἐλληνικού πλοίου. «Ἐάν ἔχων οἱ Αθηναῖοι τῶν Μηδικῶν χρόνων, θὰ διεπίστων, διτὶ ὁ χρησιμὸς τῶν «ξυλίνων τειχῶν». Ισχυσε καὶ εἰς τὴν γενεά μας. Διότι οὐσιαστικῶς η Ναυτιλία ἀπέθη τὸ ἔρεισμα, τοῦ προσφυγόντος εἰς τὴν συμμαχικήν ἀλλοδαπήν Κράτους, μετὰ τὴν ξενικὴν κατοχήν. Απὸ τὴν Ναυτιλίαν προσπορίζεται τὰ οἰκονομικά μέσα τῆς συντηρήσεως του καὶ τῆς προπαρασκευῆς τοῦ ἀγώνος διὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τοῦ σκλαβωμένου «Ἐθνους». Απὸ τὴν Ναυτιλίαν ὡς οἰσφοραὶ καὶ φόροι ὑπὲρ τὰ δέκα ἀκατομμύρια «Ἀγγλικῶν Λιρῶν. Απὸ τὴν Ναυτιλίαν προσφέρονται οἱ ἄνδρες, ποὺ ἐπανδρώνουν τὸν σχηματιζόμενον εἰς τὴν ἀλλοδαπήν πολεμικὸν

στόλον. Από την Ναυτιλίαν ἐνδύνεται γόητρον τὸ "Ἐθνος μὲ τὸν συμμετοχὴν μας εἰς τὴν σκληρὰν μάχην τῶν θαλασσίων μεταφορῶν, ἡ ὅποια ἔξησφάλισε τὴν νίκην τῶν ἐλευθέρων λαῶν.

* * *

Καμιά θάλασσα δὲν είναι κλιεστή εἰς τοὺς Ναυτίλους μας. Κανεὶς κύνδυνος δὲν παρέμεινεν ἄγνωστος εἰς αὐτούς. Τὰ ἔχθρικά ύποβρύχια καὶ ἐπιδρομικά ἐπισημαίνουν παντοῦ Ἑλληνικά πλοια. Πολλά ἀνατινάσσει ἡ τορπίλη των. Πολλά ωθιζεῖ ἡ κάθετος ἑφόρμησις τῶν «στούκας». Πολλά καταστρέφει ἡ μαγνητική νάρκη. Καὶ ἄλλα ἔξαφανίζει τῶν κυκλώνων καὶ τῶν θυελῶν ἡ δίνη καὶ ἡ μανία. Καὶ μέσα εἰς αὐτὰς τὰς ἀγωνίδεις στιγμάς, κατά τὰς δόπιας θάνατος καὶ ζωὴς συμπορεύονται, πίπτουν διά νὰ μὴ ἀνεγερθοῦν ποτὲ, ἐν πλήρει ἀνθῆσι τῆς ὑγείας των, ἀφίλητοι, ἀκλαυτοί, ἀσυντρόφιαστοι, ἀπεριποίητοι, ἀστόλιστοι, ἀκήδευτοι οἱ γενναῖοι Ναυτίλοι μας, μακρύα ἀπὸ τὴν πατρώνα γῆν, μακρύα ἀπὸ πατέρων καὶ μητέρων καὶ ουζύγων καὶ ἀδελφῶν καὶ μητησῶν καὶ τέκνων τὰ φιλόστοργα βλέμματα. Πόσα κύματα ἔθερμανεν ἡ ἐπιθανάτιος ἀγωνία των. Πόσες φορές οἱ λευκοὶ ἀφροὶ ἐκοκίνισαν ἀπὸ τὰ αἷματα τῶν τραυμάτων των. Δύο χιλιάδες είναι οἱ νεκροὶ τῆς Ναυτιλίας μας καὶ τῶς τόσα

Ιλιάδες θά δέχρειάζοντο διὰ τὸ ἔγκωμιον τῆς θυσίας τῶν. Εἰς τὴν καρδίαν τοῦ Ἐθνους θὰ διαφύλαχθῇ ως ἀτίμητος θησαυρὸς ἡ αἰώνια καὶ τιμία μνήμη τῶν.

Αύτός ούτος δέ της Ελληνικής Εμπορικής Ναυτιλίας, είσι μίαν ἀπό τάς πλέον μαρτυρικάς, τάς πλέον ἡρωϊκάς, τάς πλέον κρισίμους φάσεις τοῦ ἔθνικοῦ μας βίου. Ἐπαναλαμβάνουσα τὴν ιστορίαν της, σταν ἐσήμανεν ἡ ὥρα, κατέθεσεν εἰς τὸν θωμὸν τῆς ἔθνικῆς ἀνάγκης καὶ ἀίμα καὶ χρῆμα καὶ ὑπηρεσίας καὶ γόντρον. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀγώνου ἔγινεν ἔνα ἀπό τὰ ὅπλα τοῦ μαχομένου Ἐθνούς καὶ σωσίθιον ἐπὶ τοῦ ὅποιον ἐστρίχθη τὸ Κράτος, μετά τὸ ναυάγιον του. Αἰσθανόμεθα, ως "Ελληνες, ὑπερηφάνειαν διὰ τὴν Ναυτιλίαν μας, διὰ τὸ ἔργον της, διὰ τὰς ἰκανότητάς της, διὰ τὸν πατριωτισμόν της, διὰ τοὺς δι- αρκῶς ἀνανεουμένους τίτλους τῶν ὑπέρεισῶν της πρὸς τὸ ἔθνικὸν σύνονολο, τὸ ὅποιον οὐδέποτε ἐπεθάρνει καὶ τὸ ὅποιον πάντοτε ὑπέρειτος καὶ ἀνεκούφισε. Καὶ ως "Ελληνες ὁμολογοῦμεν, διτί η 'Ελληνική Εμπορική Ναυτιλία ὑπῆρξε καὶ τώρα, διπος πάντοτε, δέξια τῆς εὐγνωμοσύνης τοῦ "Ἐθνους.

ΓΙΩΡΓΗΣ ΧΡ. ΔΑΙΜΟΣ

1939 - 1945

Τὰ ιστορικὰ δεδομένα

Όταν τά πρώτα ζοφερά σημεία τής έπικειμένης θυέλλης ήρχισαν νά συσσωρεύονται εἰς τὸν πολιτικὸν δρίζοντα τῆς Εὐρώπης, μακρό διεξήγετο εἰς τὴν Βουλὴν τῶν Κοινοτήτων συζήτησις διὰ τὴν, ἐν περιπτώσει πολέμου, ἀνέπαρκειαν τῆς θρετανικῆς χωρατικότητος. Αἱ ἀδρόαι τῶν θυσιεύοντων ἐπερωτήσεις προεκάλεσαν κατά τάς ἀρχὰς τοῦ Ἰουλίου τοῦ 1938 γενίκευσιν τῆς συζητήσεως ἐπὶ τῆς δῆλης ἀγγλικῆς ἐμποροναυτικῆς πολιτικῆς. Ἀνησυχίαι διετυπώντο ἀπὸ δόλους τοὺς ὁμιλητὰς διὰ τὴν ἀπὸ τοῦ 1931 σταθεράν μείωσιν τοῦ δύκου τῆς θρετανικῆς ναυτιλα-αρχῆς, ἐπεισύρετο δ' ἡ προσοχὴ τῆς Κύθερνήσεως ἐπὶ τῆς ἀμέσου ἀνάγκης, δόπως ἴνισχούθοιν αἱ ναυπηγήσεις, ἐπιχορηγηθοῦν αἱ ναυτιλιακαὶ ἐπιχειρήσεις καὶ ἀπαγορευθοῦν αἱ πρὸς ἄλλοδαπούς πωλήσεις ἀγγλικῶν σκαφῶν.

παλιούσιος αγγλικών σκαφών.
Ο τότε όφιτουργός τοῦ «Board of Trade» Σέρ Ρόναλδ Κρός, διὰ μακρών ἀνέπτυξε τὰς κυβερνητικάς ἀπόψεις. Προκειμένου περὶ τῆς ἀνεπαρκείας τοῦ ἐμπορικοῦ ναυτικοῦ, δι- πώς ἔχυπρετήση ἀνέτως τὰς στρατιωτικάς καὶ ἐπιστιτικάς ἐπολέμων ἀνάγκας τῆς αὐτοκρατορίας, ἀνεγνώρισε τὸν πειρο- σμὸν τῆς θρεττανικῆς ναυτιλίας εἰς πλοῖα καὶ χωρητικότητα, ἐτόνισεν, ὅμως, τὴν μεγαλυτέραν μεταφορικὴν ἴκανότητα τῶν ουγγρονισμένων σκαφῶν καὶ κατέληξε μὲ τὰ ἔξῆς : «Τὸ «Board of Trade» με λετάξ σου νεχώς σοχέδια είς ασφαλίσεως, ἐν καιρῷ πολέμου, τηῖς παροχῆς τῶν ὑπηρεσιῶν γεννιώνού δε τέοντα ναυτικοῦ ἓπι

Καθησυχαστική, θέσια, διά την Βουλήν τῶν Κοινοτήτων ἡ-
το ἡ ἀνώτερω δῆλωσις τοῦ "Ἀγγλοῦ" Ὑπουροῦ, ἀλλ' ὅχι καὶ ἀ-
ποκαλυπτικὴ δρισμένων ἔκτοτε ἀνεπισήμων ἐνεργειῶν τοῦ ὑπουρ-
γείου τοῦ Ἐμπορίου διὰ τὴν σφυγμομέτρησιν τῶν διαθέσεων
οὐδετέρων τινῶν ἐφοπλιστικῶν συγκροτημάτων εἰς τὴν περίπτω-
σιν πολέμου. Τώρα δῶμας ἡ θύελλα παρῆλθεν. Ἡ Ἑλλάς δὲν εί-
ναι οὕτε οὐδετέρα οὕτε καὶ ὑπὸ κατοχήν. Δὲν δέχεται τάς διπλωμα-
τικάς πιέσεις τοῦ "Ἄξονος" διὰ τὴν ἔκτοτε, πράγματι, προσώχ-
ρησιν τῆς ἐλληνικῆς ναυτιλίας εἰς τὴν συμμαχικὴν παράταξιν,
ἐνῷ καὶ ἡ σκοπιμότης ἡ ἡ λογοκρισία δὲν μᾶς ἀπαγορεύουν, ὅ-
πως τότε, ν' ἀποκαλύψωμεν τὸ γεγονός, διτὶ ἡ ἐλληνικὴ ναυτιλία
ἀφ' ἡς ἡμέρας ἐκηρύχθη ὁ πόλεμος, ἀλλὰ καὶ πρὸ αὐτοῦ, εἰχεν
ἀπροκάλυπτα καθορίσει τὴν θέσιν της. Μεγάλη εἰς ὅγκον, πολύ-
τικος διὰ τὴν εἰσφοράν, ἑστάθη παρά τὸ πλευρόν τῆς ἀγωνιζό-
μενής Βρετανίας, σύμμαχος αὐτῆ τῆς Θαλασσοκρατείρας, πρό
τοῦ ἐπισήμου ἐλληνικοῦ Κράτους. Μέσα εἰς τὸν σάλαγον τοῦ
θαλασσινοῦ ἀγώνος, ἀγώνος σκληροῦ, αἰματοθαμμένου, ἡ Ναυ-
τιλία ἀπό τοῦ 1939 ἐθρόνοφωνης τὸ ΟΧΙ. Ἡ θαλάσσας ἐδέχθη
τὰ πρῶτα εὐγενικά θύματα τῆς ἐπικῆς ἀντιοτάσεως τοῦ "Ἐθνους"
κατά τῶν ἔχθρῶν τῆς ἐλληνικῆς Πατρίδος.

* * *

‘Αλλ’ ίδου καὶ τὰ γεγονότα: Περὶ τάς ἀρχάς τοῦ 1938, δύο ἐκ τῶν σημαντικωτέρων ἐφοπλιστικῶν μας παραγόντων τοῦ Λαού Λαζίου ἐλάμβαναν μίαν πρόσκλησιν νὰ ἐπιστρέψουν τὸν προϊστάμενον τοῦ ναυτιλιακοῦ τμήματος τοῦ ὑπουργείου τοῦ ‘Ἐμπορίου’. Ἐπρόκειτο περὶ ἐφοπλιστῶν, διαχειριζομένων σεθαστὸν δύκον ἐλληνικῆς χωρατικότητος. Ἑγκυρον δυναμένων νὰ ἔχουν γνώμην ἐπὶ τῶν νευκότερον κατεύθυνσιν τῆς πολιτικῆς Ναυτιλίας.

ειπ των γενικτηρών κατευθύνσεων τής φορτιγού Ναυτιλίας μας. Μέ πάσαν συντομίαν θ' ἀπόδωσαμεν τά τῆς ἐπισκέψεως ἔ-
εινής τῶν ἑφοπλιστῶν μας εἰς τὸ ὑπουργεῖον τοῦ Ἐμπορίου. Μὲ
ν διακρίνουσαν τοὺς "Ἀγγελούς ἐπιφλακτικότητα, ὃ ὑπουργού-
ἐκπρόσωπος ήθέλησε νὰ πληροφορηθῇ τάς σκέψεις τοῦ ἐλ-

ληνικού έφοπλισμού, είς ήν περίπτωσιν ἡ Μεγάλη Βρετανία ἐν-
πλέκετο εἰς πόλεμον. Αὐθόρμητα, χωρὶς καμμίαν ὑπεκφυγήν,
χωρὶς κανένα ύπολογισμὸν συμφέροντος, οἱ Ἑλλῆνες ἐφοπλισταὶ
ἐσπευσαν ν' ἀπαντήσουν, ὅτι ἡ Ελληνικὴ Ναυτιλία τίθεται εἰς
τὴν διάθεσιν τῆς Ἀγγλίας, ἔτοιμη νὰ προσφέρῃ τὰς ὑπηρεσίας
τῆς εἰς τὸν ἄγνων τὸν Βρετανικὸν Ἐθνοῦς. Καὶ ὅταν μὲν κατα-
φανῇ συγκύνησον ὁ ἄγγελος ἀξιωματοῦχος ἥθελησε νὰ πληροφορη-
θῇ καὶ τοὺς ὄρους τῆς προσφορᾶς αὐτῆς, ἔλαβε τὴν ἔχης ἀπάν-
τησιν: «Ἐπαφιέμεθα εἰς τὴν ἔγνωσμένην ἀγγλικὴν εὐθύτητα διὰ
τὸν καθορισμὸν τῶν λεπτομερεῖῶν».

Δέν γινώριζομεν τι ἐπίκολούθησε μὲ τὰς συνεννοήσεις τοῦ «Board of Trade» μὲ ἄλλους ξένους οὐδετέρους ἐφοπλιστάς. Τὸ γεγονός πάντως εἶναι ὅτι δὲν διεψεύσθη, τούλαχιστὸν διὰ τὴν Ἑλληνικὴν ναυτιλίαν, ὁ ἄγγλος ὑφυπουργός, ὅταν διεθεᾶσιν, ἀπὸ τοῦ 1938, τὴν Βουλὴν τῶν Κοινοτήτων, ὅτι μελετᾷ τὴν ἐν καιρῷ πολέμου ἔξασφάλισιν τῶν ὑπηρεσιῶν οὐδετέρων ναυτιλιῶν.

Καὶ ὁ πόλεμος ἐκήρυχθι. Ἡ Ἑλληνικὴ Ναυτιλία, πιστὴ εἰς τὰς παραδόσεις της, συνεπής πρὸς τὰς παρασχεθείσας ύποσχεσίες, ἐτέθη σχεδὸν ἔξι ὄλοκλήρου, εἴτε διά τῶν χρονοναυλώσεων, εἴτε διά τῶν εἰς τὴν ἐλεύθεραν ναυλαγορᾶν μεταφορῶν, εἰς τὴν ὑποεἰσίαν τῶν αἰωνίων.

“Η Ἑλλάς ἀκόμη ἦτο ὡδετέρα. Ζηλοτύπως ἐτίπει τὰ προσχήματα ἔναντι τοῦ Ἀξονος, μέχρις ὅτου ἔδειχθη καὶ αὐτὴ τὴν ἀπρόκλητον ἐπίθεσιν. Καὶ τώρα ἔρχονται εἰς φῶς τὰ διπλωματικά λεγγαράφα, αἱ δομολογίαι αὐτῶν τῶν ἔχθρῶν μας, ἡ Γερμανικὴ Λευκὴ Βίθλος, ἀπὸ την ὁποίαν διαπιστούται ὁ ιστορικός ρόλος, που διέβασταν σήμεραν ἡ Ἑλληνικὴ Ναυτιλία εἰς τὴν συμμαχικήν, τὴν ἑταῖρην ὑπόθεσιν.

Ἐπιδιώκουσαν νά δικαιολογήσῃ ἡ Γερμανία τὴν ἐπίθεσιν κατὰ τῆς Ἑλλάδος, προθάλλει κυρίως τὸ ἐπιχείρημα, διτὶ τὸ ἑλληνικὸν πλοίον ἔξηκολούθει νά παρέχῃ τάς ὑπηρεσίας του εἰς τὸν συμμαχικὸν ἄγωνα, παρὰ τὴν οὐδετέροτέ της Ἑλλάδος, παρὰ τὸν ἀποκλεισμὸν τῶν Βρετανικῶν πηνῶν.

Δύο συγκεκριμένων άναφέρονται είς την Λευκήν Βίθλον τη λεγαραφήματα του Ρίμπεντρο πρός τὸν ἐν Ἀθήναις Γερμανῶν πρεσβευτὴν, ύπό ήμερομηνὶ 2 καὶ 24 Αὐγούστου 1940, ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς Ἑλληνικῆς Ναυτιλίας.

Τὸ πρῶτον λέγει:

«Παρακαλείσθε, διπος ἔξαποινθστε ἐάν καὶ κατὰ πόσον "Ελληνες ναυτικοὶ ὑπόκεινται εἰς τιμωρίαν ἀρνούμενοι νὰ ταξιδεύουσι πρὸς Ἀγγίλουν. 'Ἐν ποινικῇ διατάξεις ἔξακολουθοῦν νὰ ἐφαρμόζονται, παρακαλείσθε, ὅτις ὑποδείξῃς ὅτι είναι τελείος ἀκατανόητον διὰ τὴν Γεωμανικὴν Κυβερνήσην πῶς ή 'Ελλὰς ἀφ' ἐνὸς ἀμετέλης νὰ μάσησῃ σιανδήποτε ἐπιφρόνησην ἐπειχειρήσεων, ἐνῷ ἀφ' ἔτεσον οἱ ἄνδρες τοῦ Ἐμπορικοῦ Ναυτικοῦ ὑπόκειονται κατὰ τὸν νόμον νὰ ἔκτελον πλόια, οἱ διοῖοι ἐγκλειούν σοβαρώτατον κίνδυνον ζωῆς. Τοιαύτη διαγωγὴ διδεῖ τὴν ἐντύπωσιν ἐνταῦθα ὅτι η 'Ελλὰς ἐν ἀπολύτῳ ἀντιθέσει πρὸς τὰ ίδια ἀθῆς συμφέροντα, ἐνδιαφέρεται κυρίως νὰ ὑποστηρίξῃ τὸν ἔχθρον μας τὴν Μεγάλην Βρετανίαν κατὰ πάντα δυνατὸν τρόπον. Τὸ ὅτι τοῦτο δὲν δύναται νὰ διατηρηθῇ χωρίς νὰ ἐπηρεάσῃ τὴν γένει στάσιν μας ἔναντι τῆς 'Ελλάδος καὶ τῆς 'Ελληνικῆς Κυβερνήσεως, ἀσχέτως τῆς πολιτικῆς μας ἐπὶ τῆς διεξαγωγῆς τοῦ πολέμου, δὲν ζῷει ἔξαποινθσαν».

Καὶ ἐν συγεγείσι τὸ δεύτερον:

«Τό γεγονός δύτι τὸ μέγιστον μέρος τῆς Ἑλληνικῆς Ευπορίκης Ναυτιλίας ἔξαρσθεντες νῦν καπνωποῦται διὰ λαμπεστῶν τετράγωνων

είναι ίσως τὸ σοβαρώτερον παράπονόν μας έναντι τῆς Ἐλλάδος. Νομικαὶ ἀντιρρήσεις στεροῦνται βάσεως. Ἀναμένομεν δύος ή Ἐλλὰς ἄρη ἀμέσως πάσιν νομικὴν ὑποχρέωσιν Ἐλλήνων ναυτικῶν νὰ ταξιδεύουν πρὸς Ἀγγλίαν καὶ δύος ἀπαγορεύσῃ πάντα ἐν γένει πλοῖον πρὸς τὴν Ἀγγλίαν ὑπὸ πλοίων μὲ 'Ἐλληνικὴν σημαίαν. Τὴν καλλιέργειαν δικαιολογίαν τοιαύτης ἐνεργείας ἀποτελοῦν αἱ δηλώσεις περὶ ἀποκλεισμοῦ τῆς Γερμανίας καὶ τῆς Ἰταλίας. Ἐὰν ἀντιθέτους ή Ἐλληνικὴ Κυβερνητικὴ εἴπεινειν εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς ἀποψίας, τοῦτο παθανὸν νὰ δημησηῇ εἰς κανόνην πολὺ σοβαρώτερον διὰ τὰ ἐν γένει συμφέροντα τῆς Ἐλλάδος, παρὰ τὴν προσωρινὴν δημιευσιν πλοίον ἀντρόντων εἰς Ἐλληνας τοῦ Ἐξωτερικοῦ.

'Ἐν συνεχείᾳ ἀναφέρεται εἰς τὴν Λευκὴν Βίθον τὴν συνομιλίαν τοῦ Ρίμπεντροπ μὲ τὸν Ἐλληνα ἐν Βερολίνῳ πρεσβευτήν, τὴν 27ην Αὐγούστου. Προεβλήθησαν κατ' αὐτὴν δλαι αἱ κατὰ τῆς Ἐλλάδος ἀξονικαὶ αἰτιάσεις. Διὰ τὴν Ναυτιλίαν ἔδηλωθησαν ἀπὸ τὸν Ρίμπεντροπ τὰ ἔχης: 'Ο ὑπουργὸς τῶν Ἑξωτερικῶν ἀνέφερθη εἰς τὴν ὑπὸ τῆς Ἐλλάδος ὑποδεικυμένην εὔνοιαν πρὸς νεφέρθη εἰς τὴν Ἀγγλίαν τῆς ἀποψίας, τοῦτο παθανὸν νὰ δημησηῇ εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς ἀποψίας. Καὶ ἀλλοχοῦ τῆς συνομιλίας: 'Ἐλληνες ἔταξισαν μὲ τὰ πλοῖα τῶν εἰς Ἐρετανικοὺς ἀποκεκλεισμένους λιμένας.

Τίτλος τιμῆς διὰ τὴν Ἐλλάδα αἱ αὐθόρμητοι θυσίαι, τὸ δλοκάυτωμα τῆς Ναυτιλίας. Ἀπαράγραπτα τὰ δικαιωμάτα τῆς δι' ὅστη ὑπὲρ τοῦ συμμαχικοῦ ἀγῶνος εἰσέφερεν. 'Ἐπιπταν ἀθροὶ οἱ θαλασσοί μας μαχόμενοι εἰς τὰς ἐπάλξεις. Πλοῖα καὶ πληρώματα ἡφανίσθησαν, ἔκρατησαν δύως ὑφῆλα τὸ Ἐλληνικὸν δύομα. 'Ἡ Ναυτιλία ἀξία καὶ πάλιν τῆς ἑθνικῆς εὐγνωμοσύνης ἀπεδείχθη.

Τὰ θύματα τοῦ ἀγῶνος

Εἶκοι χιλιάδας ναυτεργατῶν καὶ ἔξακοσια περίπου πλοῖα μεγάλα καὶ μικρά, παρέταξεν εἰς τὴν μάχην τὸ Ἐμπορικὸν μας Ναυτικόν. Εἰς τριάκοσια εἰκόνα ἀνήρχοντο τὰ ὀκεανοπόρα φορτιγά καὶ 10 χιλιάδας τὰ ἐνέργεια πληρώματα τῶν. Αὐτοὶ, εἰς τὴν πρώτην γραμμὴν, ἔδειχθησαν τὸ βάπτισμα τοῦ πυρός.

"Ὑπούλος, ἀγωνιώδης, ἀμειλικτος ὑπῆρξεν ὁ κατὰ θάλασσαν ἀγῶνα. Δὲν ἐπρόκειτο περὶ χερούσιας πολυυμέρου μάχης, οὐδὲ καὶ περὶ ναυμαχίας. Δὲν παρείχετο ή μετ' αὐτὴν συνηθῆς διὰ τὸν στρατὸν ἀνάπλασα, ἀπίθανος δ' ἀκόμη η διάσωσις τοῦ τραυματοῦ μέσος εἰς τὴν μανίαν τῆς καταστροφῆς καὶ τὸ ἀχανές τοῦ ταραγμένου ὀκεανοῦ. Εἰς τὰς ἀνοικτάς θαλάσσας, ἐλλογεύοντες ἔχθροι, τὸ ὑποθρύχιον καὶ τὸ πειρατικὸν σκάφος. 'Ἐγγύτερα πρὸς τὴν Ἑρατὴν τὸ ἀεροπλάνον καὶ η νάρκη. Εἰς αὐτὸν τὸν λιμένα οἱ θοιβαρδισμοί. Παντοῦ δὲ κίνδυνος.

Νυχτημερὸν κατεδιώκετο ἡ νηοπομπή. Κατὰ ομήνη τὰ ὑποθρύχια τὴν παρηκολούθουν. Ἀνεζήνουν τὸ τρωτόν της σημείου διὰ νὰ ἔκτοξεύσουν τὸν θάνατον. Κάθε τόσον, περὶ τὰ ἔξημερά ματα συνήθως, μετά μίαν νύκτα σκοτεινήν, ἀγωνιώδη, γεμάτην ἀπὸ τὸν κίνδυνον, ἔνας συριγμός τῆς ἔξαποσταλείσης τοπτίλλης, μία ἔκρηξης τὸν ἀπεκάλυπτε. 'Ἐνα ἀκόμη σκάφος εἰς τὸν ἀπόθυμον ἔθυθίζετο πόντον. Εἰς τὴν ἀνίσον αὐτὴν πάλιν θύματα ἡρῷακα τοῦ καθηκοντος ἐπιπταν τὰ πληρώματα. Μετά κάθε ἐπίθεσιν η νηοπομπή, δοσα σκάφη ἀπέμεναν, ἀνασυνεκροτείτο, συνέχιζε τὸν δρόμον της. Τὰ ταξιδια ἀργά, μὲ μυρίας προφυλάξεις, συσκοτίσεως, λοιδορομιῶν, διαλύσεως καὶ ἐπανασυστάσεως τῆς νηοπομπῆς δίμηνον καὶ τρίμηνον διήρκουν.

***

Δραματικὴ ὑπῆρξεν ἡ περίοδος τοῦ 41-42. Τότε τὸ ὑποθρύχιον ὅπλον, πανίσχυρον, ἀκατάβλητον ἀκόμη, ἥλεγχε τὰς θαλάσσας. Μέχρι τῶν χωρικῶν ὑδάτων τῆς Ἀμερικῆς, τοῦ Καναδᾶ καὶ τῆς Ἀφρικῆς ἔξετενε τὴν καταστροφικήν του δρᾶσιν, εἰς αὐτὰ τὰ στόμα τοῦ Νείλου, τοῦ Ἀγίου Λαυρεντίου καὶ τοῦ Πλεύτη, εἰς τὴν Καραϊβικήν θάλασσαν, ἀνέμενεν ἐκ τοῦ ἀσφαλοῦς τὰ θύματα. Ηηοπομπαὶ δλόκληροι διελύοντο, ἥφαντίζοντο. Τὰ κρισιμώτερα διὰ τὸν κατὰ θάλασσαν ἀγῶνα ήσαν τὰ ἔτη 1941, 1942. Ἀφαντάστως ὑψηλαὶ αἱ σημειωθεῖσαι τότε ἀπώλειαι. Παρὰ τάστα, η μάχη τῶν μεταφορῶν ἐπρεπε νὰ κερδήθῃ. 'Απὸ αὐτὴν ἔδρατά καὶ η Νίκη. 'Κρατεῖτε τὰ σκάφη ἐν κινήσει' ήτο τὸ γενικὸν πρόσταγμα, ἡ ἀνέκκλητος τῶν Ναυαρχείων διαταγή. Τὰ σκάφη ἔθυθίζοντο ἀθρόα, αἱ ταξιδια τῶν ἀγωνιστῶν τοῦ κύματος δλονέν καὶ ηραιοῦντο καὶ δύως, τὰ ἀναπομένοντα διετηρήθησαν ἐν κινήσει. Αἱ μεταφοραὶ πρὸς τὴν Εὐρώπην τῶν ἀμερικανικῶν στρατιῶν συνετέλεσθησαν. 'Ο ἀνεφοδιασμός τῶν ἐπετεύχθη. 'Ο ἐπισιτισμὸς δὲν ἐσταμάτησεν. 'Ἡ Ἀγγλία οὔτε ἐπείνασεν, οὔτε καὶ ἐστερήθη πρώτων ύλῶν. 'Ἡ Ρωσία παρέλασεν ἀφονον τὴν ἀρωγὴν ἀπὸ τοὺς συμμάχους, διὰ μέσου τῶν πάγων, τῶν ὑποθρυχίων, τῶν ἀεροπορικῶν ἐπιθέσεων, τῶν καταδρομῶν τῶν πλοίων ἐπιφανείας.

'Ἄδελεπτος, φονική, ἔξ δλόκληρα ἔτη ἔκρατησεν ἡ μάχη. 'Ο πλήρης ἀπολογισμὸς τῶν ζημιῶν δὲν ἀνεκοινώθη εἰσετι. 'Ἐξ δσων δύως στοιχείων ἔδθησαν εἰς τὴν δημοσιότητα καταδεικνύεται, δτι ἡ καθειρωθεῖσα πλέον εἰς τὴν Ἀγγλίαν ἀναγνώρισις τῶν ἀπροσμετρήτων ὑπηρεσιῶν τοῦ Ἐμπορικοῦ Ναυτικοῦ διὰ τῆς φράσεως: «THANKS TO MERCHANT NAVY» δὲν ἀποτελεῖ ἀπλῆν τιμῆς. 'Οχ. Τὸ Ἐμπορικὸν Ναυτικόν, οἱ ἀλησμόντοι θαλασσοί δλων τῶν συμμαχικῶν χωρῶν δὲν συνέθαλαν ἀπλῶς δλοι οἱ ἐργάται τοῦ Κόσμου, εἰς τὴν πολεμικήν

προσπάθειαν. Τιμητικὴν κατέχουν προτεραιότητα εἰς τὰς θυσίας.

***

Εἰς τὴν πρώτην σειράν ἡ Ναυτιλία μας, Μακρός, εῦγλωττος διὰ τὴν εἰσφοράν εἰναι ὁ κατάλογος τῶν θυμάτων. Τὸ δημοσιεύομεν εἰς ἄλλας σελίδας τοῦ παρόντος μας τεύχους, ὃς ἔνα ταπεινὸν μημόσουν. Δύο χιλιάδες νεκροί. 'Ύπερδισοχίλιοι τραυματίαι, τῶν ὅποιων ὅκμη δὲν διηκρίθωται ὁ θαθμὸς τῆς ἀνικάντητος. 'Ἐκατὸν πενήντα παράφρονες!! Οἰκογένεια δλόκληροι ἀπωφανίσθησαν. Δεδομένου τοῦ οἰκογενειακοῦ χαρακτῆρος τοῦ φορτηγοῦ πλοίου, πατέρας καὶ παιδί, ἀδελφοί, ἔξαδελφοι, συγγενεῖς πολλοί ἐπεσαν εἰς τὴν αὐτὴν γραμμὴν τῆς μάχης, τὸ ίδιον κῦμα ἐκάλυψε τὰ τιμημένα τῶν κορμιά. 'Ἐχουμεν δέκα δκτὸν αὐτάνδρους ἀπώλειας, πλειότεροι ἀγνοούμενοι, ἄλλοις αἰχμαλώτους τῶν Ιαπωνῶν. Νησοὶ καὶ κωμοπόλεις, δλαι αἱ ναυτικαὶ μας περιφέρειαι κλαίουν τώρα τοὺς χαμένους τῶν. Εἰς τὰς Οινούσας, τὸ ναυτικώτερον αὐτὸν κέντρον τοῦ Κόσμου, μὲ τὰς δλίγας χιλιάδας τῶν κατοίκων, μὲ τοὺς δισχιλίους θαλασσοίνους καὶ μὲ τὰ 45 σκάφη, εἰς τὴν Χίον, τὴν Ἀνδρον καὶ τὴν Σύρον κάθε σπίτι πενθεῖ τοὺς χαμένους του ναυτικούς. Χρόνια δλόκληροι, χρόνια οκλαδιάς καὶ δυστυχίας ἐπέρασαν αἱ ναυτικαὶ μας οἰκογένειαι. Ζοῦσαν ἐναγωνίας τὴν στιγμὴν τοῦ γυρισμοῦ τῶν δικῶν τῶν. Νέα δὲν είχαν, γράμματα δὲν ἔπειραν. 'Εξηθλιώθησαν, ἐπείνασαν, προσηύχοντο. Μαζὶ μὲ τὴν ἀπελευθέρωσιν ἥλθαν καὶ τὰ θλιβερά μηνύματα. Τώρα πιὰ δὲν θὰ γυρίσουν οἱ ξενητεύμενοι τῶν. 'Ἐπεσαν ὑπὲρ Πατρίδος. Θ' ἀναγνωρισθῆ ἀρά γε η θυσία τῶν;

Τὴν θυσίαν καὶ οἱ ἄλλοι

Μία, θλιβερά θέσαια, σύγκρισις τῶν ἀπώλειῶν τῆς ίδικῆς μας καὶ τῆς Βρετανικῆς Ναυτιλίας, αὐτῆς ποὺ ὑπέστη τὰ καιριώτερα πλήγματα ἀπὸ τὸν κατὰ θάλασσαν ἀγῶνα, μᾶς φέρει εἰς τὴν ἔχης διαπίστωσιν: Αἱ εἰς νεκρούς ἀπώλειαι τοῦ ίδικού μας Ναυτικοῦ ἔρχονται κατὰ ποσούτον, ἀναλόγως τῆς δυνάμεως εἰς πληρώματα καὶ χωρητικότητα, εἰς παράλληλον μὲ τὴν Βρετανικήν Ναυτιλίαν, τιμητικὴν σειράν θυσιῶν αἰματος. Εἰς τριάκοντα χιλιάδας ὑπολογίζονται, κατ' ἐπίσημον στατιστικήν, οἱ μέχρι σήμερον νεκροὶ τῆς Βρετανικῆς Ναυτιλίας, μεταξὺ δ' αὐτῶν ήσαν καὶ ξένοι, Μαλαΐσοι, 'Ινδοί καὶ πλ. 'Ἐπι συνολικῆς χωρητικότητος εἴκοσιν ἔνος ἔκατομμαρίων τόννων — συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν κτήσεων — ἐπηρωμένων κατ' ἔλαχιστον δριον, μὲ διακοσίας περίπου, χιλιάδας ναυτιλλομένων — δεδομένου τοῦ δγκου τῶν Βρετανικῶν πλοίων — αἱ εἰς νεκρούς ἀπώλειαι τοῦ δγκου τῶν Βρετανικῶν πλοίων — αἱ εἰς πληρωμάτα δυνάμεως. Εἰς δηλήθον εἰς 15 τοῖς ἔκατον τῆς εἰς πληρωμάτα δυνάμεως. Εἰς τὸ αὐτὸν περίπου ποσούτον ὑπολογίζονται καὶ αἱ ἀπώλειαι τοῦ ίδικού μας Ἐμπορικοῦ Ναυτικοῦ, ἀν συμπληρωθοῦν οἱ κατάλογοι μας τοῦ 'Ασφαλιστικοῦ 'Οργανισμοῦ μὲ τοὺς ἀγνοούμενους καὶ τοὺς φερομένους ως αἰχμαλώτους καὶ συνυπολογισθοῦν οἱ μὴ ησαφαλισμένοι ναῦται τῶν πετρελαιοκινήτων, ιστιοφόρων καὶ τῶν ἀπομποίων, ποὺ ἔχαθησαν κατὰ τὴν περίοδον τῆς κατοχῆς καὶ πρὸ αὐτῆς εἰς τὰ χωρικά μας δύστα. Αἱ εἰς πληρώματα ἀπώλειαι τῆς Αμερικανικῆς, τῆς Νορβηγικῆς καὶ τῆς Γαλλικῆς Ναυτιλίας είναι, ἔξ δσων στατιστικῶν ἀριθμῶν διεκοινώθησαν, κατώτεραι τῶν ίδικῶν μας.

Ἐλαχεῖν εἰς τὴν Ναυτιλίαν μας ἡ σκληρὰ μοῖρα νὰ μὴ ἀντιμετωπίσῃ μόνον τὸ γερμανικὸν ὑποθρύχιον. Τεσσαράκοντα ἀλληλικά φορτηγά ἀπώλειθσαν εἰς τὸν Ινδικὸν ὀκεανὸν, μεταξὺ τοῦ Ντάρμπαταν, τοῦ Λορέντζο Μαρκές καὶ τοῦ 'Αντεν, εἰς τὴν 'Ανταλοκήν καὶ Νοτιοανατολικήν 'Αφρικήν. 'Ἐκεῖν ἔξετενετο ἡ δρᾶσις, δχι μόνον τοῦ γερμανικοῦ, ἄλλα καὶ τοῦ Ιαπωνικοῦ ὑποθρύχιου. 'Ἐξ δσων δὲ μᾶς ἀφηγοῦνται οἱ ἐπανακάμψατες τώρα ναυτικοί μας, ἀπηνῆς, ἀπάνθρωπος, σκληροτέρας καὶ τῶν Γερμανῶν ὑπῆρξεν ἡ μεταχειρίσιος τῶν ναυαγῶν ἀπὸ τοὺς 'Ιαπωνας. Δὲν ἦρκοντα εἰς τὴν καταθύσιον τοῦ σκάφους, ἐπολυθόλουν τὰς ναυαγοσωστικὰς λέμβους, ἔφονευαν τοὺς ἐπιθαίνοντας αὐτῶν καὶ συχνὰ παρελάμβαναν ἐπὶ τοῦ ὑποθρύχιου, δν αἱ περιστάσεις τοὺς ἐπέτρεπαν τὴν καθυστέρησιν, τὸν πλοίαρχον καὶ τὸν μηχανικὸν τοῦ σκάφους— περίπτωσις τῶν φορτηγῶν 'Ἐπαμ. 'Εμπειρίκος' καὶ 'Κλεάνθης'. Κατ' ἀνάλογίαν τομέων, εἰς τὸν 'Ινδικὸν ὄκεανὸν η Ναυτιλία μας θρηγεῖ τὰ περισσότερα δύματα. Κάποιος μίαν ἡμέραν θὰ ιστορήσῃ τὸ ἔπος τῆς Ναυτιλίας μας κατὰ τὸν παρόντα πόλεμον. 'Ο ιστορικὸς αὐτὸς μίαν θνητήν καθαυτὸν ἀνάγκην θὰ ἐκάλυπτε. Θά ἔπρεπε τὸ εύρυτερον γνωρίση τὰ δσα μεγάλα, ἀγωνιζόμενος σκληρά, θυσιακόμενος, ἐπετέλεσε καὶ πάλιν δὲν 'Ἐλλην θαλασσοίνος εἰς τὰ πελάγη.

Τὸν θυσίαν καὶ τὴν άναγνώρισιν

'Ἀλλὰ τὸ Ἐμπορικόν μας Ναυτικὸν δὲν κατέβαλε μόνον τὸ φόρον τοῦ αἰματος εἰς τὸν συμμαχικὸν ἀγῶνα. Θυσίαν ἀρκότερον εἰσέφερεν η Ἐλλάς τὸν ἐμπορικόν της στόλον, δτι λαμπρόν, ἄξιον τῆς θνητικῆς ὑπερφανείας ἐδημιούργησε κατὰ τὴν τελευταίαν 25ετίαν η ιδιωτικὴ πρωτοθύρουλα καὶ μόνη αὐτή. 'Από δλον ἐκεῖνο τὸ ἐπιθλητικὸν εἰς δγκον Ναυτιλιακόν μας οἰκοδόμημα τίποτε σχεδόν δὲν ἀπέμεινεν δρβιον. Μέσα εἰς τὴν διηνή της πολεμικῆς καταιγίδος τὰ πάντα ἐσαρώθησαν, φορτηγά, δκεανοπόρα, μεσογειακά, ἀγχιπλοούντα, ἐπιθατηγά, καὶ ιστο-

φόρα, κάθε τι πού άνεδείκνυε τήν θαλασσινήν ἀλκήν τῆς 'Ελληνικῆς Φυλῆς, ἀπεδεκατίσθη.

* * *

Μέσα εἰς τὰ 125 χρόνια ἐλεύθερου διού τῆς 'Ελλάδος τρίς διεπορικής μας στόλος ἡ φανίζετο καὶ τρίς από τὰ συντρίμμια τῶν ναυαγίων του ἰσχυρότερος, ὥγκωδεστερος, ἔτι μᾶλλον πλουτοφόρος ἀναρρόθυτο. Τὸ ἐλληνικὸν σκάφος ὑπῆρξεν ἀνέκαθεν διά τὴν χώραν αὐτὴν ἡ μεγάλη, ἡ ἀστέρευτος πηγὴ δυνάμεων καὶ χρήματος. Εἰς κάθε ἱστορικήν καμπῆν τῆς ἑθνικῆς μας ζωῆς ἡ Ναυτιλία, πανέτοιμος, ὀργανωμένη, καλεῖται νὰ εἰσέφερῃ τὰ πάντα ὑπὲρ Πατρίδος, πληρώματα, πλοῖα καὶ μόχθους.

1821, (1912-13), (1914-18), (1939-45).

Σταθμοὶ ἱστορικοὶ διὰ τὸ 'Ελληνικὸν "Ἐθνος, σελίδες θυσιῶν καὶ δόξης διὰ τὴν Ναυτιλίαν καὶ τοὺς δημιουργούς της.

* * *

'Εξακόδαια σκάφη ἀφιέρωσαν εἰς τὸν λυτρωμὸν τοῦ "Ἐθνους" οἱ καραβοκυραῖοι του 21. Εἰς τὸν ἐπικὸν ἄγωνα τῆς 'Ανεξαρτοσίας δῆλα σχέδον ἀπωλέσθησαν. Πενήντα μόνον ἀπεμειναν, διὰ νῦν φθάσουν, μετὰ τριάντα χρόνια, τὰς 4 χιλιάδας καὶ ν' ἀποτέλεσσον τὸν μοναδικὸν σχέδον ἐμποροναυτικὸν παράγοντα τῆς Μεσογείου, ἀκόμη καὶ πέραν αὐτῆς.

Τὸ 1912 παροῦσα καὶ πάλιν ἡ Ναυτιλία εἰς τὸ ἑθνικὸν προσκλητήριον. Ἐκράτησε τὰς συγκοινωνίας τῆς Ἑλλάδος καὶ τῶν ουματάχων τῆς, ἔχαρισ τα τεύδρομα εἰς τὸν πολεμικὸν μας στόλον, συνέθαλεν δοσον κανένας ἄλλος κλάδος τῆς Οἰκονομίας μας εἰς τὴν Νίκην.

Οἱ ἐφοπλισταὶ τοῦ πρώτου παγκοσμίου πολέμου εἶδαν τὴν ὑπόδειγματικὴν τότε εἰς σύνθεσιν Ναυτιλίαν μας ἀποδεκατιζόμενην εἰς τὸν συμμαχικὸν ἄγωνα. Εἰσέπραξαν τὰς ἀσφαλειας, δεκάδας, δύως, χιλιάδων λιρῶν εἰσέφεραν εἰς τὸ Κράτος διὰ τῆς φορολογίας, ἀπροσμέτρητα κεφάλαια εἰσήγαγον εἰς τὴν Ἑλλάδα, διὰ νὰ ἔξανεμισθοῦν τελικῶς ἀπὸ τὴν ἀστάθειαν τῆς ἑδῶν οἰκονομικῆς καταστάσεως. Απὸ τὰς τότε ἐπιτάξεις ψιχία μόνον εἰσέπραξαν μετά ἔτη πολλὰ εἰς δραχμάς ὑποτιμημένας.

Εἴκοσι πέντε χρόνια ἔχρεισθοσαν οἱ νεώτεροι ἐφοπλισταί, οἱ πλοίαρχοι καὶ οἱ μηχανικοί τοῦ προηγουμένου πολέμου, διὰ νῦν δημιουργήσουν καὶ πάλιν τὴν Ναυτιλίαν μας. Απὸ τὰ κατάλογοι του 1918, τὰ 115 σκάφη τῶν 126 χιλιάδων τόννων, ἔνα στόλον δύο ἑκατομμυρίων τόννων, ἔφθασαν νὰ χαρίσουν εἰς τὴν σημαίαν μας. Αὐτὴν τὴν δύκανθη χωρητικότητα εἰσέφεραν εἰς τὸν συμμαχικὸν ἄγωνα, τὸν ἄγωνα τῆς Πατρίδος.

Καὶ ὅταν τὸ ἀπόδημον ἐλληνικὸν Κράτος, φεῦγον τὸν κατακτητὴν, εὑρέθη εἰς τὴν ἔνην, χωρὶς προσδόους, ἡ Ναυτιλία καὶ πάλιν ἐκλήθη νὰ καταστῇ τὰς δαπάνας. Δέκα καὶ πλέον ἑκατομμύρια λιρῶν κατὰ τὴν τελευταίαν τετραετίαν εἰσέπραξαν ἀπὸ τὸ ἐλληνικὸν πλοίον αἱ Κυθερνήσεις τοῦ Καΐρου. Μὲ τὴν φορολογίαν τῆς Ναυτιλίας, ἀλλὰ καὶ τὴν διὰ λογίου τοῦ Κράτους ἑκμετάλλευσιν τῶν νεοτεύκτων πλοίων τῆς συνετηρήθη ἡ κρατικὴ διοίκησις εἰς τὸ ἔξτερικόν. Ἐπιληρώθησαν οἱ μισθοὶ δλῶν, τῶν ἀπειρῶν ἀξιωματούχων τῆς διοικήσεως, δλαὶ αἱ παντὸς εἶδους δαπάναι περιθάλψεως καὶ κρατικῆς παραστάσεως. Η 'Ελλας διετήρησε τὴν κρατικήν τῆς ἀξιοπρέπειαν, χωρὶς νὰ προσφύγῃ εἰς τὴν ἐπαίτειαν καὶ χωρὶς νὰ θίξῃ τὸ κάλυμμα τῆς δραχμῆς, αὐτὸ ποὺ τώρα στηρίζει τὴν οἰκονομικὴν τοῦ Τόπου ἀνασυγκρήτησιν.

* * *

Αἱ στῆλαι αὐταὶ προσηλωμέναι μὲν θαθεῖσαι στοργὴν εἰς τὴν Ναυτιλίαν μας, τοὺς δημιουργούς της, τοὺς ἔργατας — πληρώματα καὶ ἐφοπλισταίς — τῆς μεγαλειώδους ἀναπτύξεως της, αἰσθάνονται ἀπαρέγκλιτον τὴν ὑποχρέωσιν τὸν δίκαιον ἔπαινον, τὴν πάγκονον ἀναγνώρισιν ν' ἀπονέμουν εἰς τοὺς ναυτικούς ἐπιχειρηματίας, τοὺς ἐφοπλισταίς. Μόχθοι καὶ ἀγωνιώδεις προσπάθειαι δεκαετηρίων ἔχρεισθοσαν, παλιντροποὶ τῆς ναυτικῆς ἐπιχειρήσεως ἔξελιξεις ἀντιμετωπίσθησαν, πικρίαι καὶ ἀπογοητεύσεις πολλαῖς, διὰ νὰ ἰδωμεν τὴν Ναυτιλίαν μας καταλαμβάνουσαν, τὴν οἰσαν πρὸ τοῦ πολέμου κατείχεν ἐπίζηλον θέσιν.

"Οσον καὶ ὃν ἡ θολή τοῦ πολέμου καὶ τῶν κοινωνικῶν ζυμώσεων ἀπόδοσια ἐπιλήσμονας πολλοὺς κατέστησε τῆς ἀπῆτης πραγματικότητος, δοσον καὶ ὃν τὰ δημαγωγικά, τὰ θερμά κηρύγματα ἐπιδιώκουν ν' ἀμφισθήτουσι τῆς ιδιωτικῆς πρωτοβουλίας τὴν δημιουργὸν θασικὴν συμβολὴν εἰς τὴν ἐμποροναυτικήν μας πρόδοσον, μία εἰναι καὶ μόνον μία ἡ ἀδιαφορονίκητος διαπιστωτικής διὰ κάθε ψυχρὸν τῶν ναυτιλιακῶν μας πραγμάτων παραπρητήτην: 'Οτι, παρὰ τὸ ναυσίδιον τῆς Φυλῆς μας πνεῦμα, παρὰ τοῦ Ελληνος ναυτεργάτου τὴν ίκανότητα εἰς τὰ θαλάσσια ἔργα, Ναυτιλίαν ἡ 'Ελλάς, τῆς ἔκτασεως καὶ τοῦ δύκου τῆς προπολεμικῆς, δὲν θὰ καθίστατο ποτὲ δυνατὸν οὐδὲ νὰ προσατείσῃ, χωρὶς τὴν ἐργάδην τῶν ἐφοπλιστῶν τῆς προσπάθειαν.

Θάξεισθησαν μερικούς ἡ ἀπροκάλυπτης αὐτὴ ἀναγνώρισις. Τὴν στιγμὴν αὐτὴν ἀκριθῶς, ποὺ μὲ ἀγωνίαν δλοι στρέφονται πρὸ τὸ τεράστιον τῆς ναυτιλιακῆς μας ἀνασυγκρήτησεως πρόδηλημα, πρέπει ἡ ἀλήθεια αὐτὴ νὰ καταστῇ διὰ δλοὺς ἀξιωμάτων. Η πεῖρα τοῦ παρελθόντος, διὰ δσούς ἔγγυτερα παρηκολούθησαν τὰ τῶν ἐξελίξεων τῆς παγκοσμίου ναυτιλίας, καταδεκινεῖσι διὰ τῆς Ναυτιλίας καὶ μάλιστα τῆς φορτηγού ἡ ὑπόπτασις εἰναι ἀρρήκτως συνδεδεμένη μὲ τὴν ιδιωτικὴν πρωτοβουλίαν. 'Οσα Κράτη δὲν ηύχησαν νὰ ἔχουν δημιουργούς καὶ παραστάτας τῆς ἐμποροναυτικῆς τῶν πραγματικῆς, ἐφοπλισταίς πείρας, παρα-

δσεων, ἔξειδικευμένους, ἀπέτυχαν εἰς τὴν προσπάθειαν. 'Εδη μιούργησαν μίαν Ναυτιλίαν, καρκίνωμα τοῦ κρατικοῦ προϋπολογισμοῦ, στενώτατα ὑπὸ τὸ καθεστώς τοῦ προστατευτισμοῦ κινούμενην εἰς τὰς ἑθνικὰς μεταφοράς, ἀνίκανον νὰ προσφέρῃ τὰς ὑπηρεσίας τῆς εἰς τὸ εύρυ τῶν διεθνῶν μεταφορῶν ἐπίπεδον. Μίαν Ναυτιλίαν έγινην πρὸς τὴν πραγματικήν τῆς ἀποστολήν, πρὸς τὴν πλουτοπαραγωγικήν τῆς σημασίαν. Η Μεγάλη Βρετανία, τὰ Σκανδιναϊκὰ Κράτη, η Γερμανία, η Ολλανδία, η Ιταλία, η Ισπανία καὶ ἡ 'Ελλάς μεταξὺ δλῶν τῶν χωρῶν τοῦ Κόσμου, διότι δὲν ἀπένωναν τὴν ναυτιλιακὴν τῶν χωρῶν τοῦ Κόσμου, διότι τὸν πρωτοβουλίαν, ἀπὸ τοὺς ἐφοπλισταίς, ἔπειταν θαυμαστὴν τῷ ὄντι ἐμποροναυτικὴν πρὸ τοῦ πολέμου ἀνάπτυξιν. Καὶ ὃ διὰ δλῶς τὰς χωρᾶς αὐτὸς οὗτος ὁ κρατικὸς παρεμβατισμὸς δικαιολογεῖται, διότι ιδίαν μεγάλην μεταφορικὴν κίνησιν διαθέουν, ικανήν καὶ δγκώδην ναυτιλίαν νὰ συντηρήσῃ, ἡ 'Ελλάς, πτωχὴ εἰς ἑθνικὰς μεταφοράς, πτωχὴ εἰς παντὸς εἶδους κρατικὰς παροχάς, δὲν θὰ ποτὲ δυνατὸν νὰ δημιουργήσῃ, πολλῷ δὲ μᾶλλον νὰ συντηρήσῃ, μίαν Ναυτιλίαν δύο ἑκατομμύρια τόννων. Μὲ τὴν εὐπάθειαν ποὺ διακρίνεται τὰς ἔξελιξεις τῆς ναυτιλιακῆς πρωτοβουλίας τῶν ισχυρῶν τῶν χωρῶν τοῦ Κόσμου, διότι δὲν τὴν έπιχειρήσεως, μόνον η πρωτόβουλος τοῦ ἐφοπλιστοῦ προσπάθεια ἀπεδείχθη ικανή νὰ σητείξῃ τὴν μεγάλην 'Ελληνικὴν Ναυτιλίαν.

Αὐτὴν ἐδημιούργησαν οἱ "Ἐλληνες ἐφοπλισταί, χωρὶς ποτὲ, οὐδὲ" εἰς τὰς δεξιέρας στιγμὰς τῆς κρίσεως, νὰ ἐμφανισθοῦν εἰς τὸν προθάλασμαν τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, χωρὶς νὰ ἐπιθαρύνουν τὴν ἐπιτόπιον κατανάλωσιν. Δὲν ὑπῆρξε ποτὲ δαμοθιομηχανίαν ἡ 'Ελληνικὴ Ναυτιλία, τούναντίον, διότι η οἰκονομικὴ ἀνεοίσι διεφάνετο εἰς τὴν ναυτιλιακὴν ἐπιχείρησιν, τὸ Κράτος τὴν ἐνεθυμεῖτο. Η υπαρξίας τῆς ηγυνοείτο κατά τὴν περίοδον τῶν ισχυρῶν ἀγελάδων.

* * *

Παράγοντες διοικητικοί, παρεισφρήσαντες διὰ τὸν παραθύρου τῆς κρατικῆς διοικήσεως εἰς τὰ ναυτιλιακά ἡμῶν πράγματα, ταπεινοὶ τῆς ναυτεργατικῆς ἐκ τοῦ πολέμου ἔξαθλισθεως, τῆς ιερᾶς τῶν θαλασσινῶν μας θυσίας ἐκμεταλλευταί, ἔνοι αὐτοὶ πρὸς τὴν Ναυτιλίαν, πρὸς τὰς ἀνήσυχας τοῦ παρελθόντος, τὰ προθίμητα τοῦ παρόντος καὶ τὴν ἐργάδην προσπάθειαν τοῦ μέλοντος, ἐπεζήσαν καὶ ἐπίζητον διαστρόφους νὰ προσδώσουν κατευθύνεισι εἰς τὴν ἔξελιξιν τῶν ναυτιλιακῶν μας πραγμάτων. Θά τεθούν θέσαια ἐκποδῶν ἀπὸ τοὺς πολλοὺς, τοὺς δροφονοῦντας, τοὺς πονοῦντας τὴν Ναυτιλίαν μας καὶ μόνην αὐτὴν. Αλλοίμονον διὰ διάνεφαφικά, διὰ μή τοι ἀλλο, ἀπόψεις των ήθελον ἐπικρήσησι. 'Εθνική διὰ τὴν 'Ελλάδα θὰ ἡτο η συμφορά. Η Ναυτιλία, η μεγάλη, τῶν ἔπιτά πολλών παραστάσεων, πολλών θαλασσῶν καὶ τῶν πέντε Ήπειρων, θὰ ἀνήκειν εἰς τὴν ιστορίαν...

Τὰ χαρένα σκάφη μας

Θλιβεροί ἀριθμοί

"Οταν, τὴν 3ην Σεπτεμβρίου τοῦ 1939, ἔξεσπασεν η πολεμικὴ θεομηνία, η Ναυτιλία μας, ζνας δγκος ἐπιθητικὸς ὑπερεξακούσιων πλοίων, δύο περίπου ἑκατομμυρίων τόννων, εὑρέθη κατεπαρμένη εἰς δλαὶ, ἀκόμη καὶ τὰ πλέον μακρυνά σημεῖα τῆς γρούγειου. Απὸ τοῦ θορείου Ακρωτηρίου, πέραν τοῦ δροίου ἐκτείνεται τὸ λευκὸν φράγμα τῶν αἰλωνίων πάγων, ἀπὸ τῆς Κατσιάτκας, δου πο δ ναυτίλος συναντᾷ τὸν τελευταῖον τῆς Γῆς φάρον, μέχρι καὶ τῆς Γῆς τοῦ Πυρός, τὸ ἐλληνικὸν φορτηγὸν ηλάκων τοῦ κῦμα, διεπόρθμευε τὰς θαλάσσας, φορεύς ζωῆς καὶ εὐημερίας διὰ τὴν ναυτικήν μας οίκογένειαν, πλούτου σημαντικοῦ διὰ τὴν Ἐλλάδα.

Μὲ τόδην ἔξαπλωσιν, μὲ τόδην εὐρύτητα τῶν πηγῶν, ἀπὸ τὰς δοίας ξηντεὶ τὴν ἀπασχόλησην τοῦ τὸ ἐλληνικὸν πλοίον, δὲν εἰναι ἀξιονταί πατορίας, διατί διά πεστή μεταξὺ τῶν πρώτων τὴν θανάσιμον περίπτωξιν τῶν πολλαπλῶν κυνδύνων τοῦ δλοκαρητωτικοῦ πολέμου, διατί τὸ δοσον θαρύτατα εἰσέφερεν εἰς θυσίας ἐμψύχου καὶ πλωτοῦ δλικοῦ εἰς τὸν ἄγωνα διὰ τὴν Νίκην. Δύο χιλιάδες ναυτιλούμενων μας ἀναπάυονται εἰς τὰ σκοτεινά θάθη τῶν γρῶν κοιμητήριων καὶ πέραν τῶν 2)3 τῆς ἐλληνικῆς χωρητικότητος, ἔξαπετάλησαν εἰς τοὺς θυμόύς, δλοκαυτώματα θυσίας διὰ τὸν κοινὸν ἄγωνα, περγαμηναὶ διὰ τὴν ἀναγνώρισιν δικαίων καὶ ἀκαταλύτων διὰ μέσου τῆς ἀτέρμονος ροῆς τοῦ χρόνου θεοντικῶν μας διεκδικήσων. Η ἐλληνική ναυτιλία, πιστὴ εἰς τὰς παραδόσεις της, συνεχίζουσα τὴν κληρονομίαν τῆς λαμπρᾶς ιστορίας της, ἀπότομος ἐνώπιον τῶν κινδύνων, ήρθη διὰ μίαν ἀκόμη φοράν εἰς τὸ ἀνώτερον ἐπίπεδον τῆς ἀποστολῆς της.

Καὶ ἐπιπτὸν εἰς τὸν θείαν ἄγωνα καὶ ὑπὸ τὰς υπόπλου πλήγματα καραδοκούντων ἔχθρῶν, πληρώματα καὶ πλοῖα, ἀγωνισταὶ εἰς τὰς ἀπλέεις τοῦ καθήκοντος. Πέραν τῶν πολεμικῶν κινδύνων αὐτὴ ἡ μῆνις τῶν στοιχείων τῆς φύσεως, κατασχέσεις εἰς φιλικούς λιμένας ποὺ ἀπροδόττως μετεβάλλοντο, λόγῳ τῆς δυσμενούς στροφῆς τῶν δπλων, εἰς ἔχθρικούς, καὶ ποικιλά δλη συνθήκων καὶ περιπτώσεων συνείργησαν εἰς τὸν ἀποδεκατισμὸν τοῦ ἐλληνικοῦ πλοίου.

Εἰς 305 μεγάλα φορτηγά σκάφη 1.178.579 τόννων γκρόδ καὶ εἰς 46 ἐπιβατηγά 41.613 τόννων, δηλαδή εἰς 351 πλοῖα 1.220.192 τόννων γκρόδ ἀναβιθάζονται μέχρι τοῦδε αἱ ἀπώλειαὶ τῆς Ναυτιλίας μας κατὰ τὸν δεύτερον παγκόσμιον πόλεμον. Αλλά καὶ πέραν αὐτῶν, τὸ σύνολον σχεδὸν τῶν Μεσογειακῶν μας

πλοίων και τών μικρών άγχιπλοούντων φορτηγών σκαφών, τών 500 τ. γκρός και κάτω, κατεύθυνθσαν, δύμου μετά τού στόλου τών πετρελαιοκινήτων και τών ιστιοφόρων, όταν ή θύελλα τού πολέμου έφθασεν άδυσώπτος και καταστροφική εἰς τά έθνικά μας υδάτα.

Είχομεν τὸν 'Ιανουάριον τοῦ 1939, έκτος τῶν ιστιοφόρων και τῶν πετρελαιοκινήτων, δύναμιν 581 πλοίων παντός μεγέθους και τύπου, συνολικής χωρητικότης 1.824.520 τόννων γκρός. "Όταν έξερράγη ὁ πόλεμος, τὸν Σεπτεμβρίον τοῦ 1939, εύρεθημεν με δύναμιν 539 πλοίων, 1.684.694 τόννων γκρός, εἰς τὴν δύοιαν δύμας πρέπει νὰ περιληφθῇ καὶ μία σεβαστή χωρητικότης έλληνικῆς ιδιοκτησίας, ή δύοις ἔτελει ύπο τένας σημαίας και κυρίως ύπο τὴν Ἀγγλικήν και τὴν Παναμαϊκήν. Ήγγίζαμεν ἐν τῇ πραγματικότητι τὰ 600 πλοία και τὰ 2.000.000 τόννων γκρός. Ἀπὸ τὴν ισχυρὰν αὐτὴν ἡμετοναυτικὴν δύναμιν δὲν μᾶς ἀπέμειναν, παρὰ δύλιγα δεκάδες ὀκεανοπόρων πλοίων, ἐλάχιστα — δέκα μολις — μικρά φορτηγά και τρία μόνον ἐπιβατηγά πλοία, εἰς τὰ δύοις πρέπει νὰ προστεθῇ τὸ πληγέν ἀπὸ τορπίλην, ἀλλ' ἐπισκευασθὲν και ἐργαζόμενον ήδη μοναδικὸν μας ἐπιβατηγὸν ὑπερωκεάνειον.

Πλήρης, δηλαδή, ἀπόλυτος ὁ ἀφανισμός.

Πρὸς οὐδεμίαν ἄλλην σημαίαν παραλληλίζονται αἱ ίδιαι μας ἀπώλειαι. Ἐξ, δοσῶν κατέχομεν στοιχείων, προσκύπτει, ὅπως εἰς ἄλλην σελίδα γράφομεν, ὅτι αὐταὶ συμβαδίζουν μὲ τὰς ἀγγλικάς μόνον ζημιὰς εἰς ἐμψυχον και πλωτὸν ὀλικὸν, ἐνῷ ἔπρεπε νὰ ληφθῇ δύνιμος δψιν, διὰ τοῦ πλέον παρῆθεν ἀπὸ τῆς ἐκρίξεως τοῦ πολέμου ὕσως δου τοῦ παρασύμην μὲ τὴν σειράν της και ή Ἑλλάς εἰς τὴν δίνην τῆς καταστροφῆς. Βαρυτάτη, πράγματι, ὑπῆρξεν ή θυσία τοῦ ἔλληνικοῦ πλοίου, ἐνῷ δό πόλεμος συνεχίζεται ἀκόμη εἰς τὸν ἀπέραντον Ειρηνικόν...

Ίδου μία χαρακτηριστικὴ κατανομή, ἔξ δοσῶν στοιχείων κατέχομεν, τῶν ἀπωλεῖῶν τῆς φορτηγοῦ μόνον ναυτιλίας μας, τῆς τελούσης ύπο τὴν ἔλληνικὴν σημαίαν:

Τορπιλισμοὶ ἀ) π	234	τ. γκρός	926.520
Αὔτανδρα	>	18	> 71.719
Κατασχέσεις	>	31	> 98.653
Ναυάγια	>	22	> 81.687
		305	1.178.579

Πρέπει νὰ ληφθῇ ἀκόμη ύπ' δψιν, διὰ τὴν Ἑλλάς δὲν εἰσέφερε μόνον τὰ ύπο τὴν κυανόλευκον πλοία. Ἡ ναυτικὴ τοῦ "Ἑλληνος" ἐπιχειρηματικότης δύλιγα ἔτη πρὸ τοῦ πολέμου εἶχε στραφῆ και πρὸς τὰς δένας σημαίας, σεβαστὴν δὲ διετήρουν χωρητικότητα οἱ "Ἑλληνες" ἐφοπλισταὶ ύπο τὸν Παναμαϊκήν και Ἀγγλικήν σημαίαν. Τὸ σύνολον και τῶν πλοίων αὐτῶν χωρητικότης τετρακοσίων χιλιάδων τόννων διετέθη και αὐτὸ εἰς τὸν συμμαχικὸν ἄγωνα.

Τὸ ἔλληνικὸν φορτηγὸν ἐδέχθη, πρῶτον αὐτό, τὴν πολεμικὴν βιαιότητα. "Ἄν οἱ θρετανοὶ σύμμαχοι ἐμφανίζουν τὸ ύπερωκεάνειον «Ἀθηνεῖα» ὡς τὸ πρῶτον θύμα τῆς τορπίλης τῶν γερμανικῶν ύποβρυχίων, αὐθημερόν μὲ τὴν κηρυξιν τοῦ πολέμου εἰς τὰς 3 Σεπτεμβρίου τοῦ 1939, ἔχει και ή Ἑλλάς νὰ προτάξῃ τὴν ίδικὴν τῆς θυσίαν:

— Τὸ φορτηγὸν «'Ιωάννης Καρρᾶς».

Τὸ πλοῖον αὐτὸ ύπηρξε τὸ πρῶτον θύμα τῆς πολεμικῆς θεομηνίας, ποὺ ἔξεσπασεν δύλιγον μετά τὸ μεσονύκτιον τῆς 31ης Αὐγούστου τοῦ 1939, μὲ τὴν εἰσθολήν τῶν γερμανῶν εἰς τὴν Πολωνίαν. Ἔγινεν αὐτὴν τῆς Ιησού Σεπτεμβρίου, δύλιγας ὥρας μετά τὴν ἔναρξιν τῶν ἔχθροπραξιῶν, οἱ πολωνοὶ κατέσχον τὸ φορτηγὸν αὐτὸ και προφύλασσόμενοι ἀπὸ θαλάσσης κατά τοῦ γερμανοῦ εἰσθολέως, τὸ ἀνετίνασσαν και τὸ ἐθύτιζαν, διὰ νὰ ἀποκλείσουν τὴν εἰσοδον τοῦ λιμένος τῆς Γδυνίας.

Απὸ τῆς οτιγμῆς ἔκεινης ἤρχιζε τὸ δράμα τῆς ἔλληνικῆς, ἀλλὰ και τῆς παγκοσμίου ναυτιλίας. Τὸ ποντοπόρον φορτηγὸν μας εύρεθη ἀντιμέτωπον τῆς πολεμικῆς ἐναντιότητος εἰς δλας αὐτῆς τὰς ἐκδηλώσεις και εἰς δλα τὰ πολεμικὰ θέατρα. Πολλὰ πλοῖα μας κατεσχέθσαν ύπο τοῦ ἔχθρου εἰς τοὺς λιμένας τῆς Βαλτικῆς, τοῦ Βελγίου και τῆς Γαλλίας, εἰς τὴν Ιταλίαν, εἰς τὴν Καζαμπλάγκαν, εἰς τὸ Ντακάρ, εἰς τὴν Μαδαγασκάρην, ἀκόμη και εἰς αὐτὴν τὴν Κίναν και τὴν Ιαπωνίαν, δησον γνωρίως κατά τὰ τελευταῖς ἔτη εἶχε καταστῆ ἡ κυανόλευκος. Ἐπηκολούθσαν οἱ πολεμικοὶ κίνδυνοι. Παντοῦ τῶν θαλασσῶν συνήντησαν τὸ ἔλληνικὸν φορτηγόν. Καὶ ἀν ποτὲ πρόκειται νὰ ρίψωμεν ἀνθη εἰς κάθε κοινωνίαν ἔθνικο πλοίου, πρέπει νὰ ἐπιχειρήσωμεν τὸν περίπλου τῆς Υδρογείου. Διότι ὑγρούς τάφους δὲν ἔχομεν ἀπλῶς εἰς τὰ έθνικά υδάτα, εἰς τὰ γαλανά μας ἀκρογιάδια. Εἴχομεν εἰς τὴν Μεσόγειον, εἰς τὴν Ἐρυθράν Θάλασσαν, και εἰς τὸν Περσικὸν κόλπον, ἔχομεν εἰς τὸν Ἰνδικὸν ώκεανόν, ἔχομεν εἰς τὸν πλατύν Ατλαντικόν, εἰς τὸν Ἀρχαγγελον, εἰς τὸν ἀχανῆ Ειρηνικόν, εἰς τὴν Σινικὴν θάλασσαν. "Έχομεν παντοῦ εἰς τὴν Ανατολήν και τὴν Δύσιν, εἰς τὸν Βορρᾶν και τὸν Νότον. Εἰς τὰς τροπικὰς θαλάσσας, εἰς τὰς εὐκράτους ζώνας και εἰς τὰς πολικὰς περιοχάς. Τὸ ύγρον στοιχείον τῶν πέντε

Ηπείρων, ποὺ τόσον ἐγνώρισε τὴν ἔλληνικὴν τρόπιδα, εἰς τάφον τῆς Ναυτιλίας μας μετεβλήθη.

Και ἔχομεν ἀκόμη νὰ ἐπιδείξωμεν δείγματα ἡρωϊσμοῦ και αὐτοθυσίας ἀφθονα, καθὼς και παρουσίαν παντοῦ, δησού ἐκάστοτε ἐκάλουν δοκιμήσας ἀγώνας και τὸ καθῆκον. "Ἐπολιορκεῖτο τὸ Τομπρούκ; Τὸ ἔλληνικὸν πλοῖον ἀνεψιδίαζε τὴν φρουράν. "Ἐπιπεν ή Γαλλία; Τὸ ἔλληνικὸν πλοῖον ἀπέπλεεν ἀκείθεν, ἀπότον, υπὸ τὴν θροχὴν τοῦ ἔχθρικοῦ πυρός και τοῦ σιδήρου και δὲλλην πλοιάρχος ἔστρεφε τὸ ἐμφορτα διὰ τὴν Γαλλίαν πλοῖα πρὸς τὴν Ἀγγλίαν, ἀψήφων κάθε κίνδυνον. Εἶχεν ἀνάγκην ἀνεφοδιασμοῦ η Σοβιετικὴ Ρωσία; Και τὸ ἔλληνικὸν πλοῖον διέσχισε τὰ θύεια υδάτα, διὰ νὰ μεταφέρῃ ἔκει, διὰ μέσου τῶν πάγων, μέσω μυρίων κίνδυνων, πολεμικὸν ὀλικὸν και τροφάς. Τὸ ἔλληνικὸν πλοῖον παρίστατο εἰς τὴν ἀπόθεσιν τῆς θροείου Ἀφρικῆς και ἐπιμήθη μὲ τὰ διακριτικὰ πρὸς αὐτὸ σῆματα τοῦ ἄγγελου ναυάρχου. Παρίστατο εἰς τὴν ἀπόθεσιν εἰς Σικελίαν και νότιον Ιταλίαν, μετέσχεν εἰς τὴν ἀποθατικήν ἐνέργειαν τῆς εισθολῆς εἰς τὴν Εύρωπην και ἐθυσίασε μερικὰς μονάδας τοῦ εἰς τὰς ἀκτὰς τῆς Νορμανδίας.

Εύρισκετο παντοῦ τὸ ἔλληνικὸν πλοῖον. "Ἐνα θλέμμα εἰς τοὺς εἰς ἀλλας σελίδας δημοσιευμένους πίνακας τῶν ἀπωλειῶν μας είναι ικανὸν νὰ πείσῃ περὶ τῆς μεγάλης θυσίας, περὶ τῆς ἐκτεταμένης συμβολῆς τοῦ εἰς τὴν κοινὴν συμμαχικὴν Νίκην.

Ιστορικαὶ εύθυναι

Μέσα εἰς τὴν ἀγωνίαν τῶν ἀποφράδων ἐκείνων ἡμερῶν τοῦ 'Απολίου τοῦ 41 ἔχομεν ἐγγύτατα τὸν δοματικόν, ἀλλὰ και ἀποκότον ἀφανισμὸν τῆς ἐπιβατηγοῦ ναυτιλίας μας, τῶν ἀγχιπλοούντων φορτηγῶν και τῶν ωκεανούντων, ποὺ ἐνέρθησαν ἐμφορτα εἰς τὰ χωρικά μας υδάτα. Οἱ λιμένες, οἱ δρόμοι, τὰ ἀκρωτήρια και τὰ παρύλια τῆς Ἐλλάδος μετεβλήθησαν εἰς κομητήρια σφραγίδων πολύτιμων χωρητικούτησ, τῆς διοίσης τῶν ψάρων πάντας τὴν ἀνάγκην και τὸν οἰκονομικὴν τῆς διάφρωσιν διαστήσαντα πληρωτῶν.

Ἡ φορτηγὸς ναυτιλία μας, ἀντιπαλαίσσαντα ἐπὶ μίαν δῆλην ἔξαστιαν ποδὸς τὴν αδιάλειπτον ἴποβονικὴν ἐπίθεσιν, ἔχασε τὰ 60 τοῦ ἐκατόν τῆς χωρητικούτησ της. Ἐδο, εἰς τὰ χωρικά υδάτα, ἔχρεισθαν ἐλάχιστα ἡμέρα διὰ νὰ καταστραφῇ ἀπὸ τὰς ἀεροπορικὰς ἐπιδρομὰς ἔνας στόλος 150 τούλαμάστον σκαφῶν, τὸ σύνολον σχεδὸν τῶν δοσῶν εὐρέθησαν κατ' ἔκεινην τὴν ἐποχὴν εἰς τοὺς ἔλληνας λιμένας. Οδὸς ἀπὸ τὴν Δουναγέρου κατ' ἀνάλογας ποσοστοῦ δὲν ἐσημείωσε τόσας ἀπωλειας πλοίων. Διὰ τὴν Ἐλλάδα, διὰ τὴν οἰκονομικὴν τῆς διάφρωσιν διαμάδιος αὐτὸς ἀφανισμὸς τῆς ἀγχιπλοούντων ναυτιλίας τῆς πλήγμα καιρίου ὑπῆρξε. Τῷρα καταφαινονται ἀπτά τὰ ἀποτελέσματα.

Είχον τότε ἐπιταχθῆ ὅλα τὰ πλοῖα τῆς ἀκτοπλοίας, ὅλα τὰ μικρὰ φορτηγά, ὅλα τὰ ιστοφόρα, πετρελαιοκίνητα και μή, ὅλα τὰ μεσαὶ δηλαδὴ δργανα τῆς οἰκονομικῆς τοῦ τόπου μας δραστηριούτησ. Ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ Ναυτικοῦ Ἐπιτελείου και τὸν ὑφυτονγρείον τῆς Ναυτιλίας ἐτέλουν. Μέστος εἰς τὴν σύγχυσιν, τὸν πανικόν, ποὺ ἐπεκράτει τὰς ἡμέρας ἔκεινας εἰς δῆλας τὰς ὑπηρεσίας τοῦ Ναυτικοῦ, τῆς Δ. Θ. και τοῦ στρατοῦ, κανεὶς δὲν εὐρέθη, μὲ συγκρατημένα τὰ νεῦρα, ἔχων ἐπιγνωσίαν τῆς πολυτιμότητος τῶν σκαφῶν αὐτῶν, ν' ἀντιμετωπίσῃ τὴν ἀνάγκην τῆς διαφράγματος τῶν νότον. Δὲν ἔχονται διότον ὅλα τὰ πραγματώντα. Οἱ φεύγοντες θρετανοὶ δὲν τὰς ἔχρησμαποιήσαν. "Ο στρατός τοῦ μετώπου εἰχεν ἡδη διαλυθῆ και δὲν ἐπόρκειτο νὰ φύγῃ πρὸς τὴν Κρήτην. "Ας σημειωθῇ, τέλος, διὰ δῆλων αὐτῶν τὸ Κράτος μὲ μίαν ἀσύγγνωστον, ἐγκληματικὴν ἡμιπερὶ νὰ τῇ κανεὶς, ἐπιπλαστήτη, χωρὶς τούλαχιστον νὰ προῃ εἰς μίαν ἀντασφάλιστον τοῦ κινδύνου εἰς τὸ Λονδίνον. Τῷρα ἔχασμεν τὰ πλοῖα και στεφούμεθα τῶν κεφαλαίων νὰ τὰ ἀντικαταστήσουμεν σύν τῳ κέρων.

Πανικόβλητοι τότε οἱ ἀρμόδιοι παρηκολούθσαν ἀσυγκίνητοι τὴν κατασφρήν, ἐνῷ προητίμαζαν ἐσπενσέμενος τὴν ἀναζώησιν τῶν. "Κρατήσατε υπὲτ αὐτὸν τὴν Σοφίαν και τὴν Ἀνδρον — τὰ καλδέρα ἐπιβατηγά μας — διέτασσε τότε διόπουργός τῆς Ναυτιλίας εἰς μίαν κατάστασιν πληρούς ἐκνευφισμοῦ. "Ἐν τῷ μεταξὺ δο 'ε Αβέρωφα' ἐφευγε μέσα ἀπὸ τὰ πράγματα τοῦ Ναυτάθμαν, χάρις εἰς τὴν ἡρωικὴν ἐνὸς σημαντικού παρέμβασιν. Μετ' δλιγάνην δρων τὸν ἡροικούντε τὸ φορτηγὸν «Γ. Ποταμάνος». "Εφυγε και αὐτὸ δῆλα μέσου τῶν ναρκῶν και ἐσώθη. 'Υπ' αὐτὸν ἐτέλουν εἰς τὸν λιμένα, τὸν δρόμους και τὰ ἀκρωτήρια τὰ σκάφη. Τὰ πληρωμάτα εἰχον ἔξελθει εἰς τὴν ξηρὰν και ἀνέμεναν μιοιλατριῶς τὴν ἐπίθεσιν. Τίτοτε δὲν ἦτο διαταγῶν. Οὐδὲ τῶν ἐμφόρων δὲν διετάχθη ἡ φυγὴ, ἀφοῦ δὲν ἐπόρκειτο ωποδήποτε νὰ ἐφορτώσουν ἐδῶ τὸ πολύτιμον φορτίον των.

Αἱ εὐθύναι τῶν τόπων υπονυγῶν, νανάρχων, τῶν προϊσταμένων τῶν ναυτικῶν ὑπηρεσιῶν είναι Ιστορικαί. Τὰ σκάφη μας θὰ ἐσάζοντο, κατὰ πλάνην, διότις κάθε ἀλληρά δισκούλον περιστασιν, κρατικῶν δργάνων μὲ τερετέρων συνασθησιν τῆς ἀποστολῆς τῶν, ἐστοίχισεν εἰς τὴν Ελλάδα τὴν ἀπώλειαν τῶν μοναδικῶν μέσων, ποὺ θὰ τῆς ἐπέτρεπον νὰ κωρίσῃ σταθερῶς εἰς τὴν ἀνασυγκρότησιν, χωρὶς τὰ σημεινά δυσπέρβλητα

"Ἐνας θεληματικὸς και ψύχρωμας ἀνθρωπος ἐχρειάζετο τότε διὰ νὰ πολλαΐη τὴν ἀνεψιδίαν παρουσίαν ταυτοθροφήν. "Η ἀπονοία και πάλιν, διότις εἰς κάθε ἀλληρά δισκούλον περιστασιν, κρατικῶν δργάνων μὲ τερετέρων συνασθησιν τῆς ἀποστολῆς τῶν, ἐστοίχισεν εἰς τὴν Ελλάδα τὴν ἀπώλειαν τῶν μοναδικῶν μέσων, ποὺ θὰ τῆς ἐπέτρεπον νὰ κωρίσῃ σταθερῶς εἰς τὴν ἀνασυγκρότησιν, χωρὶς τὰ σημεινά δυσπέρβλητα

ΤΟ ΘΑΛΑΣΣΙΝΟΝ ΕΠΟΣ

ΜΕΣΑ ΕΙΣ ΤΗΝ ΔΙΝΗΝ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ

Σκηνάς φρίκης, δραματικής πλοκῆς, άξιας τῆς φαντασίας ενός Πόε, έγνωρισεν δ' Ωκεανὸς κατὰ τὸν παρόντα πόλεμον. Κάθε χαμός ενός σκάφους πρᾶξιν ξεχωριστὴν τοῦ ἐπικοῦ ἀγῶνος τῶν θαλασσινῶν ἀποτελεῖ. "Οσα τὰ χαμενα σκάφη, τόσαι καὶ αἱ πράξεις τοῦ πολυπτύχου δράματος.

'Ο πόλεμος αὐτὸς, παντοῦ, εἰς τὴν Ἑράπαν καὶ τὴν θάλασσαν, ὑπῆρξε τραχύς, ἀδυσώπητος. "Ολοι, λίγο πολύ, τὸν ἔγνωρισαμε, ἐπάθαμε ἀπὸ αὐτὸν, ἀμέως ἡ καὶ ἐμμέσως. Σκληρότερα δύμας ἦσαν τὰ πλήγματα εἰς τὴν ἀνοικτὴν θάλασσαν. 'Εκεῖ, μέσα εἰς τὴν ἀπεραντούσην τοῦ πόντου, ἀπίθανος ἦτο, προθληματικὴ ἡ διάσωσις καὶ τοῦ ἐπιζήσαντος ἀπὸ τὴν θόμβων, τὴν νάρκην καὶ τὴν τορπίλην. Καταφύγια ἔκει, ὄρύγματα, ἀνοικτὸν πέδιον δὲν ὑπῆρχον. 'Ο ναυαγὸς εἶχε, ἀκόμη καὶ μέσα εἰς τὴν λέμβον τῆς

"Οταν ἔχανοντο τὰ πλοϊά μας

σωτηρίας, ν' ἀντιπαλασίῃ πρὸς τὰ μαινόμενα στοιχεῖα τῆς φύσεως, τὴν πεῖναν, τὴν δίψαν, τὴν ἔξαντλησιν, πρὸς τὸν θάνατον.

Ἄυτάς ἀκριβῶς τὰς σελίδας τοῦ κινδύνου, τῆς αἰματόθρεπτης θυσίας, τῆς ἀγωνιώδους πάλης, ποὺ ἐγράφη ἀπὸ κάθε σκάφους χωριστά, θά ἐπιχειρήσουν τὰ «Ναυτικά Χρονικά» νὰ μεταδώσουν εἰς τὸ ἀναγνωστικό των κοινῶν. 'Απὸ ἀφηγήσεις ἐγκύρων, αὐτῶν τούτων τῶν ναυαγῶν, ποὺ ἔζησαν τὸ συγκλονιστικὸν δρᾶμα θὰ συγκεντρώσωμεν τὰ στοιχεῖα. Δὲν ἀρκοῦν τὰ δύναται, οἱ στατιστικοὶ ἀριθμοί, οὐδὲ τῶν μνημοσύνων οἱ θρήνοι διὰ ν' ἀναπαραστήσουν εἰς δλην τοὺς τὴν ἀγρίαν μεγαλοπρέπειαν τὸν ἀγόνα ποὺ διεξήγαγεν η Ναυτιλία ἐπὶ ξένοις χρόνοι.

·Ο τορπιλισμὸς τοῦ ἀ)π «Ἀνδριώτης»

Δὲν γίνεται καμια πλευρικὴ γιορτὴ στὴν Ἀγγλία, δὲν κυκλοφορεῖ κανένα περιοδικὸ μὲ στρατιωτικὸ ἴντικο περιεχόμενο, δὲν γίνεται καμια ἐκδήλωση ἡ ἀπλὴ συζήτηση, χωρὶς μ' αὐτὰ νὰ γίνεται καὶ ἀπόδοση τιμῆς στὴν τερφάτια συμβολὴ τοῦ Ἐμπορικοῦ Ναυτικοῦ στὸν πόλεμο.

«THANKS TO THE MERCHANT NAVY» ἐκφράζονται ἀπὸ τὸν βασικὴν ὡς τὸν τελευταῖο πολίτη σὲ κάθε εὐκαρπία. Καὶ αὐτό, γιατὶ ἐπάρχει ἐκεὶ ἐπίγνωση τὶ σημαίνει συμβολὴ Ἐμπορικοῦ Ναυτικοῦ καὶ τὶ σημαίνουν πολεμικὲς μεταφορὲς πέραν τῶν θαλασσῶν, ὥστε δὲν εἰναι μὰ κάποια γνώμη, οὔτε ἔνα τυχαίο συμπέρασμα πὼς τὸ Ἐμπορικὸ Ναυτικὸ στάθμηκε στὰ ζέρια τῶν συμμάχων ἔνα ἀπὸ τὰ πρῶτα ὅπλα ποὺ ἔδωκαν τὴν νίκην.

Άλλα ἂν τὸ Ἐμπορικὸ Ναυτικὸ διεκδικῇ μὰ ἀπὸ τὶς πρῶτες θέσεις στὴν πολεμικὴ συμβολὴ, ἀδιαφορίνκητα κατέχει μὰν ἄλλην τιμητικὴ προτεραιότητα. Εἶναι ἐκείνη τῆς θυσίας.

Σ' αὐτὴ τὴν ἐποποίηση ἡ σημαία μας ἔδωσε πολλά. "Ἐδωσε κυριολεκτικά δ, τι είχε. "Ολα!

Δὲν εἰναι μονάχα τὸ Ἀλβανικὸ ἔπος ποὺ μᾶς δίνει δικαιώματα καὶ ἐπιχειρήματα. Πλλαὶ σ' αὐτὸ καὶ συνέχεια σ' αὐτό, ὡς σήμερα, ἐπάρχει μάκρη τοῦ Ἐμπορικοῦ μας Ναυτικοῦ, μὲ τὶς μεγάλες νίκες καὶ τὶς τεράστιες θυσίες.

Τώρα ποὺ τὰ σήμαντα μᾶς καλοῦν νὰ γιορτάσουμε τὴν ὁριστικὴ Νίκη, ἀς φελλίσουμε κ' ἔμεις μὲ τὴ σειρά μας τὰ «Ἐνάρωτά» στὸ Ἐμπορικό μας Ναυτικό.

"Αλλοιμον διος! "Ενα μεγάλο ποσοστὸ ἀπὸ κείνους ποὺ δικαιοῦνται τὶς εὐχαριστίες μας λείπει στὸ μεγάλο ταξίδι, τὸ ἀγύριστο. Μηρὸς στὴ μόνη τους κάλινουμε μὲ σεβασμὸ τὸ κεφάλι.

Σεκίνησαν ἔξαρσια φορτηγὰ καὶ σαράντα ποστάλια. Στὸ προσκλητήριο μετὰ τὴ νίκη ἀπαντοῦν ἐκατὸ φορτηγὰ καὶ τρία ποστάλια...

Πεντακόσια τόσα καράβια ἀποντάζουν. Δὲν ὑπάρχουν. Χάθησαν. Πώς; Πότε; Πού;

Εἶναι πεντακόσιες τόσες ιστορικὲς σελίδες τῆς Ναυτικῆς μας ιστορίας. Πεντακόσια τόσα γνωστὰ καὶ ἀγνωστά δράματα σὲ γνωστοὺς καὶ ἀγνωστοὺς τόπους, σὲ γνωστὲς καὶ ἀγνωστὲς ἡμερομηνίες.

Γνωστά καὶ ἀγνωστα... γιατὶ πολλὲς φορὲς στὰ μητρόφα τῶν βαπτισμῶν θὰ γραφῆ πλάι στὰ νοσταλγικά τους δόντια καὶ ἡ δήλωση:

"Χάθηκε αὐτανδρὸς ἀπὸ τὸ γνωστὴ αἴτια.

Μὰ ὑπάρχουν καὶ τόσα ἄλλα γνωστά.

Ποιὸς δὲν κάθησε δίπλα μ' ἔνα συντάδελφο στὴν ταβέρνα, στὸ καφενεῖο, στὸν περίπατο, στὸ φαλκὸ σπήτη γιὰ ν' ἀκούσῃ μᾶς ιστορία τοπιλιστοῦ, ιστορία χαμένουν βαπτισμοῦ.

Παραγγέλνουμε τὸ τρίτο κατοσταφάκι. Στὸ πάτο ὁ ἀνάλογος μεζές καὶ τ' ἀναμένεια τσιγάρα σιγαπληρώνονταν τὰ σκηνικά στὴν ἀφήγηση. Μὰ φωτογραφία... Τέσσεροι — πέντε ναυτοὶ πάνω στὸ γκρός — μπῶνκερ... Στὸν μπουλέ μέρεμετα ἔνα σωστό, μᾶς κοντόνα μὲ ἔνα δόνομα «ΑΝΔΡΙΩΤΗΣ» — ΑΝΑΡΟΥ. Καὶ σὰν τὸ συνενεάκι τοῦ καπού τοῦ τοιγάρων περνᾷ ἀπὸ τὴν ἀνάμνηση κατὰ ἀπὸ τὸν παλῷ παρό. ΑΝΑΡΙΩΤΗΣ: Απέλπενες Νεκοσέαν διαταγάς Λάς — Πάλμας...

Στὶς 20 Αὐγούστου 1940, πέντε μέρες μετὰ τὴ δολοφονία τῆς «Ἐλληνος» στὴν Τήρο, μᾶς ἐπιβλητικὴ νηοπομπὴ ἀφίει τὸ Λίβερτον, γιὰ ἀνοιχτὸ πέλαγος. "Ογδόντα ἐπτὰ φορτηγὰ μὲ δέκα πολεμικὰ συνοδεία. Βαρόνα τὸν Εγγελέα, Ελληνικά, Σκανδινανέζικα, Ολλανδικά, ἐνωμένα μ' ἔνα κοινὸ οκοπό. "Ηταν μᾶς καὶ ὁ «Ἀνδριώτης» τῆς "Ανδροῦ μὲ πλοιαρχὸν τὸν καπετάν Ιάκωβο τὸν Μαραθᾶ ἐπίστης ἀπὸ τὴν Ανδροῦ. Γενικά ἐμπορεύματα. "Ηταν γνωστὸ τὸ φορτοῖ τοῦ πολέμου. Εἶναι ἀλλήθευτο, τὸ τὴν ἐποχὴ ἐκείνη ἡ Πατρίδα μας δὲν εἶχε τυπικά ἀλόγη μπλέξει στὸν πόλεμο. Μᾶ τὸ Ἐμπορικό μας ναυτικὸ περισσότερο συνδεδεμένο μὲ τὴν Ἀγγλία εἰχε κηρύξει τὸν δικόν του.

Η νηοπομπή, μετὰ τὸ στενὸ τῆς Ιολανδίας, διγώνοντας στὸν Ατλαντικό, τράβηξε πόδες δυναμάς. Κατὰ τὸ Χάλιφα. "Ολα στὶς τρεῖς πρῶτες μέρες πηγαίνουν καλῶ. "Ο «Ἀνδριώτης» μὲ ταχύτητα ἐννέα δέκα μῆλα εἶναι ἀνακατευμένος μέσα στὸ κοπάδι τῶν βασιορῶν. Γύρω οι Κέρβεροι, τὰ πολεμικά, ἐπαγχυτωνῦν. Καὶ ἡ νηοπομπὴ προ-

χωρεῖ στὸν τραχὺ ἀντὸν τομέα τοῦ Ατλαντικοῦ μὲ τὶς μόνιμες φορτοφένες τοῦ. Κέμα βαθύ, μέτριος ἄνεμος ἀπὸ τὸ μαίστρο.

Τὸ μεσημέρι τῆς πέμπτης μέρας η νηοπομπὴ βρίσκεται 1.200 μῆλα δυντικά ἀπ' τ' τὸ ἀγγλικὰ νησί καὶ νὰ τὸ πρότοι συνατάντημα.

Μία μικρὴ βλάβη, ἔνα ζεστόμα κουνίετον στὸν «Ἀνδριώτη» τὸν ἀναγκάζει νὰ λιγοστέψῃ τὸ δόρμο του. Ή νηοπομπὴ δὲν μπορεῖ νὰ πειμένῃ καὶ προχωρεῖ. Η ἐποκενή δὲν κράτησε πάνω ἀπὸ πέντε ὡς ἔξη ώρες. Στὸ διάστημα αὐτὸ τὸ φορτηγὸ μας ἔμεινε πίσω πενήντα μῆλα.

Εἶναι ή ώρα 8 τὸ δράμα. "Ο «Ἀνδριώτης» τρέχει πάλι μὲ 10 μῆλα πρὸς δυνάμη. "Ολα εἶναι ησάν πάνω στὸ κατάστρωμα, δῆλα πάνε κανονικά στὴ μηχανή καὶ στὸ στόκολο.

Πάνω στὸ ετρίο νούμερο ἀπτάριο ζεστόμα κείνο ποὺ μόλις σαντζάρησαν καὶ λένε τὸ δικά τους. Γύρω τους ὁ ἀπέραντος ὡκεανὸς ἀνήσυχος, λέσ καὶ ἔνοιαθε καὶ αὐτὸς τὸ ἀνθρώπινο δρᾶμα ποὺ παζεῖται στοὺς πέντε ὥσπενος καὶ τὶς πέντε Ήπείρους. Τι μπορεῖ νὰ συμβῇ ἀπὸ στημή σὲ στημή δύοι τὸ ξέφουν. Μᾶ δὲ βαρύσα... Πάνω στὸ ετρίο νούμερος ἀπτάριο τοῦ η κουβέντα συνεχίζεται γύρω ἀπὸ τὴν "Αντρο", γύρω ἀπὸ τὸ ναυτικότατο νησί μας.

Μία μαρχινὴ βοή, μὰ στριγγιλία σειρήνας, ἔνας παράξενος βόμβος, σὰν ἀγκομαζητὸ προπέλλας βενζινακάτου, διακόπτει τὴ συζήτηση.

Τὴν ίδια στιγμὴ μᾶς λειχή φωτοφραγμὴ γραμμὴ διαγράφεται στὸ μισοσόταδο πάνω στὴ θάλασσα πρὸς τὴν πούμην γιὰ νὰ περάσῃ μόλις τέσσαρα μέτρα ἀπὸ τὸ τιμόνι.

Τορπίλλα!

Γενικὴ ἀναστάτωση τώρα πάνω στὸ κατάστρωμα. Ειπνοῦν οἱ κοι-

·Ἐπὶ τοῦ ἀ)π «Ἀνδριώτης». Ολίγον πρὸ τοῦ μοιραίου ταξίδιου. Τελευταίως ἔφερε τὴν Παναματίκην.

μισμένοι, διγώνονταν ἀπόμια οἱ ἀνθρωποι τῆς μηχανῆς καὶ τοῦ στόκολον.

"Ομος ὁ «Ἀνδριώτης», ἀτάραχος, προχωρεῖ πάντα κατὰ τὴ δύναμη. Πέρασε ἡ πρώτη ἐντύπωση. "Αφῆσε οἵμως πίσω τὴν ἔγνωσι τοῦ κανδύνου. Ο ἐχθρὸς εἶναι δίπλα πλέον. Κάθε τὶ ταχτοποιήθηκε, οἱ βάρισες, τὰ νερά, τὰ τρόφιμα, τὰ κουτά καὶ ή... πορεία ποὺ διὰ χρειασθῆται τὴν ἐπόνδο. Γρέο τὸν Λεβάντε...

"Ἀπὸ στημή σὲ στημή ἀναμένεται τὴ δεύτερη ἐπίθεση.

Μεσάνυχτα. Πάνω στὴ γέφυρα ὁ καπετάνιος, ὁ ὑποπλοίαρχος, ὁ ἀσυνματιστής, ὁ τιμονιέρος. "Ησηγία. Τίποτε ἄλλο δὲν ἀκούγεται ἀπὸ τὸ κούμπα ποὺ σκάβει στὰ πλευρὰ καὶ ἀπὸ τὰ γρανάζια τοῦ τιμονοῦ. Κανεὶς δὲν κατεῖχε. Καὶ τὸ ταχτόνημα ἀκόμα μπορεῖ νὰ δώσῃ στόχο μέσα στὶς βαθεῖες νύχτα. Μεσάνυχτα. "Η ώρα ποὺ ἀλλάζουν οἱ βάρδιες καὶ εἶναι δύοι στὸ πόδι.

Δεύτερος τώρα γρυλισμὸς σειρήνας ἀκούγεται καὶ μᾶ νέα φωσφο-

πονικά, ἀλλ' εἰς πολλάς περιπτώσεις καὶ τὰ γεωμανικά, ἐφῆδησαν βαρύρων ἀγτεκδίκησης ἐναντίον τῶν πληρωμάτων τῶν ἔξουσιομένων πλοίων, ἄτινα προσέβαλον ἀντίστασιν. "Οταν τὸ σκάφος ἐθυμίζετο, τὸ ὑποθρύχιον ἐπλησίαζε τὰς λέμβους, ἡχαιλώτιζε τὸν πόδιον μακρινὸν καὶ τὸν πόδιον πλοιαρχὸν ἢ ἂν οὗτοι είχαν ἀπόλεσθη, τὸν ἀγικαταστάτην τον, ἥσχιζε δὲ κατόπιν νὰ βάλῃ ἐναντίον τῶν ὑπολοίπων ναναγῶν διὰ ἡφαιστικῶν φιλον πολυβόλου. "Υπάρχουν σταρακικά ἐν προσειμένῳ ἀφηγήσιες ναντικῶν, ποὺ συνέβη μοιραστοῦν καὶ οἱ ὅποιοι παρέστησαν μάρτυνες παρούσων ἐπελέσον.

Ἡ βάθυρρος ἀπτὴ τακτικὴ τῶν ἑχθρικῶν ὑποθρύχων, είχε δύο ἀντικειμενικοὺς σκοπούς: Πρῶτον, τὴν ἔξασφάλιστην τῆς μὴ μεταδόσεως πληρωφοριῶν ἀπὸ τοὺς ναναγῶν περὶ τῆς ἐμφανίσεως τοῦ ὑποθρύχιου καὶ δεύτερον τὴν ἀγτεκδίκησην διὰ τὴν προταχθεῖσαν ἀντίστασιν. Εἰς τὴν τακτικὴν ἀντὴν τῶν ὑποθρύχων ἀπόδιδοντα, κατὰ μέγα μέρος καὶ αἱ πολεπληθεῖς κατὰ τὸν τελευταῖον πόλεμον αἴστανδοι ἀπόλειαι σκαφῶν.

'Ἄλλ.' ἦς ἐπανέλθουμεν εἰς τὴν ἀφήγησίν μας. Τὸ «Ἀγιος Γεώργιος IV» κατευθυνόμενον ὀλοταγὸς πρὸς τὴν Σηράν καὶ βαλλόμενον ἀπὸ τὸ ὑποθρύχιον, δὲν ἐβράδυνε νὰ δεχθῇ τὴν πρότινην δύσιδα. Αἱ ζημίαι τοῦ ἀπὸ τὴν ἐκρηξῖν τῆς ἑπτοχειρούς μικραὶ καὶ οὐδόλως ἐπέδρασαν εἰς τὸν πλοῦν τῆς φυγῆς. 'Ο ἀστραπιστής, καθ' ὅλον αὐτὸν τὸ διάστημα ἔξεπειτε τὸ σῆμα τοῦ πλοίου, ἐξάλει διαρκῆς εἰς βοήθειαν. Νηροποιταὶ καὶ φίλαι πολεμάσαν ἐπέλειν εἰς μακρονάσ σχετικοὺς ἀποστάσεις καὶ η παροχὴ ἀμέσου βοήθειας ἦτο ἀνέφικτο.

S. O. S. Βαλλόμενα ἀπὸ ἑχθρικῶν ὑποθρύχων...

Τὸ σῆμα αὐτὸν τοῦ «Ἀγιος Γεώργιος IV» ἐλήφθη κατ' ἐπανάληψιν ἀπὸ πολλὰ σκάφη μεταξὺ τῶν διοίων κατελέγετο καὶ τὸ ἐλληνικὸν φροντιγὸν «Ωρίων». 'Ο φαδιτήλεγμαφτῆς καὶ ὁ πλοιάρχος τοῦ «Ωρίωνος» ἔμειναν διὰ μιὰν στιγμὴν σιωπῆται καὶ συγκεκινημένοι. Τὰ μάτια τῶν είχαν βουρκώσει. Σήμερα αὐτοὶ, αὔριον ἡμεῖς..., ἐσκέπτοντο. Καὶ ἀθελα ἔξεργεν ἀπὸ τὸ σῆμα τον ἡ εὐχὴ:

'Ο Θεός μαζί σας, ἀδελφα!...

'Ο «Ωρίων» παρέλησε τότε τὸ Κέπτ Τάουν μὲ μίαν μεγάλην καὶ ισχυρόδη προστατευόμενην νηροποιτήν. Βραδύτερον ἐδέχετο καὶ ἄλλο σῆμα τοῦ «Ἀγιος Γεώργιος IV»:

— Τὸ πλοῖον μας καίτεται! 'Εγκαταλείπομεν τὸ σκάφος!...

• • •

Πρόγαματι, ἀπὸ τὰς δύσιδας ποὺ ἔξεργάγησαν ἐπὶ τοῦ πλοίουν προελήθη πυρκαϊά, ἡ ὥστα ταχύτατα ἐξηπλώθη. Τὸ ἔνα διαμέρισμα κατόπιν τοῦ ἄλλου παρεδίδοντα εἰς τὴν ἀκάλην τῶν φλογῶν. Αἱ μηχαναὶ ἐσταμάτησαν. 'Ο πλοῦς ἀνεκπότη. 'Η διαταγὴ τῆς ἐγκαταλείφεως ἐδόθη. Καὶ αἱ λέμβοι ἥσχισαν καθελικόνειαν. 'Η μία ἀπὸ τὰς δύο μεγάλας σοσιδίους λέμβους ἐθράσισθη καὶ παρέμεινεν ἀχρησιμοποίητος. Τὸ πλήρωμα εἰσῆλθε τότε εἰς τὴν δευτέραν σοσιδίον λέμβον καὶ ἥσχισε, κατὰ διαταγὴν τοῦ πλοιάρχου Δαρέντα νὰ ἀπομαρύνεται. 'Η λέμβος αὐτὴ ἐτέθη ἐπὸ τὸν πληρωματοῦ. 'Ας σημειώθη ἐνταῦθα, ὅτι ἀπὸ τὰς δύσιδας είχαν φυνεῦθη πέντε ἄνδρες ἐκ τοῦ πληρωματοῦ καὶ τινες ἄλλαι ἐτραματίσθησαν. Νεκροὶ ἦσαν: ὁ ναύαρχος Ἀνάργυρος, Κοντοπόδαρος, ὁ ἀρχιθερματῆς Θωμᾶς Καραγιανάκης, ὁ θαλαμητόλος Ἀντ. Πιτουάλης καὶ οἱ ναύται Στύλιος, Γλύππης καὶ Γεώργιος. Περιδιούρης.

Τελευταῖος ἐγκατέλειψε τὸ φλεγόμενον φροντιγὸν ὁ πλοιάρχος κ. Δαρέντας, συντροφούμενος εἰς τὴν περιπέτειαν ἀπὸ τὸν ἀτυχὴ δεύτερον μηχανικῶν τοῦ πλοίου, νηροδηγὸν τὴν ἔντινοτητα καὶ ἀπὸ τὸν ἔνα ἐκ τῶν δύο ἀνθυποπολιάρχων τοῦ σκάφους. Οἱ τρεῖς ἄνδρες ἐπέβησαν τῆς μηχανῆς ἀλέμουν ἀντρεσίας, ἡ δοτία ἔκαμεν ἀπὸ τοὺς πολυβολισμοὺς νερῶν. 'Εκπομπάτησαν ἀρχετὸν διάστημα, μαρσάν τοῦ καιομένου πλοίου. 'Ἐν τῷ μεταξὺ ὅποτε είχαν ἐξεπλωθῆ παντοῦ, τὸ δὲ ὑποθρύχιον ἀπετελεῖσος καὶ κατεύθυνε τὸ πλοῖον μὲ μερικὰς ἀκόμη χρυσιτικὰς βολάς. Κατόπιν, ἐξηργανίσθη!...

Αἱ δύο λέμβοι είχαν κάθετη ἐπαφὴν μεταξὺ τῶν καὶ η μία ἡγγόνει τῆς τύχην τῆς ἄλλης. 'Αναμφιστητοῦς, ἡ θέσις τῶν ναναγῶν καὶ τῶν δύο λέμβων ἦτο τραγική. Μόνοι εἰς τὴν ἀπέρανταν θάλασσαν, στερούμενοι ἐπαρκῶν ἑφδοίσιν, ἀγνοοῦντες ἀνὴρ περιπέτειαν τῶν ἕγειν γνωστῆι καὶ ἀν ἐπειδόντων πρὸς αὐτοὺς τὰ πλοῖα τῆς σωτηρίας, ἀνέμονος, σιωπῆι καὶ ἀγωνιῶντες τὸ περιομένον τον. Περιστότερον δῆμος τραγικῆ ἦτο η δέσις τῶν τριῶν ναναγῶν τῆς ελέμουν ἀντρεσίας. 'Επληθυτὸν ὁ πλοιάρχος εἰς τὴν πρώναν, ὁ ἀνθυποπολιάρχος εἰς τὴν πρώραν καὶ ὁ νηροδηγὸς μηχανικός εἰς τὸ μέσον. 'Η λέμβος είχεν ἡμιθυδίη ἀπὸ τὰ νερά καὶ κάθε ἀπότομος κίνησις τῶν τριῶν ναναγῶν ἤδυντο νὰ προκαλέσῃ τὴν ἀντιρρήσην τῆς.

Ὥρες ἡγονίας...

Καὶ εἰς μίαν στιγμήν ἔνα παρήγορον φῶς εἰς τὸν ὄριζοντα!.. Φαίνεται, ὅτι ἡ ἄλλη, ἡ μεγάλη σοσιδίος λέμβος ἐνρίσκευτος ἀρκετὰ μίλια μακράν τῆς μηροῦς, διότι μία φωτοβολίς κινδύνον ἐφότισε στιγματικὸν ὄριζοντα ἀπὸ μακρινής ἀπόστασης. Τὸ πλοῖον μὲ τὰ φῶτα, ἥλαξε πορειαν. 'Ητο ἔνα πλωτὸν νοσοκομεῖον, ποὺ ἐσπενδεῖς δόλοταχῶς πρὸς τὴν κατεύθυνσιν τῆς φωτοβολίδος εἰς ἀναζήτησιν καὶ σωτηρίαν τῶν ναναγῶν.

Τὸ πλωτὸν νοσοκομεῖον ἐστάθμευσε κάποτε, παρέλαβε, πράγματι, τοὺς ναναγῶν τῆς μεγάλης σοσιδίου λέμβον καὶ κατόπιν ἐκινήθη μὲ διάφορα ἐξίγια - ζάγκα. Προφανός ἦρενα διὰ τὴν ἀνεύρεσιν τῆς μηροῦς λέμβου. Οἱ τρεῖς ναναγοὶ ἀγωνιούσαν.

— 'Εδω εἶμαστε.

— 'Απὸ 'δω φάζετε..., ἐμπιθύμιαν μεταξὺ τον!...

— 'Ητο φρερόν. 'Ολίγον ποὺν ἀπὸ τὰ ἐξημερώματα, οἱ τρεῖς ναναγοὶ ἀντελήθησαν τὸ πλωτὸν νοσοκομεῖον νὰ ἀπομαρύνεται δόλοταχῶς, νὰ φεύγῃ πρὸς τὴν ἀντίθετην κατεύθυνσιν... Είχεν ἀκάρπως ἀργεῖσε...

Είχεν παραπλανηθῆ! Καὶ οἱ ἄλλοι ναναγοὶ θὰ είχαν κάθετο τὸ προσαγαπόλομόν τον. Τοὺς ἐθεώρησαν χαμένους! Καὶ ἐφενγαν..., χωρὶς οἱ τρεῖς δυντυχούμενοι ἄνδρες νὰ ἔχουν τὸ μέσον διὰ νὰ δεῖξουν τὴν παρουσίαν τον...

Τὸ πλωτὸν νοσοκομεῖον ἐχάθη εἰς τὸν ὄριζοντα καὶ μαζὶ τον ἔσβησε κάθε ἐλπίδα τῶν τριῶν ἀνδρῶν. 'Απὸ τῆς στιγμῆς ἐπείνης ἥσχιζεν ἡ φορεοή, ἡ ἀνήκοντη τραγοφδία τον!...

Τὰ δεύτερα τοὺς παρέστησαν πρὸς τὸν ὄχεανόν. 'Ο τροπικὸς ἥλιος τοὺς κατέτεινε τὴν ἰμέραν. 'Η φορεοὶ ὑγρασία τοὺς ἐμοίσκενες ἔως τὸ πόνταλο τὴν νίντα. 'Η πεντα τοὺς κατέτρωγε. 'Η δίψα τον κάθε δῶμα ἀπέβανε καὶ περισσότερον μαρτυρική, ἐνώ τὰ ἡμερονύκτια παρηζόροντο! Καὶ ἡ ἀγωνία τον, ἡ ἐφαλτική, τὸν ἐπλημμύριζε ἀπὸ αἰσθήματα πνοίας καὶ ἀπογοητεύσεως. 'Ἐν τῷ μεταξὺ ἡ ἐξάντλησης τον συνετελεῖτο γραδίαν. Λί δυνάμεις τον τοῦ φορεοῦ παρέμενε στὴ βάσκα μεταξὺ τῶν δύο ναναγῶν μόλις προσάρασαν. Τὴν ἡμέραν τοῦ φορεοῦ παρέμενε στὴ βάσκα τὸ πρόσωπον τοῦ πατέρα τοῦ φορεοῦ...

Φρικαλέα σκηνὴ ἐξετιλίζεται εἰς τὰ βλέμματά τον. Μόλις τὸ πτῶμα εὑρέθη εἰς τὸ νερό, ἐπέσαν στὶς καρχαρίαι καὶ τὸ κατεπάρασκαν. 'Αφονοὶ καὶ ἐνεοὶ παρηζολύθησαν τὸ θέαμα οἱ δύο ἄνδρες. 'Αντηλλασσαν ματεὶς καὶ τὰ στόματά των παρέμενον κλειστά, σφιγμένα, βούβα.. 'Ενοττιστῶδες, ἔκαμαν τὸ σημεῖον τοῦ σταφοῦ!...

Καὶ τὰ ἡμερονύκτια τὸ πτῶμα στηνοφοροῦσαν σκηνὴν νὰ κατατάσσεται τὸν πληρωματικὸν πτῶματα ἀπὸ τὴν ἐξάντλησην. Εὑρῆκαν στὴ βάρκα ἔνα «στοντά» καὶ μ' αὐτὸν κάθε προσάρασαν τὴν ἡμέραν τοῦ φορεοῦ...

Τὴν δεκάτην ἡμέραν, ἡ ἀπογοητεύση τοῦ πτῶματος πέφτοντας στὴ θάλασσα!...

— Δὲν ἀντέχω πά το στὸ μαρτύριο μας. Θὰ πέσω νὰ πνιγῶ, γιὰ νὰ ἡντηζάσω!...

— 'Αν τὸ κάμπης αὐτό, ἀπήνησεν ὁ πλοιάρχος, θὰ σ' ἀκολουθήσω καὶ ἐγὼ. Κορμάριο διωρ. Παρὰ νὰ μᾶς φάνε ζοντανούς οἱ καρχαρίαι, ἀς περιμένουμε νὰ μᾶς τὴν ἑτοῖη ἐδῶ μέσον στὴ βάρκα, ὁ θάνατος...'

Καὶ ἐσταθμώσαν τὰ χεριά τον. 'Ας γίνη, δι. τι γίνη! Ήταν ἡμιπορούσαν σχεδὸν νὰ κινηθοῦν, δὲν ἡδύναντο οὔτε πολλές δηλιές ν' ἀνταλλάξουν. 'Αργής ήταν οἱ κειρονομίες τον, ὅταν συνεννοοῦντο μ' αὐτές, γιατὶ σιγά-σιγά είχαν κάθετη τὴν ἀκοή τον. 'Εβλεπαν ὅ ἔνας τὸν ἄλλον «νὰ πάζῃ τὸ στόμα του», ἄλλα τὰ λόγια τον ἔβγαναν καμηλά, ἀτονα, ψυχοφορια. Καὶ ἤταν ἀκόμη, βαρειά ἡ ἀκοή τον:

— Τί μου λές;

— Δὲν σ' ἀσύνω!...

Καὶ οἱ ἀργές «χειρονομίες τῶν κοιφαλάλων» ἀντικαθιστοῦσαν τὴν ὄμοιάτα τον.

• • •

Δεκαετέννα ὀλόκληρα ἡμερονύκτια ἐπέρασαν. Καὶ ὅταν κάποτε ἀντελήθησαν νὰ προσεγγίζει ἔνα πλοῖον, δὲν είχαν πά τη τὴν δύναμιν οὔτε νὰ μιλήσουν, οὔτε νὰ χαροῦν! Τὸ φροντιγὸν τῆς σωτηρίας είχεν ἀνακαλύψει ἐπάνω τε τὴν πορείαν τοῦ λέμβου μὲ τοὺς δύο ναναγούς καὶ ἐλοζοδόησαν ἐλαφρός, γιὰ νὰ τὸν διασύνη. 'Οταν προσήγγισε, ἐκράτησε τὰς μηχαναὶς τον καὶ οἱ ναναγοὶ τὸν ἐπέταξαν στοὺς ναναγοὺς ἐπάργυρον στὸ σάφος!...

Οἱ δύο ναναγοὶ παρέμειναν ἀδίνητοι. 'Εκαμαν μερικές χειρονομίες ἀργές!.. Δὲν ἀπήνησαν καμμίαν ὥστα εἰς τὸν σωτῆρας τον. Καὶ ἐκεῖνοι, δὲν ἀργούσαν νὰ καταλάβουν. Θὰ είναι πολὺ εἰητὸν τὴν λέπτη σογονίδης τον, ὅταν περιμένουν τὸν φορεό τον, ὅταν περιμένουν τὸν λέμβον μὲ τοὺς δύο ναναγούς οἱ καρχαρίαι;...

Οἱ δύο ναναγοὶ παρέμειναν ἀγγύης αγγύης τον, διότι ἀμερικανὸν ἦτο τὸ πλοῖον τῆς σωτηρίας — ἀνέσυραν τὸ σχονί, ἐδίαισασεν τὴν ἡμερομηνίαν καὶ κατάλαβαν. Ναναγοὶ ἀπὸ τὰς 8 'Ιουνίου. Καὶ σήμερα ἔχουμε 27 'Ιουνίου. Δεκαετέννα ἡμέρες στὴ θάλασσα...

Οἱ ἀμερικανὸς πλοιάρχος διέταξε τότε τὸ πληρωμά τον νὰ βοηθήσῃ τὴν ἐπιβίσσων τῶν ἐξηντλημένων ναναγῶν. 'Ετσι καὶ ἔγενται. 'Οταν εὑρέθησαν οἱ δύο ναναγοί ἀπὸ τὴν βάσκα εἰς τὸ κατάστρωμα, κυντοῦσαν τὸ πληρωμά μὲ βλέμματα ἀπλανή. Δὲν ἡμιποροῦσαν νὰ σταθοῦν δηθοί, δὲν ἡμιποροῦσαν νὰ είπονται δύο λόγια συζητισίας, δὲν ἡμιποροῦσαν νὰ γροῦνται γιὰ τὴν διάσωσή τον.

— 'Ο ἀνθυποπολιάρχος ἐλιποθύμησε...

— 'Ο πλοιάρχος ἐκλαγει...

— Οί λίγες σταγόνες τοῦ, ήταν τὸ πρότο τονοτικό ὑγρὸ ποὺ ἐδέχθησαν, ὕστερα ἀπὸ νηστεία δεκαετέννα ἡμερῶν. 'Ο ἀνθυποπολιάρχος είχε κάθετη τὰς αἰσθήσεις τον ἐπὶ τρεῖς ὥρες. 'Οταν συνήλθε, δέν ἐγένθη τὶς πρότεις σταγόνες τοῦ τσαγιοῦ, ἔχοσφε :

— 'Ελλήνες ναναγοί. 'Ατμόπλοιον «Ἀγιος Γεώργιος IV». 'Εβνθίσθημεν 8 'Ιουνίου.

— Ο πλοιάρχος Δαρζέντας δὲν μιλησε ἐπὶ δύο ἡμερονύκτια. 'Ελλαγε μόνον, ἐκλαγει διαφορῶς, ἐκλαγει μὲ λυγμούς!.. II. TZOYNAKOS

Οι μάρτυρες τοῦ κύματος

Άντικρυ ή θάλασσα. Και πέρα ούρανός, δόλο ούρανός. Γύναμεσα στις δυό γαλανές απεραντοσύνες ατρόμητο τὸ Ἑλληνικό καράθι, περήφανη ἡ γαλανόλευκη, δρθιος ὁ τιμημένος θαλασσινός μας. "Ορθιος. Ξέρει τὸ θάρος που κρατεῖ στο σιδηρό του ώμο. Μά δὲ λυγίζουν εὔκολα τὰ γόνατα γιγάντων. Τούτη τῇ φορά δὲ φλογίζει τὴ σκέψη του τὸ δράμα τῶν Βενέτικων φλουριῶν, ποὺ ἔζων τὸ νοσταλγημένο παραμῆθι τῆς γρηγᾶς νησιώτισσας γιαγιάς. Είναι πλατύτερες οἱ φλόγες, ποὺ ἀγκαλιάζουν τώρα τὴν ἀνήσυχη σκέψη τοῦ ἀποφασιστικοῦ ἀναχωρητῆ τῶν ἀπεράντων πόντων. Τόσο πλατείες, ποὺ νὰ ζώουν δόλκηρη τὴν Ἐλλάδα. Τὴν Ἐλλάδα! Τὶς εἰδει μὲ τὰ μάτια του. Τὶς ἔζησε τὶς φλόγες αὐτές. Τοῦ καφάλιον τὶς φτερούγες του. Δοκίμασε τὴν ἀγωνία τῆς ἀτσαλένιας θροχῆς τοῦ θανάτου, ποὺ τόσα σκόρπισε συντρίμμια στὰ θλιψιένα ἀκρογιάλια μας, κορνίζα τιμημένη γιὰ τὴ θαλασσομάννα 'Ἐλλάδα! Και τὰ ἄγνα χείλη καθαγίασε ὁ ἀπάτητος δρόκος τῶν ἐκδικήσεων...

***

Άντικρυ ή θάλασσα. Και πέρα ούρανός, δόλο ούρανός. Γύρω σκορπούνε τὸν ἀφρὸ τῆς λύσσας των τὰ ἔχθρικα δελφίνια. Χαλασμός. Δὲν ἀκούει τίποτε ἀπ' δόλα αὐτὰ δὲ θαλασσινός μας, ποὺ μέσα στὸ αἷμά του κυλά παράδοση αἰώνων. Δὲν ἀκούει τίποτε. Καὶ δὲ θέλει ἀλλο ἀπὸ ἔνα ἀστέρι 'Οδηγὸς στὸν γυρισμό στὸ δρόμο. Στὴ θεϊκή αὐτὴ ἔκταση τὸν κρατεῖ ἡ ἵερη κληρονομία τῶν «ξυλίνων τειχῶν» τοῦ Θεμιστοκλῆ. Γίνεται ὁ δραματιστής. 'Ο μαρμαρωμένος ἀγωνιστής, ποὺ η ίδεα τῆς λευθερίας

ἔχει σθήσει μέσα στὴν ψυχὴ του τὰ δρια τῆς ζωῆς καὶ τοῦ θανάτου.

Αὐτὸς εἶναι ὁ θαλασσινός μας: Δὲ ζῆ ὅταν εἶναι σκλαβωμένη ἡ πατρίδα του. Τοῦ λείπει ἡ ἀνάρια ἐπαφὴ μὲ τὴ μητέρα γῆ. Τῆς μάννας τὸ φιλί. Τῆς ἀδελφούλας τὸ χαμόγελο. Τὸ προσκύνημα τοῦ πατρικοῦ τάφου στὸ γραφικὸ ἑκκλησάκι του νησιοῦ...

Αὐτὸς εἶναι ὁ θαλασσινός μας: Δὲν πεθαίνει, δὲν ἀκούει τὸ παγερό θρῦσμα τῶν φτερῶν τοῦ θανάτου κι' ὅταν, δρθιος, χάνεται μέσα στὸν ἀγριό παφλασμὸ τοῦ τορπιλισμοῦ, ποὺ ὑψώνει γιὰ μιὰ στιγμὴ — ἀδαμάντινη θαρεῖς — τὴ σήλη του, γιὰ τὴν πιὸ τρανὴ θυσία...

***

Κάποτε γυρίζουν οἱ πλωτές ἀνυπόταχτες 'Ελληνικές πατρίδες: Τὰ καράθια.

Οἱ φλόγες, ἐδῶ, ἔχουν σθήσει. Τὸ Ἑλληνικὸ φῶς — φῶς αἰώνιο, φῶς λυτρωτικό — ἀγκαλιάζει τώρα τὸ θεῖο τοπίο τῶν ἐρειπίων. 'Ωρα συγκινητικῶν προσκλητηρίων. Κάποιοι λείπουν ἀπὸ τὸ πανηγύρι, ποὺ ὅροθετεῖται μὲ τὴν ἀφετηρία τῶν καῦμῶν καὶ τὸ ξεκίνημα τῆς δημιουργίας.

Μὰ ὅχι! Δὲν εἶναι οἱ «κάποιοι» αὐτοί, ποὺ λείπουν. Εἶναι ΕΚΕΙΝΟΣ! Εἶναι ὁ Λάμπρος Κατσώνης. 'Ο Κανάρης. 'Ο Μιαούλης. 'Ο Κουντουριώτης. Ο θαλασσόλυκος τοῦ ὠκεανοπόρου, τὸ φωχὸ ναυτόπουλο τῆς νησιώτικης γαλέρας... Εἶναι ΕΚΕΙΝΟΙ ποὺ τοὺς ἀναζητεῖ τώρα η 'Ἐλλάδα, μαδῶντας τὰ δαφνόφυλλα τῆς Δόξας, πάνω ἀπὸ θαλασσες κι' ὠκεανούς...

Σ.Π.

Α'

'Αδαμαντίου 'Αν. ναύληρος "Ολγα" Εμπειρίου
'Αδαμίδης Λεων. λιπαντής 'Αργώ
'Αγκουφᾶς 'Ανδ. θαλαμητόλ. Κατετάν Στρατής
'Αιβατζήγλου θαλαμητόλος Νέλλη
'Αιβαλιώτης Γ. ναύληρος Βασιλ. Α. Πολέμης
'Αλλασχιδῆς Γεώργ. ἀνθρακεὺς Ζεὺς
'Αλατάς Δημ. ναύτης Νικόλαος "Αγγελος
'Αλμπανόπουλος Κωνστ. ναύτης Παρθενών
'Αλεξάντερος 'Αλεξ. βοηθὸς μαγείρου Σάμιος
'Αλεξάνδρου Νικολ. ναύτης Π. Μαργαρώνης
'Αλφόντος Κανον. ναύτης Ειρήνη Κυριακίδου
'Αλιφέρης 'Αναστ. Β' μηχανικὸς Νεμέα
'Αλιμπράντης Χ. Β' πλοιαρ. Καλυνφό Βεργωτῆ
'Αμάραντος 'Αν. θερμαστής 'Ελένη Σταδάτου
'Αμπατέλος Γερ. μάγειρος Καλυνφό Βεργωτῆ
'Αμέντας Γεώργ. λιπαντής Παντελῆς
'Αμονάκης Βασιλ. 6' μηχανικὸς Νικολῆς
'Αναπλώτης Ε. ἀρχιθερμαστής Φλόρα
'Αντωνάκης 'Αθαν. γ' μηχανικὸς Γαρούφαλη
'Ανδρεάδης Νικόλ. θερμ. Μαρούσιο Λογοθέτου
'Ανδρεάδης Σπ. βοηθ. θαλαμητόλος Μαριόγκα
'Ανδρεόπουλος Γ. λιπαντής Σάνι Γαβριέλ
'Ανδρουλιδάκης Γερ. α' μηχ. Ειρ. Κυριακίδου
'Αγγελικούρης Κ. α' μηχ. 'Αντών. Γεωργαντής
'Αγγελῆς Κέμων ναύτης 'Αντών. Γεωργαντής
'Αγγελῆς Εμμ. ἀσυμματούς Ζεύς
"Αγγελος Χοήστος θερμαστής Νέλλη
"Αγγελος Παν. ναύληρος Νικόλ. "Αγγελος
"Αγγέλου Αγγ. μάγειρος Νικόλ. "Αγγελος
"Ανθούλης Πισών. θερμαστής Δίρφυς
"Αντύπας Διον. μάγειρος 'Αντών. Γεωργαντής
"Αντίοχος 'Αριστ. θερμαστής Π. Μαργαρώνης
"Αντώνας 'Αντ. β.μαγείρου Ίσιών. Φαραλίδες
"Αντωνόγλου Παναγ. θερμαστής "Εδρος
"Αντωνάτος Μιχ. γ' μηχανικὸς Ωμοπός
"Αντωνέλλος 'Αλέξ. ναύληρος 'Αλδούες
"Αντωνίου 'Ηλίας ναύτης Μάσοντ Μικάλη
"Αντύπας Επαν. θερμαστής Αλγαΐδων
"Αντύπας Νικόλ. θαλαμητ. Κατετάν Στρατής
"Αντύπας Παναγ. ναύτης Μερόπη
"Αντζουλάτος 'Αριστ. θερμαστής Μαριόγκα
"Απο Όλου Μιχ. δόλ. μηχανικὸς Πίνδος
"Αραμπατζήγλου Εθερμαστής 'Αννα Βούλγαρη
"Αράπτης Μιχ. ναύτης Κατετάν Στρατής
"Αρχοντόπουλος 'Ιωάν. λιπαντής Ρήνος
"Αρένης Παναγ. 6' μηχανικὸς 'Ασπασία
"Αργηρέας Δημ. ναύτης Σαρωνικός
"Αργηρός Δημ. ναύληρος Κάτε
"Αργήτης Εδάγ. θαλαμητόλος Ζεύς
"Αργηρόπουλος Εδάγγη. ναύτης Κονδύλης

"Αρναούτης Δημ. ἀσυμματούς Μαριόγκα
"Αργέτιμης Γεώργ. 6' πλοιαρος Νεμέα
"Αστράνης 'Εμμ. θαλαμ. 'Αντώνιος Γεωργαντής
"Ασπιώτης Κώστας 6' πλοιαρος. Μάριη Λιβανού
"Αθανασάδης 'Αχιλ. μάγειρος "Εδρος
"Αθανασάδης 'Αθαν. ναύτης Κατετάν Στρατής
"Ατασᾶς Γεώργ. ναύτης Μάσοντ Μικάλη

Β'

Βαριδής 'Απόσ. θαλαμητόλος Μάρω
Βαγιάνος Δημ. λογιστής Σάμος
Βαγιάνος Γεώργ. θερμ. Μάσοντ Λυκαβηττός
Βαγιάνος Παναγ. θερμαστής "Εδρος
Βαγιάνος Στέφ. 6' μηχανικὸς "Εδρος
Βαιλάνος Σπ. γ' πλοιαρος Καλυνφό Βεργωτῆ
Βαΐντερης Θρ. άσυμματος Νικόλ. Πίνακος
Βαΐλης Θεόδ. 6. μαγείρους 'Αννα Βούλγαρη
Βαΐλαντος 'Αδ. 6' πλοιαρος Παντελῆς
Βαΐλαντος Γεώργ. ναύτης Βαΐληρος Γεώργ.
Βαΐληρης Μιχ. θερμαστής Μαρούσιο Λογοθέτου
Βλαζόπουλος 'Ιω. ἀνθρακεὺς Ειρ. Κυριακίδου
Βλάχος Παρ. θερμαστής "Αννα Βούλγαρη
Βλάχος Σταμ. γ' μηχανικὸς Θέτις Α.
Βλαζόντακος 'Αθ. ναύτης Μάσοντ Λυκαβηττός
Βλάψης 'Ιω. θαλαμητόλος Ωφωπός
Βλησίδης Λάμπρος ναύτης Σαρωνικός
Βολονάκης 'Ιω. ἀσυμματούς Π. Μαργαρόνης
Βολονάκης Σταμ. α' μηχαν. Μάσοντ Κιθαρών
Βοητᾶς Κων. θερμαστής "Εδρος
Βοΐλγαρης 'Ανδρ. μάγειρος 'Ασπασία
Βοΐλγαρης Κωνστ. ναύληρος Ρήνος
Βούλγαράκης Νικ. 6' μηχανικὸς Μερόπη
Βούνος Παν. ναύτης Μάσοντ Αθως
Βουρέκας 'Ανδρ. ναύτης "Εδρος
Βουρής Απόστ. μηχανικὸς Μάρω Υ.
Βουρλίδης 'Ιω. θαλαμητόλος "Εδρος
Βρεττός 'Ανδρ. α' μηχανικὸς Αίγενδς

Γ'

Γαδέλης Χαρ. ναύτης Παντελῆς
Γάρφος Παν. ἀρχιθερμαστής Νέλλη
Γαλανός Δημ. ναύτης "Αννα Βούλγαρη
Γαλάντης Σταλ. ναύτης Παντελῆς
Γαλιώτης Κων. ναύτης 'Ελληνικὸν
Γαλέος Γεώργ. ἀνθρ.ορος Περσενός
Γαλιώτης Κων. ναύτης 'Ελληνικὸν
Γαλλίδης Βασιλ. γ' μηχανικὸς Σαρωνικός
Γάτως Τ. θερμαστής Φλόρα
Γαβαλᾶς 'Αθαν. γ' μηχανικὸς Πηλεὺς
Γαβαλᾶς Δ. μάγειρος Φλόρα
Γαβριηλίδης Δ. μάγειρος "Ολγα Ε. Εμπειρίου
Γδύνης Γεώργ. ναύτης Νέλλη
Γεννάδιος Γεώργ. πλοιαρος Δημ. Γ. Θερμαστής
Γιώργαλος 'Αντ. γ' μηχ. Εισήγη Κυριακίδου
Γεωργαντής 'Ηλ. θερμαστής Εύγενια Λιβανού
Γεωργαντής 'Ηλ. θερμαστής Εύγενια Λιβανού
Γεωργαράος Νικ. λιπαντής Εύγενια Λιβανού

"Ο φονευθεὶς γ' πλοιαρχος τοῦ ἀπὸ τὸν Αλμπέρτα" Χρ. Χάνος.

Βαλαντάσης Σταῦρος γ' πλοιαρος Παντελῆς
Βαλαντάσης 'Ιω. ναύληρος Μάσοντ Μικάλη
Βαλάσης Βλάσ. μάγειρος Μάσοντ Λυκαβηττός
Βαλεντής Σπυρ. θαλαμητ. Καλυνφό Βεργωτῆ
Βαλέρης Κων. βοηθὸς μαγείρου Βαρβάρα
Βαλσαμάκης Κων. γ' μηχανικὸς Μάρω
Βάληνης Ε. θερμαστής Φλόρα
Βαμβακούνης 'Ιω. θερμαστής Π. Μαργαρώνης
Βαρδαράκης 'Ιων. μάγειρος Μάσοντ Λυκαβηττός
Βαρουνάχης 'Ιω. ναύτης Σάλιεια
Βαρβαρηγός Γεώργ. θερμαστής Νικολῆς
Βαρδούζης Εύλαν. λιπαντής Εύγενια Λιβανού
Βασιλειάδης Βασ. βοηθὸς θαλαμητόλου Ζεύς

Γεωργιάδης 'Αναστ. 6' πλοίαρχος Μάρο
Γεωργιάδης Κών. γ' μηχανικός Μάσοντ Μυκάλη
Γεωργιάδης Μιχ. 6' πλοίαρχος Μάσοντ Μυκάλη
Γεωργιάδης Νικ. τροφοδότης Μαραθών
Γεωργιάδης Χρήστος ναύτης "Εβρος"
Γεωργιάδης Δημήτρ. δ. μηχαν. Νικόλ. "Αγγελος
Γεωργίου Ιωάν. ναύτης Νεμέα
Γεωργίου Νικόλ. 6' μηχανικός Γρανικός
Γεωργίου Νικόλ. βοηθός μαγείρου Μαριόγκα
Γεωργιάδης Ιωάν. θερμαστής Ζεύς
Γεωργιάνης Στ. α' μηχανικός Πηλένς
Γεωργιάνης Στιλ. θερμαστής 'Αργό
Γιαλαράζης 'Ανασ. ναύτης Μάσοντ Αιγαίνης
Γιαννάκης 'Ανδρ. λιπαντής Μαίρη Λιβανού
Γιαννάκης Στέφ. γ' πλοίαρχος Παντελής
Γιαννίσης 'Ιο. θερμαστής Κόρφου
Γιαννάκης 'Εμμ. ψαλαμηπόλος Αίγενος
Γιαννάκης Γεώρ. 6' μηχανικός Μάσοντ Μυκάλη
Γιαννάκης Γεώργ. λιπαντής "Ολγα" Εμπειρίου
Γιαννάκης Θεόδ. ψαλαμηπόλος Γρανικός

K. A. Βενίζελος γ' πλοίαρχος τοῦ τορ-
πιλισθέντος σ' απ' «Αιγαίνη Τ.»
Γιαννακούλης Γ. θερμαστής "Αννα Βούλγαρη"
Γιαννίσης Νικόλ. 6' πλοίαρχος Κέμα
Γιαννούλης Κών. λιπαντής Αίγαίου.
Γιαννούλης Παντ. θερμαστής Παντελής
Γιάφης Χρήστος επάκουος Γρανικός
Γκίνης Θεο. α' μηχανικός Νέλλη
Γκίνης Ενάγ. θερμαστής Δημ. Θερμιώτης
Γκίνης Κυρ. ναύτης "Αννα Βούλγαρη
Γιοβάσης Γεώργ. γ' μηχανικός Ρήνος
Γκιούνης Παντ. 6' μηχανικός Ρήνος
Γλαντζής Γρ. ασφυ. Μάσοντ Αιγαίνης
Γλέπτης Μιχ. 6' πλοίαρχος Νικόλαος "Αγγελος
Γλύκας Δ. θερμαστής 'Αθηναία Λιβανού
Γλύκας Ιω. 6' πλοίαρχος "Αννα Βούλγαρη
Γλυνός Δημ. μάγειρος Κονδύλης
Γλυνός Πέτρος α' πλοίαρχος "Αννα Βούλγαρη
Γλύτης Κών. ναύτης Θάλεια
Γλύτης Στιλ. ναύτης "Αγ. Γεώργιος IV
Γκόλης Θεόδ. θερμαστής Ελληνικόν
Γούλανδος Κωνστ. 6' πλοίαρχος Σαρωνικός
Γρηγορίου θερμαστής Σάμος
Γράφας 'Αντ. μάγειρος Κόρφου
Γράτσος 'Αργ. 6' πλοίαρχος Μαρουσιώ Λογοθέτου
Γρηγοράκης Τίτος ναύτης Ειρήνη Κυριακίδου
Γρέγορης Γεώργ. ναύτης Αίγενος
Τρέγος Παναγ. 6' μηχανικός Ιζάριον
Γρηγάρης Κωνστ. λιπαντής Μάσοντ Τανγκετος
Γρημάνης Κωνστ. θερμαστής Καλετάν Στρατης
Γαλάνης Ιω. ασφυ. Ασπασία
Γρούνης Ενάγ. θερμαστής Δ. Γ. Θερμιώτης
Γιαννουσόπουλος Νικ. ναύτης Μερόπη
Γιαννούνος Γεώργ. λιπαντής "Ολγα" Εμπειρίου
Γούλακης Δημ. ψαλαμηπόλος Ειρ. Κυριακίδου

Δ'

Δάγλας Γοηγ. ψαλαμηπ. Δημ. Γ. Θερμιώτης
Δαδίνης Γοηγ. ναύτης Ειρήνη Κυριακίδου
Δαλέζης Γερ. θερμαστής Νεμέα
Δανάδητασης Δ. θερμαστής Μάσοντ Αιγαίνης
Δαβέτης Σπω. ασφυμαστής Αίγενος
Δάμους 'Αθαν. π. Ειρήνη
Δάνιος Κωνστ. λιπαντής Δημ. Γ. Θερμιώτης
Δάγνος Σπω. ψαλαμηπόλος Θάλεια
Δεκαβάλλας Ιωάν. 6' μηχανικός Πηλένς
Δέδες Φραγκ. ξιλουργός Ελένη Σταθάτου
Δευτεράς 'Αν. μάγειρος Μάσοντ Αιγαίνης
Δέλι ήλης 'Ελευθ. 6' μηχαν. Νικόλ. Πατέρας
Δεμέριος Κωνστ. θερμ. Καπετάν Στρατης

Δεμερτζῆς Μην. ναύτης 'Αντών. Γεωργαντῆς
Δήμηος Γεώργ. ναύληρος "Αννα Βούλγαρη
Δεναξᾶς Ιωάν. ξελουργ. Δημ. Γ. Θερμιώτης
Δεπάστας 'Αντων. ασφυ. Ιωάννης Φαφαλίος
Δερζιώτης Παν. 6' μηχανικός Κέμα
Δερζιώτης Ιω. α' μηχανικός Κάστωρ
Δεσποτάκης Ιω. γ' μηχ. Νικόλαος Πατέρας
Δεσπούδης Βασιλ. βοηθός ψαλαμηπ. Ελληνικόν
Δεργάνος Σταθός ναύλ. Ειρήνη Κυριακίδου
Διάκος 'Ιωάν. 6' μηχανικός Καλινφό Βεργωτή
Διαλογής Ενέαγ. ναύτης Μάρο
Διαμαντάκης Διαμ. ναύτης Κάστωρ
Διαμαντάκης Αζ. α' μηχανικός Καλαφάτης
Διαμαντόπουλος Ιω. ναύτης Π. Μαργαρώνης
Διμητρίου Μάρη. ναύληρος Πηλένς
Διμητρίου Κωνστ. λιπαντής Κονδύλης
Διζιό Παναγ. α' μηχανικός Βασιλ. Α. Πολέμης
Δινιλίδης Γεώργ. μάγειρος Κατετάν Στρατης
Δόντης Σταθός θερμαστής Π. Μαργαρώνης
Δώριτσα Δημ. λιπαντής Νεμέα
Δούριας Νικόλ. άρχιθερμαστής Νικολής
Δούρθανας 'Αγιλ. α' μηχανικός "Αννα Βούλγαρη
Δουσος 'Ιω. ναύτης Ελληνικόν
Δρακόπουλος Ενέαγ. 6' πλοίαρχος Μάρο
Δραγάνης Γεώργ. 6' μηχανικός Ελ. Σταθάτου
Δρύβις Δ. παλινοστούμενος 'Αθηναία Λιβανού

E'

Εντσαράτον Γ. θερμαστ. Κωνστ. Χατζηπατέρας
Εδότσατον Ιω. θερμαστής Θέτης
Εδθιμαδής Φύλλ. θερμ. Νικόλαος Πατέρας
Εμμανουηλίδης 'Εμμ. ναύτης Γρανικός
Ενάκης 'Εμμ. 6' πλοίαρχος 'Αντ. Γεωργαντής
Ενόμαδής 'Αγιαν. λιπαντής Γρανικός
Ενγενίδης 'Αθαν. πλοίαρχος Μαριόγκα
Εναγγέλουν Τιμ. θερμαστής Δημ. Γ. Θερμιώτης
Εξαδάκτυλος 'Απ. ναύλ. Μάσοντ Αιγαίνης
Εξαβέρης 'Εμμ. ναύτης Σάμος

Z'

Ζαΐρης Δημοσθ. λιπαντής Μαίρη Λιβανού
Ζαγιτάλας Μαρ. 6' πλοίαρχος Π. Μαργαρώνης
Ζάγκας Παν. θαλαμ. μηχανής Σάμος
Ζάννος 'Ιωάν. 6' πλοίαρχος Θραπός
Ζαμπρής Μιτθ. ναύτης Ζαννής Γούναρης
Ζαριφής Γεώργ. άρχιθερμ. Καλινφό Βεργωτή
Ζάς Μιλιάδης ναύτης Ασπασία
Ζαυειρόβης Δημ. 6' πλοίαρχος Κορινθιακός
Ζέπτος Κωνστ. θερμαστής Ασπασία
Ζέρβας Εύστρ. θερμαστής Νεμέα
Ζέρβας Θεόδ. θερμαστής Μερόπη
Ζερβός Στιλ. γ' μηχανικός Εγγενία Λιβανού
Ζερβός Σπω. θερμαστής Νεμέα
Ζιότης Δημ. α' μηχανικός Λαζανικός
Ζηράκης 'Αναστ. ψαλαμηπόλος Σαρωνικός
Ζωγράφος Σ. θερμαστ. Μαρουσιώ Λογοθέτου
Ζόγκος 'Εμμ. ιππονακάληρος Βιττωρία
Ζόγκος Γεώργ. ναύληρος Μάσοντ Κιθωπόλιν
Ζούητης 'Ιδιαν. ιππονακάληρος Π. Μαργαρώνης
Ζουμής Στέφ. θερμ. 'Αντών. Γεωργαντής

H'

'Ηλιάδης 'Αθαν. θερμαστής "Αγ. Γεώργιος
'Ηλιόπουλος Νικ. 6' μηχανικός Πολύκτωρ

Θ'

Θαλασσινός Παντ. 6. ψαλαμηπ. 'Ιω. Φαφαλίδης
Θανόπουλος Χαρ. 6' μηχαν. "Αγ. Γεώργιος IV
Θεοχάρης Γεώργ. θερμαστής "Εβρος
Θεοδωράζης 'Ιω. γ' μηχανικός Γρανικός
Θεοδωράκης Θεόδ. θερμ. Ζαννής Α. Καμπάνης
Θεοδώρου Γεώργ. γ' μηχανικός Μάσοντ Πήλιον
Θεολόγης Γεώργ. άρχιθερμαηπόλος 'Αργό
Θερμαντής Λεων. π. Ειρήνη
Θεολογίτης Δημοσθ. θαλαμ. Κονδύλας - Ξένος
Θηγαράς 'Ιω. θερμαστής Περσενός
Θωμᾶς 'Ιω. Νικ. Πατέρας
Θράπτας Σωκρ. α' πλοίαρχος Θάλεια

I'

'Ιατόροπουλος 'Αντ. άρχιθερμαστής π.α
'Ιμβριώτης Ζαρ. ναύτης Επαντόν. Αρακούλης
'Ιωαννίδης Νικ. θερμαστής Παντελής
'Ιωαννού Κ. μάγειρος Πολύκτωρ
'Ιωαννού Πέτρο. γ' μηχαν. Καλινφό Βεργωτή
'Ιωαννού Στιλ. ναύλ. 'Αντών. Γεωργαντής
'Ιωαννού 'Αναστ. θερμαστής Ελληνικό
'Ιωσηφαντής Κωνστ. άνθρωπος Π. Μαργαρώνης
'Ισαρης Γ. 6' πλοίαρχος Ζαννής Α. Καμπάνης
'Ισαρης Γεώργ. γ' μηχαν. "Αννα Βούλγαρη
Καλαφάτης 'Ιω. 6' πλοίαρχος Μερόπη
Καλαφάτης Ζαχ. δ. μηχαν. Στ. Γ. Εμπειρίου

Κατσιώτης Παν. άνθρωπ. Φρ. Β. Γούλανδης
Κολάρης Νικ. 6' πλοίαρχος Νέλλη
Κολικάδης Δημ. λιπαντής Αίγενης
Κολύβας Κωνστ. 6' πλοίαρχος Πολύκτωρ
Κόμπιτας Ερωτ. άνθρωπ. Έκατοντ. Δρακούλης
Καμπούρογλου Α. λιπαντής Περσενός
Κακαφούζας Μιχ. α' μηχανικός 'Ασπασία
Καλαζίας Αθαν. ναύτης Σαρωνικός
Καλαμάρης 'Αντ. ναύτης Σαρωνικός
Καλαμάρης Δημ. θερμαστής Ζεύς
Καλαμποκάς Χρ. θερμ. 'Αντώνιος Γεωργαντής
Καλαργόνος Γεώργ. γ' μηχανικός Νέλλη
Καλλίνικος Γερ. πλοίαρχος Μερόπη
Καλλίνικος Δημ. 6' μηχανικός Νεμέα
Καλλίνικος Γερώγ. δόκιμος Περσενός
Καλλίνικος Γρηγ. ναύτης Περσενός
Καμπάνης Αφιστ. πλοίαρχος "Εβρος
Καμπίτης Σαρ. πλοίαρχος Καλινφό Βεργωτή
Κανδιλίωτης Γερ. ναύτης "Αγιος Γεώργιος
Καπειανάκης Παν. ναύτης Ζηνοβία
Καραμπέτη Μπέλλιαν ναύτης Αερων. Μ. Βαλμας
Καρμίδης 'Ιω. γ' μηχανικός Πήγασος
Καρούσης Στιλ. ναύτης Νέλλη
Καρφιώτης Δημ. μάγειρος Πήγασος
Καρφιώτης Χαράλ. πλοίαρχος Αγ. Γεώργιος
Καταλάνος 'Εμμ. γ' μηχαν. Καλινφό Βεργωτή
Κατεβάτης Σπω. πλοίαρχος Κεραμές
Κατσαρέλης 'Αν. πλοίαρχ. "Ολγα" Εμπειρίου
Καλαβρέζης 'Εμμ. γ' μηχανικός Πηλένς
Καλλέρης 'Εμμ. άσφυμαστής "Εβρος
Καλλιαρόπουλος Βασιλ. 6' πλοίαρχος Σάμος
Καλλίγερας Στιλ. ναύτης Νεμέα
Καλλίγερος Γεώργ. γ' μηχανικός Ζεύς
Καλιποτέρης Παντ. άσφυμαστ. Μάσοντ Αιγαίνης
Καλιφούσης 'Επ. ναύτης Μάσοντ Αιγαίνης
Καλινθούσης Αλφ. Νικόλαος Πατέρας
Καλιψαπάς Πίπης α' μηχανικός 'Αλεξανδρος
Καλιπολίτης 'Αναστ. θερμ. 'Ελένη Σταθάτου
Καλιμούνος Δ. 6' πλοίαρχος Φλώρα
Καλογερᾶς 'Εμμ. θερμαστής "Εβρος
Καλογερᾶς Κων. 6' πλοίαρχος Μάσοντ Μυκάλη

"Ι. Κουνσταντινόπουλος ραδιοτηλεγρα-
φητής τοῦ Ε. Ν.
Καλογερᾶς Παν. γ' πλοίαρχ. Μάσοντ Μυκάλη
Καλογερᾶς Παντ. άρχιθερμ. Εύγ. Λιβανού
Καλογρίδης Φ. θερμαστ. Βιολ. Ν. Γούλανδης
Καλορίτης Παν. ναύληρος Πολύκτωρ
Καλύβης Δ. 6' πλοίαρχος Πήγασος
Καμπάκης Δημ. θερμαστής Μέντωρ
Καμενάκης Κων. ναύτης Ειρ. Κυριακίδου
Κανάκης 'Αντών. θερμαστής "Αννα Βούλγαρη
Κανάκης Παν. άρχιθερμαστής Νικολής
Κανάρης Μιχ. λιπαντής Αίγενης
Κανάρης Νικόλ. άρχιθερμαστής Νίτσα
Κανδηλίωτης Α. άσφυμαστής Περσενός
Καντακώστας Παν. λιπαντής Ελληνικόν
Καντάρας 'Αντ. ναύτης Παντελής
Κανταφάς 'Αθαν. άρχιθερμαστής Μαριόγκα
Καπετανάκης Λεων. θερμ. Ειρήνη Κυριακίδου
Καπολάς Α. μηχανικός Περσενός
Καφαλάνης Γ. άνθρακες Κλεάνθης
Καφιμαλόπουλος Διον. 6' πλοίαρχος Ελληνικόν
Καραζάλιος Κων. ξιλουργός Κορινθιακός

Καραδημίδης Π., ναύτης Περσεύς
Καραγεωργόπουλος Ε.θαλ. Μάσωντ Λυκαβηττός
Καμπούρογλου Α. λιπαντής Σάμος
Καμπούρογλου 'Αναστ. λιπαντής Περσεύς
Καραγάννης Γεώργ. θεριαστής Σάμος
Καραγάννης 'Ι.Γ' πλοίαρχος Μάσωντ Λυκαβηττός
Καρακαστάνης Κ. ναύτης Σάμος
Καρακώστας Κυρ. ναύτης Έλληναν
Καραλής Δημ. 6' πλοίαρχος Ειρηνή Κυριακίδην
Καραμάλης Περόδο. ναύτης 'Αργώ
Καραμανογλου Γ. θεριαστής 'Ωραπός
Καραμανίδης Άλεξ. γ' μηχανικός Πολύκτου
Καραμπλάκης Γ. άνθρωπες Γαρούφαλιμ
Καραμούζης 'Ανδρ. 6' πλοίαρχος Ζεύς
Καραμούζης Ιωάν. ναύτης 'Αννα Βούλγαρη
Καράγγελος Δ. 6' πλοίαρχος Νικολής
Καράντες Σ. πλοίαρχος Κλεάνθης
Καρατζάς Κυρ. γ' πλοίαρχος Κορινθιακός
Καραϊδά Χαραλ. ναύληρος Πίγμασος
Καραπέρης Ιωάν. θεριαστής Ζεύς
Καραβάς Μιχ. γ' πλοίαρχος Γρανικός
Καλετάν Βασιλείου Γ. αστριμ. Μαρσονών
Καραβίας Χαραλ. θερι. Επαντ. Δρακούλης
Καράβολος Γ. θερι. Νικόλαος 'Αγγελός
Καράβολος Πέτρ. 6' μηχαν. "Αννα Βούλγαρη
Καραγιαννάνης Θ. άρχιθερευ." Αγ. Γεώργιος IV
Καριοτόγλου Δημ. 6' μάγειρος Σαρωνικός
Καρουσιάνος Δ. άρχιθερευ. Μαρσονών Λογοθέτεον
Καρούζης Ξανάγγ. Ξνά. Νικόλαος 'Αγγελός
Καρράς Μιχ. 6' μηχανικός Μαριόγκα
Καρβέλης Νικ. ναύτης Ειρήνη Κυριακίδην
Καραγάννης Κυρ. θεριαστής Έλληναν
Καρυμπάκης 'Ηλ. Ξυλούργος Γρανικός
Καυδάκης Διον. ναύληρος Καλετάν Στρατής
Καυσώτης Βασιλ. ναύτης Εύγενια Λιβανού
Καυσώτης Δ. 6' μηχανικός Κολχής
Καυτάρης Κων. α' μηχανικός Γαρούφαλιμ
Κατέζης Βασιλ. ναύτης Ηηλεύς
Καδαρόποντίς Σ. θαλαμ. Νικόλαος "Αγγελός
Καθαρός Παῦλος γ' μηχαν. "Ελένη Σταθάτου
Κατινάκης Νικ. αστριμ. Νικόλαος Πατέρας
Κατραμάδων 'Ι. ναύτης Μαρσονών Λογοθέτεον
Κατραμάδος Χρ. ναύτης Ιωάννης Φαφαλίδης
Κατσαρέλος 'Αν. 6' μηχαν. "Ολγα 'Εμπειρίζον
Κατασόνης Κ. άρχιθεριαστής 'Ασπασία
Κατσίκας 'Αλέξ. θαλαπτόρος 'Ασπασία
Κατσούλης 'Αθ. άρχιθερευ. Καλετάν Στρατής
Καββαδίας 'Αντ. α' μηχαν. Καλετάν Στρατής
Κεφάλαις 'Αγις γ' πλοίαρχος Ηηλεύς
Καψάλας Αύγουστης θεριαστής Αίγενς
Κεφάλαις Διον. ναύτης Παντελής
Κέρος Γεώργ. θεριαστής Μαρόύκα
Καλύμνος Σωτ. άρχιθερευ. Μίχαλη Λιβανός
Κέρκος Μιχ. άρχιθεριαστής Κόρδον
Κυριακούλης 'Άλεξ. θεριαστής Ζεύς
Κυρίτης Γεώργ. θεριαστής Αίγενς
Καθαρόπης Θεόδ. θεριαστής Καλαφάτης
Κιζάλλας Στ. ναύτης Δημ. Γ. Θεομάρτης
Κοντός Παν. α' μηχανικός Γρανικός
Κοντόσταυλος 'Αριστ. θαλαμητης Κορινθιακός
Κοραζάνης Νικ. λιπαντής Λακωνικός
Κοριαλός 'Ελευθ. ναύτης 'Ελένη Σταθάτου
Κοραζούλης Μενέλ. θερι. Αντ. Γεωργαντής
Κοσμής Κων. ναύτης 'Αντ. Γεωργαντής
Κοσταβέλος Θεόδ. θερι. Μάσωντ Λυκαβηττός
Κονσταντίνου Γεώργ. α' μηχανικός Παντελής
Κοτταράς Δημ. ναύτης Καλετάν Στρατής
Κούδας Σ. θεριαστής Κιεάνθης
Κονφός Σταυρ. ναύτης Νικόλαος Πατέρας
Κονυάνης Φώτιος άνθρωπες Παντελής
Κονιμάνης Πέτρ. ναύτης Π. Μαργαρώνης
Κονιμάνης Στυλ. θεριαστής 'Ασπασία
Κονιουλάς Γεώργ. θεριαστής Νεμέα
Κονκυράζης 'Ιω. θερι. Νικόλαος "Αγγελός
Κονλάτος Ενάγ. μάγειρος Εύγενια Λιβανού
Κομμάνδος Γεώργ. ναύτης 'Ασπασία
Κονύντας Ιωάν. ναύληρος Σαρωνικός
Κοντούνης Βασιλ. θερι. Ναρούσιον Λογοθέτεον
Κονχούλης Νικόλ. άνθρωπες 'Ασπασία
Κονρεμής Νικηφ. θεριαστής 'Έλληνισόν
Κοντέλης Δ. λιπαντής 'Αθηνά Λιβανού
Κοντέσης Γεώργιος θεριαστής Παρθενών
Κοντούρας Στ. 6' πλοίαρχος 'Αντ. Γεωργαντή
Κούτεος 'Ιω. άσωματ. 'Αντ. Γεωργαντής
Κοντούφας Γεώργ. ναύτης Π. Μαργαρώνης
Κωβαδος Μιχ. θαλαμητης 'Αννα Βούλγαρη
Κωβαδος Χρήστος γ' μηχαν. Σάν Γαβριέλ
Κοριτζός Νικόλ. θεριαστής Καλετάν Στρατή

Κρέπας Κωνστ. θερμαστής Κορενθίου
Κουμπής Δημ. νάντης "Εβρος"
Κουμέλης Δημ. Ξυλούρ. Βασιλ. Α. Πολέμης
Κουρτέγγης Νικ. μάγιευδος Μάσωντ Κιθαράδων
Κυράγγελος Δημ. Θερι. Καλυψώ Βεργωτή
Κυρτάτος Άντων. δ' μηχανικός Μάρω
Κυράκης Ιω. θερμαστής "Ελένη Σταβάτου
Κυριακίδης Δημ. α' πλοίαρχος Ειρ. Κυριακίδην
Κυριακίδης Παντ. νάντης Ειρήνη Κυριακίδην
Κυρτάτος Ιάκ. δ' πλοίαρχ. Δημ. Ζερμούτης
Κυριούρας Ν. πλανητοσκόπευνος 'Αθ. Λιβανού
Κωνσταντάζης Σ. γ' μηχαν. "Άννα Βούλγαρη¹
Κωνσταντινόπουλος Ι. άσφοι. Ειρ. Κυριακίδην
Κωντογάνης Ν. γ' μη. Π. Μαργαρώνης
Κοντομηνάς Δημ. νάντης Νέλλη
Κοντος 'Ανδρ. δ' μηχαν. Π. Μαργαρώνης
Κοντογάνης Γεώργ. δ' μηχανικός Ηγήσαρος
Κοσμιδής Κοσμάς δ. θαλαμ. Πηλεύς
Κωστιάλας Νικ. πλοίαρχος 'Αθηνᾶ Λιβανού

"Αγγ. Γ. Τσιμάρας α' μηχανικός τοῦ τοπιλλισθέντος ἀ)π «Καλ. Βεργωτῆ». Κωσταρόπουλος Α. πλοίαρχος Περσεύς Κουφονιώτης Δ. 6' πλοίαρχος Π.Μαργαρώνης Κοτούς Δημ. μάγειρος Εἰρήνη Κυριακίδου Κούτουφας Ν. 6' πλοίαρχος Ἰω. Φαφαλίδης Κριμίνας Γ. θαλαμηπόλις Φλώρα Κλήρονόμος Εύστ. θερμαστής 'Εβρος Κόδρος Γ. άσυρματος 'Αννα Βούλγαρη Κορινθίας Λάμι. θερμαστής 'Αννα Βούλγαρη Κόχειλας Δ. ναύτης Κλεάνθης Κόχιλας Δαμανός ναύληρος Ζεῦς Κοκκινάκης Πέτρο. θερμ. Εἰρήνη Κυριακίδου Κόκκινος Ἰω. γ' μηχανικός 'Αθηνᾶ Λιβανοῦ Κολλάροπουλός Δημ. θερματής Παρθενών Κολύνης Στάθης ἀνθρακεὺς Παντελῆς Κόλλιας Περικλῆς 6' μηχανικός Λαζαρικὸς Κόλλιας Χρῆστος ναύληρος Μερόπη Κονιάτσος ναύτης Κουλούρας — Ξένος Κοντορούσης Νικ. ναύτης Βασιλ. Α. Πολέμης Κωνσταντίνης Δημ. ναύτης Ηγέλευς Κωνσταντάκης Ἰ. α' μηχ. Μάσοντ Λυκαβηττὸς Κωνσταντάρας Τρ. ἀνθρακεὺς Κουμουνδούρος Κωνσταντούραζης Γεώργ. ναύτης Κορινθιακὸς Κονταρίνης Δημ. θερμαστής 'Ελληνικὸν Κοντίτος Γεώργιος ναύτης Ζεῦς Κοντόζωστας Παναγ. λιπαντῆς 'Ελληνικὸν Κοντοπόδης 'Αγάθων ναύλη 'Αγ. Γεώργιος IV

A'

Λαγονός Θεοφ. γ' πλοίαρχος Μάρω
Λάιος Τούφ. θαλάμ. Ειρήνη Κυριακίδου
Λαΐως Κων. θαλαμητόλος Μάσοντ Μυρτώ
Λάζας 'Ιω. λιπαντής Δημ. Γ. Θεομιώτης
Λαλαώνης Κ. ξυλονηγός Ζεῦς
Λαμπάκης Δημοσθ. θερμαστής Ν. Πατέρας
Λαμπάκης Προξ. Νιζόλ. Πατέρας
Λαμπτινάκης Θ. λιπαντής 'Αθηνᾶ Λιβανοῦ
Λάμπρος Γεώργ. β' πλοία. Μαρ. Λογοθέτου
Λαυτάκης Κ. ναύτης Η. Μαργαρόνης
Λαζαρῆς Κων. θερμαστής Σάμιος
Λευκόλας Παν. α' πλοίαρχος 'Ανδρέας
Λευκάκης 'Ελευθ. ίππονανάλ. Μάσοντ Μυράλη
Λευκάκης 'Αντών. λιπαντής Ωφούπος
Λευκάκης Παν. ναύτης "Άννα Βούλγαρη
Λέκας Χρήστος ναύτης Ζεῦς
Λευτέσης 'Ηλ. ναύληρη. 'Ιωάν. Φαφαλίδης
Λευτέσης Γ. β' μηχαν. 'Αθηνᾶ Λιβανοῦ
Λευτέσης Παν. ἀρχιθερευ. "Άννα Βούλγαρη

Ειπετέσσις Ἡλ. γ' μηχαν. Ἀσπασία
Λεμός Ἡλ. 6' πλοίαρχος Μαριώγκα
Λεμός Σταύρος ναύληρος Παντελής
Λέντης Μιχ. ναύτης Μερόπη
Λεοντάρας Παν. ξηλογόγης Πηλεὺς
Λεονταρίδης Νικ. γ' μηχανικός Νέλλη
Λεοντής Βασ. μάγειρος Μάσωντ Μυράλη
Λεοντάρας Νικ. 6' πλοίαρχος Καλαφάτης
Λεοντάρας Βασ. γ' πλοίαρχος Πηλεὺς
Λεονταρίδης Ζαννής γ' πλοίαρχος Νικ. "Αγγελος
Λεονταρίδης Γεώργ. - Νικόλαος Πατέρας
Λεοντίσης Ἄντ. θερμαστής Μεμάς
Λιάδης Γ'. ναύτης Μιχαλής
Λιάδης Νικ. γ' πλοίαρχος Ἀσπασία
Λιάδης Θεόδ. ναύτης Αιγαίνης
Λιάκαρης Ἡλ. θερμαστής Νικ. "Αγγελος
Λιανός Ἐλικ. γ' μηχανικός Δ. Γ. Θερμιώτης
Λιανόποτος Νικ. 6' πλοίαρχος Εύη. Λιβανού
Λιβερεάτος Γερ. λιπαντής Θάλεια
Λιγγός Γεώργ. θερμαστής Λαζανικός
Λιγγός Νικ. 6' πλοίαρχος Μαριώγκα
Λινάρης Μάρος θερμαστής Αιγαίων
Λιοσπάτος Δημ. πλοίαρχος Νικόλαος Πατέρας
Λιβαδάρας Ἰω. αρχιθερμαστής Καλαφάτης
Λιβανός Α. ναύτης Κλεανθης
Λιβανός Νικ. 6' πλοίαρχος Ειρ. Κυριακίδου
Λογαρᾶς Ἀλέξ. α' μηχανικός "Εθερος
Λυγίζος Ἀναστ. θερμαστής Η. Μαργαρώνης
Λυνδόροφς Γεώργ. λιπαντής Λαζανικός
Λαρεντζάτος Ἀν. 6' πλοίαρχος Δ. Γ. Θερμιώτης
Λώς Ἰάζ. 6' πλοίαρχος "Εθερος
Λουκούδης Ἐλευθ. θερμαστής Ζεύς
Λουλούδης Γιάν. θερμ. Φραγκ. Β. Γονλανδρῆ
Λουσίδης Νικ. θερμαστής Ζωόπολης
Λυγδόπολος Μ. α' μηχ. Δ. Γ. Θερμιώτης
Λυγγός Ἀδάμ γ' πλοίαρχος Αιγαίνης
Λυγγός Ἡλίας 6' πλοίαρχος Αιγαίνης
Λυγγός Ἰωάν. ναύτης Ἀσπασία
Λυγγός Νικ. γ' πλοίαρχος Ἐλένη Σταθάτου
Λυγγός Βασ. δ. μηχανικός Αιγαίνης
Λυκαοδόπολος Κλ. ναύτης Η. Μαργαρώνης
Λυκαοδόπολος Σταύρος θερμαστής Μερόπη
Λύκος Ἰωάν. ναύτης Καλυψό Βεργοτή
Λυγκώνης Χρ. ἀσυρματιστής Αίας
Λύρας Ἀντων. πλοίαρχος Ἐλληνικὸ
Λύρας Ἡλίας πλοίαρχος Ἀδελφήτης
Λυούστης Μιχ. θερμαστής Μάσωντ Χελιδός

M

Μανταφιωτάκης 'Αν. δ' μηχανικός Ζεύς
Μαγγανάρδης Θεομαστής Νικ. Γ. Κονλουκουνδῆς
Μαγγιλέρδας Γεώργ. ναύτης Πίνδος
Μάινας Γεώργ. ναύτης Ζεύς
Μακριδάκης Εὐάγ. α' μηχαν. Π. Μαργαρώνης
Μακριδάκης 'Ιω. ναύτης Νέλλη
Μακρίδης Μιχ. δ. μηχανικός Ασπασία
Μακρίδης Θεόδ. ναύληρος Ασπασία
Μακρής Χαραλ. θεομαστής 'Εθρος
Μακρής Στρο. γ' μηχανικός Λαζαρινής
Μάντολας Χρυσ. ναύληρος 'Ελληνικό
Μάνεσις Μιχ. α' πλοίαρχος 'Ολγα Ε. Εμπειρίκου
Μάνεσις 'Ιω. θερμ. Φραγκ. Β. Γουλανδρή
Μαγκάκης Κ. δ' πλοίαρχος Θάλεια
Μαγκανᾶς Κον. — Νικόλαος Πατέρας
Μαγκανιώτης Μιχ. γ' μηχαν. Μαρ. Λογοθέτου
Μανιδής Εμμ. θερμ. Καπετάν Στρατής
Μανιδής Παναγ. θεομαστής Μάσωντ Ταῦρος
Μανολάζης Κ. ξυλουργός Μάρω
Μανολάζης Ενέάγ. δ' πλοίαρχος 'Εθρος
Μανολάτης Σ. α' πλοίαρχος Φλόρα
Μανούλέσος Λ. άσονμαστής Φλόρα
Μάνσολας Λεων. δ' πλοίαρχος Σαρωνικός
Μανταράσας 'Αλ. λιπαντής Σαρωνικός
Μαντζαβελάκης Νικ. δ' πλοίαρχος Καπ. Στρατής
Μαρζόπουλος Κον. ναύτης Νέλλη
Μαλικοπάγλου Πρ. γ' μηχ. 'Αντ. Γεωργαντής
Μαμογέλλος Ν. γ' μηχανικός 'Εθρος
Μαμογέλλος Σάβ. ναύτης Π. Μαργαρώνης
Μαναζάκης Μιχ. δ' μηχανικός Καλλιόπη
Μανδαράκης Νικ. ανθρ. Φραγκ. Β. Γουλανδρή
Μαραθᾶς Ν. α' πλοίαρχος Μαρ. Λογοθέτου
Μαρξόπουλος ναύτης Κάτε
Μαρούντης Γεώργ. ναύτης Γρανικός
Μαρίνης Γοηγ. άρχιθερη. Π. Μαργαρώνης
Μαρίνος Α. θεομαστής Φλόρα
Μαρζάκης Γ. άρχιθερημαστής Μάσωντ Ταῦγετος
Μαρτάκης Χρ. θεομαστής Πολύτωρ
Μαρτάκης Σταύρος λιπαντής Α. Ζ. Καμπάνης

Μαρτάτος Ιωάν. 6' πλοίου. Ἐλένη Σταδίου
Μαριπόπουλος Ν. ἡπαντής Καλυψώ Βεργωτῆς
Μαρούλης Φ. θερμαστής Ἐκατον. Δραπούλης
Μάσκας Θεμ. ἀρχιθαλαμπτόλος Σάμος
Μάσσας Γερ. ναύτης Καλυψώ Βεργωτῆς
Μαστραντόνης Ἰω. δ. μηχανικός Μάρῳ
Μαστρογιάννης Ν. μάχαιρος Μερόπη
Ματρόζος Μιχ. ἀρχιθερμαστής Παντελής
Μανούδης Π. θερμαστής Ὀρος Ὑμηττός
Μανούδης Γ. ναύτης Μάσσαντ Μερτό
Μανοής Μιχ. 6' μηχανικός Μάσσαντ Κιθαιρών
Μανογιώργης Ν. ἐπιλογρός Ἀννα Βούλγαρη^η
Μανώλης Μηνάς α' πλοίαρχος ΗΠέλενς
Μανούματης Τρ. θερμαστής Καλαβάτης
Μανωνιδης Μ. θερμαστής Μάσσαντ Λιγκαδήττος
Μαζαφάλης Κοσμᾶς ναυάρχος Ωρωπός
Μπανάνης Ρήγας λιπαντής Περφενής
Μπέλος Μ. ναύτης Περφενής
Μποτέλης Ἰω. ἡπαντής Βασ. Α. Πολέμης
Μεγαλοπούλου Σ. θερ. Μάσσαντ Πίνδος
Μεγάλος Νικηφ. ἡπαντής Κάστορος
Μελέτης Γ. ἀρχιθερμαστής Περφενής
Μελέτης Ἰω. α' πλοίαρχος Μάσσαντ Μερτό
Μελιδώνης Εινάγ. 6' μηχανικός Ηίνδος
Μελίας Κον. θερμαστής Νεμέα
Μενεγίου Εινάγ. 6' πλοίαρχος Ἀσπασία
Μενίδης Γ. ἀρχιθερ. Ἀντών. Γεωργαντής
Μενής Δημ. γ' μηχανικός Νιζάλ. Ἀγγελός
Μεσσαλίδης Νιζ. θερ. Καλετάν Στρατής
Μεταξᾶς Ἐλευθ. α' πλοίαρχος Νεμέα
Μέζης Ἐμμ. θερμαστής Μερόπη

Μιχαήλιδης Αἰμι. ναύκληρος Νικόλ. Πατέρας
Μιχαήλιντος Νικ. 6' μηχαν. Μάοντ Ταΐγετος
Μιζάλης Ἀντ. βοηθός θαλαμπόλων Μάρω
Μιζίας Βασ. α' πλοιαρ. Βασιλ. Α. Πολέμης
Μηλέος Ἰωάν. θαλαμ. Δημ. Γ. Θερμιώτης
Μήλας Εϊνθ. 6' πλοιαρχος Ωρωπός
Μηλώνης Γ. 6' πλοιαρχ. Νικόλ. Πατέρας
Μηλόλασινες Ἰω. θερμιώτης Λιλή
Μητροπολίτης Εμμ. α' μηχ. Μάοντ Λυκαβηττός
Μήτος Ἀδαμ. 6' μηχαν. Λιλή
Μήτος Ἰω. ἀνθ) ερος Η. Μαργαρόνης
Μονδάνος Δημ. — Νικόλιως Πατέρας
Μονογιών Δημ. ἀρχιθερμιώτης 'Εβρος
Μωραΐτης Νίκη. ναύτης Καλαφάτης
Μωραΐτης Νικόλ. α' μηχανικός Κορινθιακός
Μωσάτος Γρ. — Νικόλιως Πατέρας
Μουσούνας Μόδιστος — Νικόλιως Πατέρας
Μουτέζης Αἴμι. 6' μηχανικός Νίτσα
Μουρατίδης Ἰω. θερμιώτης 'Αργός
Μουράτης Δημ. ἀνθρακ. Λεων. Μ. Βαλμᾶς
Μυρέζης Ἰω. ἀρχιθερμιώτης Σάμος
Ιωντάκας Ἀφιστ. ναύκληρος Λαζαρινιώς
Ιωντάπτος Χαρ. ναύκληρος Δημ. Γ. Θερμιώτης
Ιωνταπτός Γ. Λαπαντής Ηγγασος
Ιωνταριγάννης Ἰω. βοηθός μαγειροφ. Ωρωπός
Ιωνέζης Ἀθαν. ἀρχιθερμιώτης Μέντιορ
Ιπαζής Κιον. ναύτης Γραμικός
Ιπαλῆς Μ. θερμιώτης Φλώρα
Ιπαστάκος Ἰω. λιπαντής Ωρωπός
Ιπάνης Γ. γ' μηχανικός Παντελής
Ιπάνωντης Περόδος μάνικος Σάντα

Μανούσοπουλος Γ. δ. θαλαμηρ. Μάσυντ Ημέραι
Μόδονας Νικ. νανάληφος Σταυ. Γ. Εμαυτείκος
Μπαζάς Άδαμ. 6. μαγείρου Νέλλη
Μπαζάς Ήλιας θερμαστής Ειρ. Κυριακίδης
Μπαλάκος Στέφ. ναντής Νικόλαος Πατέρας
Μπάλας Ιω. θερμαστής 'Αννα Βούλγαρη
Μπάλκας Σταυ. 6' μηχανικός Κόρθιον
Μπαλαπίτος Έμμι. νανάληφος Χρ. Μαρούτος
Μπαμπακούνης Έμμι. ναντής Πηλεύς
Μπεγλήφης Δημ. πλοιαρχός Ζαν. Α. Καμπάνης
Μάτεης Τάξ. λιπαντής Μάρω
Μπελέας Παπάζος δ. θαλαμ. 'Ελένη Σταθάτον
Μπελόνιας Χρ. θερμαστής Νικόλ. Πατέρας
Μπερόλες Σοζό. 6. θαλαμ. Δ. Γ. Θερμώτης
Μπεταύκας Λεων. θερμαστής Παρθενών
Μπιμπερης Κ. γ' μηχανικός Κοινωνιοδύος
Μπίλης Βασιλ. μάγειρος Καλλιόπη
Μπιλιζούντης Σταυ. θερμαστής 'Αδελήφοτης
Μπιούλινης Βασ. ναντής Σάμιος
Μπιτενήνης Βασ. ναντής 'Εθρος
Μπλιζιώτης 'Αντ. α' μηχανικός Κονδύλης
Μπλιζιώτης Κ. γ' μηχανικός Α. Ζ. Καμπάνης
Μπρατόπουλος Μιχ. ναντής Κοιλοβάθρου Ξένος
Μπραφίλιος Κον. άρχιθερμαστής Αιγαίνης
Μπρογδάνος Διον. 6. μαγείρου Νικολής
Μπρογιατζόγλου Ν. λιπαντ. 'Ολγα Ε. Εμπειρίζον
Μπρόνης 'Αργ. θερμαστής Δ. Γ. Θερμώτης
Μπρωκαβάλας Δ. 6' πλοιαρχ. Λεων. Μ. Βαλιμᾶς
Μπρωκιπούλης Μάροκος ζυλονογής Αιγαίνης
Μπράιλος Ιω. 6' μηχαν. Νικόλ. Πιάσης
Η συνέχεια τοῦ καταλόγου είς τὸ ἐπόμενον τεῆνος

Αίχμαλωτισθέντα πληρώματα

‘Η ἐν Αονδίνῳ ὑπερεσία τοῦ «Ασφαλιστικοῦ ὁργανισμοῦ κυνδύνων πολέμου» διεβίβασεν εἰς τὴν ἐν Ἀθήναις διεύθυνσιν τοῦ «Οργανισμοῦ τὸν κατάλογον τῶν αἰχμαλώτων ναυτεργατῶν», ὅστις ἔχει ὡς ἔξης:

πατέρων τον αιγαίνων
θεοτυμόνα SANABEAN.

Φορτηγόν «ΑΝΔΡΕΑΣ» : Σ. Φωκάς, 6' πλοίαρχος.
Φορτηγόν «ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΓΕΩΡΓΑΝΤΗΣ» : Ιω. Λώς α' πλοίαρχος,
Σταύροινθάς 6' πλοίαρχος και Κωνστ. Αγγελικούσης α'
μηχανικός. Οβτοι φέροντα ώς πιθανώς αίγαλατοισθέντες.

νικός. Όντοι φέρονται ως πιθανώς αιχμαλωπούσεντες

Φορτηγὸν «ΑΝΤΩΝΗΣ» : Φραγ. Αιγαίεστος, δ' μηχανικός.
Φορτηγὸν «ΕΠΑΜ. Κ. ΕΜΠΕΙΡΙΚΟΣ» : Κωνστ. Μαρμαράς α'
πλοιαρχὸς καὶ Κωνστ. Πειθῆς α' μηχανικός.
Φορτηγὸν «ΕΥΡΩΠΑ ΛΙΓΑΝΟΣ»

Φορτηγόν «ΕΥΓΕΝΙΑ ΛΙΒΑΝΟΥ» : Κων. Παπαλήδης α' πλοίο-
αρχος. Νικ. Σκαφέλης γ' πλοιάρχος, Βασ. Παραβίας α' μηχανιστής,
Γεώργ. Εὐγένης δ' μηχανιτής, 'Αριστ. 'Αντωνιάδης γ' μηχανικός και
Γεώργ. Μαμουζέλης ναύτης.

Φορτίουν **ΜΑΡΟΥΝΙΟ** λογοθετής της Ι. Μ. Α. Λ. Σ. Ε. Σταματίου α' μηχανικός.

Φορτηγού «ΜΑΡΟΥΣΙΩ ΛΟΓΟΘΕΤΗ» : 'Αλέξ. Αουλούδης γ'
πλαισίος.
Φορτηγού «ΝΙΚΟΛΑΟΣ Δ. Λ.» : Φ.Δ., Κριεζής βοηθ. θαλαμηπόλιουν.
ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΝ

Φορτηγών «ΠΑΓΑΣΙΤΙΚΟΣ» : Ιω. Πάγκος α' πλοιαρχός, Λάμι. Λαμπτηνός β' πλοιαρχός, Δημι. Πάροις γ' πλοιαρχός, Στυλ. Δημητραπούλους ἀσύνθατος, Ήλ. Ἰλάδης α' μηχανικός, Ἐμμ. Βῆτρος δ' μηχανικός, Νικ. Μανούσος γ' μηχανικός, Περο. Καστρόνης μάχαιρος, Καρολίνα Δημητριουπούλου βοηθός θαλαμηπόλου, Νικ. Ἀμφαράκης ναύληκος, Δημη. Περγαντής θαλαμηπόλ., Λεων. Νεαμονίτης οπήδος μαγείρου, Στέφ. Πλατανιώτης ἀρχιθερμαστής, Ἀντ. Καραβῆς ναύτης, Στέφ. Γιοβάνης, Λυμπτ. Λιάδης, Βασ. Μάγκος, Ἀν. Σκια-

θίτης καὶ Παν. Πίσσορος ναῦτας καὶ Λεξ. Παρασούπλης καὶ Μπαρονίαν Κάρουντ φρεσκάται καὶ 14 ἀλλοδαποῖς.

Φορτηγόν «ΠΟΛΥΚΤΩΡ»
·Ιωαννίδης α' μηχανικός.

Φορτηγός «ΣΤΑΜ. Γ. ΕΜΠΕΙΡΙΚΟΣ» : Δημ. Στάης 6' πλοιαρχος, Γεώργ. Καραβασίλης γ' πλοιαρχος, Νικ. Λάλας α' μηχανικός, Δημ. Νικολαΐδης 6' μηχανικός, Γεώργ. Τουρνάς γ' μηχανικός, Ειδάγγ. Δαμάσγκος μάγιερος, Θ. Κοτσιμάπονος Ξύλουργός, Τιμ. Κονιορίδης θυλαιμπόλος, Σπ. Αντιζουλάτος ναύτης, Άλ. Γιαννίσης, Στ. Λαζερίδης και Κωνστ. Μαζονίδης θερμασταται και Κοσμάς Προσάρξης άνθυσαεύς.

Φορτηγὸν ΖΑΝΝΗΣ Λ. ΚΑΜΠΑΝΗΣ: Ἐκ τοῦ φορτηγοῦ τούτου παρέμειναν εἰς τὴν Σιγγαπούρην καὶ συνεπῶς θά είναι αἰχμάλωτοι τῶν λακόνων οἱ κάτωθι: Μηχ. Χατζηγαούσηφάλον ἀρχιθεραπεῖτης, Λουΐζος Συρίγος, Βασ. Πιτσικάλης καὶ Νιζ. Παπασταύρης γαύτη.

Αι οικογένειαι των Θαλασσινῶν μας

Οὐδεμία ἂλλη τάξις τῆς ἐλληνικῆς κοινωνίας εἰς τὰ χρόνια τῆς οκλαδιᾶς, τῆς πείνας, τῆς ἑθνικῆς δυστυχίας, ἐξηλιώθη καὶ ἔπεινας τόσον, δύον ή ναυτεργατική. "Οταν οἱ προστάταις τῆς ἀντιμετωπίζουν χθημέρον τὸν θάνατον ἐπιτελοῦντες εἰς τὴν ξένην τὸ ὑπέρτατον πρὸς τὴν Πατριότικήν τουν, ἐδῶ, εἰς τὰς Ἀθήνας καὶ τὸν Πειραιά λιδίως, μία ἄλλη τραγοφδία ἐγράψετο εἰς τὸ σπίτι τοῦ ναυτικοῦ. Ἐξεποῆθησαν τὰ πάντα, κοσμήματα, ἐπιτλα, προύκες. Καὶ ὅταν τὸ σπίτι ἡρμάθη καὶ τίποτε πλέον δὲν ἀπέμεινε πρὸς πώλησιν, ὀλίγος ἀνέχητηθη χυλὸς εἰς τὰ πλυντήρια τῶν μαυραγοριτῶν, εἰς τὰ συσσίτια, εἰς τοὺς δούμους.

Εσφαγαν τὰ ράκη των, τὴν δυστυχίαν των, πολλάκις, πόδι τοῦ υποιγέιου τῆς Ναυτιλίας, διὰ νάρα διαμαρτυρθεῖσην, νὰ ζητήσουν κάπι, τὸ ἐλάσσονταν ἔστω, ἔναντι τῶν ὅσων οἱ πάντες τοὺς ἤσσειαν.

λοῦντα «άναγγωφίσεις», κατέβαλαν ποσὸν τι δραχμῶν μηνιαῖς εἰς ωρισμένας οἰκογενείας πληρωμάτων, ἀξιωματικῶν κυρίων καὶ μικρώτων. «Η οὕτω δημος παρεχομένη βοήθεια ἀποτιθύνετο εἰς στενὸν δποσδήποτε κύκλον προσώπων. Ἐσημειώθησαν δῆμος καὶ κερδοσκοπικαὶ ἀσχημαὶ ἐλαχίστων εὐτύχων ἐφοριστικῶν γραφειῶν εἰς τὸν ὑπόλογομόν των «άναγγωφίσεων». Ο γράφων τὴν στήλην ἀντὶν ὑποχρέωσιν του θεωρεῖ ν' ἀσκοληψῇ ἐν καιρῷ ἐπ' αὐτῶν. Θ' ἀποκαλυφθεοῦσι οἱ ἐκμετάλλευθέντες τὴν δυντικὰν κατὰ τὴν στιγμὴν ἔκεινην περιόδου.

Η κηδεία δύο ανδρών του πληρώματος του Α&π «Αγ. Γεώργιος», ανατιναχθέντος έκ νάρκης έντός τής διώρυγος του Σουέζ.

Ο ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΑΓΩΝΟΣ

ΤΑ ΒΥΘΙΣΘΕΝΤΑ ΦΟΡΤΗΓΑ ΜΑΣ

ΜΙΑ ΕΙΚΩΝ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗΣ

Όνομα πλοίου	Τ.γρ.	Αλτία άπωλειας	Θύματα	Θέσης βυθίσεως	Χρονολ
"Αγαλιανή	1656	'Αφροπορική έπιδρομή	—	Πειραιεὺς	6.4.41
"Αγιος Γεώργιος	3283	Γερμανική νάρκη	3	Σονές	4.2.41
"Αγιος Γεώργιος Ιγ	4847	Πολεμική ένέργεια	6	Ίνδικός ωκεανός	8. 6.42
"Αγιος Μάρκος	4514	Γερμανική αέροπ. έπιδρομή	1	Σαλαμίς	22.4.41
"Αγιος Νικόλαος	3686	'Ιταλικόν ύποβρύχιον	—	400 μ. Πορτογαλ.	1.10.40
"Αγιος Σπυρίδων	3338	Πολεμική ένέργεια	—	Νορμανδία	—
"Άδαμαντιος	4277	Γερμ. αέροπ. έπιδρομή	2	Άλλη Παλλίς	20.6.40
"Άδαμης Γεωργαντής	3443	Γερμανικόν ύποβρύχιον	1	Ν. Δ. Ιολανδία	10.6.40
"Άδάμας	4144	Γερμανικόν ύποβρύχιον	—	πλησίον Καναδᾶ	—
"Άδαμαστος	5889	Γερμ. σύν ύποβρύχιον	—	Καναδοίς	1.7.40
"Άδελφότης	5836	Γερμανικόν ύποβρύχιον	19	Μάτα Ιαημερινόν	Ιουνίος 43
"Άθηνα Λιθαναύ	4824	Γερμανικόν ύποβρύχιον	11	Ξεωθι "Άδεν	1944
Αίας	4729	Γερμανικόν ύποβρύχιον	1	Έγγυς Χάλιμαξ	Αύγ. 1942
Αίγαιον	5285	"Αγνωστον ύποβρύχιον	3	Άφρονή (Ατλ.)	15.4.41
Αικατερίνη	4929	Γερμανικόν ύποβρύχιον	1	'Ατλαντικός	29.1.41
Αίνος	3553	Γερμανικόν ύποβρύχιον	1	'Ιολανδία	17.10.40
Αλέξανδρος	4343	Πολεμική ένέργεια	5	Άγγλια	24.9.40
Άλιάκμων	4520	Γερμανικόν ύποβρύχιον	—	'Ατλαντικός	Μάρτ. 42
Άνδρεας	4763	Πολεμική ένέργεια	2	—	4.11.42
Άννα Βούλγαρη	4603	Πολεμική αίτια	30	—	24. 7.41
Άννα Μαζαράκη	5411	Πολεμική αίτια	—	—	26.5.42
Άναστασία	2883	Γερμανικόν ύποβρύχιον	1	Πορτογαλλία	20.12.40
Άννίτσα	4324	"Αγνωστον ύποβρύχιον	1	"Εξ ο Τομπρούν	15. 1.43
Άναστ. Πατέρας	3382	Πολεμική ένέργεια	—	Ίνδικός	6. 7.42
Άντωνιος	1187	Γερμανική αέροπορ. έπιδρομή	—	Σουδά	27.5.41
Άντών. Χανδρῆς	5866	Γερμανικόν ύποβρύχιον	10	Άζόρα	Οκτ. 1940
Άξιδος	5289	Πολεμική ένέργεια	—	Καλκούτα	1944
Άργω	1925	Γερμανικόν ύποβρύχιον	10	Κέπτ Τάουν	29.11.41
Άρρης	4810	Γερμανικόν ύποβρύχιον	2	Σκωτία	12.10.39
"Άρτεμις Πήττα	1433	'Αγγλική αέροπ. έπιδρομή	—	Μήλος	Άπρ. 43
"Άρχων	1364	Γερμαν. αέροπορ. έπιδρομή	—	Ενδοτός	20.4.41
Άσημ. Μπάικα	1344	Γερμαν. αέροπορ. έπιδρομή	—	Χαλκίς	20.4.41
Άσιμη	802	Γερμαν. αέροπορ. έπιδρομή	—	Κριονέρι	23.4.41
Άστερία	3313	Πρόσφρονοις νάρκην	12	Άγγλια	16. 1.40
Άστήρ	1335	Γερμανική αέροπ. έπιδρομή	—	Κύθηρα	27. 4.41
"Άτλας (τάνκερ)	4008	'Ιταλικόν ύποβρύχιον	—	Εργαθρά Θάλασσα	6.9.40
Άτλαντικός	5440	"Αγνωστον ύποβρύχιον	—	—	—
Βαρβάρα	1354	Πολεμική ένέργεια	1	B. 'Αφρική	19.3.43
Βασ. Πολέμης	3425	Πολεμική ένέργεια	12	—	21.1.42
Βιολ. Ν. Γουλανδρή	3598	Γερμανικόν ύποβρύχιον	6	Φινιστέρων	10. 6.40
Βιργινία Σ.	4016	'Αγγλικόν ύποβρύχιον	—	'Οτράντο	20.10.41
Βικτωρία	4202	Πολεμική ένέργεια	—	Ίολανδία	25.10.40
Βικτωρία	6089	Γερμανικόν ύποβρύχιον	1	'Ατλαντικός	21.11.40
Βόρις	5166	Πολεμική ένέργεια	—	—	3.6.43
Γαρουφαλιά	4708	Γερμανικόν ύποβρύχιον	6	Νορβηγία	10.12.39
Γαλαξίας	4393	Γερμανική αέροπ. έπιδρομή	—	Ντιέπτη	21.5.40
Γεώργ. Α. Δρακούλης	1556	Γερμανική αέροπ. έπιδρομή	—	Χαλκίς	24.4.40
Γεώργ. Ι. Γουλανδρής	4345	Πολεμική ένέργεια	—	—	Ιούν. 1941
Γεώργ. Κυριακίδης	4201	"Αγνωστον ύποβρύχιον	—	'Ιολανδία	30.6.40
Γεώργιος Π.	4052	Πολεμική ένέργεια	—	άπόδ. Νορμανδίας	6.6.44
Γ. Σ. Λιθανός	4835	'Ιπατωνική αέροπορ. έπιθεσις	—	N. Γουνέα	1943—44
Γρηγόριος Κ. ΙΙ	2546	Γερμανικόν πειρατικόν	—	'Αν. 'Αφρική	Φεβρ. 1941
Γεώργος	667	Γερμανική αέροπ. έπιδρομή	—	Κρήτη	21.4.41
Δαμασκηνή	1197	Γερμανική αέροπ. έπιδρομή	—	B. Εββοια	20.4.41
Δάνατπρις	2113	Γερμανική αέροπ. έπιδρομή	—	Χαλκίς	20.4.41
Δάρμας	1595	Γερμανική αέροπορική έπιδρομή	—	Πατραϊκός	22.4.41
Δελφίν	3816	Πρόσφρονοις νάρκην	—	'Ιολανδία	11.10.40
Δημήτορης	5254	Γερμανικόν ύποβρύχιον	—	B. 'Ισπανία	25.6.40
Δημ. Νομικός	1171	Γερμανική αέροπ. έπιδρομή	—	Κάρφωστος	2.4.41
Διαμαντής	4990	Γερμανικόν ύποβρύχιον	—	'Αγγλία	8.10.39
Δίρφυς	4240	Γερμανικόν ύποβρύχιον	3	B. 'Ατλαντικός	8.6.41
"Εέρος	5283	Γερμανικόν ύποβρύχιον	29	'Ατλαντικός	26.11.41
'Εκατόντ. Δρακούλης	5329	Γερμανικόν ύποβρύχιον	6	Φινιστέρων	24. 7.41
"Ελένα Ρ.	4576	Πρόσφρονοις νάρκην	—	N. 'Αγγλία	23.11.39
'Ελένη Σταθάτου	5625	Γερμανικόν ύποβρύχιον	13	'Ατλαντικός	28.1.40
'Ελλην	4917	Γερμανικόν ύποβρύχιον	—	Φινιστέρων	17.2.40
'Ελληνικό	3059	Πολεμική ένέργεια	22	'Ατλαντικός	24.7.41
'Ελπις	3651	Γερμανικόν ύποβρύχιον	—	Δ. 'Αγγλία	18.6.40
'Εμπειρίκος Νικόλαος	3798	Γερμανική αέροπ. έπιθεσις	2	άνοικτη Κρήτης	23.3.41
'Επαμ. Κ. Εμπειρίκος	4384	Πολεμική ένέργεια	5	'Α. 'Αφρική	15. 2.44
Εύανθια	3551	Πολεμική ένέργεια	—	'Ινδικός	Νοέμβρ. 1942
Εύδοϊκός	4792	Γερμανική αέροπορική έπιδρομή	—	Πειραιεὺς	6.4.41
Εύγ. Σ. Εμπειρίκου	4882	Πολεμική ένέργεια	—	—	—
Εύγενία Χανδρή	5316	Πολεμική ένέργεια	—	'Αγγλία	11.7.40
Εύδοξια	2018	Γερμανικόν ύποβρύχιον	1	'Ανατ. 'Αφρική	5.8.43
Εύθαλια Μαρή	4196	'Ιπατωνικόν ύποβρύχιον	—	Δυτ. 'Αγγλία	1.9.40
Εύπλοια	4368	Γερμανικόν ύποβρύχιον	—	—	—

"ΝΑΥΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ,,

15

Όνομα πλοίου	Τ.γκ.	Altia άπωλείας	Θύματα	Θέσης βυθίσεως	Χρονολ.
Ζανής Λ. Καμπάνης	5317	Πρόσκρουσις νάρκην	6	Σιγκαπούρη	21.1.42
Ζάννες Γούναρης	4407	Γερμανικὸν ὑποβρύχιον	1	'Ατλαντικὸς	9.10.40
Ζηνοβία	2275	'Ιταλικὸν ὑποβρύχιον	2	Παντελλάρια	11.6.40
Ζερμαίν	5217	Γερμανικὸν ὑποβρύχιον	—	'Αγγλικὰ νῆσα	16.12.39
Θάλεια	5875	Πολεμικὴ ἐνέργεια	12	Βόρειος 'Ατλαντικὸς	18.10.40
Θεδόλη II (τάνκερ)	657	Γερμανικὴ ἀεροπορικὴ ἐπιδρομὴ	2	'Αντίνηρα	22.4.41
Θεοδώρα (τάνκερ)	1054	Γερμανικὴ ἀεροπορικὴ ἐπιδρομὴ	10	'Αντίνηρα	23.4.41
Θεοδώρος Τ.	3409	Γερμανικὸν ὑποβρύχιον	—	'Ιρλανδία	27.8.40
Θεμώνη	5719	Γερμανικὴ ἀεροπορικὴ ἐπιδρομὴ	—	Σούδα	Μάρτιος 1941
Θάσος	1565	Γερμανικὴ ἀεροπορικὴ ἐπιδρομὴ	—	Μέγαρα	22.4.41
Θέτις Α.	4111	Γερμανικὸν ὑποβρύχιον	4	Βόρειος Γαλλία	14.7.40
Θράκη	982	Γερμανικὴ ἀεροπορικὴ ἐπιδρομὴ	—	Χέλι	25.4.41
Θρασύθουλος	3693	Γερμανικὸν ὑποβρύχιον	22	'Ιρλανδία	28.10.39
 Ια	4860	Γερμανικὸν ὑποβρύχιον	3	Φινιστέρων	11.7.40
Ικάριον	4013	Πολεμικὴ ἐνέργεια	1	—	16.6.40
Ιουλία	4352	Γερμανικὴ ἀεροπορικὴ ἐπιδρομὴ	—	Χανιά	27.5.41
Ιωάννα	1192	Γερμανικὴ ἀεροπορικὴ ἐπιδρομὴ	—	Πάτρων	21. 4.41
Ιωάννα (ex Σούζη)	950	Γερμανικὸν ὑποβρύχιον	—	Βισκαικός	1.6.40
Ιωάννης	3667	Πολεμικὴ ἐνέργεια	—	(Σ) δρος 1942	Σεπτ. 1942
Ιω. Μ. Εμπειρίκος	3734	Γερμανικὴ ἀεροπορικὴ ἐπιδρομὴ	—	Δυτικὴ 'Αγγλία	5.2.41
Ιωάνν. Νομικός	637	Γερμανικὴ ἀεροπορικὴ ἐπιδρομὴ	—	Ρίον	22.4.41
Ιωάνν. Φαφαλίδης	5671	"Αγνωστον ὑποβρύχιον	—	Ίνδικός	1944
 Καδιώ	1430	Σαμποτάς (ἀνάφλεξης)	—	Σούνες	Οκτ. 1941
Καλυψώ Βεργωτή	5686	Πολεμικὴ ἐνέργεια	17	Δυτικὴ 'Αφρική	28.7.41
Καλαφάτης	4443	Γερμανικὴ ἀεροπορικὴ ἐπιδρομὴ	12	Δυτικὴ 'Ιρλανδία	6.2.41
Καλλιόπη Σ.	5152	Γερμανικὸν ὑποβρύχιον	—	'Αγγλία	17.9.40
Καρράς	5234	Γερμανικὸν ὑποβρύχιον	—	'Ατλαντικός	—
Κάτε	5197	Πρόσκρουσις νάρκην	2	Λευτέρι	28.1.41
Κατερίνα (τάνκερ)	2495	Γερμανικὴ ἀεροπορικὴ ἐπιδρομὴ	—	Μέθανα	23.4.41
Κατίνα Π.	1216	Γερμανικὴ ἀεροπορικὴ ἐπιδρομὴ	—	Λευκάς	26.4.41
Κασσάνδρα Λουλούδη	5106	Πολεμικὴ ἐνέργεια	—	Μάρτιος 1942	Μάρτιος 1942
Κάστωρ	5497	Γερμανικὸν ὑποβρύχιον	4	'Ατλαντικός	1.8.42
Κέρθιον	2116	Πολεμικὴ ἐνέργεια	8	'Ηνωμένων Πολιτείων	14.4.42
Κεραμιές	5085	Γερμανικὸν ὑποβρύχιον	4	'Αγγλία	30.1.40
Κεχρέα	1968	Γερμανικὴ ἀεροπορικὴ ἐπιδρομὴ	—	Κορινθιακός	22.4.41
Κλεάνθης	4153	'Ιαπωνικὸν ὑποβρύχιον	7	'Ανατολική 'Αφρική	3.12.42
Κονδύλης	4438	Πολεμικὴ ἐνέργεια	7	Σούδα	19.8.42
Κονίστρα	3537	Γερμανικὴ ἀεροπορικὴ ἐπιδρομὴ	—	—	24.4.41
Κορινθιακός	3562	Πολεμικὴ ἐνέργεια	9	N. Κρήτης	19.11.42
Κουλούρας — Ξένος	4914	Γερμανικὴ ἀεροπορικὴ ἐπιδρομὴ	3	—	2. 4.41
Κουμουνδούρος	3598	Πολεμικὴ ἐνέργεια	4	Σούδα	7.10.42
Κύθηρα	1070	Πολεμικὴ ἐνέργεια	—	Ιόλανδία	16.5.41
Κῦμα	3994	Γερμανικὸν ὑποβρύχιον	3	—	1941
Κῦμα	3959	Πολεμικὴ ἐνέργεια	—	Πειραιεὺς	7.4.41
Κυρά — Παναγιά	1012	Γερμανικὴ ἀεροπορικὴ ἐπιδρομὴ	—	Σούδα	24.4.41
Κυριακή	5528	Γερμανικὴ ἀεροπορικὴ ἐπιδρομὴ	—	Π. Κρήτης	2. 4.41
Κυριακούλα	4340	Γερμανικὴ ἀεροπορικὴ ἐπιδρομὴ	—	—	7.10.42
Κωνστ. Λουλούδης	4697	Γερμανικὴ ἀεροπορικὴ ἐπιδρομὴ	—	Σούδα	16.5.41
Κωνσταντίνος Η.	2527	Πολεμικὴ ἐνέργεια	—	Ιόλανδία	23.5.40
Κωνστ. Χατζηπατέρας	5962	Πρόσκρουσις νάρκην	8	—	1941
Κωστή	3933	Πρόσκρουσις νάρκην	—	Πειραιεὺς	7.4.41
 Λασκανικός	3803	Πολεμικὴ ἐνέργεια	13	Σούδα	24.4.41
Λέρος	846	Γερμανικὴ ἀεροπορικὴ ἐπιδρομὴ	—	Πειραιεὺς	15. 5.43
Λεων. Μ. Βαλμᾶς	2080	Γερμανικὸν ὑποβρύχιον	8	—	24. 5.41
Λεων. Ζ. Καμπάνης	4274	Γερμανικὸν ὑποβρύχιον	2	'Ατλαντικός	20. 8.40
Λεωνίδας Μ.	4573	Γερμανικὸν ὑποβρύχιον	—	Δ. 'Αγγλία	3. 4.41
Λιλή	5719	Πολεμικὴ ἐνέργεια	3	700 μ. Β. 'Αμερική	19. 7.42
 Μαίανδρος	4581	Γερμανικὴ ἀεροπορικὴ ἐπιδρομὴ	3	—	9. 3.42
Μαίρη Λιθανού	4772	'Ιαπωνικὸν ὑποβρύχιον	5	'Αγγλία	Ιαν. 1940
Μαϊδίτις	1712	Γερμανικὴ ἀεροπορικὴ ἐπιδρομὴ	—	N. Αφρική	11. 7.43
Μάκης	3546	Πρόσκρουσις νάρκην	—	Κορινθιακός	24. 4.41
Μάξ Βόλφ	6694	Γερμανικὴ ἀεροπορικὴ ἐπιδρομὴ	2	Παντελλάρια	11. 6.40
Μαραθών	6354	Γερμανικὸν πειρατικὸν	2	Ρούνεν	9. 6.40
Μαρή Χανδρή	5840	Γερμανικὴ ἀεροπορικὴ ἐπιδρομὴ	—	'Ατλαντικός	9. 3.41
Μαρία Σ ταθάτου	6303	Γερμανικὴ ἀεροπορικὴ ἐπιδρομὴ	—	Φάλλουν	13. 7.40
Μάριος	602	Γερμανικὴ ἀεροπορικὴ ἐπιδρομὴ	—	Μήλος	26. 4.41
Μαριόγκα	4236	Πολεμικὴ ἐνέργεια	—	Αίγιαλεια	25. 4.41
Μαρουκώ Πατέρα	4269	Πολεμικὴ ἐνέργεια	17	—	22. 5.41
Μαρουσιώ Λογοθέτη	4669	Πολεμικὴ ἐνέργεια	—	—	—
Μάρω Υ.	3838	Πολεμικὴ ἐνέργεια	20	—	15. 5.43
Ματρόνα	2846	Πολεμικὴ ἐνέργεια	17	—	10. 1.42
Μεμάς	1755	Πολεμικὴ ἐνέργεια	—	—	—
Μεμάς	4359	Γερμανικὴ ἀεροπορικὴ ἐπιδρομὴ	4	—	28. 1.42
Μέντωρ	3050	Γερμανικὸν ὑποβρύχιον	3	Χαλκίς	16. 4.41
Μερόπη	4181	Πολεμικὴ ἐνέργεια	15	'Ισλανδία	7. 3.41
Μεσσαριά Νομικός	985	Γερμανικὴ ἀεροπορικὴ ἐπιδρομὴ	—	—	15. 2.42
Μιχ. Λιθανός ...	4774	'Ιαπωνικὸν ὑποβρύχιον	2	'Ελενοίς	22. 4.41
Μιχ. I. Γουλανδρής	6669	Πολεμικὴ ἐνέργεια	—	Νότιος 'Αφρική	6. 7.43
Μιχαλίδης	3743	'Ιταλικὸν ὑποβρύχιον	1	Λαοδίκεια	26. 7.43
Μόσχα Λ. Γουλανδρή	5199	Γερμανικὴ ἀεροπορικὴ ἐπιδρομὴ	—	Χαλκίς	23. 4.41
 Ναυτίλος	3531	Γερμανικὸν ὑποβρύχιον	1	300 μ. Βρέστην	15. 7.40
Νεμέα	5102	Γερμανικὸν ὑποβρύχιον	19	'Ισλανδία	15. 1.41
Νέλλου	4826	Πολεμικὴ ἐνέργεια	20	'Ατλαντικός	13.10.42

Όνομα πλοίου	Τ.γκρ.	Αίτια άπωλειας	Θύματα	Θέσης βυθίσεως	Χρονολ.
Νήιον	5154	Γερμανικόν ύποβρύχιον	1	Βορδώ	22. 6.40
Νήριτος	3854	Γερμανικόν ύποβρύχιον	1	Ιολανδία	18.10.40
Νικοκλῆς	3576	Γερμανικόν ύποβρύχιον	17	Αζόρω	14. 7.41
Νικόλαος Δ. Λ.	5486	Γερμανικόν πειρατικόν	—	Νότιος Ατλαντικός	12. 4.41
Νικ. Μ. Εμπειρίκος	5295	Πρόσκρουσις νάρκην	—	Ντόβερ	5.11.39
Νικ. Νομικός	625	Γερμανική αεροπορική έπιδρομή	—	Πάτραι	21. 4.41
Νικ. Πατέρας	4362	Πολεμική ένέργεια	23	—	28. 7.41
Νικ. Πιάγκος	4499	Γερμανικόν ύποβρύχιον	4	Ατλαντικός	21.10.41
Νικ. Φιλίνης	3111	Γερμανικόν ύποβρύχιον	—	Ιολανδία	15. 1.41
Νικολάου Γεώργιος	4108	Γερμανική αεροπορική έπιδρομή	—	Ναύπλιον	Απρ. 1941
Νικολάου Ζωγραφιά	7049	Γερμανικόν ύποβρύχιον	—	Ατλαντικός	—
Νικολάου Ούρανια	6397	Γερμανική αεροπορική έπιδρομή	—	Σούδα	Μάϊος 1941
Νίτσα	4732	Πολεμική ένέργεια	5	—	2.12.43
Νύμφη	4504	Πολεμική ένέργεια	3	Α. Αφρική	6. 7.42
"Ολγα Ε. Εμπειρίκου	4677	Πολεμική ένέργεια	10	Ανατολική Αφρική	29. 1.44
"Ολλανδία	1759	Γερμανική αεροπορική έπιδρομή	—	Έρμιονη	27. 4.41
"Ορος "Αθως	3578	Γερμανικόν ύποβρύχιον	1	Αγγλία	28.11.40
"Ορος Κάσσιον	7914	Γερμανικόν ύποβρύχιον	—	—	—
"Ορος Κιθαιρών	3876	Πολεμική ένέργεια	9	Καναδᾶς	25. 1.42
"Ορος Λυκαδηττός	4292	Πολεμική ένέργεια	26	Ατλαντικός	24. 3.42
"Ορος Μυρτώ	5402	Γερμανικόν ύποβρύχιον	3	Αγγλία	14. 6.40
"Ορος Ολυμπίος	6692	Πρόσκρουσις νάρκην	1	Πόρτρ — Σάαδ	14. 5.42
"Ορος Πάρνης	4371	Πολεμική ένέργεια	—	Ατλαντικός	—
"Ορος Πέρα	5214	Γερμανικόν ύποβρύχιον	—	—	—
"Ορος Πήλιον	5655	Γερμανικόν ύποβρύχιον	4	—	2.11.42
"Ορος Πίνδος	5729	Γερμανικόν ύποβρύχιον	2	—	7. 9.42
"Ορος Ταύγετος	3296	Γερμανικόν ύποβρύχιον	5	—	7. 9.42
"Ορος Ταύρος	6696	Γερμανικόν ύποβρύχιον	1	—	17.11.42
"Ορος Ύμηττός	6308	Γερμανικόν ύποβρύχιον	—	Δευτικός Φινιστέρων	11. 6.40
"Ορος Χελμός	6481	Γερμανικόν ύποβρύχιον	1	—	29.11.42
Παρθενών	3189	Πολεμική ένέργεια	4	—	2.11.42
Παγκρατίων	2011	Γερμανική αεροπορική έπιδρομή	—	Μήλος	24. 4.41
Παγάσητικός	3845	Πολεμική ένέργεια	20	Ανατολική Αφρική	28. 4.42
Πάραλος	3435	Πρόσκρουσις νάρκην	3	Λονδίνον	16.12.39
Παντίδας	4981	Πολεμική ένέργεια	—	Νότιος Αφρική	—
Παντελής	3845	Πολεμική ένέργεια	27	—	8.10.42
Πάτραι	1977	Γερμανική αεροπορική έπιδρομή	—	Πόρτρ Σάαδ	12. 7.41
Παπαλαϊμός	3748	Πολεμική ένέργεια	—	—	—
Περρ. Λ. Καμπάνης	3584	Γερμανική αεροπορική έπιδρομή	—	Νιέππη	21. 5.40
Περσεύς	5172	Γερμανικόν πειρατικόν	16	Μαδέρα	12. 2.41
Πεταλοί	6565	Γερμανική αεροπορική έπιδρομή	—	Πειραιεύς	6. 4.41
Πήγασος	5762	Πολεμική ένέργεια	7	—	17. 9.41
Πίνδος	4760	Γερμανικόν ύποβρύχιον	3	Ιολανδία	4. 8.40
Πλειάδες	4590	Πολεμική ένέργεια	—	—	—
Πόεντ Ζούντιθ	4810	Γερμανική αεροπορική έπιδρομή	—	Κύθνος	24. 4.41
Πολύκτωρ	4077	Γερμανικόν ύποβρύχιον	9	Ατλαντικός	9. 2.43
Πόπτη Σ.	2085	Γερμανική αεροπορική έπιδρομή	—	Μήλος	25. 4.41
Ποσειδών	3840	Γερμανικόν ύποβρύχιον	17	Ατλαντικός	7. 9.40
Ρήνος	4649	Πολεμική ένέργεια	3	—	—
Ρόκος	4781	Γερμανική αεροπορική έπιδρομή	—	Σούδα	24. 5.41
Ρόκος Βεργωτής	5637	Πολεμική ένέργεια	—	—	—
Ρούλα	1042	2 ήταλικά ύποβρύχια	—	120 μ. Ν. Α. Κρήτης	31. 7.40
Σάν Γκάμπριελ	4943	Γερμανικόν ύποβρύχιον	2	Αγγλία	30. 4.40
Σαρωνικός	3548	Πολεμική ένέργεια	18	Ανατολ. Αφρική	7.12.42
Σίφνος	2290	Γερμανική αεροπορική έπιδρομή	—	Μήλος	25. 4.41
Σουσάννα	1050	Ιταλική αεροπορική έπιδρομή	—	Κέρκυρα	29. 3.41
Σπυρίδων (ex. Ίω. Καρράς)	3527	"Εμφραξίς λιμένος	—	Γρύνια	1. 9.39
Σπύρος	6629	Πολεμική ένέργεια	—	Τίνδιζος	—
Σταύ. Γ. Εμπειρίκος	3941	Γερμανικόν πειρατικόν	3	Τίνδιζος	24. 9.41
Στυλιανή	2959	Γερμανική αεροπορική έπιδρομή	—	Πειραιαίες	10. 4.41
Στυλ. Χανδρής	6060	Πολεμική ένέργεια	—	—	—
Τάναις	1545	Γερμανική αεροπορική έπιδρομή	—	Σούδα	20. 5.41
Τέτη	2747	Γερμανική αεροπορική έπιδρομή	—	Αιγαλέα	15. 4.41
Τέτη Νομικού	1882	Γερμανική αεροπορική έπιδρομή	—	Χαλκίς	19. 4.41
Τουρκία	1911	"Εσωθής πειρατικών	—	Νοτιος Σονές	17. 5.41
Υδραίος	4476	Γερμανικόν ύποβρύχιον	—	Μοζαΐβη	6. 7.43
Φανερωμένη	3404	Αγνοούστον ύποβρύχιον	1	Μοζαΐβη	Σεπτ. 1943
Φραγκ. Β. Γουλανδρή	6701	Γερμανικόν ύποβρύχιον	6	Ν. Δ. Ιολανδία	27. 6.40
Χαδιώτης	4385	Πολεμική ένέργεια	—	—	—
Χέλατρος	3489	Πολεμική ένέργεια	—	—	—
Χλόη	4641	Πολεμική ένέργεια	—	Μοζαΐβη	6. 5.42
Χρήστος Μαρκέτος	5209	Πολεμική ένέργεια	1	—	8. 6.42
Ωκεανία	4843	Πρόσκρουσις νάρκην	1	Ανατολική Αγγλία	8.4.40
Ωρωπός	4474	Πολεμική ένέργεια	19	Ανατολ. Αφρική	1. 2.43

Αύτανδροι άπωλειαι

Αίγεις	4538	Πολεμική ένέργεια	24	—	Οκτωβ. 1942
Αικατερίνη Τ.	2560	αγνωστος	—	Φεβρ. 1942	
Άντ. Γεωργαντής	3557	Πολεμική ένέργεια	—	Ατλαντικός	13. 6.40
Άσπασιά	4211	Πολεμική ένέργεια	32	Αζόρω	7. 5.43
Άντωνης	3729	—	—	Ατλαντικός	Ιαν. 1941
Γρανικός	3689	Γερμανικόν ύποβρύχιον	22	Ατλαντικός	28. 3.43
Δημ. Γ. Θερμιώτης	4271	Γερμανικόν ύποβρύχιον	29	Φινιστέρον	18. 1.42

Όνομα πλοίου	Τ.γκρ.	Άλτια άπωλειας	Θύματα	Θέσης βυθίσεως	Χρονολ.
Ειρ. Κυριακίδου	3780	Πολεμική ένέργεια	27	'Αζόρω	13. 6.41
Εύγ. Λιθανού	4816	Ιαπωνιών ύποδρύζιον	20	Κέιπ Τάον	7.12.42
Ζεύς	5691	Πολεμική ένέργεια	26	—	20. 2.43
Καπετάν Στρατής	3574	Γερμανική αεροπορική επιδρομή	29	Μάγχη	22. 1.41
Κολχίς	2219	Πολεμική ένέργεια	26	'Ατλαντικός	23.11.40
Νικόλαος "Αγγελος	4351	Πολεμική ένέργεια	23	'Ατλαντικός	20. 2.43
"Ορος Μυκάλη	3556	Πολεμική ένέργεια	27	—	23. 2.43
Π. Μαργαρώνης	4843	Πολεμική ένέργεια	30	Αγγλία	Μάρτ. 1940
Πανάχραντος	4661	Πολεμική ένέργεια	31	'Ατλαντικός	Ιαν. 1940
Πηλεύς	4693	Πολεμική ένέργεια	—	'Ατλαντικός	Φεβρ. 1944
Φλώρα	2980	Πολεμική ένέργεια	25	Πορτογαλία	Ιαν. 1940

ΈΚ ΚΙΝΔΥΝΩΝ Θαλάσσης

"Αγκυρα	2447	Κίνδυνοι θαλάσσης	—	Βόρειος Ιόλανδια	Σεπτ. 1944
'Ανθ. Ν. Μιχάλου	3298	Σύγκρουσις έν νηπομοτή	—	—	23.12.40
Αϊρα	4652	Σύγκρουσις	—	Δυτ. Αγγλία	Σεπτ. 1941
'Αγία Ειρήνη	4330	'Επι δράχων	—	'Ιόλανδια	27. 1.40
'Αμαμ. Πειθῆς	4277	'Εξώπειλε	—	Μπρίστολ	10.12.40
Γιαν. Γούναρης	2238	Προσάραξης	—	Αγγλία	2. 5.40
Γεώργιος	2216	'Επι ναναγίου	—	Μίλφορντ Χάβεν	14.11.39
Διώνη	4181	'Εξώπειλε	—	'Ατλαντικός	8.11.40
Διον. Σταθάτος	5168	Τρικυμία	—	N. Νορβηγία	11.12.40
"Ελλη	1114	'Επι ψφάλου	—	'Ατλαντικός	1. 2.40
"Εμμυ	3895	Κίνδυνοι θαλάσσης	—	'Ιόλανδια	29.11.49
Εύγενία Καμπάνη	3470	'Εξώπειλε	—	—	Σεπτ. 1942
Θεοσκέπαστη	3726	Τρικυμία	—	Χίος	2. 1.40
'Ιω. Π. Γουλανδρής	3750	Σύγκρουσις έν νηπομοτή	—	—	Μάιος 1943
Μοτορίνα (τάνκερ)	2239	Προσάραξης	—	—	Απρ. 1941
Μόσχα Δ. Κυδωνιέως	3874	Τρικυμία	—	—	—
Νέστος	5764	Τρικυμία	—	Αγγλία	8.10.39
"Ορος" Ιδη	4202	Προσάραξης	—	Τάμεσης	6. 2.45
"Ορος" Οθρυς	4817	Προσάραξης	—	Καναδᾶς	1945
'Οδυσσεύς	4575	—	—	Βερμούδα	13. 1.40
Πεληγάδιον	4291	Τρικυμία	—	Σετλαντ	9. 1.40
Τάνης Χανδρής	3163	Προσάραξης	—	—	—

Κατασχέσεις λόγω τοῦ πολέμου

'Αθήναι	2897	'Ιταλική κυβέρνησης	Μεσσήνα	Μετωνομ. «Παλέρμο», έβνθ. Φιούμε	28.10.41
'Αδελφοί Χανδρή	6176	Γαλλικά άρχαι	Ντακάρ	—	μέσα 40
'Αλίκη	5139	Γαλλικά άρχαι	Ντακάρ	—	19. 6.40
'Αφρόδεσσα	2559	Γαλλικά άρχαι	Ντακάρ	"Ηδη σημαία άγγλική	'Ιούν. 40
'Αρκαδία	853	Γερμανικά άρχαι	'Ελλάς	Εβυθίσθη	1939—40
Βασ. Δεστούνης	3299	Ποστογ. ναναγοσθωτα	Λειψόες	Επολ. έν δημοπο.	23. 2.45
Βέλγιον	2844	Γερμανικά άρχαι 'Ιούν. 40	Βορδό	Εβυθίσθη	—
Γιάννης	4391	Γαλλικά άρχαι	Μαδαγασκάρη	—	'Ιούν. 40
'Ελένη Καναθαρίωτου	797	Γερμανικά άρχαι	Πειραιεύς	Εβυθίσθη Αιγαίον	1941
'Ελίζα	1986	Γαλλικά άρχαι	Καζαπλάννα	Εβυθίσθη	Σεπτ. 40
Εύγενια	5839	Γερμανικά άρχαι	Φλωσίγ	—	—
Θερμαϊκός	4518	Γερμανικά άρχαι	Αμβέρσα	—	—
"Ιθακος	3916	Γερμανική κυβέρνησης	Αμβέρσα	Σημαία γερμανική	'Ιούν. 40
'Ιω. Χανδρής	6094	Γερμανική κυβέρνησης	Αμβέρσα	Σημαία γερμανική	'Ιούν. 40
Κέιπ Κόρος	3890	Γαλλικά άρχαι 6)7)40	Ντακάρ	Εβυθίσθη ώς γαλλικόν	28. 9.42
Λεόντιος Τεργιλάζος	4479	Γερμανικά άρχαι	Βορδό	—	25. 6.40
Λένα	1735	'Ισπανικά άρχαι	Βαροζέλωνη	—	1939
Μαίνητ όφ Σάμος	1190	Γερμανικά άρχαι 1941	Μασσαλία	Εβυθίσθη Μασσαλίαν	28. 1.44
Μαίρη Δευτεραίου	1383	Γερμανικά άρχαι 1941	Μασσαλία	Εβυθίσθη Μασσαλίαν	10. 2.44
Μαρία Νομικού	1169	Γερμανικά άρχαι	Πειραιεύς	Εβυθίσθη Σάμον	26.10.39
Μαριέτα Νομικού	5240	Γερμανικά άρχαι	'Αμβοδργον	Εβυθίσθη Διοδεκανησα	—
"Ολυμπος	852	Γερμανικά άρχαι	Πειραιεύς	Σημ. Γερμανική	Οκτ. 39
'Ομόνοια	3699	Γερμανικά άρχαι	Βαλτική	—	—
"Ορος Ιθώμη	4207	Γαλλικά άρχαι	Ντακάρ	Εβυθίσθη ώς ιταλικόν	10. 6.40
"Ορος Πρίονας	3986	Γαλλικά άρχαι	Πειραιεύς	Τατλ. σημαία	10. 6.40
Πετράκης Νομικός (τάνκερ)	7020	Γερμανικά άρχαι	Καζαπλάννα	Εβυθίσθη Μεσόγειον	7. 7.43
Πολέμης	1456	Γαλλικά άρχαι	—	Εβυθίσθη ώς γαλλικόν	8.11.40
Πρόδρομος (τάνκερ)	875	Γερμανικά άρχαι	Πειραιεύς	Εβυθίσθη	—
Σαλωμέα	751	Γερμανικά άρχαι	Πειραιεύς	Εβυθίσθη Λαζηνον	6. 1.44
Σαντορίνη	707	Γερμανικά άρχαι	Πειραιεύς	Εβυθίσθη Κώ	—
Τάσις	4706	Γαλλικά άρχαι	Ντακάρ	—	Μάιος 41

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΔΟΚΙΜΑΣΙΑΝ

Η ΔΥΝΑΜΙΣ ΤΗΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΜΑΣ

121 πλοια, 506.033 τ. γκρός

"Αχαρι τὸ ἔργον τοῦ ἐπιχειροῦντος νὰ δώσῃ μίαν εἰκόνα τῆς δυνάμεως τῆς ναυτιλίας μας, ὡς αὕτη ἐμφανίζεται μετά τὴν πολυετή πολεμική τὴν δοκιμασίαν. Πρόσεκται περὶ ἀπαριθμήσεως θλιβερῶν ίπολοίστων, ποὺ διαγράφουν τὰ κατώτατα δρια, εἰς τὰ δύοτα ἔφθασέ ποτε ὁ ἐμπορικός μας στόλος ἀπὸ τοῦ τέρματος τοῦ προηγουμένου πολέμου καὶ ἔντενθεν. Απλούτην βλέπουμε ἄλλως τε εἰς τὸν διογκωμένους πίνακας τῶν ἀπωλεύσων μας ἐκ τῶν πάσης φύσεως πολεμικῶν κυνδύνων καὶ τῶν θαλασσών τοιούτων, πείσει περὶ τὸν ἀφανισμοῦ, τὸν ὥποιον υπέστη τὸ ἔλληνικόν πλοίον.

Μόλις εἰς 115 σκάψη καὶ 466.698 τόνυνον γκρός, ἀναβιβάζεται ἡ διασωθεῖσα ἀπὸ τὴν πολεμική θεομηνίαν χωρητικότης μας, τημῆτα τῆς διοπτικής πολύτιμης δρεπέλει τὴν ἐπιβίσιον του εἰς τὸ γεγονός, ὅτι είχεν οὐ-

δετεροποιηθῆ, συνεπείᾳ τῆς ἀποσχολήσεως του εἰς μεταφοράς διὰ λογαριασμὸν τῆς ἐλλεβετικῆς κυβέρνησεως.

Τὴν 1ην Ιανουαρίου 1939 κατείχομεν 581 πλοια 1.824.520 τ.γκρός. Η δύναμης τῶν ιδίων έτους κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν ὅπτω πρώτων μηρῶν τοῦ πολέμου εἶχεν έτοις κατὰ 46 πλοια 1.453.943 τ. γκρός συντεταγμένων πολέμουσιν εἰς ἄλλοδαπούς, ὑποστολῆς τῆς Κρανολεύκου χάριν τῆς Παναμαϊκῆς καὶ ἀπολείσιον ἐκ συνήθουν κυνδύνου θαλασσῆς, εἰς τρόπον ὥστε ἡ κατὰ Σεπτεμβρίου τοῦ 1939 ἐχοργῆς τῆς παγκοσμίου συρράξεως ενφε τὴν ναυτιλίαν μας μὲ δύναμιν 535 σκάψη, συνολικῆς χωρητικότητος 1.678.577 τ. γκρός. Απὸ τὴν δύναμην ὧδην δὲν ἀπομένει πλέον οὐδὲ τὸ 1/3, ὃς προσπύτει ἀπὸ τὸν κατιστέον ὀνομαστικὸν πίνακα τῶν φορτηγῶν μας, αἵτινα ἐπέζησαν καὶ ἡδη τελούν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῶν συμμαχικῶν με-

ταφορδόν και της έλληνικής κυβερνήσεως :

'Απλ.	Τ. γκρ.	'Απλ.	Τ. γκρ.
Άγια Βαρβάρα	2433 Καλλιάπη	4965	
Άγια Θαλασσινή	3508 Λειβαθώ	1667	
Άγια Μαρίνα	4151 Λευνίδας	4573	
Άγιος Βίτστορες	4344 Λεων. Κονδύλης	3923	
Άγιος Βλάσιος	2974 Λύρας	5686	
Άγιος Γεώργιος	4248 Μαλακός	3903	
Άγιος Γιώργης	2098 Μανούλα	1986	
Άιγαί	1406 Μαργαρίτα	2187	
Άιζ. Κονιαντάρου	5933 Μαργ. Χανδρή	5401	
Άλεξάνδρα	4355 Μαρία Λ.	4707	
Άλφειος	5116 Μαρίκα Παροπαπά	4447	
Άντιλέια	951 Μαρ. Δ. Θεομιότη	4784	
Άννα	5173 Μάρρησσα	5476	
Άννα Ν. Γουλανδρή	4358 Μάστερ Ή. Κονιούχοντης	5548	
Άννα Μάρκου	2431 Μιμέζα	3071	
Άννα Σταθάτον	5685 Μίνα Α. Καμπάνη	5227	
Άννα Τ.	2728 Μιχ. Λ. Έμπειρικός	5202	
Άργολιος	4786 Ναντίν	3582	
Άρμαθια	4683 Νηρεύς	5205	
Άρχάγγελος	5692 Νικόλαος	4540	
Άστ. Νομικοῦ	4854 Νιζ. Μίχαλος	4342	
Βιργινιά	2041 Νικολάου Μαρία	5525	
Γεράσ. Βεργούτης	6343 Νικολάου Βιργινία	6869	
Γεωργίος Γ.	4289 Νίκος Τ.	5175	
Γεώργ. Ποταμάνος	4044 Νιζ. Κονιούχοντης	3201	
Γ. Μ. Έμπειρικός	5728 Όλυμπος	5216	
Γ. Μ. Λιβανός	5482 Όρος Άιτνα	4230	
Δέσποινα	3016 Όρος Έλισσων	5525	
Δημ. Ίγγλεσης	5275 Όρος Κυλλήνη	3704	
Δημ. Χανδρής	4643 Όρος Ροδόπη	5182	
Διαμαντής	5253 Παναγίς	5194	
Δωρίς	4604 Παναγιώτης	3575	
Έβη Λιβανοῦ	4839 Πετρόβ.	4634	
Ειρ. Σ. Έμπειρικού	4163 Πέτρος Ι. Γουλανδρής	4693	
Έλένη	5655 Πόεντ Κλήρης	4839	
Έλένη Κονιούχοντης	5548 Πόπη	1594	
Έλισάβετ	3553 Πιπίνα	2650	
Έλλας	2081 Σαλαμνία	3634	
Έθναλία	3551 Σουλιώτης	4300	
Έλπις	1492 Στάμος	3801	
Εβῆνος	5627 Σταυρός	4853	
Ζέφιφος	4796 Στέφανος	653	
Ήρων	1516 Στρυμών	5250	
Ηλ. Κονιούχοντης	5548 Τάσσος	143	
Θεομήτωρ	4427 Ταξιάρχης	4221	
Θεοφ. Λιβανοῦ	4815 Τανγκετος	5687	
Θέτις	4123 Τηλέμαχος	3658	
Θηρ. Νομικοῦ	1356 Τασία	3034	
Τάκωβος	2107 Υδρούσσα	2038	
Τγόρ	2726 Ύπαντς	1459	
Τλισός	4724 Φλώρα Νομικοῦ	1783	
Ίοις	1881 Φορέδ	4043	
Ίο. Φράγκος	3442 Χίλντα	856	
Καθαρίωτισσα	1877 Χίος	5643	
Κάδοσσ	5215 Όροιον	4798	
Κατ. Χατζηπατέρα	3661 Α' π. 111	443.398	

Έξερχομεθα δηλαδή από τὸν πόλεμον μὲν 111 μόνον φορτηγά σάλι-
αν 443.498 τόννων γκρός, ἐκ τῶν ὅποιων 84 μόνον ἀναφέρονται εἰς ὡ-
κεανοπόρα πλοῖα 3.000 τ. γκρός καὶ ἄνω ἔκαστον, τὰ δὲ ὑπόλοιπα 27 εἰς
πλοῖα κάτω τὸν 3.000 τ. γκρός, ἐκ τῶν ὅποιων πλοῖα τὰ 4 εἶναι κάτο
τὸν 1.000 τ. γκρός ἔκαστον. Εἰς τὸν ἀριθμὸν ἀντοῖς δὲν συμπειλα-
βάνονται περὶ τὰ δέκα περίπου διαστοῦμενα μικρά σάλι-
αν 500 τ. γκρός ἔκαστον, ἐκ τῶν ὑπερεξίζοντα, ἀπαντάντα κατείχομεν ποτοπλει-
κῶς καὶ τὰ ὅποια ἡσχούοιντο εἰς ἀντοπλοϊκάς μεταφοράς. Εἰς τὸν ἀνο-
τέρῳ πάντας σημειωμένωντα ἐξ ἄλλων καὶ δύο φορτηγά, τὸ ἀ' π
«Γασία», δέποτε τελεῖ ὑπό κατάσχεσιν ἀπό μέρους τῆς ἀμερικανικῆς κυ-
βερνήσεως καὶ τὸ ἀ' π «Υπαντς», δέποτε είχε βενισθῆ καὶ ἡδη, ἀνελκυ-
σθεν, πρόκειται νὰ ἐποκενασθῇ.

Μερικαὶ παρατηρήσεις

Ἐτεραν ἐπὶ τὸν ἀντοπλοκό πάντας παρατηρήσεις, ἀναφέρονται εἰς
τὰς περιπτώσεις τῶν δεξαμενοπλοίων καὶ τῶν φορτηγῶν τακτικῶν γραμ-
μῶν. Οὕτω, ἀπὸ τὰ 84 ὀγκεανοπόρα σάλι, τὰ δύο («Νικολάου Μαρία»
καὶ «Πετρών») 10.159 τ. γκρός, εἶναι τὰ μόνα περισσωτέντα ἀπὸ τὴν
χωρητικότητα τῶν δεξαμενοπλοίων μας, ἀπὸ δὲ τὰ 27 πλοῖα 3.000 τ.
γκρός καὶ κάτοις ἔκαστον, ἔνα μόνον, τὸ ἀ' π «Ελλάς» 2081 τ. γκρός,
εἶναι φορτηγὸν ελάνεος. Εἰς τὸν πάνακα μας δὲν περιελήφθη τὸ δεξα-
μενοπλοίον «Ἄργα» 5532 τ. γκρός, διότι τοῦτο ἀνήκει εἰς τὸ «Ελληνι-
κὸν Δημόσιον καὶ ἀποτελεῖ σκάφος τῶν βοηθητικῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ Βα-
σιλικοῦ Ναυτικοῦ». Επιστολὴ δὲν περιελήφθησαν καὶ ὅλα τὰ σκάφα, ἀπαν-
τάντας εἰς «Ελληνας» μὲν πλοιοπλήτας, ἔχοντας ὅμως τὴν ἔδραν τῶν ἐπι-
χειρήσεων τῶν ἐν Κίνα. Τινὰ τῶν ἐν λόγῳ πλοίων (ῶς λ. χ. τὰ ἀ' π
«Λειψανόδω» καὶ «Πιτίνα») ἐπέτυχον νὰ ἀπομαρτυρηθοῦν ἀπὸ τὰ
ἄδεια δηλαδή παρέμεναν εἰς Κίναν καὶ Ιαπωνίαν, δὲν ὑπε-
λογίσθησαν, διότι ἀγνοεῖται ἡ τοχὴ τῶν. Τὰ πλοῖα αὐτὰ εἶναι 8, χωρη-
τικότητας 24.971 τ. γκρός. Τέλος δὲν περιελήφθη καὶ τὸ εὑρεθὲν εἰς
Πειραιά κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ πολέμου δανικὸν μότοροπιλοτό *«Marit Maersk»*

1894 τ. γκρός (τοῦ 1938), δέποτε ἐτέθη ὑπὸ ἐλληνικὴν σημαίαν καὶ χρη-
ματοποιεῖται ἔπιτε τε εἰς τὰς βοηθητικὰς ὑπηρεσίας τοῦ πολεμικοῦ μας
στόλου:

Νεοαγορασθέντα καὶ «Λίμπερτο»

Εἰς τὰ διασωθέντα ως ἄνω 111 φορτηγά σάλι, 443.398 τόννων
γκρός, δέον νὰ προστεθοῦν καὶ 6 φορτηγά πλοῖα, διλαῖς χωρητικότητος
33.335 τ. γκρός, ἀπαντάντας ἐν «Ἀγγλίᾳ» ὑπὸ τῆς Ἑλληνικῆς
Κυβερνήσεως διαχρόνης τῆς πολεμικῆς περιόδου καὶ ἐργάζονται ἡδη
διὰ λογαριασμὸν τῆς. Τὰ φορτηγά ταῦτα είναι τὰ κάτωθι:

'Α' π	Τ. γκρ.	'Α' π	Τ. γκρ.
Ηλείφος	5337 Κρήτη	7897	
Θράκη	6772 Κρισάλδες	6329	
Τόμον	6500 Μακεδονία	6500	

Τ. γκρ. 6 39.335
Εἰς ἔκθεσίν την πρὸς τὸ ὑπογραμμόν «Εμπορικῆς Ναυτιλίας ἀναφέ-
ρεται, ὅτι κατὰ τὴν πολεμικὴν περιόδον προστεθήσαν εἰς τὴν χωρητι-
κότητά μας ὑψηλόστατα τὴν ἐλληνικὴν σημαίαν 10 φορτηγά σάλι
42.035 τ. γκρός, εἰς τὰ δύοπα — προφανῶς — συμπειλαμβάνονται καὶ
τὰ ἀντοπέρω, ἀπαντάντα καὶ ἔπιπλον τὸν λῆπτην τῶν ἐχθροπολεῖδων εἰς
τὴν Ἐδρώπολην. Δὲν ἀπολέπεται νὰ ἀφιστανταὶ πως τῆς πληρούς ἀκριβεί-
ας αἱ στατιστικαὶ μας καὶ νὰ ὑπάρχουν εἰσέπι πλοῖα ταῦτα σύντοτας
περισσότερα τῶν τεσσάρων - πέντε. Θὰ διαπιστωθῇ τοῦτο, εὐθὺς ὁ πόλεμος
μέσα σταθμούς της φορτηγούς της πολεμούμενος σημειώνεις. Αὐταφέρομεν μόνον ἐκ χρονογο-
ναῖοι καθήκοντος, ὅτι εἶναι τὰ ἀκόμηντα:

Α' π 1426 Κοριτσᾶ 1009
Κορινθία . . . . . 3874 Νέα Ελλάς 16991
Τ. γκρ. 4 23.300
Α' ποροφόρος τὸν ἀντοπλοκόν τοῦ τόπου σκάφους «Δέδας», ἀπαντάντα
καὶ δηλαδή ὑπεροπειάνειον καὶ τοῖα ἐπιβατηγά, τὰ κατοπέρω:

Α' π 1426 Κοριτσᾶ 1009
Κορινθία . . . . . 3874 Νέα Ελλάς 16991
Τ. γκρ. 4 23.300
.. Εἰς αὐτῷ, τὸ μὲν ὑπεροπειάνειον «Νέα Ελλάς» τελεῖ εἰς τὴν ὑπερο-
ρειάν της βρετανικῆς κυβερνήσεως, τὰ δὲ δύο ἑπτατηγά καὶ δυσονύμω-
το τὸ τρίτον, ἔχοντας δρομολογηθῆ, μερίμη τῆς Δ. Θ. Μ. εἰς τὰς ἀκτοπλο-
κάς μας συγκοινωνίας, ὅμοια μετά τίνον ἄλλων μικρῶν σκαφῶν, ἀνη-
κόντων ὡς λεία πολέμου εἰς τὸ Κράτος, ἀπαντάντα καὶ τάριν τῆς ιστορίας —
ἀναφέρομεν ὅτι εἶναι τὰ σιδηρά πλοῖα: «Καβάλλα» 300 τ. Δ. W., «Ε-
περοφόρος» 150 τ. καὶ «Σκύρος» 280 τ., τὸ ξένινον τοιούτον «Δέδα» 240 τ.,
τὸ πρώτη ιταλικὸν ναυαγοσοστικὸν «Κύκλωψ» καὶ τὸ μικρὸν ουμούλον
«Ναυτίλος».

Εἰς τὴν λείαν πολέμου περιλαμβάνονται καὶ μερικὰ ἀκόμη ξύλινα
πετρελαιοκίνητα τοῦ τόπου τοῦ σκάφους «Δέδας», ἀπαντάντα καὶ
συγκεντρώμενα ἐπὶ κατοπέρης καὶ ἡδη τελοῦν ὑπὸ συμπλήρωσιν εἰς τὰ ναυ-
πηγεῖα τοῦ Β. Ναυτικοῦ καὶ τοῦ πορεύματος.

Περιπτέρω, ἔχομεν τὰ διὰ λογαριασμὸν τῆς κυβερνήσεως εἰς τὴν
ἄλλοδατην ἀγορασθέντα ἡ ναυπηγήσθεντα εἰς τὴν Κύπρον μικρὰ πετρε-
λαιοκίνητα καὶ ιστιοφόρα, τινὰ τῶν ὅποιων ἀπασχολοῦνται διὰ τὰς ἀ-
νάγκας τοῦ Β. Ναυτικοῦ, τὰ δὲ ὑπόλοιπα τὰ εξηπερητοῦν κυβερνητικὰς με-
ταφοράς.

Οσον ἀφορᾶ τέλος τὴν ιστιοφόρον ναυτιλίαν μας, ἀδυσώπητον καὶ
αὐτὴ ὑπέστη πλήγμα απὸ τὸν πολεμικὸν σάλον. Ἀπὸ τὰ 1500 καὶ πλέον
σκάφη, χωρητικότητος 85.000 κόρων, ἐνθύμησαν ἐκ παντού τοῖν
περὶ τὰ 560, χωρητικότητος 65.000 κόρων. Δὲν ἀπέμεναν, δηλαδή,
παρὰ περὶ τὰ 940 σκάφη 20.000 κόρων, εἰς τῶν ὅποιων ἐλάχιστα ἡσαν
μεγάλα καὶ ὑπολογίσιμα εἰς τὰς μεταφοράς, τὰ δὲ ἄλλα ἡσαν μικρά
καὶ κυρίως κάτω τῶν 5 κόρων. Σήμερον, ἡ ιστιοφόρος ναυτιλία, μαζὶ μὲ
τὰ ἀνελκυσθέντα καὶ ἐποκενασθέντα, δὲν ὑπολογίζεται νὰ ἔχῃ μείζονα
χωρητικότητα τῶν 25.000 κόρων.

Η σημειώνη δύναμις

Κατὰ ταῦτα, ἡ σημειώνη δύναμις τῆς ἀτμήρους ναυτιλίας μας πα-
γουσιάζεται ως ἔξης, ἐξ ὅσων ἀπρωθισμένων στοιχείων ἡδυνθήμεν νὰ
συγκεντρώσωμεν:

Φορτηγά	ά' π	111	τ. γκρός	443.398
Νεοαγορασθέντα	»	6	»	39.335
Υπεροπειάνοι	»	1	»	16.991
Επιβατηγά	»	3	»	6.309
Σύνολον	»	121	»	506.033

"Μέγα τὸ τῆς δαλάσσης κράτος!"

"Όταν ἡ Γερμανία ἔρριπτε τὸν κύβον καὶ ἀπεδύετο, τὸ 1939, πάνοπλος καὶ παντοδύναμος, τότε, εἰς τὴν φοβεράν πολεμικήν περιπέτειαν, ἐστήριζε τὴν προσποτικήν της διὰ τὴν τελικήν ἐπικράτησιν, ὅχι μόνον εἰς τὰς κατὰ Ἑγράν καὶ ἀέρα δυνάμεις τῆς, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ θαλάσσιον, τὸ ὑποθρύχιον, κυρίως, δόλον. Πρωταρχικὸν διὰ τὴν Νίκην ρόλον θά διεδραμάτιζεν ἡ κυριαρχία ἐπὶ τοῦ ὑγροῦ στοιχείου. Καὶ πρὸς τὴν κατεύθυνσιν αὐτὴν εἶχον στραφῆ μὲν πᾶσαν δραστηριότητὰ ἡ γερμανικὴ πολεμικὴ μηχανὴ καὶ τὸ γερμανικὸν ναυτικὸν ἐπιτελεῖον "Ολη ἡ κτηθεῖσα κατὰ τὸν πρῶτον παγκόδιον πόλεμον πεῖρα, τὰ διατραχθέντα τὸν σφάλματα καὶ διὰ διδάγματα προέκυψαν εἰς τὸ πεδίον τῶν τεχνικῶν πολεμικῶν κατασκευῶν καὶ εἰς τὴν τακτικὴν τῶν ναυτικῶν ἐπιχειρήσεων, ἀπετέλεσαν, πολὺ πρὸ τῆς μεγάλης δοκιμασίας, τὸ ἀντικείμενον προσεκτικῶν μελετῶν καὶ παρατηρήσεων, εἰς τρόπον ὥστε ἡ Γερμανία νὰ ἔχῃ φιλοτεχνήσει τὰς δυνατότητας μᾶς Νίκης.

Ἄδιαπτωτος ἐστράφη ἡ προσοχὴ τῶν γερμανῶν ἐπιτελῶν καὶ τεχνικῶν εἰς τὸ ὑποθρύχιον, ὡς τὸ κυριώτερον δόλον, διὰ τοῦ ὄποιον θὰ κατεφέρετο εἰς τὸν ἀντίπαλον ἔνα θανάσιμον πλῆγμα. Εἰς τὴν κατασκευὴν ἀρκετῶν ἑκατοντάδων ἔξ, αὐτῶν καὶ εἰς τὴν τελειοποίησιν τοῦ μηχανισμοῦ τῶν ἐπεδόθησαν οἱ γερμανοί μὲν ἀφάνταστον φανατισμόν, ἀλλὰ καὶ μὲν πᾶσαν μυστικότητα. Καὶ ὅταν ὁ πόλεμος ἔξερράγη, τὸ γερμανικὸν ὑποθρύχιον εἶχεν ἥδη κατασπαρῇ εἰς τὸν Ἀτλαντικὸν καὶ εἶχε περικλείσει εἰς ἔνα ἀφανῆ κλοιόν τὰς θρετανικὰς νῆσους. Εἶναι νωπά εἰς τὴν μνήμην ὅλων τὰ πρώτα μέτρα τοῦ πόλεμου. "Η Μεγάλη Βρετανία, μὲ τὸν πανίσχυρον στόλον της, ἐκήρυξε τὸν ἀποκλεισμὸν τῆς Γερμανίας, ἡ δόπια πάλιν, μὲ τὴν οειράν της καὶ διὰ τῶν ὑποθρυχίων της, ἔν συνδυασμῷ καὶ μὲ τὴν «Λουστράφε», ἐπέδιωξε τὸ ίδιον μέτρον διὰ τὴν Ἀγγλίαν. Εἴναι ἡ Γερμανία κατώρθωνε νὰ παραλύῃ τὰς θαλάσσιας συγκοινωνίας τῶν συμμάχων, νὰ διακόψῃ τὸν ἀνεφοδιασμὸν τῆς Ἀγγλίας εἰς πολεμικὸν ὄλικον καὶ τρόφιμα, θὰ εἴχε πλέον ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης κερδίσει τὸν πόλεμον.

"Αν ἡ πατήθη, εἶναι διότι δὲν ὑπελόγισε δύο χαρακτηριστικούς παράγοντας: Τὴν δυνατότητα τῆς ἀναπληρώσεως τῆς βιθιζόμενῆς χωρητικότητος καὶ τὴν ἀκατάβλητον θρετανικὴν ἐπιμονὴν καὶ πίστιν ἐπὶ τὴν Νίκην. "Η μάχη τῶν θαλασσῶν μεταφορῶν ἀπετέλει τὴν λυδίαν λίθον τοῦ ἀγώνος, δὲν νικητής τῆς μάχης ταύτης θὰ ἐπέβαλε τὰς θελήσεις του. Εἶναι εὔκολον νὰ ὑπολογισθῇ τὶ πράγματι θὰ συνέθαινεν, ἀν καθίστατο ἀνέφικτος ἡ ἀποστολὴ ἐφοδίων εἰς τὴν Σοβιετικὴν Ρωσίαν διὰ τοῦ Περισκού κόπου ἀρχικῶς καὶ διὰ τῆς θρεπτούς δόδου δραδούτερον, ἀν αἱ ἀμερικανικαὶ στρατιαὶ δὲν μετεφέροντο εἰς τὴν Εὐρώπην, ἀν τὰ πολεμεόδια, τὸ παντοῦν ὄλικον καὶ τὰ τρόφιμα δὲν διωχτεύοντο ἀενάως διὰ τοῦ ἔλιγον τῶν ἀτελειώτων νηοπομπῶν ἀπὸ τὸν Νέον Κόσμον πρὸς τὴν θαλασσοκράτειραν. Οἱ σύμμαχοι μοιραίων μίαν ἡμέραν θὰ ὑπετάσσουντο, συνεπείᾳ ἐλλείψεων τῶν μέσων ἀντιστάσεως!

"Υπεράνω δύμας τῶν γερμανικῶν προσπαθειῶν, κυριάρχος ἐστάθη ἡ μέχρι τοῦ ἀπίθανου ἔξιχθείσα ναυπηγικὴ ικανότης τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν, ἡ συνεχῆς ὑπὸ τῶν τεχνικῶν ἐμφάνισις νέων καὶ δραστικῶν μέσων καὶ συστημάτων ἀμύνης κατὰ τῶν ὑποθρυχίων, ἀλλὰ παραλήλως πρὸς αὐτὰ καὶ ὁ ἡρωϊσμὸς τοῦ θρετανοῦ νάυτου εἰς τὸ Βασιλικὸν Ναυτικόν καὶ τὸ συμμάχου θαλασσονό, ποὺ ἐπήνδρων τὰ ἐμπορικὰ πλοῖα. "Απετέλεσε τοῦτο τὴν ὀραιοτέραν ἐκδήλωσιν τοῦ πνεύματος τῆς αὐτοθυσίας καὶ τὸ κύριον γνώρισμα τοῦ κατὰ θαλάσσαν ἔξαετος ἀγώνος. "Οταν κάποτε γραφῆ ἡ ἴστορια τοῦ ναυτικοῦ πολέμου, εἶναι ἀμφίθολον ἀν εἰς τὰς σελίδας της θὰ κατασθῇ δυνατόν ν' ἀποδοθῇ πιστῶς τὸ πολύπτυχον ἔπος τῆς Ναυτιλίας.

Τὸ τετράμηνον τοῦ 1939

"Άλλ' ἀς παρακολουθήσωμεν τὰ γεγονότα κατὰ τὴν χρονολογικὴν τῶν διαδοχήν. Άπο τὰς γερμανικὰς κατὰ θαλάσσιαν ἐπιχειρήσεις τῶν τεσσάρων πολεμικῶν μηνῶν τοῦ 1939 ἀπωλέσθησαν ἐκ τῶν πάσιον φύσεως κινδύνων 323 πλοῖα, συνολικῆς χωρητικότητος 935.000 τόννων γκρός, κατανεμόμενα ὡς ἔξης:

Ἀγγλικά	158	τ. γκρός	498.000
Συμμαχικά	17	>	90.000
Οὐδέτερα	148	>	347.000

Αἱ ἀπώλειαι αὖται ἡσαν κατ' ἀναλογίαν μικραί, ἔναντι τῶν μετέπειτα καταθυίσεων, ἃν καὶ οἱ γερμανοί, πέραν τῶν ὑποθρυχίων, εἶχον ρίψει εἰς τὸν ἀγώνα καὶ τὴν ἀεροπορικὴν τῶν δύναμεων εἰς εὑρείαν περὶ τὰς ἀγγλικάς νῆσους θαλασσίαν περιοχήν, ἐπόντιζαν παντοῦ μαγνητικάς νάρκας καὶ ἐφήμοροζαν παραλήλως καὶ τὸν ἐπιδρομικὸν πόλεμον διὰ σκαφῶν ἐπιφανείας.

"Ηλθεν ὅμως τὸ 1940 μὲ τὴν θυελλώδη ἔξορμησιν τοῦ Χιτλερού. Ή πτώσις τῆς Νορβηγίας καὶ τῆς Γαλλίας παρέσχεν εἰς τὸ γερμανικὸν ὑποθρύχιον ἐπικάριους καὶ πολυτίμους θάσεις εἰς τοὺς θρεπτούς γαλλικούς λιμένας καὶ εἰς τὸν δαίδαλον τῶν νορβηγικῶν φιόρδων. "Εκεῖνην ἔξωρμων τὰ ὑποθρύχια καθ' ὅματας ἔναντιν τῶν συμμαχικῶν νηοπομπῶν καὶ συμπαραστατούμενα ἀπὸ τὴν ἀεροπορίαν ἔξαπεστελλον εἰς τὸν θυθὸν πλοῖα καὶ φορτία.

Ἐπὶ τὰ χείρω

Κατὰ τὸ 1940 ἡ κατάστασις εἰς τὸν θαλάσσιον τομέα τῶν ἐπιχειρήσεων παρουσίασε προφανῆ διά τοὺς συμμάχους ἐπιδείκνυσιν. Εἰς τοὺς γνωστοὺς πολεμικούς κινδύνους εἶχον προστεθῆκαι αἱ μαγνητικαὶ νάρκαι. Οἱ γερμανοί τὰς ἐπόντιζαν ἀφθόνως εἰς τὴν θρεπτούς γαλλικούς λιμένας καὶ εἰς τὸν δαίδαλον τῶν νορβηγικῶν φιόρδων. "Εκεῖνην ἔξωρμων τὰ ὑποθρύχια καθ' ὅματας ἔναντιν τῶν συμμαχικῶν νηοπομπῶν καὶ συμπαραστατούμενα ἀπὸ τὴν ἀεροπορίαν ἔξαπεστελλον εἰς τὸν θυθὸν πλοῖα καὶ φορτία.

Καὶ εύρεθη ἄγγελος τεχνικός, ὁ ὄποιος μὲν ὑποδειγματικὴν αὐτοθυσίαν ἐπέτυχε, ἀνευρεθεῖσαν νάρκην, νὰ τὴν ἔξετάσῃ προσεκτικῶς νὰ τὴν διαλύσῃ, μὲ κίνδυνον τῆς ζωῆς του, καὶ νὰ θέσῃ τέρμα εἰς τὸ μωτικὸν τῆς ἐφευρέσεως τῆς. "Απὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης τὸ ἔργον τῶν τεχνικῶν διηγολύνετο. Μετὰ ἐμπεριστατωμένας μελέτας καὶ πειράματα ἐφευρέθη ἡ τόσον ἐπιτυχῶς ἐφαρμοσθεῖσα περιέλιξ τῶν πλοίων, ὅπερα νὰ καθίστανται ἀντιμαγνητικὸν πεδίον. "Η εἰς εὑρείαν ἔκταοιν χρησιμοποίησίς της περιώρισε τοὺς κινδύνους καὶ σύν τη παρόδῳ τοῦ χρόνου ἔξουδετερώσεως σχεδὸν ἔξ ολοκλήρου κάθε κίνδυνον ἐκ τῆς μαγνητικῆς νάρκης.

Μέχρις ὅτου δύμας ἐπιτευχθῆται τὸ ἀποτέλεσμα αὐτὸν, αἱ νάρκαι, τὰ ὑποθρύχια, ἡ ἀεροπορία, ἐπλήγωνται θανάσιμα τὸ ὡκεανόπορον πλοίον. Κατὰ τὸ 1940 κατεύθυνθησαν 1.345 σκάφη, συνολικῆς χωρητικότητος 4.549.000 τόννων γκρός, ήτοι: 728 ἀγγλικά . . . . . 2.725.000 τ. γκρός; 201 συμμαχικά . . . . . 822.000 > 416 οὐδέτερα . . . . . 1.002.000 >

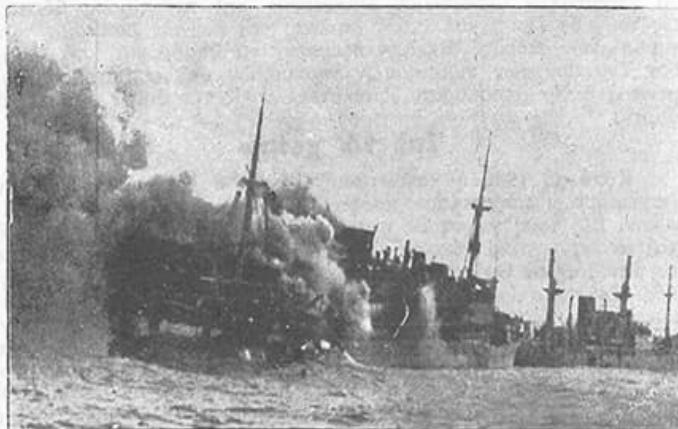
Προοπτικὴ ἀνησυχαστική. Πορεία ἐπὶ τὰ χείρων. "Η Μεγάλη Βρετανία ἔθλετε καθ' ἡμέραν τὸ τοννάς της νὰ περιορίζεται, χωρὶς νὰ καθίστανται δυνατή ἡ ἀναπληρώσις τῶν δημιουργούμενων κενῶν. Τὸ γερμανικὸν ὑποθρύχιον ἀδυσώπητα κατέφερε πλήγματα. Δὲν ἐκριάρχει θεσίας εἰς τὰς θαλάσσας, ἡλεγχεῖν δύμας τὰς συμμαχικὰς συγκοινωνίας παντοῦ. Χάρις εἰς ἔνα σύστημα ὀργανώσεως εἰς τὸν ἀνεφοδιασμὸν καὶ εἰς ἔνα πλῆρες δίκτυον κατασκοπείας, τὸ γερμανικὸν ὑποθρύχιον κατήγει σπουδαῖας ἐπιτυχίας.

"Ίδου μερικὰ ἀποκλυστικά σημεῖα, ποὺ τόσον συνέβαλον εἰς τὸν ἀγώνα τὸν ὑποθρύχιον. Οἱ γερμανοί εἶχον κατασκευάσει μεγάλα ὑποθρύχια ἀνεφοδιασμοῦ, ἀπίνατα κατηφύγουμένων κενῶν. Τὸ γερμανικὸν ὑποθρύχιον ἀδυσώπητητάς των. Τοιουτορότια, ἡ ἐποπτεία τῶν θαλασσῶν ήτο ἀγύρωνος καὶ συνεχῆς, διότι τὸ ὑποθρύχιον, ἔχον πλωτὰς τὰς θάσεις πλησίον, δέν ἐπεδίδετο εἰς κοπιώδην τὰς θάσεις μεταβάσεως καὶ ἐπιτροφῆς, ηδύνατο δὲ νὰ μεταφέρῃ τὴν δρᾶσιν τοῦ εἰς τὰ πλέον μακρυνά καὶ τὰ πλέον ἀπίθανα σημεῖα τῶν ὡκεανῶν.

Πράγματι, ἔξενιζε κατ' ἀρχὰς τοὺς συμμάχους ἡ ἐμφάνισης ὑποθρυχίων εἰς τὸν νότιον Ατλαντικὸν, εἰς τὴν Καραϊβικὴν Θάλασσαν, πρὸ τῶν ἀμερικανικῶν λιμένων τοῦ Βορ. Ατλαντικοῦ,

εις αύτάς ταύτας τάξις έκβολάς του 'Αγίου Λαυρεντίου, καθώς έπισης και εις την 'Ανατολ. Αφρικήν. Οι γερμανοί, λύσαντες ούτω τὸ πρόθλημα τοῦ ἀνεφοδιασμοῦ τῶν ὑποθρυχίων, ήδη λύνουν τὴν δρᾶσιν των καὶ διὰ τῆς κατασκοπείας. «'Ακίνητα ἔχθρικά μάτια» εύρισκοντο παντού, εἰς τὰς οὐδετέρας, κυρίως, χώρας, ἀκόμη καὶ εἰς τὴν Ιρλανδίαν. Ή διώξις τῶν κατασκόπων ὑπῆρξε μὲν συστηματική, ἀλλ᾽ ήτο δυσχερεστάτη καὶ ἐπίπονος. Εχρειάσθη λ. χ. πολὺς καὶ πολύτιμος χρόνος, διὰ νὰ ἐκριζωθῇ ή ἐστία τῶν κατασκόπων τοῦ Λορέντζο Μαρκέζ, η ὅποια μετέδιδεν εἰς τὰ ὑποθρύχια τάξις κινήσεις τῶν νησιοπομπῶν καὶ τὰ στίγματα τῶν πλοίων. Εἰς αὐτὴν τὴν Μεσόγειον καὶ ἐν ὅψει τοῦ λιμένος τῆς 'Αλεξανδρείας κατά τὴν κρίσιμον περίοδον τοῦ 1942, διελύ-

Μία δραματική σκηνή απὸ τὴν καταβύθισιν τοῦ ἀγγλικοῦ ὑπεριοπανίου «'Απάλα». Εβδῆνη τὸ 1941 ἀπὸ γερμανικῶν ἀεροπλάνων καὶ ἐπιπολήθη. 'Ο πλοιάρχος ἐτέρου ἀγγλικοῦ παραπλέοντος σκάφους, τοῦ «HIGHLAND STAR», ἐπέτυχε μὲν ἄμεσον κίνδυνον καὶ μὲν ἔξαρτηκήν δεξιοτεχνίαν, νὰ φέρῃ τὸ πλοῖον του μὲ τὴν πρώτην πρὸς τὴν πρώταν τοῦ κωμόπενου καὶ νὰ διασώσῃ εὐχερῶς τὸ πλήρωμά του, καθ' ἥν στιγμήν τέσσαρα γερμανικά ὑποθρύχια ἐνέφανοι σθήσαν γύρω τοῦ ναυαγίου.

οντο αἱ ἀποπλέουσαι νησιοπομπαὶ καὶ ἔξηφανίζοντο ὑπὸ τὴν θάλασσαν πλειότα ἀπὸ τὰ σκάφη των. Κανεὶς δὲν ἡμιποροῦσε νὰ ἔγηγήσῃ τὸ μυστήριον τῶν ἐπιθέσεων, ἔως ὅτου ἀπεκαλύφθη ἡ ὑπαρξία πομποῦ εἰς ἔνα ναυαγισμένον πλοῖον, ποὺ τὸν ἔχειριζοντος γερμανοὶ ναῦται τοῦ Π. Ν. ἐναλλασσόμενοι ἐκάστοτε ἀπὸ τὰ ὑποθρύχια.

Υπὸ τὰς συνθήκας αὐτάς ή θρετανική ἐπὶ τῶν θαλασσῶν κυριαρχία παρέλυε καὶ διὰ πρώτην φοράν εἰς τὴν ιστορίαν τῆς ή 'Αγγλία, στυγνὸν διαβλέπουσα τὸν κίνδυνον, προσέφευγεν εἰς τὰς 'Ηνωμένας Πολιτείας, διὰ νὰ ζητήσῃ τὴν παράδοσιν πεντήκοντα παλαιὰς ναυπηγήσεως ἀντιτορπιλικῶν συνοδείας, ἐναντὶ τῆς ἔκχωρήσεως εἰς τὴν Αμερικήν θάσεων εἰς τὸν 'Ατλαντικόν.

Πρὸς τὸ κορύφωμα

Η θαλασσοκράτειρα ἔθλεπε κλονιζόμενην τὴν ισχύν τῆς! Καὶ ἐνέτεινε τὰς δυνάμεις τῆς εἰς τὸν ἀγῶνα, ἔως ὅτου κατὰ Δεκέμβριον τοῦ 1941 εἰσῆλθον παρὰ τὸ πλεύρον τῆς εἰς τὸν πόλεμον αἱ 'Ηνωμέναι Πολιτείαι. 'Η Γερμανία δὲν ἀμφεβάλλε ποτὲ διὰ τὴν τελικὴν στάσιν τῆς Αμερικῆς καὶ εἰχει λάβει προκαταρκτικῶς τὰ μέτρα τῆς. Τὸ ὑποθρύχιον ἀνέλασθε μίαν θιασιότεραν καὶ πλέον ἔκτεταμένην ἐπίθεσιν εἰς αὐτάς τὰς χωρικάς θαλασσας τῆς Αμερικῆς, μὲν ἀποτέλεσμα τὴν ἐντὸς τριῶν μηνῶν καταβύθισιν ἀμερικανικῶν πλοίων συνολικῆς χωρητικότητος 1.½ ἑκατομμύριον τόνων. Αἱ δύο σύμμαχοι δυνάμεις ἐνισχύουσιν τὴν προσπάθειάν των κατὰ τὸ ὑπούλου ἔχθρον. 'Αεροπλάνα παρακτίου ἀμύνης ἔγκαθίστανται εἰς τὴν 'Αγγλίαν, τὴν Αμερικήν, τὴν Γροιλανδίαν καὶ τὴν Ισλανδίαν, κατοπεύουσιν τὰς θαλασσας εἰς εὐρεῖαν ἀκτίνα, διώκουν ἀμελικτικὰ τὸ ὑποθρύχιον. 'Εν τῷ μεταξὺ αἱ νησιοπομπαὶ ὁργανώνονται ἐπὶ τὸ ἀσφαλέστερον καὶ καταπέλται διὰ τὴν ἀπονήσιν ἀεροπλάνων διώξεως τοποθετοῦνται ἐπὶ τῶν πολεμικῶν συνοδείας καὶ ἐπὶ τῶν μεγάλων ἐπιθατηγῶν πλοίων. Τοιουτορόπως αἱ νησιοπομπαὶ ἔχουν ἀεροπορικήν ὑποστήριξιν καὶ ὅταν ἀκόμη πλέον μακράν τῆς ἀκτίνος τῶν ἀεροπλάνων τῆς παρακτίου ἀμύνης.

Πέραν δύμως τῶν ἀνωτέρω, ή 'Αμερική, ἀντιδρῶσα μὲν ἐλεύθερας τὰς χεῖρας καὶ δώριμον τὴν πολεμικὴν βιομηχανίαν τῆς, ἀντιλαμβάνεται διὰ πλοῖα καὶ μόνον πλοῖα χρειάζονται, ἀνεξαρτήτως θέσεως καὶ τῆς παραλλήλου διώξεως τῶν ἔχθρικῶν ὑποθρυχίων. Καὶ ἐπιδίδεται τότε εἰς μίαν ἀνεύ προηγουμένου ναυπηγήσιν δραστηριότητα. 'Ο δεινήστας πρόθερος Ρούζβελτ ἔχαγγέλει ἔνα κολοσσιαίον καὶ αὐτόχρονα καταπλήκτικὸν ναυπηγικὸν πρόγραμμα, ποὺ πολλοὶ δύσπιστοι τὸ χαρακτηρίζουν ως παράτολμον καὶ ἀπίθανον. 'Η Αμερική δύμως ἐργάζεται πυρετώδως. Παρὰ τὰς ὅχθας τῶν ποταμῶν καὶ τῶν λιμνῶν τῆς ἔγκαθίστανται κατὰ μυριάδας αἱ ἔσχαραι. Τὰ σκάφη τυποποιοῦνται. 'Ελλασμάτα, νομεῖς, τρόπιδες, λέθητες, μηχαναὶ καὶ ἔξαρτύματα παράγονται κατὰ μάζας καὶ εἰς διάφορα τῆς χώρας σημεῖα. Τὰ διλικὰ μεταφέρονται ἔτοιμα εἰς τὰ ναυπηγεῖα, διόπου τὰ πλοῖα

συναρμολογοῦνται καὶ καθελκύονται μὲν ἀφάνταστον ταχύτητα. 'Ο ναυπηγός Κάιζερ, ποὺ δικαίως θεωρεῖται εἰς τὴν Αμερικήν ὃς ἔνας ἀπὸ τοὺς ισχυροτέρους παράγοντας τῆς Αμερικανικῆς πολεμικῆς προσπαθείας, ἔφθασε νὰ κατασκευάζῃ πλοῖα ἐντὸς διλίγων μόνον ἡμερῶν.

Τὸν Ιανουάριον τοῦ 1942 ή 'Αμερική ἐναυπήγησε 18 πλοῖα 197.628 τόνων ί. w., τὸν Ιούνιον 65 πλοῖα 731.960 τ., τὸν Δεκέμβριον τοῦ ίδιου ἔτους 125 πλοῖα, 1.100.000 τ. καὶ τὸν Ιούνιον τοῦ 1943 ἐπέτυχε νὰ κατασκευάσῃ 168 σκάφη, χωρητικότητος 1.676.000 τόνων ί. w. 'Εκτοτε καὶ μέχρι πρό τινων ἀκόμη μηνῶν μὲ τὸν αὐτὸν ταχὺν ρυθμὸν συνεχίζοντο αἱ ναυπηγικαὶ ἐργασίαι εἰς τὴν Αμερικήν.

Ἐπαθλον ἡ νίκη

Ἐντὸς μιᾶς τριετίας ή 'Αμερική ἐναυπήγησε 4.278 πλοῖα, 4.000 τ. γκρός καὶ ἀνα καστον, συνολικῆς δὲ χωρητικότητος 43.298.775 τόνων ί. w. ή 28.6 ἑκατομμυρίων τόνων γκρός. 'Η δύναμις αὕτη, λαμβανομένων ὅπ' ὅψιν καὶ τῶν ὑπὸ ἐκτέλεσιν ναυπηγήσεων τοῦ 1945, προβλέπεται νὰ φθάσῃ διὰ τὴν τετραετίαν εἰς τὸν ὅγκον τῶν 40 ἑκατομμυρίων τόνων γκρός. Τὰ πλοῖα αὕτη ἀναφέρονται εἰς μεγάλα καὶ ταχύτατα φορτηγά, προσημοσμένα εἰς τὰς πολεμικὰς ἀνάγκας, εἰς φορτηγά λάνερς, εἰς δεξαμενόπλοια καὶ εἰς θοβητικά τοῦ στόλου. 'Η προϊόντα γνωπήγησις των ἀνεπλήρωσε καὶ ὑπερηκόντισ τὰς ἀπωλείας, ἐνώ παραλλήλως καὶ ἡ καταπολέμησις τοῦ ὑποθρυχίου διὰ τῶν νεωτέρων μεθόδων καθίστατο προσδευτικῶς ἀποδοτικότερά.

Ἐν τῷ μεταξὺ κατεσκεύαζε πλοῖα καὶ ἡ 'Αγγλία, μὲν θραδύτερον φυσικά ρυθμὸν καὶ εἰς ἔκτασιν περιωρισμένην, ἔνωντι τῆς παραγωγῆς τῶν 'Ηνωμένων Πολιτειῶν, διάτι πρὸς τοὺς ἄλλοις, αἱ θρετανικαὶ νῆσοι ἐτέλουν ὑπὸ τὸ ἔχθρικὸν πῦρ. 'Ιδού δὲν πίνακας τῶν ἐναυπηγήσεων:

1939 τ. γκρός	243.000	1942 τ. γκρός	1.302.000
1940 >	810.000	1943 >	1.204.000
1941 >	1.158.000	1944 >	987.000

Ἐντὸς δηλαδή, τῆς πολεμικῆς ἔξαετίας οἱ 'Αγγλοι ἐναυπήγησαν σκάφη 5.704.000 τ. γκρός. 'Ιδού τώρα καὶ ἡ πορεία τῶν ἀπωλειῶν. Κατὰ τὸ 1942 κατευθίσθισαν ἐξ ὅλων τῶν κινδύνων 1859 πλοῖα, συνολικῆς χωρητικότητος 8.338.000 τόνων γκρός, μὲ τὴν ἀκόλουθην κατανομήν!

'Αγγλικά	782 τ. γκρός	3.695.000
Συμμαχικά	>	4.394.000
Οὐδέτερα	90 >	249.000

Τὸ ἔτος αὕτη διέγραψε τὸ κορύφωμα τῶν ἀπωλειῶν, ἀξιζεῖ δὲ νὰ παρεντεθοῦν ἐνταῦθα μερικοὶ ἀκόμη παραστατικῶεροι ἀριθμοί. Τὸ 1939 αἱ κυριώτερα συμμαχικὰ ναυτικαὶ χώραι κατείχον μίαν χωρητικότητα 42.500.000 τόνων γκρός, τῆς ὅποιας τὰ 75 % ἀνεφέροντο εἰς ὁκεανοπόρα σκάφη. 'Η Μεγάλη Βρεταννία κατείχεν ἐν συνόλῳ δύναμιν 21 ἑκατομμυρίων τόνων γκρός, αἱ 'Ηνωμέναι Πολιτείαι 8.9 ἑκατομμυρίων, η Νορθηγία 4.8 ἑκατομμυρίων, η Όλλανδια 2.9, η 'Ελλάς 1.78 ἑκατομ., τόνων, τὸ Βέλγιον 400 χιλ. τόνων. Εἰς τοὺς ἀνωτέρω ἀριθμούς δέον νὰ συν-

Καταβύθισις 'Ελληνικοῦ φορτηγοῦ σκάφους.
('Απὸ γερμανικὴν ἐφημερίδα)

πολογισθοῦν καὶ σκάφη 3 τούλαχιστον ἑκατομμυρίων τόνων γκρός, ἀνήκοντα εἰς τὴν Γαλλίαν καὶ τινας οὐδετέρας οημαίσις.

Ἐναντὶ τῆς δυνάμεως ταύτης αἱ ἀπωλεῖαι ἀνήλθον εἰς 22.5 ἑκατομμύρια τόνων γκρός. 'Η Μεγάλη Βρεταννία διώλεσε πλοῖα 12 ἑκατομμυρίων τόνων γκρός, αἱ 'Ηνωμέναι Πολιτείαι 4 ἑκατομ., η Νορθηγία 2 ἑκατομ., η Γαλλία 1.5, η 'Ελλάς 1.2, η Σουηδία 500 χιλ. τόνων, τὸ Βέλγιον 250 χιλ. τόνων γκρός. 'Η καταστροφὴ θά διότοι θεοί την Βεργία, διὸ ἔλειπε διάριθμος τῶν ἀμερικα-

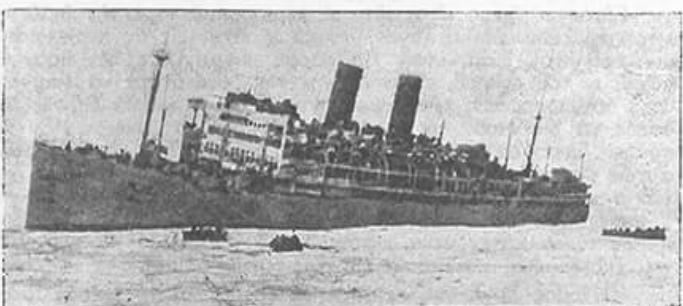
νικών κατασκευών πρός άναπλήρωσιν των ζημιών.

Διάτα νά κατανοηθή έπακριβέστερον δια συμμαχικός κίνδυνος, άρκει ή σύγκρισις κατά τα πρώτα έτη του πολέμου μέχρι των μέσων του 1942, όταν ή δραστηριότης των γερμανικών ύποθρυχών υπερηκόντιζε και αύτην την προσδευτική πορείαν των ναυπηγήσεων είς τάς Ήνωμένας Πολιτείας. Ούτω, μεταξύ των έτων 1939 και 1942 κατεύθυνθαν συμμαχικά έντονο πλοίο 18.5 έκατομμυρίων τόνων γκρός, ένων αι άγγλοαμερικανικά ναυπηγήσεις δένειν έκαλυψαν, ειμήν μίαν χωρητικότητα 8.3 έκατομμυρίων τόνων. Προέκυψε δηλαδή ένα καθαρόν έλλειψα 10 έκατομμυρίων τόνων γκρός. "Άν δι ρυθμός αυτός έξηκολούθει και κατά τό 1943, τότε ή μάχη του Ατλαντικού έχανετο διά τους συμμάχους. Άλλοια θά απέβαινεν η τόχη του πολέμου. Άρκει νά σημειωθῇ, διτι κάθε στρατιώτης ήκολουθείτο άπό φορτίον 12 τόνων, άνεξαρτήτως τού μετέπειτα άνεφοδιασμού του, διά νά καταδειχθῇ δι τεράστιος δύκος τῆς άναγκαιούσης χωρητικότητος διά τάς στρατιωτικάς άναγκας. Και ένων ή Γερμανία είχε κυρίως άναγκην τῶν χερσαίων συγκοινωνιῶν, οι σύμμαχοι άπό θαλάσσης θά έπερπε νά διενεργήσουν τό σύνολον του μεταφορικοῦ των έργου.

Εύτυχως, ήρχισεν έκτοτε, μικρά κατ' άρχας, εύρυτέρα κατόπιν, ή μείωσις τῶν καταβυθίσεων. Πράγματι, τό 1943 άπωλεσθαν 812 μόνον πλοία, 3.646.000 τόνων γκρός, ήτοι:

361 άγγλικά	1.678.000 τ. γκρός
388 συμμαχικά	1.886.000 »
63 ουδέτερα	82.000 »

Περαιτέρω μείωσις παρετρήθη τό 1944, όποτε πλέον και έμφανεστέρα κατεδείχθη, διτι ή μάχη τῶν θαλασσών μεταφορῶν είχεν ήδη άπό τού 1943 κερδηθῇ ύπό τῶν συμμάχων. Τὴν άπογοητευτικήν διά τά συμμαχικά δόπλα κατάστασιν τού 1942, τὴν άνετρεψαν αύτην τὴν φοράν αι Ήνωμέναι Πολιτείαι διά τῶν ναυπηγήσεων και ή Μεγάλη Βρετανία διά τῆς έντάσεως τῶν προσπαθειῶν τῆς είς τό πεδίον τῆς διώξεως τού ύποθρυχίου. Ταχύτερα πλοία και μεγαλύτερα είς δύκον, διαθέτοντα δέ τά τελείτερα μηχανικά μέσα διά τάς ταχείας φορτεκφορτώσεις είς τους λιμένας, πρός άποφυγήν ήμεραργιῶν, καθειλκύντο συνεχῶς άπό τά ναυπηγεῖα και έρριπτοντο άμεσως είς τὴν ύπηρεσίαν τού

Τὸ τέλος τού γνωστοῦ άγγλικοῦ έπειρου κεντρικού «Αντιβασιλεὺς» τῶν Ηνδιών. Έτοράλισθη είς τόν Ατλαντικόν τό 1942, πλήρες άμερινων στρατιωτῶν. Παφαὶ τό δύλιγόνεπτον τῆς παραμονῆς του είς τὴν έπιβάνταν, μετά τὸν τορπίλισμόν, τέσσαρες μόνον ἐν τῶν έπιβανόντων έπινγησαν.

συμμαχικοῦ άνεφοδιασμοῦ. Παραλλήλως ἔτελειοποιήθησαν τά μέσα τῆς σημάνσεων τῶν ύποθρυχίων διά τῶν ήχητικῶν μηχανημάτων και έσυστηματοποιήθη είς τόσον θαθμὸν ή άποτελεσματική διώξει, ώστε τό 1943 έναντι συνολικῶν άπωλειῶν τῆς τετραετίας 1939–43 άνερχομένων είς 22 έκατομμύρια τόνων γκρός, αι συμμαχικά ναυπηγήσεις είχον έπιτυχει τὴν κατασκευήν ωκεανοπόρων σκαφῶν 20.7 έκατομμυρίων τόνων γκρός.

Τὰ κενά τῆς Ναυτιλίας έκαλύπτοντο και ή σὺν τῷ χρόνῳ άναλογία άπωλειῶν και ναυπηγήσεων ἀντεστρέφετο. Οι σύμμαχοι μέ τὴν άποφασιστικήν των κατά τό τέρμα τού 1943 έπικράτησιν έκερδισαν δριστικῶς τὴν μάχην τῶν Μεταφορῶν. Έξησφαλίσαν άσαλευτον πλέον τὴν έπι τῶν θαλασσῶν ήγεμονίαν των. Η θετική έπι τά θελτίω στροφή είχε πραγματοποιήθη. Τὸ 1944 αι καταβυθίσεις πλοίων ήσαν κατώτερα τῶν τού προηγουμένου έτους, ένων και αι καταστροφαί γερμανικῶν ύποθρυχίων διά τούς είς 400. Πραγματικός δηλαδή θρίαμβος διά τούς συμμάχους, διν ληφθῇ ύπτιον, διτι κατά τὴν έξαεταν 1939–45 αι συνολικαί καταβυθίσεις ύποθρυχίων άνηλθον είς 720.

Ήτο έπόμενον πλέον έκεινο πού συνέθη, είς τό τέλος τού 1943 και είς τάς άρχας τού 1944. Τὸ γερμανικῶν ύποθρυχίων ήρχισε σιγα-σιγά νά άποσύρεται άπό τάς θαλάσσας. Αι άθροισαν καταστροφαί ήρασαν τάς τάξεις του, ένων και τό ήθικόν τῶν άνδρων τῶν ήρχισε νά κάμπτεται. Τὰ πληρώματα, τόσον δυσαναπλήρωτα προκειμένου διά τό εἰδικευμένον προσωπικόν τῶν ύποθρυχίων, έσπανταν είς τὴν Γερμανίαν. Και τότε διά πρώτην φοράν δι Γκαϊμπελς άνωμολόγησεν, διτι ή μάχη

τού Ατλαντικοῦ έχαθη, προσωρινῶς θμως, διά τὴν Γερμανίαν, χάρις είς τά τελειότερα τεχνικά μέσα τῶν συμμάχων. Ή έμφανης έκεινη άποτυχία δέν άπήλπισεν θμως τούς γερμανούς και διότι ήταν Γκαϊμπελς, παρά τὴν άνωτέρω θμολογίαν του, δέν είχεν

Τὰ συνοδὰ πολεμικὰ αγρυπνον κρατοῦν φυλακήν. Ενθὺς δις έπισημανθῇ ύποθρυχίου, άντιτορπιλλικά, κορόβεττες και περιπλόκη φίτουν βόμβας βυθοῦ.

άποκλείσει και τό ένδεχμενον μιᾶς δύντερας τού ύποθρυχίου άγωνος έπαναλήψεως.

Πράγματι, διτι άπεχωρήσεν δι ναύαρχος Ραΐντερ και άλαση τῆν διοίκησιν τού γερμανικοῦ Πολεμικοῦ Ναυτικοῦ δι ναύαρχος Νταΐντες, ύπέρμαχος αύτός τού ύποθρυχίου, άπό τό διοίκησην και έξεπορεύθη δι σταδιοδρομία του, μιᾶς άκόμη γερμανική προσπάθεια έξεδηλώθη είς τὸν κατά θάλασσαν σκληρὸν άγωνα. Νέοι τύποι γερμανικῶν ύποθρυχίων μέρη παράδοσιν είς τούς θρετανικούς λιμένας. Και έξαπελύθη τό 1944 μιᾶς νέας ύποθρυχιακή έκστρατεία, πού έσημείωσε ποιάν τινα έντασιν τῶν συμμαχικῶν άπωλειῶν.

Υπῆρχεν ή δρᾶσις έκεινη τό Κύκνειον δισμα τού ύποθρυχιακοῦ πολέμου. Διότι έπήλθεν έπι τῶ μεταξύ ή έσθολη είς τὴν Εύρωπην και ή κατάληψις τῆς Γαλλίας, ή δοιαί έστέρησε τό γερμανικοῦ ύποθρυχίου άπό τάς πλέον στρατηγικά θάσεις τῶν έξορμήσεών του. Τὸ πλήγμα ήτο καίριον, άλλα και τά γεγονότα ραγδαῖα. Ή Γερμανία ύπετάγη άνευ δρων και τά έν δράσει ύποθρυχια, θλιβερά ύπόλοιπα περασμένων μεγαλείων, ύπεχρεώθησαν νά πλεύσουν πρός παράδοσιν είς τούς θρετανικούς λιμένας. Τὸ γόντρον τῆς Αλβίδιον έσημείωνε τὸν άραιότερον θρίαμβον, διτι τὰ φόβητρα τῆς Ναυτιλίας, οι διεκδικηταί τῆς Νίκης, έσπλεον είς τὰ θρετανικά άγκυροβόλια μὲ μίαν μαύρην σημαίαν κυματίζουσαν είς τό ύψωμένον και άκινητούν περισκόπιον των!

Εις τὰ βόδαια πλάτη πρός τὴν Ρωσίαν. Ο πάγος είς ποννὰ στρώματα καλύπτει τὰ πάντα. Διά μέσου πάγων τὰ σκάφη πλέον πρός τὸν Αρχάγγελον.

ΠΩΣ ΔΙΕΧΕΙΡΙΣΘΗ ΤΟ ΑΠΟΔΗΜΟΝ ΚΡΑΤΟΣ ΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ

Εύθυνς ως ή 'Ελλάς κατελήφθη από τους γερμανούς, ή 'Αγγλική Κυβέρνησης περιέλαβε και την χώραν μας είς την κρατούσαν έν 'Αγγλία νομιθεσίαν περι έχθρικών χωρών. Οι έν 'Ελλάδα διαιμένοντες έφοπλισταί έθεωρούντο νόμων «έχθροι» και τά έλληνικά πλοιά, νηολογημένα είς τους λιμένας μας, ως «έχθρικά σκάφη». Θάσει της κειμένης άγγλικής νομοθεσίας.

Τά πρός τά Γραφεία του Λονδίνου πληρεξούσια τών έδω έφοπλιστών ήσαν άκυρα, τά έν δύναται των έκδοθέντα άσφαλτηρια συμβόλαια των Λόδδων δέν είχον νομική ισχύν και τά έλληνικά φορτηγά έκινδυνευαν νά τεθούν ύπό μεσεγγύησιν, ως έχθρικά περιουσίαι. Αύτα από της άγγλικής πλευράς.

'Εξησκήθη θμως και από της γερμανικής πλευρᾶς πίεσις ουσιηματική και άπειλαι, κατά τών έν 'Ελλάδα έφοπλιστών έξετοξεύθησαν, άμα τη καταλήψει των Αθηνών. Ειδικός άπεσταλμένος έκ Βερολίνου έκαλε τους έφοπλιστάς είς την Γερμανικήν Πρεσβείαν και έζήτησεν έπιμονως από αύτους την έκχωρησι των πλοίων των. Παρά το γεγονός ότι οι γερμανοί δέν ήδυναντο νά θέσουν χείρα επί των έλληνικών φορτηγών, έπεζητησαν την τοιαύτην των πλοίων έκχωρησιν, έπι πληρωμή της πολεμικής αξίας των πλοίων, υπολογίζοντες ίσως είς πιθανήν κατάσχεσιν τούτων είς ούδετέρους λιμένας και μάλιστα είς τους άμερικανούς. Τότε οι 'Ηνωμέναι Πολιτείαι ήσαν άκρη ούδετέραι. Θά ήχρηστοποιείτο και θά έπαινε συνεπώς, μέρος έστω, της φορτηγού μας ναυτιλίας νά έξυπηρετή την συμμαχικήν ύποθεσιν.

Οι κληθέντες έφοπλισταί — πληρί ένδος — ήρημήσαν κατηγορηματικών νά προέλθουν είς οιανδήποτε συζήτησιν με τους γερμανούς. Ο άπεταλμένος του Βερολίνου παρεμπιπόντως έδήλωσε πρός αύτους, ότι τα άγγλοφίλα των έφοπλιστών αισθήματα ήσαν γνωστά είς την γερμανικήν διοίκησιν. Τελικώς θμως, πρό της έμμονου έφοπλιστικής άρνησεως, έπεστρεψεν είς την γερμανικήν πρωτεύουσαν άπρακτος.

* * *

"Οσον άφορά τών κίνδυνων της κατασχέσεως των έλληνικών πλοίων από μέρους της 'Αγγλικής Κυβερνήσεως, οδος απεφεύχθη, κατόπιν της ύπωραφής κατά Μάϊον του 1942 μετά της έν Χανιώς Κυβερνήσεως του κ. Τσουδερού του Anglo — Hellenic Agreement, θάσει του διοίκουν διεκανονίζοντο τα της 'Ελληνικής Ναυτιλίας, κατά το διάστημα της κατοχής.

Συνέπεια τούτου και πρός αποφυγήν της μεσεγγυήσεως, ύπηρεν ή έπιταξίς δλων των έλληνικών πλοίων από μέρους του Έλληνικού Κράτους και ή παρ' αύτού διαχειρίσιος των περι την ναυτιλίαν οικονομικών ζητημάτων. Τό μέτρον κατ' άρχην έπειλλετο από της κυβερνητικής πλευρᾶς:

α) "Οπως ματαιωθή ή παρά των πλοιάρχων έκτελεσις διαταγών, διαθίσαζομένων έξι 'Ελλάδος δήθεν μέν ύπό των πλοιοκτητών, πράγματι δέ ύπό του έχθρου, λ. χ. της διαταγής, δης τα πλοία καταπλεύσων είς λιμένας του "Άξονος ή παροπλισθώσιν είς ούδετέρους τοιούτους.

β) "Οπως ουγκεντρωθή δλόκληρον τό είς την άλλοδαπήν εύρισκόμενον πλωτόν μας όλικόν, τό δόποιν, λόγω της άπωλείας της έπαφής με τους έφοπλιστάς, παρέμενεν οίνοι άδεσποτον, και χρησιμοποιηθή διά τους σκοπούς του πολέμου.

γ) "Οπως κατοχυρώθων τά συμφέροντα των έφοπλιστών και διαφυλαχθή ή περιουσία των από πάσης έκβιάσεως των έχθρων πρός έκχωρησιν περιουσιακών στοιχείων και από πάσης έπιβολης των έν τη ένη άντιπροσώπων, πρακτόρων και άλλων όργανων της έπιχειρήσεως, άτινα απέμενον ούσιαστικών άνελεγκτα.

* * *

Πρώτον νομοθετικόν μέτρον, χάριν των σκαφών τούτων ληφθέν, ύπηρεν δό νόμος 3073(41), δστις έθεσεν ύπό την έξουσίαν της Πολιτείας δλα τα 'Ελληνικά πλοιά και την μέν διοίκησιν αύτων άνεθεσεν είς την έπι τούτω ιδρυθείσαν έν Λονδίνω Ναυτιλίακήν Επιτροπήν, τό δέ τεχνικόν μέρος της διαχειρίσεως ένεπτεύθη, ύπό τον έλεγχον του Κράτους, είς τα έν Λονδίνω Ναυτιλίακά Γραφεία τά άντιπροσωπεύοντα τους πλοιοκτήτας.

Την έννοιαν και την έκτασιν της έξουσίας του Κράτους έπι των έμπορικών πλοίων, δ αύτός νόμος 3073 άκριβέστερον καθώρισε, διαλαθών έν άρθροις 5 και 6, δτι διά μέν τα τιθέμενα είς την ύπηρεσίαν της 'Αγγλίας «Η 'Ελληνική Κυβέρνησης λογίζεται ως ένεργοντα κατ' ούσιαν διά λογαριασμόν του πλοιοκτήτου», μή εύθυνομένη πρός αύτον παρά μόνον διά τους ναύλους και την άσφαλτηρικήν άποζημιώσιν, την δποίαν θά εισέπραττεν ένδεχομένως, διά δέ τα έπιτασσόμενα πρός άλλους σκοπούς, π. χ. της έκναλωσεως πρός τρίτους διά λ) σμόν του Δημοσίου, δτι «ή μεταξύ του πλοιοκτήτου και του Δημοσίου καταρτίζομένη σχέσις είναι σχέσις ιδιορρύθμου ναυλώσεως». Αι παραπηρθεῖσαι κατά την έφαρμογήν του νόμου δτέλεισι ηγαγον των νομοθέτην είς την άντικατάστασιν του διά του νόμου 3140(43), δστις συμπληρωθείσι διά των νόμων 3171 και 3246 άποτελεί και την ήδη ισχύουσαν νομοθεσίαν. Κατ' αύτην, απαντα τά έμπορικά

πλοιά, δπως και πρότερον, τελούν ύπό την έξουσίαν του Κράτους ήτις έπεκράτει έν τη Μέση Ανατολή, δέν κατέστη άχρις ώρας έκδηλουμένην διά της έπιτάξεως και διοικούνται από την Ναυτιλίακήν Επιτροπήν. Επιπροσθέτως θμως έληφθησαν και τά άκολουθα μέτρα:

α) Τά πρόσωπα, 'Εταιρίαί ή 'Οργανισμοί, είς τα δποία έχει άνατεπέντε ύπό της Πολιτείας ή χρηματική διαχείρισις των πλοίων — τά Ναυτιλίακά δηλαδή Γραφεία, άτινα και είς τό παρελθόν άντιπροσώπευον τους πλοιοκτήτας — θεωρούνται τού λοιπού ως έντολοδόχοι του Δημοσίου και υποχρεούνται παρά την άνεγκωρισμένη Τραπέζη του Λονδίνου είς ίδιατερον λ) σμόν έν δύναται των ως έντολοδόχων της Κυβερνήσεως.

β) Τά πρόσωπα ταῦτα, εισπράττοντα τά μισθώματα και έν περιπτώσει απώλειας του πλοίου την έφοπλιστικήν άποζημιώσιν, παρακρατούν τάς άναγκαίας διά την κίνησιν του πλοίου δαπάνας και δφείλουν νά καταθέουν τό έναπομένον ύπολιπον παρά την άνεγκωρισμένη Τραπέζη του Λονδίνου είς ίδιατερον λ) σμόν έν δύναται των ως έντολοδόχων της Κυβερνήσεως.

γ) Τά πρόσωπα ταῦτα υποχρεούνται έπι πλέον, έπι τη κατάθεσι τοιούτω ποσών, πάρεχουν νά πρέπει την άνεγκωρισμένη Τραπέζη του Λονδίνου είς ίδιατερον λ) σμόν έν δύναται των ως έντολοδόχων της Κυβερνήσεως.

Φανερόν είναι, δτι ή συλλογική έπιταξίς των πλοίων και ή Διοίκησης αύτών ύπό της Ναυτιλίακής Επιτροπής, ως δργάνου της Πολιτείας, έχειπρέπει τους κύριων τους δύο πρώτους σκοπούς του νόμου, τούτεστι την ματαίωσιν της έπεμβασεως του έχθρου είς της Ναυτιλίας και την χρηματοποίησιν δλου του πλωτού ύλικου διά τάς άναγκας του πολέμου. Ό ασκούμενος δέ ύπό της Πολιτείας χρηματικός έλεγχος και οι έπιθημένες περιορισμοί περι τη διάθεσιν των έφοπλιστικών χρημάτων, καθίσταν τό Δημόσιον θεματοφύλακα οίνοι είδεσπότου περιουσίας των έφοπλιστών, χάριν πρό παντός της πράστασίς αύτῶν των ίδιων.

Ενόητον θμως είναι, δτι οι περιορισμοί περι τη διάθεσιν των χρημάτων ούδενα λόγον ύπάρχεις είχον είς άς περιπτώσεις οι έφοπλισταί, διαμένοντες είς χώρας συμμαχικάς, δέν ήσαν ύποχειρίοι του έχθρου, είχον δε και την δυνατότητα νά έπιμεληθούν αύτοπροσώπως των ουδεμένων των. Αύτοι θά έπρεπε θεοίως νά διαθέουν τά κεφάλαιά των κατ' άρεσκειαν. Έν τη πράξει θμως έδυσχεραίνοντο νά νομιμοποιηθούν ένωπιον των άρχων δικαιούχων των ίδιων έπιτακτων πλοίων, άρα και ως δικαιούχων των ιδιοκτητών, διότι τα μέν νηολόγια — έξ δών άποδεικνύεται ή ίδιοκτησία των πλοίων — έπροσον έν 'Ελλάδι, τά δέ παρ' αύτῶν τυχόν κατεχόμενα πιστοποιητικά ήσαν πρό μακρού χρόνου έκδεσμένα, και έπομένων άμφισθόλου άδιας.

Ό νόμος 3140, διά τών ίδιων έπι άποστερήση και τους έφοπλιστών τούτους της έλευθερας διαχειρίσεως των χρηματικών των κεφαλαιών, ήθελησε νά ρυθμίση τό ζήτημα και διά του άρθρου 9 πρόθελειφεν, δτι έφόσον οι δικαιούχοι διαμένουν είς έλευθερας συμμαχικάς χώρας, δύνανται νά άναλαθουν τά κατατεθείμενα είς τάς Τραπέζας ποσά έπ' έν δύναται των ίδιων αύτῶν άντιπροσώπων, ένεργούντων θμως ως έντολοδόχων της Κυβερνήσεως, είτε έκ μισθωμάτων προήρχοντο ταῦτα, είτε έξ άσφαλτικών άποζημιώσεων. Πάντως, θμως, ύπό τον δρον, δτι δι' έιδικής τινος διαδικασίας ήθελον άποδειχθή τά δικαιώματά των ως κυρίων των πλοίων και δτι έκ τού ποσού των ναύλων ήθελε παρακρατηθῆ ποσόν άναλογον πρός τάς άναγκας έκάστης έπιχειρήσεως.

Διά τούτο, τό άρθρον 10 του νόμου συνιστά έιδικόν Δικαστήριον, έδρευν έν Λονδίνω, άρμόδιον νά έκδικήζῃ τάς αίτησεis περι αναγκώρισεως της έπι των πλοίων κυριότητος και νά κρίνεται έπι τη θάσει απέλαυν άποδειξεων, χωρίς νά δεσμεύται έπι τού άρθρου 232 Ε. Ν., καθ' έπι κυριότητης των πλοίων μόνον δι' άποστασματος του πλοιοκτήτου δύνανται νά άποδειχθή. Έπι τη θάσει της έπιφασμας ταύτης του Δικαστηρίου και μετά την γνωμάτευσιν της Ναυτιλίακής Επιτροπής, τό 'Υπουργικόν Συμβούλιον διατάσσει κατόπιν τόν έντολοδόχων της Κυβερνήσεως (τόν ούσιαστικόν άντιπροσώπων των έφοπλιστών) νά άποδωη τά χρημάτων είς τόν άιτούντα, άπαλασσόμενου τού Δημοσίου και πάσης εύθυνης έναντι παντός τρίτου, δστις ήθελεν έπι των ύστερων προθάλει μικαώματα κυριότητος.

Βραδύτερον, άλοκληρον τό άρθρον 9 του νόμου 3140 άντικατεστάθη διά τού άρθρου 2 τού νόμου 3171, και τούτο πάλιν διά τού μόνον άρθρου τού νόμου 3246 της 3(2)44. Ό καινοτομία κυρίων έγκειται είς τό διά δικαιώματα τού ένδιαφερομένου πρός άναληψιν των χρημάτων περιορίζεται μόνον είς τάς άποζημιώσεως των άπολεσμάτων πλοίων και πανεύ οφιστάμενων ως πρός τά έπιστραχήσαντα μισθώματα. Τούτο ίσων δφείλεται είς την οκεψιν, δτι δέ έκ των μισθωμάτων οχηματισμός άποθεματικού τινος πρός άντιμετώπισην έκτακτων δαπανών, ως έχει προθλέψει δό νόμος 3140, δέν έξησφαλίζεν άπολύτως την έπιχειρήσιν κατά παντός ένδεχομένου.

Δυστυχώς, λόγω των δυσχερειών, τάς δποίας αι δημδσιαι

Ναυτιλίας και ή εν αρρεφορ 16 τοῦ παρόντος νόμου «Υπηρεσία Διαχειρίσεως Ἐπιτάκτονον Εμπορικῶν πλοίων». Ή ἐπίταξις ἐνεργεῖται δι' ἑγγράφου ἐντολῆς πρὸς τὸν πλοιοκτήτην, πλοίαρχον η ἄλλον κάτοχον περὶ ζηργίας τοῦ πλοίου εἰς τὸ Δημόσιον. Η ἐντολὴ αὐτῇ ἐκδίδεται παρὰ τοὺς τῶν ἔχουσῶν δικαιώματα ἐπιτάξεως ὡς ἄνω Ἀρχῶν, η πάσης ἄλλης Ἀρχῆς δεστών τέχνουσι δικαιώματα παρ' αὐτῶν.

Ἀρθρον 4ον.— Εάν η ἐπίταξις ἐγένετο πρὸς χρῆσιν τοῦ πλοίου α) Τὴν χρῆσιν τοῦ πλοίου διὰ μεταφράσας τοῦ Κράτους η Κρατικῶν Υπηρεσιῶν, β) τὴν ἐπὸ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως χρονίαν ναύλωσιν τοῦ πλοίου εἰς τὴν Βρεταννικὴν Κυβερνήσεων καὶ γ) τὴν ἐξ ὀνόματος τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως ἐμετάλλευσιν τοῦ πλοίου διὰ ναύλωσεως πρὸς τρίτους η συνεχίσεως τῆς μεταξὺ τοῦ πλοιοκτήτου η τοῦ πράκτορος η ἄλλον κατόχον καὶ τρίτον προύπαρχοντας συμβάσεως ναύλωσεως Τρίτος νοεῖται πᾶς ἔτερος ναύλωτὴς πλὴν τῆς Βρεταννικῆς Κυβερνήσεως.

Ἀρθρον 4ον.— Εάν η ἐπίταξις ἐγένετο πρὸς χρῆσιν τοῦ πλοίου διὰ μεταφράσας τοῦ Κράτους η κρατικῶν ἵτηρεσιν, ισχύουσα τὰ ἀκόλουθα: α) Ἐπὶ μεταφράσεις περιανθείσης πρὸ τῆς 8ης Ἀπριλίου 1941, ισχύει τὸ ἀπὸ 24ης Μαΐου 1940 συμφωνητικὸν ναύλωσεως, τὸ συναντήσεν ἐν Ἀθήναις μεταξὺ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως καὶ τῆς Ἐνώσεως τῶν Ἐλλήνων Ἐπρότιστον. 6) Ἐπὶ μεταφράσεις ἀρξαμένης πρὸ τῆς 8ης Ἀπριλίου 1941, ἀλλὰ συνεχίζομένης καὶ μετὰ ταῦτην, ισχύουσα διὰ τὸ μέχρι της 8ης Ἀπριλίου 1941 χρονικὸν διάστημα, η ἀντὶ ὡς ἄνω συμφωνία τῆς 24ης Μαΐου 1940, διὰ δὲ τὸ μετὰ τὴν ἡμερομηνίαν τάπτην διάστημα αἱ διατάξεις τοῦ κατωτέρῳ στοιχείου (γ) τοῦ παρόντος ἄρθρου.

γ) Ἐπὶ μεταφράσεις ἀρξαμένης μετὰ τὴν 8ην Ἀπριλίου 1941 ισχύουσιν, ὅσσον ἀφορᾷ εἰς τὸν καταβλητὸν ναύλον, οἱ δορὶ οἱ ὑφιστάμενοι διὰ τὴν ἀπότην κατηγορίαν πλοίον εἰς μεταξὺ τῆς Ἑλληνικῆς καὶ Βρεταννικῆς Κυβερνήσεως συμφωνίας χρονίας ναύλωσεως. Εάν κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν η περιώσιν τῆς μεταφράσεως δὲν ὑφίσταται συμφωνία μεταξὺ τῶν δύο Κυβερνήσεων, οἱ δορὶ τῆς ἐπιτάξεως ὁρίζονται δι' ἀποφάσεως τῶν ὑπουργῶν τῶν Οἰκονομικῶν καὶ τῆς Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας, μετὰ γνώμην τῆς Υπηρεσίας Διαχείρισεως Ἐπιτάκτονον πλοίον, εἴτε ἐπὸ τῇ βάσει τυχὸν μεταγενεστέρων συναφθείσης συμφωνίας χρονίας ναύλωσεως μεταξὺ τῶν δύο Κυβερνήσεων η ἐλλείψη ταῦτης, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἔκστοτε ισχυόντων εἰδίκων δρων.

δ) Εἰδικαὶ περιπτώσεις προκύπτουσα ἐπὶ μεταφράσην, ἐφ' ὃν ισχύει κατὰ τὸ παρὸν ἄρθρον τὸ συμφωνητικὸν ναύλωσεως τῆς 24ης Μαΐου 1940, μὴ προβλέψαμεν διοικοῦντα διὸ τὸν ἀπόφασεως τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 16ον τοῦ παρόντος νόμου Ἑλληνικῆς Ναυτιλιακῆς Ἐπιτροπῆς κατ' ἀναλογικὴν ἐφαρμογὴν ἑτέρων διατάξεων η κατὰ τὸ πνεῦμα τοῦ ὡς ἄνω συμφωνητικοῦ καὶ τοῦ παρόντος νόμου. Η ἀπόφασις αὕτη ἴντοκεῖται εἰς τὴν ἔγκρισιν τῶν ὑπουργῶν τῶν Οἰκονομικῶν καὶ τῆς Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας.

ε) Ἐφ' ὃν διακεῖται ἡ ὑπὸ τοῦ ἔχθρου κατοχὴ τῆς Ἑλλάδος, δύναται δι' ἀποφάσεως τῶν ὑπουργῶν τῶν Οἰκονομικῶν καὶ τῆς Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας νὰ διαταχθῇ η παρὰ τοῦ Δημοσίου Ταμείου καταβολὴ τῶν ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ παρόντος ἄρθρου ὀφειλομένων ναύλων ἐπὶ τῆς ἐπιτάξεως τοῦ πλοίου, μετ' ἀφάσεσιν παντὸς ποσοῦ ὀφειλομένου ἐπὶ οἰσαδήποτε αὗτας πρὸς τὸ Δημόσιον η ἄλλους δημοσίας ὀφειλέας ὀργανισμούς. Τοιαῦτη καταβολὴ δίναται νὰ γίνῃ μόνον εἰς ἐντολοδόχον τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως ὅστις τηρεῖ τὰ εἰσπραττόμενα ποσὰ εἰς ίδιατερον λογαριασμὸν τοῦ εἰς ὃ ἀναφέρονται πλοίον, ὑπαγόμενος εἰς πάσας τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος η ἄλλων νόμων τὰς ἀναφερομένας εἰς τοὺς τόνοις ἐντολοδόχους τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως καὶ τὰς ὑποχρεώσεις αὕτων.

Ἀρθρον 5ον.— Εάν η ἐπίταξις ἐγένετο πρὸς χρονίαν ναύλωσιν τοῦ πλοίου ὥπερ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως πρὸ τὴν Βρεταννικὴν Κυβερνήσην, η Ελληνικὴ Κυβερνήσης εἰσπράττει διὰ τῶν ὄριζομένων ὀργάνων η ἐντολοδόχουν αὕτης τὸν συμπεφυμένον ἐν τῇ συμφωνίᾳ χρονίας ναύλωσεων ναύλον, κατὰ τοὺς δορὺς τὸ ἀπὸ 20 Μαΐου 1941 Ἑλληνο-Ἀγγλικοῦ Συμφόρον η ἐπέρχοντας τοιούτον Συμφόρον, ὡς καὶ τὰς ἀσφαλιστικὰς ἀποζημιώσεις ἐπὶ περιπτώσει ἀτυχήματος τοῦ πλοίου, συμφώνως πρὸς τὰ συμβόλαια ἀσφαλίσεως, ἀσκεῖ δὲ καὶ πάντα τὰ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν πλοίων τῶν δικαιώματαν, τῶν συμβολαιῶν, τῶν συμφωνῶν χρονίας ναύλωσεως καὶ τῶν συμβολαιῶν ἀσφαλίσεως πργάζοντα δικαιώματα.

Ἀρθρον 6ον.— 1.— Εάν τὸ ἐπιτελαγμένον πλόιον τελῇ ὑπὸ ναύλωσιν πρὸς τρίτους, η ναύλωσις συνεχίζεται ἐξ ὀνόματος τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, η οὓς εἰσπράττει διὰ τῶν ἐκάστοτε διοριζομένων ὀργάνων η ἐντολοδόχουν αὕτης, τὸν συμπεφυμένον ναύλον, ὡς καὶ τὰς ἀσφαλιστικὰς ἀποζημιώσεις ἐν περιπτώσει ἀτυχήματος τοῦ πλοίου, ἀσκεῖ δὲ καὶ πάντα τὰ ἐπὶ τῶν συμφωνῶν ναύλωσεως καὶ τῶν συμβολαιῶν ἀσφαλίσεως πργάζοντα δικαιώματα.

2.— Ἐξ τοῦ εἰσπραττομένου ναύλου δυνάμει τῶν κατὰ τὴν προηγμένην πράγματαν ναύλωσεων, ποσὸν ἵσον πρὸς τὸν ναύλον τὸν προσδιοριζόμενον ἐν τῇ συμφωνίᾳ χρονίας ναύλωσεως μετὰ τῆς Βρεταννικῆς Κυβερνήσεως διὰ πλῶ της αὕτης κατηγορίας τηρεῖται παρὰ τοῦ ἐντολοδόχου τῆς Κυβερνήσεως εἰς τὸν ίδιατερον λογαριασμὸν ἐπάστατον πλοίον, κατὰ τοὺς δορὺς τοῦ παρόντος νόμου. Πᾶσα διαφορὰ μεταξὺ τοῦ ποσοῦ τούτου καὶ τοῦ εἰσπραττομένου ναύλου ἀνήκει εἰς τὸ Δημόσιον καὶ καταβάλλεται, εἴτε ἀμέσως, εἴτε ἀμέσως διὰ τῆς Ἑλληνικῆς Ναυτιλιακῆς Ἐπιτροπῆς, εἰς τὸν παρὰ τὴν Τραπέζην τῆς Ἑλλάδος λογαριασμὸν αὐτῷ.

Ἐξαιτεισάς, προκειμένου περὶ πλοίουν ἔτοις ναυπηγήσεως 1935 καὶ ἐφεξῆς χρησιμοποιούμενους εἰς ναύλωσεις πρὸς τρίτους κατὰ τὸ παρὸν ἄρθρον, δύναται δι' ἀποφάσεως τοῦ Υπουργικοῦ Συμβολαιῶν νὰ προστίθεται εἰς τὸ ποσὸν τὸ τηρούμενον εἰς τὸν ίδιατερον λογαριασμὸν τοῦ ἐπάστατον πλοίον προσδέστητον ποσὸν μὴ ὑπερβαίνονταν ἐν τοῖς σελίνοις κατὰ τὸν πόλον (D. W.). Τὸ πρόσθετον τοῦτο ποσὸν ἀφαιρεῖται ἀπὸ

τῆς εἰς τὸ Δημόσιον ἀνηκούσης διαφορᾶς κατὰ τὸ προηγούμενον ἑδάφιον. Δι' ἀποφάσεων τοῦ Υπουργικοῦ Συμβολαιῶν καθορίζεται τὸ καταβλητέον πρόσθετον ποσὸν μέχρι τοῦ ὡς ἄνω ὁρίου, ὁ τρόπος τοῦ ὑπολογισμοῦ αὐτοῦ, οἱ δορὶ υἱοὶ οὓς θέλει καταβάλλεται τούτῳ, ὡς καὶ ὁ χρόνος μέχρι τοῦ ὑπολογισμοῦ τοῦ πρόσθετου ποσού διαρκέσει η ὡς ἄνω πρόσθετος καταβολῆ. Τὸ καταβλητέον ὡς ἄνω πρόσθετον ποσὸν δύναται νὰ ορίζεται διάφορον κατὰ ζευκτικά περιόδους.

3.— Αἱ διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ παρόντος ἄρθρου ἔχουσιν ἐφαρμογὴν μόνον ἐάν ὁ εἰσπραττόμενος ναύλος είναι ἀνώτερος τοῦ ἐν τῇ συμφωνίᾳ χρονίας ναύλωσεως μετὰ τῆς Βρεταννικῆς Κυβερνήσεως προσδιοριζόμενον διὰ πλῶ της αὕτης κατηγορίας, ἀλλως εἰς τὸν κατά τὴν παραγράφαν 2 τοῦ παρόντος ἄρθρου, ίδιατερον λογαριασμὸν τοῦ ἐπάστατον πλοίου.

4.— Αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος ἄρθρου, ὡς καὶ πᾶσα ἄλλη διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου, ωθημένου τὰς ἐπιτάξεις πρὸς ἐκμετάλλευσην τοῦ πλοίου ἐξ ὀνόματος τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως διὰ ναύλωσεως πρὸς τρίτους η συνεχίσεως τῆς προϋπαρχούσης ναύλωσεως, ἐφαρμόζονται εἰτε πρὸς τρίτους σύμβασις ναύλωσεως συνάπτεται ἐφεξῆς καὶ τοπικὸς ὑπὸ τοῦ Δημοσίου, εἴτε ἔξακολονθεῖ νὰ ὑφίσταται αὕτη η νὰ ἀνανεώνται μεταξὺ τοῦ ἀρχικῶς συμβοληθέντος, η οἰωνόδηποτε ἄλλον πράκτορος η διαχειριστοῦ τοῦ πλοίου καὶ τοῦ τρίτου, οἵτινες ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἐνέργονται οὓς ἐντολοδόχοι τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως καὶ ὑπόκεινται εἰς τὰς περιστώσεις τοῦ παρόντος πλοίου.

5.— Αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος ἔδαφιον νὰ δύναται διατάξεις τοῦ παρόντος ἄρθρου δύναται νὰ ισχύουν τὸν ἀναδρομικὸν ἀπὸ τῆς 8ης Ἀπριλίου 1941, πλὴν ἐάν διὰ συμφωνίας μεταξὺ τῆς ἐν Λοδίνῳ Ἑλληνικῆς Ναυτιλιακῆς Επιτροπῆς καὶ τοῦ πλοιοκτήτου τοῦ πλοίου ὡρίσθη προγενέστερος χρόνος ἐνάρξεως τῆς ἐφαρμογῆς τῶν ἐντολῶν τοῦ παρόντος ἄρθρου, 2 τοῦ παρόντος ἄρθρου ὅριζομένων.

Η μέχρι τῆς Ιησού Καρκηρίδης 1941 ἀνίρωσα εἰς τὸ Δημόσιον διαφορὰ κατὰ τὴν Ιησού Καρκηρίδης 2 τοῦ παρόντος ἄρθρου, μετὰ τὴν ἀφαρμόσειν τῶν τυχὸν καταβλητῶν διὰ τὴν αὕτην περιόδου προσδέστη ποσὸν ὑπὲρ πλοίου ναυπηγήσεως 1935 καὶ ἐφεξῆς, συμφόρων πρὸς τὰ ἀνωτέρω δρᾶσμά, κατατίθεται ὑπὸ τοῦ Δημοσίου παρὰ τὴν Τραπέζη τῆς Ἑλλάδος ὁρίζομένη, εἰδίσιμη κατατίθεται ὑπὸ τοῦ παρόντος πλοίου ἐφεξῆς τοῦ παρόντος ἄρθρου ὅριζομένων.

Η μέχρι τῆς Ιησού Καρκηρίδης 1941 ἀνίρωσα εἰς τὸ Δημόσιον πλοίον τοῦ παρόντος ἄρθρου, μετὰ τὴν ἀφαρμόσειν τῶν τυχὸν καταβλητῶν διὰ τὴν αὕτην περιόδου προσδέστη ποσὸν πλοίου ναυπηγήσεως δρᾶσμά, παραλλήλως δὲ πρὸς τὰς περιπτώσεις τοῦ παρόντος ἄρθρου τοῦ Τραπέζη τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως εἰδίσιμη νὰ έντενθηται διατάξεις τῆς Επιτροπῆς κατ' ἀναλογίαν τῶν δρῶν της 2 τοῦ νόμου 3113 τοῦ 1942 ὄριζομένων.

Ἄρθρον 7ον.— 1.— Πᾶν πρόσωπον, ἐταρίφια η δογιανισμός, εἰς οὓς ἔχει ἀνατεθῆνη η διαχείρισης ἐπάστατον πλοίου καὶ η εἰσπραττόμενη διατάξεις τῶν ναύλων η ἀσφαλιστικῶν ἀποζημιώσεων ὑπὸ τοῦ παρόντος νόμου, τοῦ Ἀγγλο-Ἑλληνικοῦ Συμφόρου τῆς 20ης Μαΐου 1941 η οἰωνήδηποτε ἄλλων συμφωνῶν ναύλωσεως η συμβολαιῶν ἀσφαλίσεως εἰσπράττονται καὶ κατέχονται τὰ ποσὰ ταῦτα διὰ τὸν ὄριζομένην πλοίον τοῦ παρόντος πλοίου.

2) "Οποιας συμμαρφοῦνται πρὸς τὰς ἰδιονομίας ἐκάστοτε συμβολαιάς, οὓς αὐταὶ ἔχρισανται ὑπὸ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, ης πρὸς πάντας τὸν λοιπὸν κανονισμόν.

γ) "Οποιας τηρῶσιν αὐτητῷ διὰ τὸν οἶκον η ἀναλογίας διαχείρισιν τοῦ παρόντος πλοίου τοῦ Σύμφωνον τοῦ τούτου.

δ) "Οποιας ἐκτελῶν αὐτηλῆτος πάσας τὰς ὑπὸ τοῦ παρόντος πλοίου τοῦ παρόντος πλοίου, ης πρὸς πάντας ἄλλου νόμου, ἐπιβαλλομένας εἰς αὐτοὺς πλογένεσταις:

ε) "Οποιας ἐκτελῶν αὐτηλῆτος πάσας τὰς ἐπικείμενες συμβολαιές, ης πρὸς πάντας τὸν λογαριασμὸν τοῦ παρόντος πλοίου, εἰς τὴν ιδιοτήτα τῶν ἐντολῶν τοῦ παρόντος πλοίου, οὐδεμένα δὲ πληροῦμένη, διάθεστην, μεταφορὰ η ἐπένδυσιν προβαίνονταν ἀνενέγγοραν ἐγγράφων εἰς τῆς Ἑλληνικῆς Ναυτιλιακῆς Επιτροπῆς. Η κατάθεση γίνεται συμφώνως καὶ πρὸς τὸ ἄρθρον 83 τοῦ Αγγλο-Ἑλληνικοῦ Συμφόρου τῆς 20ης Μαΐου 1941 διὰ τὰς ὑπὸ αὐτοῦ προβλεπομένας περιπτώσεις. Εἰδικότερον ὑποχρεοῦνται πλογένεσται σελίνοις ἀμετάκλητον ἐντολὴν εἰς τὴν Τραπέζαν παρ' η πρόκειται νὰ

γινή ἡ κατάθεσις, δι οὐδεμίᾳ πληρωμῇ, διάθεσις, μεταφορῇ ἢ ἐπένδυσις τούτων ὃν ἐνεργήτων ἀνεν ἔγγράφου ἢ δὲ εἰ αἱ τῷ ΕἼ λῃ η-
νικῇς Ναυτιλίαις Ἑπιτεο π. ἡ σ. καὶ μεριμνῶσιν ὅπως ἡ
Τραπέζα ἀνακοινώσῃ πόρος τὴν Ἐλληνικήν Ναυτιλίακην Ἑπιτοποήη τὴν λῆ-
ψιν τῆς ἀμετακλήτου ταύτης ἐντολῆς. Καθ' ἔχοντος μήνα ὑποχρεούνται
να ὑποβάλλουσιν εἰς τὴν Ἐλληνικήν Ναυτιλίακην Ἑπιτοποήη καταστασιν
τῆς Τραπέζης, ἐμφανίσσουσαν τὴν θέσιν τοῦ λογιαρισμοῦ τούτου.

ζ) "Οπως τηρώσιν ἐπό τὴν ἰδούτητα τῶν ὡς ἐντολοδόζουν τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως ἴδιον λογαριασμὸν τῶν εἰσπράξεων καὶ πληρωμῶν δί ἔχαστον ἐπίτακτον πλοίον κεχωρισμένως, ἐντὸς δὲ ἔχαστον μηνὸς ἐπωβάλλωσιν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Ναυτιλίακην Ἐπιτροπὴν συνοπτικὴν ζατάστασιν ἑμετίνοσαν τὰς εἰσπράξεις καὶ πληρωμὰς τοῦ προηγούμενου μηνός.

2.— Έδν ό πωσθήποτε διαχειριζόμενος ἐπίταπτον πλοίον καὶ εἰς πράκτον τοὺς ναύλους ἡ τάς ἀσφαλοτικὰς ἀποζημώσεις παραλειψῃ νόμιμον τοῦν τὸν ὃν ἀναφερομένων ἀποχρεώσειν, ἡ τὸν ὑποχρεούσειν ἄς ἀνέλαβεν ἔναντι τῆς Ἑλληνικῆς Ναυτιλιακῆς Ἐπιφορῆς δύνανται, διὰ κοινῆς ἀποφάσεως τῶν ἴντουργῶν τῶν Οἰκονομικῶν, τῆς Δικαιοσύνης καὶ τοῦ ὑφυπουργοῦ τῆς Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας ἡ τὸν ἀναπληρούντων τούτους ἴντουργῶν, νὰ στρεψθῇ τῆς ἰδιότητος τοῦ ἐντολοδόχου τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως. Ή ἀπόφασις περὶ ἀναλήσσοντος τῆς ἐντολῆς ποιοποιεῖται εἰς τὸν ἴνδιαφερόμενον καὶ εἰς τὸν ναυλωτὸν, συγχρόνως δὲ διορίζεται ἔτερος ἐντολοδόχος τῆς Κυβερνήσεως δι' ἀποφάσεως τῶν ἴντουργῶν τῶν Οἰκονομικῶν καὶ τῆς Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας ἡ τὸν ἀναπληρούντων τούτους ἴντουργῶν, μετὰ γνώμην τῆς Ἑλληνικῆς Ναυτιλιακῆς Ἐπιφορῆς. Ή ἀνάλησσις τῆς ἐντολῆς δύνανται νὰ περιορισθῇ εἰς μόνον τὸ πλοίον, ἢ τὸν λογαριασμόν, σχετικῶς πρὸς τὸ ὅποιον ἔγενετο ἡ παράβασις, ἢ νὰ ἐπεκταθῇ καὶ ἐπὶ ἔτερων ἢ καὶ ἐπὶ πάντων τὸν ἥπα τὰ διαχείσιαν τοῦ ἐντολοδόχου πλοίον ἢ λογαριασμῶν. Ο στεγηθεῖς κατὰ τὰ ἀνοτέρα τῆς ἰδιότητος τοῦ ἐντολοδόχου τῆς Κυβερνήσεως ἀποχρεούνται νὰ λογοδοτήσῃ ἐπὶ τῆς διαχειρίσεως του καὶ νὰ μεταβιβάσῃ πάντας τοὺς ἥπα τὴν διαχείσιον τοῦ λογαριασμοῦς εἰς τὸν διοικούντα νέον ἐντολοδόχον τῆς Κυβερνήσεως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς κοινοποίησεως τῆς ἀναλήσσου τῆς ἐντολῆς. Ή προθεσμία αὐτῇ δύναται νὰ παραταθῇ δι' ἀποφάσεως τοῦ ὑφυπουργοῦ τῆς Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας μετὰ πρότασιν τῆς Ἑλληνικῆς Ναυτιλιακῆς Ἐπιφορῆς πιστοποιούσαν τὴν ἀνάγκην τῆς τοιαύτης παρατάσεως.

"Αρθρον 8ον.— 1.— "Εκαστον ἐπίτικτον πλοίον ή ἐκάστη ὁμάς πλοίων τελούντων πρὸ τῆς ἐπιτάξεως ὑπὸ τὴν διαιρέσιν τοῦ αὐτοῦ πλωτοκήτην ή τῶν αὐτῶν συμπλωοκήτην ἀποτελεῖ ίδιαν ἀνεξάρτητον οἰκονομικὴν ὁμάδα, ητος δέον νὰ καλύψῃ τὰς διαπάντας της ἐκ τῶν ίδιων ἔσδοδον.

2.—Ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει δύναται τὸ Δημόσιον ταμείον νὰ βα-
σινθῇ διὰ δαπάνης τινὸς ἐκ τῆς διαχειρίσεως ἐπιτάξτων πλοίου, οὐδὲ
είναι ἀνόχοεν νὰ καταβάλῃ σινάδηποτε ζημιὰν προκύπτουσαν ἐκ τῆς
διαχειρίσεως ἐπιτάξτων πλοίου. Πάντα ποσὸν καταβληθὲν τυχὸν μέχρι^{τοῦ} εἰς τοιαύτης αἵτιας ἀνάλαμψάντων ὑπὸ τοῦ Δημοσίου Ταμείου, ει-
τέ ἐκ τῶν ναῦτων ἢ ἐκ τῆς τυχὸν ἀσφαλιστικῆς ἀποζημιώσεως ἢ ἄλλως
ἐκ τῆς ἀξίας τοῦ πλοίου.

"Αρθρον 9ον.— 1. — Έν η περιπτώσει ό αντλων δικαιώματα ἐξ
ης κυριότητος ή συγκριότητος ἐπί επιταχθέντος πλοίου διαιρένει ἐν
Μεγάλῃ Βρετανίᾳ ή ἐν την τῶν Κτήσεων αὐτῆς ή ἐν Ὑψηλέναις Πο-
ταίαις της Ἀμερικῆς, δύναται δὲ ἀποφάσεως τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 10
καποθέτοιο καὶ κατόπιν εἰσηγήσεως τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 16 της Ἐλλη-
νικῆς Ναυπλιακῆς Ἐπιτροπῆς νὰ διαταχθῇ ό ἐντολοδόχος της Ἐλλη-
νικῆς Κυβερνήσεως, όπως:

Α.—Ἐάν τὸ πλοῖον ἔχῃ ἀπολεσθῆ, καταβάλῃ εἰς τὸν δικαιοῦχον η
οὐς δικαιούχους:

α) Το ποσόν της εισπραγμένης ασφαλιστικής απόζημιώσεως, ή, προκειμένου περί πλειόνων δικαιούχων, το άναλογον ἔξαστο ποσοστό ὡφ' ἣν μορφήν όταν εύρισκεται τούτο κατεβεμένον ή όταν έχει τυχόν ἐπενδυθῇ κατά τὸν χρόνον τῆς ἀποδόσεως, μετά τὴν ἀμφισσειν τῶν τυχόν καταβλήτων ἢ διεριδούμενον ποσῶν διὰ τὴν ἔξοφλησιν τῶν βαρυννούντων τὸ πλοίον ὑποχρεωσιν. Ἡ ἀπόδοσις τοῦ ὡς ἀνοὶ ποσοῦ τῆς ἀσφαλιστικῆς απόζημιώσεως διατάσσεται ἐπὸ τὸν ἀπαράβατον ὅρον, ὃν τὸ δικαιούχος ἢ οἱ δικαιούχοι, πρὸ τῆς εἰς αὐτὸὺς ἀποδόσεως τῆς ἀσφαλιστικῆς απόζημιώσεως, θὰ ἔχουσιν ἐπιτηδώσεις πάσις τὰς πρὸς τὸ Δημόσιον ὑποχρεωσις αὐτῶν, ἵδικ δὲ θὰ ἔχουσιν καταβάλει τὸν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ νόμου 2075 τοῦ 1939 ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἀρθρου 3 τοῦ νόμου 2288 τοῦ 1940 καὶ ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ 3064 νόμου τοῦ 1941 καὶ τοῦ 3093 νόμου τοῦ 1942 ἐπιδικόν φόρον πρὸς Ἑπασφάλιστον τῆς ναυτηρίσεως ή ἀγροᾶς πλοίον ἐπὸ Ἐλληνικὴν σημαῖαν ἢ, ἐν περιπτώσει μεταγενεστέρως τροποποιήσεως τούτων, τὸν κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀποδόσεως ισχύοντα ἀνάλογον φόρον.

6) Τὴν ἀποξημάτωσιν, ἡ τὸ ἀνάλογον ποσθότον ἀπῆται ἐκ τῆς ἐπιτάξεως τοῦ πλοίου, ἡτὶς προσδιορίζεται διὰ τοῦ παρόντος ἴση πρὸς τὸ εἰσπομαχθὲν καὶ τὴν θηρώμενον εἰς τὸν ἰδιώτερον λογαριασμὸν τοῦ πλοίου ἕπεται τὸν ἐντολοδόχον τῆς Ἐλληνικῆς Κυβερνήσεως κυβερνῶν προϊόν τῶν ναύλων μετὰ τὴν ἀφάρεσθαι παντὸς πασχόν διφειλούμενον ταχὺν πρὸς τὸ Δημόσιον ἐν φόρῳ, διαφορᾶς ναύλων ἡ ἄλλων εἰσφορῶν, ὡς καὶ πάσης ἄλλης νομίμου δαπάνης ἡ ὑποχρεώσεως πρὸς τὸ Δημόσιον ἢ πρὸς τούτους.

— Εάν τὸ πλοῖον ἴψισταται καὶ διατελεῖ ὑπὸ ναῦλων καταβάλλει εἰς τὸν δικαιούχον ἡ τοὺς δικαιούχους μέρος τῆς ἀποζημίωσεως ἐν τῖς ἐπιτάξεως τοῦ πλοίου ὡς αἴτη δριζεται ἀνοντέρῳ ὑπὸ στοιχείον 6), πάντος δὲ ἐν τετράντῳ μήτρῳ. ὥστε ἐκ τοῦ ἀπομένοντος τιμώματος τοῦ καθαροῦ ναῦλον τὰ σχηματικήτα ἐπλακεῖ ἀποθεματικόν ἔντοπον ἐπιτάξεως.

λέγεται ιδρ' οινασδήποτε συνιθήκας ή κάλυψης ἐν τῷ μέλλοντι τῶν δαπανῶν καὶ ἐν γένει πανοιά τῶν ὑποχρεώσεων τοῦ πλοίου. Τοῦ δύτω ταπελέτου μέρος τῆς ἀπόζημιώσεως δοίεται δι' ἀποφάσεως τῆς Ἐλληνικῆς Ναυτιλίας Ἐπιτροπῆς, ἐγκρινομένης παρὰ τῷ ὑφεπονηρῷ τῆς Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας.

2.— Η ἑκτέλεις τῆς κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον 1 ἀπο-
μένων τοῦ ἐπονοματικοῦ συμβούλιον ἀνατίθεται εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Νομι-
απλικὴν Ἐπιτροπήν, ητος ἑκτέλει ταῦτην μόνον ἀφοῦ πιστοποιήσῃ δι-
τὶ ἑπτηδημοσίου πάσι αἱ ἀνωτέρω μημεονεύμενα ἱποχρεώσεις ποδὸς
τοῖς Δημόσιοις ἡ ποὺς τοιτούς.

3. Ήπειρος διεύθυνσις στην πόλη της Αθήνας, την οποία αποτελεί η πρωτεύουσα της χώρας.

Αρχοντος του. — Τ. Διανοτηταί επίδικων δικαιοτήριον ἐδεσθον ἐγ
Λοιδίνῳ δέποτε ἔχει ἀμυδρότητα νά ἐκδικᾶται τὰς αἰτίσεις περὶ ἀναγνο-
σίσεως δικαιομάτων ἐξ τῆς κυριότητος ἐπὶ τῶν ἐπιταχθέντων ἐμπορι-
κῶν πλοίων ὑπὸ Ἑλληνικὴν σημαίαν τῶν ἐν ἄρθρῳ 9 τοῦ παρόντος νό-
μου ἀναφερόμενων προσποτών.

2.— Τὸ δικαιοηγον ἀποτελεῖται:
Ἐπὶ τὸν Προέδρου τοῦ Ναυτικοῦ Δικαστηρίου τοῦ Βασιλείου τῆς
Ελλάδος ἐν Μεγάλῃ Βρεταννίᾳ ἢ τοῦ νεώμενον αὐτοῦ ἀναπληρωτοῦ, ὡς
Προέδρου.

Ἐξ ἑνὸς ἀνοτέρου ἀξιωματικοῦ τοῦ Λιμενικοῦ Σώματος ἦ ἐτέρου αναπληρωτοῦ αὐτῷ.

Ἐπὶ τοῦ μελῶν τῆς Ἑλληνικῆς Ναυτιλακής Ἐπιφορῆς, λαμβανο-
ένων ἐξ τῶν παρ' αὐτῇ ἀντίτυπων τῶν ἐφοτιστῶν, ἡ ἀνατηληφθ-
ῶν αὐτῶν, λαμβανομένων ἐπίσης ἐξ τῶν ἐφοτιστῶν.

Ἐξ ἑνὸς προσούτου κεκτημένον δίπλωμα Νομῆς δοτις δύναται νὰ
λιγει καὶ μάθιστος ὑπάλληλος, ἢ ἐτέρου ὡς ἀνατηλησοτοῦ ἀντοῦ.
Τὰ μὲν τοῦ Δικαιώματος αὐτὸν εἰπεῖν εἰπεῖν.

τα μελι των διασποριού και οι αναπληρωταί αὐτῶν διαρίζονται
Β. Διατάγματος ἐδιδόμενον προτάσει τῶν ἐπουργῶν Δικαιούντης
Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας.

Οι έκ τῶν μελῶν τοῦ Δικαστηρίου μὴ δημόσιοι ἐπάλληλοι η ἀξιωτικοὶ δίδουσι τὸ δρκον τῆς ὑπηρεσίας ἐνώπιον τοῦ ἑπταφρού τῆς Δικαιοσύνης..

Χρέη γραμματέως τοῦ δικαιστηρίου ἐπτελεῖ δημόσιος ὑπάλληλος, εκτικός ἢ προσωρινός ἢ ἔκτακτος, ὁριζόμενος ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ τῆς Καιοσύνης.

3.— Γό Δικαιοτήριον συνεδριάζει δημοσίᾳ, αἱ δὲ ἀποφάσεις αὐτοῦ γινανόμεναι κατὰ πλειοψηφίαν εἰναι πλήρως ητοιογνημέναι. Τὰ ἔξοιτης δίκης βαρύνονται τὸν αἰτοῦντα, δριζόνται δὲ διὰ τῆς ἀποφάσεως Δικαιοτήριου.

4.— Πᾶσα ἴποβαλλομένη ἐνώπιον τοῦ Δικαιστηρίου αἴτησις ἀναφορίσεως δικαιωμάτων ἐξ τῆς κυριοτήτος ἐμπορικοῦ πλοίου ὑπὸ ἐλληνῶν σημαίαν τοιχοκολλάτω ἐν περιήλψει τεσσαράκοντα τοῦθλάζιστον ἔρας πρὸ τῆς ὅρισθείσης διαίστασιν εἰς τὴν ἀθύουσαν τῶν συνεδριάν τοῦ Δικαιστηρίου. Τα περιήληψις πρέπει νὰ περιέχῃ ἀπαραίτητος ὄνομα τοῦ αἰτούντος τὴν ἀναγνώσιν δικαιωμάτου καὶ ἐπὶ πλεινόνων τούτων, τὰ ποσοστὰ ἐξάστον ὡς καὶ τὸ ὄνομα καὶ τὸ εἶδος τοῦ πλοίου.

5.— Πᾶς ἔχων λόγον νὰ ἐναντιώθῃ κατὰ τῆς αἰτήσεως καὶ τῆς ἀναρρίσεως δικαιώματος ἐξ τῆς κυριότητος ὑπὲρ τῶν αἰτούντων οὐδὲλλει ἡτολογημένην ἐνστασιν εἰς τὸν Γραμματέα τοῦ Δικαίου· Ἡ στασις δύναται νὰ ὑποβληθῇ κατὰ πᾶσαν στάσιν τῆς δίκης δὲ δικιστήρων δύναται νὰ διατάξῃ ώισσδήποτε ἀποδεῖξεις καὶ τὴν εναλληριτή τῆς δῆλης διαδιγασίας.

Καὶ ἄν εἴη ἡ ἐνστασίς ἑπελήθη μετὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς ἀποφάσεως δικαιστηρίου, τοῦτο προδικώνεται ἐν τούτοις εἰς τὴν ἔξετασιν αὐτῆς καὶ τάσσει τὴν ἀναθέρωησιν τῆς ὑποθέσεως εἴαν κρίνῃ τὸν ἐν τῇ ἐνστάσει οὐς σοβαρούς.

6.— Έὰν ὁ αἰτῶν δὲν δέναται λόγῳ τῶν πολεμικῶν συνθηκῶν νὰ σαγάγῃ τὸν κατὰ τὴν κειμένην νομοθεσίαν ἀπεγνωσιμένους νομίς τίτλους, τὸ δικαστήριον δέναται νὰ λάβῃ ἐτ̄ δῆμιν μεταξὺ τῶν ἄλλων τὰ ἀκόλουθα στιχεῖα:

6) Τὰ γενιταλικά τοῦ πλοίου ἔγγραφα.

γ) Τὸν κατάλογον τῶν σηματολογημένων ἐλληνικῶν πλοίων τὸν ἐκ-
μενὸν ἐπὶ τοῦ επωνυμεῖου Ἐπονευκῆς Ναυπίλιας καὶ τὸν κατάλογον
Ἀγγύλιοῦ Λόιδ.

δ) Τὰ πρὸ τῆς ἐπιτάξεως τοῦ πλοίου ἐκδοθέντα ἀσφαλιστήρια συμ-
βαι.

^{ε)} Ενορχους βεβαιωσεις των προ της επιτάξεις του πλοιον πραγματων η διαιρειστων αιτων, οτι ο αιτων είναι ο κερτημένος δικαιωμα της κυριότητος η συγχρότητος του πλοιον, παρ' ου έλαμβανον οι αιτων προς οντ απέδιδον τα εισπρακτιμενα εκ της διαιχειρίσεως του πλοιον.

στ.) Ήπειρον ἀποδεικτικὸν στοιχεῖον ἔξι οὐ νὰ προκύψῃ ἡ τεκτικὴ νομιμοποίησις τοῦ ἀξιοῦντος δικαιώματος ἐξ τῆς κυριότητος ἐπὶ ἐπιταγθέντος πλοίου.

7.—Ἐάν το δικαιοτητῶν ἐν πάντων τῶν εἰς τὴν προηγουμένην παράσην στοιχείων καὶ ἔξ αλλον ἀποδεῖξεν, ὃς ἥθελε σχηματίσῃ τὴν θησαυρὸν, δύναται ἡ εἰ αἴτοντες νομιμοποιοῦνται εἰς τὴν ἀξιώσιν ἐν τῷ ἑπτατετράκισιδέκατῳ πλάνῳ, δύναται γὰρ ποθῇ εἰς ἀναγνώρισιν δικαιωμάτων μέσου τούτου.

Η δίκη Βεργωτῆ

Αλλά, μὲ τὴν πάροδον τοῦ χρόνου, διάστροφοι ἥρχισαν ^ν ἀναπτύσσονται ἀπόψεις εἰς τὰς Ἑλληνικὰς Κυβερνήσεις τῆς ἀλλοδαπῆς καὶ τὰ διοικητικά των ὄργανα, ἐν σχέσει μὲ τὰ κατατεθειμένα εἰς τὰς Ἀγγλικάς Τραπέζας ἐφοπλιστικά Φεράλαια. Αἱ ἀπόψεις αὐταὶ ἔθθασαν καὶ μέχρι τῶν ἀγγλικῶν δικαστηρίων, ὅπου η Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἐνεφανίσθη ὡς ἐνάγουσσα τὸν ἐφοπλιστην κ. Α. Βεργωτῆν, διότι οὗτος ἀπέσυρε τὴν ἀσφαλιστικὴν ἀποζημίωσιν τοῦ θυσιοθέντος ἀτμοπλοίου του «Ἐμμώ».

Ο χώρος τού παρόντος τεύχους δὲν μᾶς ἐπιτρέπει την καταχώρισιν τῶν πρακτικῶν τῆς ἀνωτέρω δίκης. Περιοριζόμεθα νά δημοσιεύσωμεν μόνον τὴν ἀπόφασιν τοῦ "Αγγλου Δικαστοῦ καὶ αὐτὴν εἰς τὰ οὐσιαστικώτερα σημεῖα τῆς.

Ἐκδίδον τὴν ἀπόδιαισιν τὸν ὁ Δικαστῆς ζ. "Ἄτκινον εἰτε, ὅτι ἐπρόσκειτο περὶ ἀσυνήθους ὑποθέσεως, ήτις ὠδηγήσειν εἰς ἐνδιαφέροντα ἐπιχειρήματα, ἄλλα τε λικίων ἥγανεν εἰς τὸ σημεράμα, ὅτι διαρράκι
πραγματικῶν ἔξωσαλάνθη αὐτῇ καθ' ἑαυτὴν, ὅτε τὰ γεγονότα προσεκτι-
κῶς ἤλθον εἰς φῶς.

Ποσόν λιόνων Αγγλ. 79.200 παρέμενεν εἰς πιστωσιν του πλοιαρίου Λ. Βεργωτή παρά τη WESTMINSTER BANK. Οι ἐνάργοντες ἀπήγησαν νά δηλωθῆ ὅτι ήσαν ιδιάι των δόμιμα, κωπούνεα ως παραπαθήσιμη τῶν ιδίων. Ο πλοίαρχος Βεργωτῆς, "Ελλην ὑπέριος, ενρίσκετο εἰς Αγγλίαν ἀπό τοῦ Μαρτίου 1940 καὶ ὡς Ηράκτωρές του κ. κ. VERGOTTIS LTD, ενρίσκονται ἐγκατεστημένοι ἔνταῦθα τοῦλαζίστον ἀπό 30ετίας.

"Οταν τό 1940 προεκλήθησαν άνησυχιαί διά τον πολέμου, ο Ελληνικός υπουργός ήταν Αρχηγός συνέστησεν ένα Λονδρένιο συμβούλευτικήν Επιτροπήν και ή Υπηρεσία Έλεγχου ζένου συναλλαγμάτως έξεδωσεν δόθηγιας πρὸς τοὺς ναυτικοὺς πράκτορας τοὺς διαχειριζόμενος πλοῖα διὰ λασμάν πλοιοκτητῶν. Ήτο όλοφρων, διτὶ ο δρός αὐλαδαποὶ πλοιοκτῆταις ἀνερέπετο μόνον εἰς πρόσωπα μὴ κατοικοῦντα εἰς αὐτὴν τὴν χώραν (Αγγλίαν) καὶ διτὶ ο πλοίαρχος Βεργωτῆς δὲν συπεριελαμβάνετο εἰς τὸν καθορισμὸν αὐτὸν.

Τὸ ἀπὸ «EMMY» τοῦ πλοιάρχου Βεργωτῆ είχε χαρονωνισθεῖ παρὰ τοῦ Ἀγγλικοῦ Υπουργείου Πολεμισῶν Μεταφορῶν ἀπὸ τοῦ Δεκεμβρίου 1939 καὶ εὑρίσκετο ἀκόμη ὑπὸ τοιωτῆς τανάλωσιν, ὅτε τὰ προκαλέσατα τὴν παρούσαν ὑπόθεσιν γεγονότα ἔλαβον ζώσαν. Κατὰ Φεβρουαρίου 1941 ἡ Ἑλληνικὴ Ἐπιτροπὴ Ναυτιλίας Συνεργασίας ἤλθε εἰς ἐπαφήν μεταξὺ τῆς Ἑλληνικῆς Ναυτιλίας Ἐπιτροπῆς — ἐπιπροσωπούσης τὴν Ἑλληνικὴν Κυβερνήσην — καὶ προσβήν εἰς κανονισμὸν εἰσπράξεων καὶ πληρωμῶν δαπανῶν ἐν σχέσει μὲ τὰ Ἑλληνικὰ πλοῖα.

"Οτε οἱ γερμανοὶ κατέλαβον τὴν Ἑλλάδα, αἱ νομικαὶ συντεται τοι γεγονότος ἦσαν, κατά τινα τρόπον, ὀλέθρια διὰ τοὺς Ἑλλήνας πλοια κτῆτας, τοὺς διαιμένοντας ἐν Ἑλλάδι. Συμφώνως τῷ νόμῳ «περὶ ἐμ πορείας μετὸν τοῦ ἐγχθροῦ», κατέστησαν τεχνικῶς «ἐχθρικοὶ ἀλλοδαποὶ πόρμα» ὅπερ ἔσχεν ἐπίδρασιν ἐπὶ τῶν ναυλοσυμφώνων καὶ τῶν ἀσφα λιστριοίν συμβολάσιον.

"Αλλ', οὐδεμία ἐκ τοῦ νόμου δυσκολία προεκύψει η δύναται να προ-
κύψῃ εἰς δι, τι ἀφορᾷ τὸν Πλοϊάρχον Βεργίωτην, ὅπεις ενίριστο εἰς εἰς
τὴν τὴν χώραν καὶ ἡτο τελείως ἔξω τοῦ ἑπτὸν λέσσων προβλήματος. 'Η ζε-
νοναλίωσις του ήτο, ὅπως καὶ πρότιος, ἔγκυρος, ὅπεις ἔγκυρα ἦσαν τα
ἀσφαλιστήρια συνθήκαια τον. Τὰ LLOYD'S ἀνεμίζθησαν εὐθύτατα εἰς τὸ
τὸ δημιουργηθὲν πρόβλημα καὶ στενώτατα συνειργάθησαν μετά ταῦ
'Αρχῶν ἐπά της καταστάσεως. Κατηγορίαν 'Επιτροπήν, ἥπις, κατέστη
ἔρευνης, ἐπέβαλεν ἔχθεσιν δι' ἵνα ἀπέβαντο δι τη 'Αγγλική Κυβερνήση
οις ἀπεδέχετο εὐθύνην δια τὴν ἀσφάλισην πλοίων ἀνηκόντων εἰς 'Ελλάδα
ληγας ἐν 'Ελλάδα καὶ τὸν ὄποιον τα ἀσφαλιστήρια είχον ἐπηρεασθεῖ εἰ
αἵτις της Γερμανικῆς Κατοχῆς.

Τό Τμήμα Έμπορείας μετά τον έχουσο, είς ο πλευράθισμαν οι Βεργωντής Ατδ. παρέσχεν αύτοῖς ειδικοὺς ἀδεῖαν, ἵνα ἔπακολονθίσσουν ἐνεργοῦντες διὰ τὸν πλοίαρχον Βεργωτῶν καὶ ἄλλους "Ἐλλήνας πλοιοκτῆτας" — ἐποιημένους οὐδὲ διλοι εὑρίσκοντο ἐν Ἑλλάδι — καὶ αὐτὴ η ειδικῇ ἀδείᾳ οὐδέποτε ἱκνοῦθη. Αἱ διατραγματεύσεις ως πρὸς τὴν θέσιν τῶν "Ἐλλήνων πλοιοκτητῶν κατέληξαν εἰς τὴν Ἀγγλοελληνικὴν Ναυτιλιακὴν Συμφωνίαν τοῦ Μαΐου 1941 μεταξὺ τῆς Ἀγγλικῆς καὶ τῆς Ἐλληνικῆς Β. Κυβερνήσεως. "Η ἐνδιαφέροντα σημάτα, οὐχ οὖσα σχέσει μὲ τὴν παρούσαν ὑπόθεσην, ήτο δορς 8. 'Ο δορς 8 προέβλεπεν, οὐ πληρομαὶ δι' ἐνοίκια καὶ ἡριζίας ἀβαρίας, ὅποι τοὺς δρους τῶν ἀσφαλιστηρίων πηγάζονται ἐξ τῶν ναυλοσυμφέροντων, θὰ κατετίθεντο εἰς λογαριασμὸν RESIDENT. Μόνον ἀσφαλιστήρια κινδύνων πολέμου συνήπτοντο δηνάμει τῶν ναυλοσυμφερητικῶν. Αἱ πληρομαὶ θὰ κατετίθεντο εἰς τὸν λ. σημὸν ἐπ' ὀνόματι ἔχειν, ὅπερ ήθελεν ὁ "Ἐλλην ὑποντροφός δονομάσει, ως πρόσωπον πρὸς τὸ ὄποιον θὰ ἐγίνοντο αἱ πληρομαὶ δι' ἀναγματισμὸν τῆς Ἐλληνικῆς Κυβερνήσεως. 'Εγένετο παθόλευμις δι' ἀναλήψεις ἐν τῷ RESIDENT ACCOUNT δι' ειδικῶν καθεστώμενους οποίους, ἐγχρονομένας οὐχὶ ὑπὸ τῆς Ἐλληνικῆς Κυβερνήσεως η τῆς Ἐλληνικῆς Ναυτιλίας "Ἐπιτροπῆς, ἀλλὰ ὑπὸ τῆς Τραπέζης τῆς Ἀγγλίας διὰ λογαριασμὸν τοῦ Θησαυροφύλακάν.

Πληρωματικά άφορούσαν είς διώκιας άπολειας συμφώνων πρός τα ασφαλιστήρια τα πτηγάζοντα εξ του ναυλωσιμφόνου, θά εγίνονταν ελέγχοι «RESTRICTED ACCOUNTS», αναλήψις δὲ εξ του λογού τούτου νόμιγοντα είς την έχουσιν της Τραπέζης της Αγγλίας. Ούτε ή «Ελληνική Κεντρική Νομιμακή» Επιτροπή είχον δικαιώματα ελέγχουν επί της διαθέσεως των χομάτων. Άλλα — άπερφθητη ο Δικαιοτής — ουδεμία ιπτήσην άναγκη αἱ διατάξεις ανταὶ νῦ έφαρμοσθήσονται εἰς άσφαλιστήρια συμβόλων θαλασσίων κυνδύνων, δη ὅποιος συνηγγένης τις εἰς τὴν χώραν αντήγει. Δὲν ήταν δηνατόν νῦ είναι συμφέστερον η συμφωνία έσχεδιάσθη διὰ νῦ ιπτερυγικῆς τὰς δυσκολίας, αἱ

τινες ἐδημιουργήθησαν ἐξ τῆς κατοχῆς τῆς Ἑλλάδος καὶ οἱ μόνοι οἰτινες ἐθίγοντο ἢσαν οἱ ἐν Ἑλλάδι παραμένοντες Ἐλλήνες πλαισιωτές.

Ο Δικαστής "Ατανασον" ἀνέφερθη εἰς μνείαν, ηγιείς επειδή εἰς τα ασφαλιστήρια τοῦ πλοίουχου Βεργοτῆς συμφέρων πόρος γενικού σχεδίου, κατά τὴν ὥραν μικρού τινος χορηγιακού ἀνταλλάγματος, ὃν ἐπανεξεδίδοντα ταῦτα ὑπὲρ τῆς Β. Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως. "Οὐ δια φεύειντο εἰς πλάνην τῶν μεστῶν καὶ πρακτόφων. Ἐνόμισαν, διτ, ἐπειδὴ ὁ πλοίορχος Βεργοτῆς ἦτο Ἑλλην, πιθανώς διαμένων ἐν Ἑλλάδι, διέτρεψε τὸν κίνδυνον νὰ θεωρηθῇ ἡ περιπτωσίς του σχετική, καὶ διτ, ἵντο ἀναγράψαιν, πόρος ὀφελός του καὶ πόρος προφύλαξιν τῶν ασφαλιστηρίων του, νῦ γίνη διτ, ἔγινε. Ἐγένετο παραδεκτὸν εἰς τὴν παρούσαν δίκην, ὅτι τοιωτή μνεία διέδημιούχησε σιανδήποτε διαφορά.

Οὐδὲν ἐξ ὅσων ἐγένεντο δίναταν νῦ διέξη τὰ συμφέροντα τοῦ πλοίουχου Βεργοτῆς. Οι Βεργοτῆς Λτδ. δινατάτων νῦ ἔχουν ἀναλάβει ἵπτο-

άρχον Βεργωτή. Οι Βεργωτής Ατδ. δινατόν νά έχουν ανάλαβει υποχρέωσεις έναντι της Έλληνας Ναυτιλίας Επιτροπής, εις τὰς ἐντολὰς τῆς όποιας ὑπεροχέθισαν νά πακούσουν. Άλλη ό. ς. DUNN, τῶν Βεργωτής Ατδ. ἐπίστενεν διό ό διοισμός των νώς NOMEES ήτο ἀπαραίτητος διά νά διηνθούν νά προστιθέσουν τὰ συμφέροντα τοῦ πλαισίου Βεργωτή καί δι τή πραγματική ιδιότης των (θέσις των) κατ' οὐδένα τρόπον έθιγη. Πάντοτε έθεωρησεν νώς πρωταρχικὸν τὸ καθήκον τοῦ έναντι τοῦ πλοιάρχου Βεργωτή.

Αναφορικώς μὲ τὴν ἐπίταξην τοῦ ἀ) π «EMMY» ὑπὸ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, ὁ Δικαστὴς ζ. «Ἄτκινσον εἶπεν, ὅτι ἔνας τοσούτος ἐννιογησέν ώς ἡ ἐπίταξης ἦτο ἔγκυρος καὶ ὡς ἔχει ἐπορθεῖται ἀπλῶς καὶ μόνον περὶ τετικοῦ ζητήματος. «Οταν οἱ VERGOTTIS LTD. ὑπέβαλον ἕρεμτημα σχετικός μὲ πλησιαμένην τινα εἰς τὸν πλοίουχον Βεργοτῷην ἐξ τῶν RESIDENT ACCOUNT της Τηλμηνοῦ Ἐλέγχου τῆς μετὰ τοῦ ἔχθροῦ ἐμπορείας, οἱ μόνοι ἄνθρωποι οἵτινες ἔγνωρθον τὴν πραγματικὴν θεσιν τοῦ ζητήματος, ἀπήντησαν ὅτι ἡδύναντο (οἱ VERGOTTIS LTD.) νὰ μεταφέρουν μίσθιμπτε ποσὸν ἥδελον, ἐφ' ὅσον (ὁ πλοίουχος Βεργοτῷης) διέμενε μονίμως εἰς τὴν ζώδιαν αὐτῆς.

Αργότερον τὸ ἄπα τὸ «EMMY» ἐχρονοναῦλῳ ἐκ νέου. Εἰς τὸ ναυλοσύμφωνον καθωρίζετο ὅτι ποσά πληρωτέα παρὰ τοῦ 'Υπουργείου Πολεμικῶν Μεταφορῶν καὶ τοῦ Γραφείου 'Ασφαλίσεως Πολεμικών Κινδυνῶν καὶ δημιουργεία εἰς τὸν πλαισιοτήτην ἥπα τοὺς ὄφους τοῦ ναυλοσύμφωνον, θά κατεβάλλοντο συμφώνους πρὸς τὸ ἄρδον 8 τοῦ 'Αγγλοελληνικοῦ Συμφώνου τοῦ Μαΐου 1941. Οἱ Βεργωτῆς LTD. εἶχον ἐνταλθῆσθαι διαχειρίζεσθαι τὸ ποσό ἀπαντάνοντος συμφώνους πρὸς τὸ εἰρημένον ἄρδον καὶ τοῦτο πιθανόν ἀπετέλει ὑποχρέωσιν. 'Αλλὰ τοῦτα δὲν ἀφένται εἰς τὰ χρήματα τὰ σχετιζόμενα μὲ τὴν παροδίαν ὑπόθεσιν. 'Οτις ἡδὲν ἡ στιγμὴ τῆς ἀνανεώσεως τῶν ἀσφαλιστηρίων θαλασσίων κινδύνων τοῦ ἄπα τὸ «EMMY» ὁ πλοίαρχος Βεργωτῆς ἔδωσεν ἐντολὴν εἰς τοὺς VERGOTTIS LTD. νὰ ἀνανεώσουν ταῦτα, καὶ ἀπαντά τὰ ἀσφαλιστήρια ἐπλούσιθησαν διὰ χρημάτων ἀναμφισθήτων ἀνηρκόντων εἰς αὐτὸν. Τὰ ἀσφαλιστήρια σκοπὸν είχον νὰ ὀφείλουσαν μόνον αὐτὸν καὶ οὐ παρέθεσις τῶν λέξεων «ώς πληρεξούσιος τῆς Β. 'Ελληνικῆς Κυβερνητικῆς, δημιεῖτο εἰς πλάνην τὴν ὁποίαν συντελεῖσεν ἡ 'Ελληνικὴ Ναυτιλιακὴ 'Επιτροπὴ, ἀλλὰ ήτις δὲν δύναται νὰ δίξῃ τὰ δίκαια τὸν πλοιάρδου Βεργωτῆς 'Η 'Ελληνικὴ Κυβερνητικὴ είχεν ἀρνηθῆ ὅτι είχεν σημάτω τούτους συμφέροντες ἐπὶ τῶν χρημάτων τούτων καὶ ἐδήλωσεν, διτὶ ἡγειρούσης τὴν ἀγωγήν διὰ νῦν ἐκτελέσεις ὑποχρεώσεις ἢ είχεν ἀναλάβει ἔναντι τῆς 'Αγγλικῆς Κυβερνήσεως.

Οδηγία παράδοσις της ίπτοχεώσεως έγένετο και έναντι τού διποίων ή ίπτοχεώσις είχεν ανάληφθι έδήλωσαν άπαντες, ότι δι τι έγενετο νομίμως έγένετο. Η "Υπερσεία" Ελέγχου της μετά τού έχθρου έμπορεως αι, ο "Ελεγχος" ξένου συναλλάγματος και το "Υπουργείο" Πολεμικών Μεταφορών οδηγίαν ήγειρον ξεστασιν.

Ο Δικαιοτης ἐδέχεται δι τὸν Ἐλληνικὸν Νόμον οὐδὲν ἀποτέλεσμα, εἰ γεννὶν ἐν τῇ προθεσμίᾳ καὶ δὲν είχεν ἀξίαν ἐν τῇ προσεκμένῃ περιπτώσει. Δὲν ὑπήρχουν ἄλλα, λέντος δι' αὐτῶν εἴην νὰ ἀπορρίψῃ τὴν ἀγωγῆν, καταδι-
κάζον τοὺς ἔννοιαντες εἰς τὰ ξένη τῆς Δίκαιης.

καύσον των έναγμάτων είς την εργασίαν την πλειονότερην δικαιούχον των χρημάτων και διέταξε την παραί των έναγμάτων πληρωμή των έξδον της WESTMINSTER BANK. Τόχος 3 ο) οπ' από τούτο ίππο της Τραπέζης ήδη πιστωθέντος 1 ο) ο, επεδικιάσθη εἰς τὸν πλευραν Βερονήσιον. Ο Δικαστής ἡρήκει νὰ ἀναστεῖῃ τὴν μεταβίβασιν

αγον τιναγόντων. Οι λαοί της περιοχής τῶν χρημάτων εἰς τὸν πλειάρχον Βεργοτῆν.
Είναι ἀξιοσημείωτον ὅτι ὁ Δικαστής ἔκπαιεν φοισμένας πολὺ καυ-
στικάς παρατηρήσεις ἀφορώσας τοὺς ἐνάγοντας. Ἀναφερόμενος εἰ-
τάς ἑποτέχεσις "Ἐλλήνος Ὑπουροῦ τῶν Οἰκονομικῶν, ὃς ἔδωσε τὸ
λόγον τῆς τιμῆς τῷ νῷ ἀνήρ, ὑπουρογός κλπ., ὁ Δικαστής παρετήρησε
μετ' ἐμφάσεως, ὅτι ἐὰν δὲν κατέχει τὴν ἥν κατέχει ἕδραν, θὰ μετεχει
οὗτοῦ πολὺ ἀναπτηγάς λέξεις. Παρετήρησεν ἐπίσης, ὅτι καὶ ἔνα παιδί¹
ἄκοπη σε ἐτῶν θὰ ἔβλεπε τὸ ἀσκοπον τῆς ἀσκηθείσης ἀγωγῆς. Ζητοῦμ-
δι' οὐ ἐπεχειρήθη νὰ μῇ ἀναγνωρισθῇ τὸ δικαίωμα εἰς τοὺς ἐνάγοντας
ὅπως ζητήσουν δικαιούνγην ἀλά τὰ "Ἀγγλικά Δικαστήρια καὶ ὑπέδει-
πόσον ἀντιφατική ἐπῆρξεν ἡ στάσις τῶν ἐνάγοντων, ὅταν ἀπό τοι οἱ ίδιοι
κατέφευγον εἰς ἔκεινα ἄκρωτα τὰ Δικαστήρια τὴν ἀρμοδιότητα τῶν
ποιῶν ἤροντα διὰ τοὺς ἄλλους. Ἐξαραστήσεις τοὺς ἐν Ἀγγλίᾳ ἐκδι-
θέντας Ἐλληνικὸς Νόμους ὃς ἀναμφισβήτητος δημευτικούς καὶ ὡς
τούτου παρανόμους καὶ ἔξ δολοζήρους ἀκύρους, δοσον ἀφορᾶ τοῦλαχιστο-
τὴν χώραν τινάτην. Ειδικώτερον δὲ ὡς τὰς τοὺς νόμους τούτους παρε-
ρησσον, ὅτι εἶναι μάταιον δικηγορίσκον νὰ συντάσσουν νόμους δι' ὃν νὰ
γονται τὰ ιδιωτικά δίκαια καθ' ὃν χρόνον τοῦτο ἐγένετο εἰς τὴν προκ-
μένην περίστασιν. Τέλος, ὅταν ὁ πληρεξούσιος τῶν ἐνάγοντων δημιῆται
περὶ ἐφέσεως, ὁ Δικαστής παρετήρησεν, ὅτι δὲν ἦτο βεβαίως δική της
δουλειά, ἀλλ' ὅτι, κατὰ τὴν γνώμην του, θὰ ἦτο παθαριώδες νὰ ἀσκη-
τεσις.

Βέλγιον

Αι άπωλειαι της ναυτιλίας

Τὸν Μάιον τοῦ 1940, διαν οἱ γερμανοὶ εἰσέβαλον εἰς τὸ Βέλγιον, ἡ ἀποφορὴ τῆς χώρας ταύτης ναυτιλία περιελάμβανεν 100 πλοῖα σενο-λικῆς χωρητικότητος 422.000 τόννων γκρός, ἐκ τῶν ὅποιων σκάφη 400.000 τ., δηλαδὴ τὸ σύνολον περίπου, ἔτεθησαν εἰς τὴν ὑπεροειαν τῶν συμμάχων.

Εἰς τὸ τέλος τοῦ 1940 ἡ ἀντερέων διασφεδεῖα χωρητικότης εἶχε μειοῦθεν κατὰ 103.350 τ. γκρός, σήμερον δὲ ἔχει περιφερσθῆ εἰς τὰ 50 οἱ τῆς προπολεμικῆς της δινάμειος. Τὸ βελγικὸν ἴστοργειον τῆς Συγ-κονονίας ἔξεδοισε σχετικῶς μίαν ἐκθεσιν ἐπὶ τῶν ἀπολειῶν, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν περιστρέψαντον τῆς ἐθνικῆς ναυτιλίας ὑπὲρ τὸν συμμαχικὸν ἄγονον.

Γαλλία

Πλήρης ἀνεπάρκεια χωρητικότητος

Τὴν Γαλλίαν ὁζόνταν ἀντιμετωπίζει τὸ πρόβλημα ἔξενρέσεως μετα-φορικῶν μέσων, ἵνα ἐπικανονήσῃ μὲ τὰς πολυαριθμίους ἀνὰ τὸν Κόσμον αποικίας της, ἀλώμη δὲ καὶ μὲ ἀντάς τὰς ἐγγύτερον πρὸς τὴν μητρο-πόλεν ενδιοκομένας, τὴν Ἀλγερίαν καὶ τὴν Τύνιδα. Προπολεμικά, ἡ γαλλικὴ ναυτιλία κατεῖχε μίαν χωρητικότηταν 3 ἑκατομμυρίων τόννων γκρός, ἡ δούλη καὶ τότε ἐθεωρεῖτο ἀνεπαρκῆς διὰ τὴν πλήρη ἔξυπ-ρέτησιν τῶν μεταφορικῶν ἀναγκῶν τῆς χώρας.

Ο στόλος τῆς ἀπετελείτο τὸ 1939 ἀπὸ 150 ὑπεροειδῶν καὶ ταχε-δρομικῶν σκάφων, 550 φορτηγά — λάινερς μικρῶν καὶ μεγάλων, 25 πλοῖα γρυ-γεία καὶ 40 δεξαμενόπλοια. Σήμερον δὲν διαθέτει, χωρίς καὶ τοῦτο νὰ εἴναι διαχρισμένον, εἰνὴ ταχυδρομικά πλοῖα 440.000 τόννων, συμπερι-λαμβανομένης καὶ τῆς «Νορμανδίας», φορτηγά 250.000 τόννων καὶ σκάφη διαφόρων ἀλλων τύπων 210.000 τόννων. "Ολη ἡ ἀλλή χωρητι-κότης τῆς εποπλικῆς ἡ κατεσχέθη ὑπὸ τοῦ ἔχθρου ἡ κατεστράφη ἐν-τὸς τῶν γαλλικῶν λιμένων ἢντον τὴν ἀποχρώσιν τῶν γερμανῶν. Δὲν ὑπάρχει λιμὴν ποὺ νὰ μὴ παρουσιάζῃ σωρείων ναυαρίων. Εἰς Βορρὸν ὑ-πάρχουν 20, εἰς Χάροβην 15, εἰς Μασσαλίαν 60 καὶ πλείστα ἄλλα εἰς ἄλλους μικροτέρους λιμένας. Καὶ ἂν ἀκόμη τὰ πλοῖα ταῦτα ἐπόφευτο ν' ἀνέλκυσθον καὶ ἐπισεναθοῦν, ἡ σχετικὴ ἐργασία θὰ ἐχρόνιζε, διό-τι προσκρούει εἰς τὴν ἔλλειψην ναυαγοσωστικῶν μέσων καὶ ὥλιγων ἐπ-στρέψεων. Πάντως, πρὸς τὴν κατεύθυνσιν ταῦτην ἀμειώσιν ἔχει στρατη-γία ἐνδιάφερον τῆς γαλλικῆς κυβερνήσεως καὶ ἀρκετά ἐπὶ τῶν ναυαρίων ἀνειλκύσθησαν ἡδη, ἀλλὰ πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ἀπελευθερώσεως ἐπι-κάριον τῶν σημείων τῶν διαφόρων ἐθνικῶν λιμένων.

Τὰ ὑπάρχοντα γαλλικὰ πλοῖα τελοῦν κατὰ μέρος ὑπὸ δρεπαν-νικὴν σημαίαν καὶ ὑπὸ τὴν διαχείρισιν τῆς «Διασυνομικῆς Ναυτικῆς Ε-πιτροπῆς». Καὶ ἐνὸς ἡ Γαλλία ἀντιμετωπίζει σήμερον ἓνα σοβαρότερον ἐπιστιποτικὸν πρόβλημα, στερείτας χωρητικότητος, διὰ νὰ μεταφέρῃ ἀπὸ τὰς ἀποικίας τῆς ὀλοκλήρους ὅγκους τροφίμων. Ἄρχει μόνον νὰ λεγθῇ ὅτι ὑπάρχουν ἔποιμα πρὸς φόρτωσιν — κατὰ θετικοὺς γαλλικοὺς ὑπο-λαγισμούς— πλείστα ὅσσα εἰδὸν ἐν οἷς καταλέγονται 20.000 τόννων ἑ-λιολάδων εἰς Τύνιδα, 18.000 τ. σπορελάδων εἰς τὴν Σενεγάλην, 120.000 τ. καφὲ εἰς τὴν Δαρζομένην, 20.000 τ. βάμβακος καὶ 66.000 τ. κα-κάο εἰς τὰς λιμένας ἐν τῇ Ἀφρικῇ γαλλικάς πτήσεις, 20.000 τ. ὀρᾶντος εἰς τὴν Μαδαγασκάρην, 20.000 ἑκατότετρα ωδῆν εἰς τὰς Ἀντιλλας, 170.000 τ. ζαχάρεως εἰς τὴν Ρεονίνην κ.λ.π.

Αἱ ἐνέργειαι τῆς κυβερνήσεως τῶν Παροιών πλησίον τῆς Ἀγγλί-ας καὶ τῶν Ἕνωμένων Πολιτειῶν ἐπέτριχον μέχρι τοῦδε τὴν ἀπόδοσιν ὑπὸ τῆς Ἀγγλίας ἐπιτάκτων γαλλικῶν πλοίων 50.000 τόννων μόνον καὶ τὴν παραχώρησιν ὑπὸ τῆς Ἀμερικῆς 50 φορτηγῶν «LIBERTY». Ἐν τῷ μεταξὺ τὰ γαλλικά πρὸς τὴν Ἀγγλίαν διαβιβάσαται διὰ τὴν ἀπόδοσιν καὶ ἄλλων γαλλικῶν σωρειῶν, συνεχίζονται ἐπιμόνως.

Ὦς πρὸς τὴν μεταπολεμικὴν ἐξ ἄλλου ἀνασύνστασιν τῆς γαλλικῆς ἀποφορῆς ναυτιλίας, ἀντιμετωπίζεται ἀπὸ τοῦδε ἡ ἔξενρεσις κεφαλαίων 40 δισεκατομμυρίων φράγκων. Σημφόνως πρὸς τὸ ἐπικαρποῦν πνεύ-μα μεταξὺ τῶν ιθυνόντων κύκλων, ἡ γαλλικὴ ναυτιλία — τοῦλάχιστον ἡ μεγάλη — δὲν πρόκειται ν' ἀποτελέσῃ ἀντικείμενον τῆς ἰδιωτικῆς ἐκμεταλλεύσεως, ἀλλὰ τῆς κρατικῆς τοιωτῆς. Χαρακτηριστικά ἐν προ-κειμένῳ ἦσαν αἱ προσφάτως διεξαγθεῖσαι συζητήσεις εἰς τὴν προσωρι-νήν γαλλικήν Συνέλευσιν, κατὰ τὰς δούλης, ἔκδηλος κατέστη ἡ ἐπινυμά-χωρικοτούσσεως ὃλων τῶν συγκοινωνιακῶν μέσων, συμπεριλαμβανο-μένης καὶ τῆς Ναυτιλίας.

Ην. Πολιτεῖαι

Ο πολεμικὸς ναυπηγικὸς ὄργασμός

Ἡ ναυπηγικὴ παραγωγὴ τῶν Ἕνωμένων Πολιτειῶν κατὰ τὴν τρι-τιαν 1942-43-44 ἀνήλθεν εἰς 4278 πλοῖα, συνολικῆς χωρητικότητος 43.298.775 τόννων φορτ. ἡ 28.600.000 τ. γκρός, ἀν ληφθῆ ἡ βάσις τοῦ

66 οἱ ἐπὶ τῆς φορτ. χωρητικότητος. Οἱ ἀριθμοὶ οὗτοι ἀναμέρονται εἰς σούμην ὀπίσταντορά, 4000 τόννων γκρός καὶ ἄνω ἔκαστον, ἡ δὲ σύγκρι-σις τῶν μὲ τὴν ὁμοιοῦ πρωτοπεικὴν χωρητικότητα τῆς παγκοσμίου Ναυτιλίας, ἀποκαλύπτει τὴν ναυπηγικὴν δραστηριότητα τῶν Ἕνωμένων Πολιτειῶν κατὰ τὴν πολεμικὴν περίοδον. Πρόγραμμα, τὸν Σεπτέμβριον τοῦ 1939 ἡ παγκόσμιας χωρητικότης περιελάμβανε πλοῖα 45 ἔκαστον, τόννων γκρός, εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν σκαφῶν 4.000 τ. γκρός καὶ ἄνω, ἐπὶ συνολικῆς δινάμεως 68 ἔκαστοιμιρίων τόννων γκρός.

Ἐάν εἰς τοὺς ἀνωτέρους ἀριθμοὺς συμπεριληφθοῦν καὶ αἱ ὑπὸ ἐκτε-λέσιν παραγγελίαι τῶν ἀμερικανικῶν ναυπηγείων, αἵτινες ὑποδῆλητος θὰ ἔχεταισθον, ἔστο καὶ ἀν ὁ πόλεμος εἰς τὸν Ειρηνικὸν λήξῃ ἐν τῷ μετα-ξύ, τότε ἡ ὑπὸ τὴν ἀμερικανικὴν σημαίαν ὀπίσταντοράς χωρητικότης, ἡ ναυπηγικήσα κατὰ τὸν πόλεμον, ἀναβιβάζεται ἀπὸ 28.6 ἐπὶ 11.5 ἔκαστον, τόννων γκρός. "Οσον ἀφοῦ τοὺς τύπους τῶν πλοίων, ἡ χωρητικότης αὕτη κατανέμεται εἰς τέσσαρας κατηγορίας, ὡς ἔξις: a) Εἰς 2.500 πλοῖα «LIBERTY» 10.000 τόννων ἔκαστον καὶ ταχύτητος 11 μιλίων, χωρητικότητος δὲ 15 περίπου ἑκατομμυρίων τόννων γκρός, b) Εἰς 600 πλοιανόπλοια, 16.500 τ. γκρός καὶ ταχύτητος 16 μιλίων, συνολικῆς δὲ χωρητικότητος 60 ἑκατομμυρίων τόννων, γ) Εἰς 500 πλοῖα «VICTORY» 10.000 τ. γκρός καὶ ταχύτητος 14.5 ἐπὶ 15 μιλίων, συνολικῆς δὲ χωρητικότητος 3 ἔκαστον, τόννων γκρός. Καὶ δ) Εἰς 800 «φορτηγά λάινερς» τῶν τύπων C.1, C.2 καὶ C.3, συνολικῆς χωρητικότητος 5 ἔκ-ατομμυρίων τόννων γκρός.

Δεδομένου, ὅτι αἱ ἀπόλειαι τῆς ἀμερικανικῆς ναυτιλίας ἐκ τοῦ πο-λέμου είχαν μέχρι πρὸ δημήτρου ἀνέλθει εἰς 4 ἑκατομμύρια τόννων γκρός καὶ ὅτι ἡ προπολεμικὴ τῆς χώρας ταύτης χωρητικότης ἀνήρχετο κατὰ Σεπτέμβριον τοῦ 1939 εἰς 8 ἔκαστον, τ. γκρός — ἐξαιρουμένων τῶν μικρῶν σκαφῶν καὶ τῶν πλοίων λιμνῶν — ἀπολογίζεται ὅτι ἡ ὑπάρχουσα σήμερον ναυτιλίας δύναμις τῶν Ἕνωμένων Πολιτειῶν περιλαμβάνει σκάφη 44 ἔκαστον, τόννων γκρός. "Εξ αὐτῶν καὶ ἀνάριθμη θεωρη-θοῦν ὡς ἀχροστά τὰ προπολεμικῆς ναυπηγήσεως σκάφη. Ἡπέντα κατὰ πο-σοστὸν 70 οἱ εἶναι ἡλίκιας μείζονος τῶν 20 ἐπῶν καὶ ἐνδέχεται νὰ κα-ρακτηρισθοῦν ὡς μὴ περιτερώ ἐκμεταλλεύσιμα, ἀπομένουν καὶ πάλιν ὑποδῆλητοις τόννων γκρός.

Δέον ἀρόμην νὰ σημειωθῇ, ὅτι πλείστα σούσα σκάφη ἐπὶ τῶν κατα-σενεαθέντων κατὰ τὴν πολεμικὴν περίοδον καὶ ἰδιαὶ τὰ μικτὰ τοῦ τύπου C.3, παρεδόθησαν εἰς τὰς ἀνάγκας τοῦ Πολεμικοῦ Ναυτικοῦ καὶ ὑπέ-στησαν τοιάτις τροποποιήσεις, ὥστε νὰ τίθενται ἐπὶ τὸ πάσης δινατό-τητος χρηματοποιήσεως τῶν δι' ἐμπορικὴν ἐκμετάλλευσιν. Θὰ παραστῆ μέλισσα ἀνάγκη, ὅτας ἡ Ἀμερικὴ ναυπηγήσῃ μεταπολεμικῶς ἐπιβατη-γύν ἑπειροειδῶν τοῦ ἀλόγου τύπου τοῦ Ηνωμένων Πολιτειῶν φορητηγά 2 ἑκατομμυρίων τόννων καὶ δεξαμενόπλοια 1 ἔκαστον, τόννων. "Εάν, ὅ-θεν, καὶ τὰ σκάφη ταῦτα ἀμφαρεθοῦν, ἡ Ἀμερικὴ θὰ ἐξέλθῃ ὑποδῆλητο-τε ἀπὸ τὸν πόλεμον μὲ μίαν χωρητικότητα 30 ἑκατομμυρίων τόννων γκρός, εἰς τὴν πρόσφατην πορτίον καὶ τὰ πλοῖα «VICTORY» ταχύτη-τος 14.5 ἐπὶ 16 μιλίων. Τὰ σκάφη αὐτὰ θὰ κατανεύσθον διὰ τὸν πολεμικὸς καὶ ἐποπτευτικὸς τοῦ πόλεμου φράγκων 2 ἑκατομμυρίων τόννων καὶ δεξαμενόπλοια 1 ἔκαστον, τόννων. "Εάν, ὅ-θεν, καὶ τὰ σκάφη ταῦτα ἀμφαρεθοῦν, ἡ Ἀμερικὴ θὰ ἐξέλθῃ ὑποδῆλητο-τε ἀπὸ τὸν πόλεμον μὲ μίαν χωρητικότητα 30 ἑκατομμυρίων τόννων γκρός, εἰς τὴν πρόσφατην πορτίον καὶ τὰ πλοῖα «VICTORY» ταχύτη-τος 14.5 ἐπὶ 16 μιλίων. Τὰ σκάφη αὐτὰ θὰ κατανεύσθον διὰ τὸν πολεμικὸς καὶ ἐποπτευτικὸς τοῦ πόλεμου φράγκων 2 ἑκατομμυρίων τόννων γκρός, εἰς τὰς με-ταφορικὰς ἐσωτερικὰς γομμάς, περιλαμβανομέ-νων καὶ τῶν ταξιδίων εἰς τὰς μεγάλας λίμνας. "Οσον ἀφοῦ — εἰδι-ζότερον — τὰ δεξαμενόπλοια, 100 ἐπὶ αὐτῶν χωρητικότητος 1.5 ἔκα-στον τόννων φορτ. θὰ χρειασθοῦν διὰ τὰς ἐσωτερικὰς μεταφορὰς καὶ 300 ἄλ-λα, 3.5 ἔκατ. τόννων διὰ τὰς ἐσωτερικὰς μεταφορικὰς ἀνάγκας. Θὰ παραστῶνται οὕτω διαθέσιμα 300 τάνκες 5.5 ἔκατον, τόννων φορτίου.

Δεδομένου συνεπῶς, ὅτι ὅλοι οἱ πρὸ τοῦ πολέμου ὑπολογισμοὶ τῶν εἰδῶν περὶ τὴν ναυτιλίαν ἀμερικανῶν ἀντιμετώπιαν μίαν δύναμιν 15 ἔκαστον, τόννων γκρός κατ' αὐτόντοις ὅμοιοι ἀποδεικνύεται ἡδη, ὅτι ἐν-θύς ὡς ὅμιλα ἀποκατασταθοῦν συνθήκαις ἐγογκίσιες εἰς τὴν ναυτιλίαν, θὰ δυνηθῇ τὸ ἀμερικανικὸν ἐμπόριον ν' ἀπασχολήσῃ ὅλοκληρον σχεδόν τὴν χωρητικότητα τῶν φορητηγῶν λάινερς καὶ 400 δεξαμενόπλοια, μὲ μόνην περίσσειαν εἰς τὸ τοντύ τῶν καθαρῶν φορητηγῶν σκαφῶν καὶ τῶν πολούποιων «τάνκερς». Τὰ «LIBERTY» μόνον καὶ 300 δεξαμενό-πλοια θὰ εἶναι διαθέσιμα καὶ ἐπὸ πρόσφατον διὰ τὰς συμμαχικὰς ναυ-τιλίας. "Εξ ὅσων μέχρι τοῦδε ἔκδηλων προσφορῶν διὰ τὰς συμμαχικὰς ναυ-τιλίας, παραχωρούμενα εἰς ἄλλας χώρας. Προτείνεται νὰ διαφυλαχθοῦν ταῦτα διὰ τὴν ἀμερικανικὴ σημαίαν.

Υπολογίζεται, ὅτι ἡ Ἀγγλία θὰ χρειασθῇ κατὰ τὴν πρότην μετα-πολεμικὴν περίοδον πλοῖα 6 ἔκατον, τόννων γκρός, η Νορθρίγια 2 ἔκα-τομ, τ. γκρός, μίαν δὲ σεβαστῶν χωρητικότητα η Γαλλία, η Ὀλλανδία, τὸ Βέλγιον καὶ ἡ Ἑλλάς. Τάς ἐν λόγῳ ἀνάγκας τῶν οἱ σύμμαχοι θὰ καλύψουν κατὰ τὸ δυνατὸν ἀπὸ τὰ διαθέσιμα πλοῖα «LIBERTY» τῶν Ἕνωμένων Πολιτειῶν, διὰ ναυλώσεως η καὶ δι' ἐκχωρητήσεώς των ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ νόμου επερι ἐκμετάθεσεως καὶ δανεισμοῦ. Τοιτέσται, ἐν προσειμένῳ, ὅτι ἡ Μεγάλη Βρετανία θὰ ἀντιμετοπίσῃ σημαντικὴν ἔλ-

λειψιν φροτηγῶν γραμμῆς μεγάλης ταχύτητος, διὰ τὰς αὐτοκρατορίας συγκονωνώναις.

Η 'Αμερική, πάντως, θὰ διαθέτη ἑταφέστατον ἀριθμὸν «LIBERTY», πέραν τῶν ιδίων της ἀνάγκων, ὅπει νὰ ἔνισχνη τὴν χωρητικότητα τῶν συμμάχων της.³ Απὸ τοὺς κατοτέρῳ παρατιθεμένους πίνακας καταφένεται, ὅτι εἱ τοι 'Ηνωμέναι Πολιτεῖαι κατέζουν εἰς τὸ τέλος τοῦ 1945 τὴν ἀδόλουθον σταθμήν δύναμιν, ἐξωρουμένων τῶν κάτιο τῶν 3,000 τ. φροτ. σχωαδῶν, καθὼς καὶ πλοίον εἰδίκηῶν τινων κατηγοριῶν:

ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΟΝ ΤΟΝ ΝΑΖ ΕΙΣ ΤΟ ΤΕΛΟΣ 1945

Katηγορίαι	άρ. s/s	Tόνων d.w.
Liberty	2400	25.000.000
Τύπου «C»	650	6.000.000
Victory	500	5.000.000
Τάκες	750	11.500.000
Σύνολον	4300	47.500.000

ΜΕΤΑΠΟΛΕΜΙΚΑΙ ΑΝΑΓΚΑΙ ΗΝΩΜΕΝΩΝ ΠΟΛΙΤΕΙΩΝ

Katigoriai	άρ. s)s	Tóvvoi d.w.
<i>Liberty</i>	—	—
<i>C. και Victory</i>	1003	9 500 000
Μικτά ύπερων.	150	1.000.000
Τάγματος	450	6.000 000
Σύνολον	1600	16 500 000

ΑΙΑΘΕΣΙΑ

ΑΙΓΑΙΟΝ ΙΩΝ		Tόννοι d.w.
Κατηγορία	άρ. s/s	
<i>Liberty</i>	2400	25,000,000
<i>C. και Victory</i>	150	1 500 000
Τάνκες	300	5 500 000
	2850	32,000,000

"Οσον άφορα, τέλος την Μεγάλην Βρετανίαν, ή από της έκρηξης του πολέμου κατά το 1939 μέχρι τέλους τού 1944 ναυπηγήθεισα παράστης χωροποιότης έφθασεν είς τα 5.7 έκατοντα μέτρα τόνων γκρός, έναντι τῶν 28 έκατον. τ. τῶν Ήνωμένων Πόλειτον. Εάν είς τις τις άγγλικας ναυπηγήσεις προστεθούν οι καναδικοί, πάλι θα δώμε μετά τῶν άμερικανικών, αι ναυπηγήσεις τῶν τιμών χωρῶν έφθασαν είς τὸ τέλος τοῦ 1944 τὰ 35 περίοντα έκατοντά μέτρα τόνων γκρός.

Μεταπολεμικά προβλήματα

Τό μεταπολεμικόν ναυτιλιακὸν πρόβλημα τῶν Ἕνωμένων Πολιτεῶν ἀπασχολεῖ σοβαρῶς, τόσον τὴν Ἀμερικανικὴν Κυβερνήσιν, δύον καὶ ἐνδιαιρεφορμένας ἐμπορωναυτικὰς ἐπιχειρήσεις. Ὡρισμένα πλευρά τοῦ ζητήματος ἔνεχουν χαρακτῆρα καθαρῶν ἐσωτερικῶν καὶ ἀνάγοντα εἰς τὸν τρόπον χρησιμοποιήσεως τῆς πλατφορμῆς, διὰ τὴν μεταπολεμικὴν περίοδον, χωριτζότητος καὶ τῆς ἐξάσεως τὴν ὧδοιν θὰ προσέλθῃ ἡ συνεργασία Κυβερνήσεως καὶ ἰδιωτικῶν ἐπαγγειώσεων. Ὑψισταταὶ δομοὶ καὶ μία πλευρά ζωτικῶς ἐνδιαιρέονται την πραγκόσμιον ναυτιλίαν. Πρόσκειται περὶ τῶν ἀμερικανικῶν ἀπόψεων, δύον ἀφορᾶ τὰ διεθνὲς ἀποθαλάσσης μεταφορῶν ἐμπόρουν καὶ τὰς δυνατότητας μᾶς διεθνῶς συνεργασίας ἡ συμφωνίας ἐπὶ τῆς διενεργείας του.

"Εγει πλέον κατασθή σαφές, δι τον Ήνομένων Πολιτείων ἀποβλέπουν νά διαδραματίσουν ἔνα πρωτεύοντα ρόλον εἰς τὴν Ναυτιλίαν. Κυβέρνησις και Ιδιωτική ἐπιχειρίσεις δὲν θὰ ἐπιτρέψουν εἰς τὴν ἑθνικήν ναυτιλίαν νά ἐπανέλθῃ εἰς τὴν προπολεμικήν της κατάστασιν. Τότε μεταξὺ τῶν ἔξι μεγάλων ναυτικῶν Δυνάμεων τοῦ Κόσμου ή ἀμερικανική σημαία ηρχετο τελευταία μὲν ὡς τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐντηρεσιακῶν πλοίων εἰς τὸ παγκόσμιον ἐπιπόριον και ὡς πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν πλοίων μὲ ταχύτητα 12 μιλίων και ἄνω, πέμπτη δὲ κατὰ σειράν ώς πρὸς τὴν συνολικήν γνωριζότητα και τὸν ἀριθμὸν τῶν ίδιας κάτω τῶν δέκα ἑταῖρων ποντίδων.

Τό γεγονός τοῦτο ὑπεχρέωσε τὸ ἀμερικανικὸν Κογχρέσσον νὰ ψηφίσῃ τὸ 1936 τὸν νόμον περὶ προστασίας τῆς Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας καὶ νὰ παραχωρήσῃ εἰς αὐτὴν τὴν κρατικὴν ἀρχογύην, μέσω τῆς συσταθεῖσης τότε «Ἀνωτάτης Ναυτιλιακῆς Ἐπιτροποΐας». Εἰς τὸν νόμον ἔκεινον ἡ ἀμερικανικὴ ναυτιλία δρεῖται καὶ τὸν σημερινὸν τῆς ὅχουν. «Ἐπειτα καὶ μέχρι σημερον τρεῖς ὑπόξειν, αἱ κυριώτεραι ἐκδηλώσεις τῶν ὑπὲρ τῆς ναυτιλίας ἑπαδίων τῶν Ὕνωνένων Πολιτειῶν. Ἡ πρώτη ἐγκείται εἰς τὰς δημητρίας τοῦ ἀειμνήστον προέδρου Ρούζβελτ πρὸς τὴν Ναυτιλιακὴν Ἐπιτροπήν, διὰ τὴν ἐκπόνησιν ἐνὸς ἀπολυτηρίου σχεδίου ἀναπτύξεως τῆς ἐθνικῆς κυριοτικότητος. Ἡ δευτέρᾳ ἀναφέρεται εἰς τὴν σύστασιν τῆς «Διεθνοῦς Ἐπιτροπῆς» διαχειρίσεως τῆς συμμαχικῆς ναυτιλίας. Τῆς ἐπαρτοῦτος τῶντος μετέγονον αἱ Ὕνωνένων Πολιτεῖαι, ἡ Ἀγγλία, ὁ Καναδᾶς, τὸ Βέλγιον, ἡ Ἐλλὰς, ἡ Ολλανδία, ἡ Νορβηγία καὶ ἡ Πολωνία, ἐγένοντο δὲ τελευταῖοι δεκταὶ οἱ Γάλλαι καὶ ἡ Σουηδία. Βασικὸς προσορισμὸς τῆς ἐν λόγῳ Ἐπιτροπῆς ἐτέθη ἡ παραπάταις τῆς ἐν συνεργασίᾳ διαχειρίσεως ὀλοκλήρου τῆς διαθεσίμου κυριοτικότητος, μὲ ναῦλους καθορίζουμένους ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς, μέχρι κυρινικῆς περιόδου μηρῶν ἀπὸ τῆς λήξεως τοῦ ἐναντίον τῆς Ἰαπωνίας πολέμου. Διαφανεῖται, σχετικῶς, ὅτι ἡ ἀμερικανικὴ κοινὴ γνώμη μετ' εὑμενείας θὰ ἀπέβλεπεν εἰς ἓνα σχέδιον συνεργασίας καὶ ἐπὶ τοῦ ναυτιλιακοῦ πεδίου τῶν ὄμαλῶν περιόδων, βάσει τῶν γνωστῶν καὶ προπολεμικῶν κατά τοιμῆς «Κόμμαφρανζ». Ἡ τοιτῇ ἐκδήλωσις ἀναφέρεται εἰς τὰς προσφάτους δηλώσεις τοῦ κ. Τόντ, ἐπίτιμου προέδρου τοῦ «PROPELLEP CLUB» τῶν Ὕνωνένων Πολιτειῶν, διστις καθώρισεν, ὅτι ἡ θέσις τῆς ἀμερικανικῆς ναυτιλίας, τῆς ὅποιας ἔχει τὴν πλήρη ἀνάπτυξιν, πρέπει νὰ ληφθῇ

ἐν συναρτήσει τῶν ἐμποροναυτικῶν ἐπιδιώξεων τῶν ἀλλού συμμάχουν
χωρῶν.

Ἡ τύχη τῶν «Liberty»

‘Η αύτη Ἐπιτροπὴ συνέστησε πρὸ τίνος εἰς τὸ Κογχρόσσον τὴν δάλωσιν ὃλων τῶν ἀμερικανικῶν πλοίων ἡλικίας 20 ἑτῶν καὶ ἄνω καὶ τὴν ἐν ἐφεδρῷ διατήσθησαν 500 ἔως 2000 «LIBERTY», ὅς βοηθητικῶν σκαφῶν διὰ τὸν ἀνεψιδιασμὸν τῶν ἐνόπλων δυνάμεων εἰς περιττώσιαν ἐνύπ νέον πολέμου. Προστείνει ἐξ ἄλλου τὴν ἐκχώριαν ἀριθμοῦ τίνος πλοίων εἰς τὰς ἀμερικανικὰς ἐπιχειρήσεις καὶ τὴν πόλησιν μόνον τοῖς μετρηταῖς εἰς τὰ ἡνομένα ἔθνη τῶν φορτηγῶν «LIBERTY», ἀτίνα θὰ ἤσαιν διαθέσιμα.

Ἡ ἐκποίησις τοῦ ἐμπορικοῦ στόλου

Είς τὴν ἐπὶ τῶν ναυτιλιακῶν ζητημάτων καινοβούλευτικήν ἐπιφράζουν τοῦ Κογχρέσους ὑπεβλήθη τὸ καταρτισθὲν ἐπὸ τῆς Ἀνωτάτης Ναυτικῆς Ἐπιτροπῆς νομοσχέδιον διὰ τὴν μεταπλευρὴν διάθεσην τῆς προ-
θυμοφυσίας ἀμερικανικῆς χωρητικότητος. Ἡ Ἐπιτροπή, ποὺν ἡ προέλθη
εἰς οἵανδηποτε ἐπὶ ἀτοῦ δραποτοῖον, ἀπεφάσισεν, διότο, χάρον τῶν
ναυτιλιακῶν ομιλερόποντων τῆς ζώρας, ἀκούσῃ τὰς γνώμας ὅλων τῶν
ἐνδιαφερούντων. Τὸ κυριώτερον ζῆτημα, ἐπὶ τοῦ ὅποιον προσκρούνει ἡ ἐ-
πιψήφισται τοῦ νομοσχεδίου ἀναφέρεται εἰς τὰς ἀντιφράστις τῶν ἔφοπλα-
στῶν, δύον ἀφορεῖ τὸν τρόπον ἐκμεταλλεύσεως τῶν πλοίων, ἣν δηλαδὴ
θὰ ἐπιτραπῇ νῦν ἐργασθεῖν ταῦτα εἰς τομεῖς, ὅπου ἔφιστανταν θὰ ἀμ-
φικιναὶ τακτικαὶ γραμμαὶ, ἢ ἂν θὰ ἀφεδοῦν ἐλεύθεροι εἰς οἰσοδήποτε
τομέα ἐργασίας. Ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ἀπεφασίσθη νῦν μὴ ἐπι-
τρέπεται ἡ ἐκμετάλλευσις τῶν ἐν λόγῳ πλοίων εἰς ὧδιοιμένους τομεῖς,
ἄνευ προηγουμένης ἐγγρίσεως τῆς Ναυτιλιακῆς Ἐπιτροπῆς. Ὁ ναναθό-
ζος οἱ Λάντ ἐτόπιος σχετικῶς ὅτι πρέπει νῦν προργθῆν κάθε ἀθέμιτος
ἀντανακινησθεῖς μεταξὺ τῶν ἀμερικανικῶν πλοίων, ὃς ἄκρως ἐπιζημιός διῆ-
τα ἔθνική συμφέροντα.

Έτερα ιπτωχήσεις τροποποίησις προβλέπει, ότι δὲν πρέπει νὰ έπιπλανούν αἱ πωλήσεις ἀμερικανικῶν πλοίων εἰς ξένους ὑπερδόους, ἐφ' ὃν δὲν θὰ ἐπήρχετο δὶ' αὐτῶν ἐπανῆσης τῆς ὥστεντοπον κατὰ σημαῖς χωρητικότητος πέραν τῶν ὑφισταμένων ὅριών τουν Σεπτέμβριον τοῦ 1939. Αἱ ἐπὶ τοὺν ἀντικειμένον τούτον ἀπόγειες ὡριστὸν ἀμερικανῶν ἐφορια-
στῶν εὐνοοῦν τὴν ἀπαγόρευσιν τῆς εἰς ξένους ἔκποιήσεως τοῦ ἐμποριοῦ
στόλου. Συγχρεμένος, δὲ πρόδεδος τῶν «UNITED STATES LINES»
κ. Χάροις ἐπέκρινεν εἰς τελευταῖς δηλώσεις του τὴν διάθεσιν τῆς πο-
λεμικῆς ναυπηγήσεως σκαφῶν καὶ εἰς ἐνίσχυσιν τῶν ἀντιρρι-
σεών του ἑπενθύμισε τὸ πάθημα τοῦ προηγούμενου πολέμου, ὅτε τὰ πο-
ληθέντα παλαὶ ἀμερικανικὰ πλοῦτα εἰς τὰς ξένας ναυτιλίας ἐδημιούργη-
σαν εἶτα ἔνα σούσαρον ἀνταγωνισμὸν εἰς βάρος τῶν συμφερόντων τῶν
Ηνωμένων. Πολλαῖς.

Αι ποντίκες της Εποχής, οι οποίες συνέβησαν στην Ελλάδα μεταξύ 1941 και 1944, ήταν από τις πιο σημαντικές γεγονότα της εποχής. Το πρώτο ποντίκι της Εποχής ήταν η έποιηση της Αθηναϊκής Επανάστασης το 1941, που οδήγησε στην ίδρυση της Δημοκρατίας της Εποχής. Το δεύτερο ποντίκι της Εποχής ήταν η έποιηση της Επανάστασης της Καρδίτσας το 1944, που οδήγησε στην ίδρυση της Δημοκρατίας της Εποχής.

¹Αναφορικώς μὲ τὴν ἐπιτοίχου τοῦ ἐμπορικοῦ στόλου, τονίζεται εἰς ἄριθμον τοῦ «Βάσιγκτων Πόστ», δηλ. οἱ ὄφοι τῆς πωλήσεως καὶ ὁ ὅγκος τοῦ μεταβιβασθεομένου τοννᾶς πρέπει νὰ διακανονισθῶν, εἰς τρόπον ὃστε νὰ μὴ προκληθῇ ἀδέμιτος ἀνταγωνισμὸς εἰς βάρος τῆς ἀμερικανικῆς σημαίας. Ήταν ψυθημαρεύς — γράφει — τὸν συμμάχον μας εἰς τὴν ἀπότοξην μεταφορικῶν μέσων, ἀκόμη δὲ καὶ διὰ τὴν πραγματοποιησιν παρ' αὐτῶν ναυτιλιακοῦ εισοδήματος καὶ συναλλάγματος, διὰ τῶν ὅποιων θὰ δηνηθοῦν νὰ ἀγοράζουν τὰ προϊόντα μας. 'Αποτελεῖ τοῦτο ἔνα τρόπον θετικῆς ἀντισύνθετης τῶν φίλων καὶ συμμάχων λαῶν, διστικούς καὶ θὰ ἔχῃ ειδονοῖς ἀντίτιτων, δηλ. μόνον ἐπὶ τῆς γενικῆς εὐημερίας ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῆς παγιώσεως τῆς παγκοσμίου εἰρήνης.

"Οσον ἀφοῦ, τέλος, τὴν κινερηντικὴν πόδας τὴν ἀμερικανικὴν ναυ-

τιλίαν ἀφωγῆν, ἀνὴν θὰ τείνῃ, ὡς πάντοτε, εἰς τὴν συντηρησιν καὶ ἀ-

νάττυξιν τῆς Ἐθνικῆς χωριτζότεος, ἐπὶ τῇ βάσει σαφῶν καὶ ἐκ τῶν

ποπέσιον καθιστούμενων ἐπιδιώξεων.

Μεγ. Βρεταννία

Τὸ πρόβλημα τῆς ναυτιλιακῆς ἀνασυγκροτήσεως

Εἰς τὴν Μεγάλην Βοτανίαν, τὴν μεγαλύτεραν ναυτικὴν χώραν τοῦ κόσμου, ἡ ἐμπορικὴ ναυτιλία ἀνέζαθεν ἀπετέλεσε τὸ θεμέλιον τῆς δῆλης οἰκονομικῆς συγχροτήσεως τῆς χώρας καὶ τῆς διαφρόνσεως τῆς Αὐτοκρατορίας της. Οἱ πόλεις ἀπέδειξεν ὡρὴ διὰ μίαν ἔτι φοράν, ὅτι ἡ Ναυτιλία, πέραν τοῦ ὅτι διὰ τῆς Ἀγγλίαν είναν πηγὴ ἐθνικῆς εὐημερίας καὶ βάσις τῶν πατεριφικῶν αὐτῆς συναλλαγῶν μὲν τὸν ἔξιον κόσμον εἴησαν ἀργὸν καὶ ἔνα πολύτιμον στοιχεῖον διὰ τὴν ἐθνικὴν ἄμυναν.

Οἰάγον πρὸ τοῦ τερματισμοῦ τοῦ πολέμου εἰς τὴν Ἐνδρώπην, ἀλλὰ τὴν εὐθὺς μετὰ τὴν λήξιν τοῦ, δὲν αἱ ἐμποροναυτικαὶ δργανώσεις τῆς

Αγγλίας, αι μεγάλαι ιδιωτικαὶ ἐπιχειρήσεις, καθὼς καὶ τὰ ἀρμόδια ὑπουργεῖα, ἥρχισαν τὴν διεξαγωγὴν συνεννοήσεων πρὸ τοῦ καταληγοτέρου τρόπου, διὰ τοῦ ὅποιον θὰ δυνηθῇ ἡ βρετανικὴ ναυτιλία ν' ἀνασυγκροτηθῇ τὸ ταχύτερον, διστὲ νὺ ἐπανασυνδέσῃ τὰς κερίας ἀρτοφιαὶ μεταξὸν Μητροπόλεων καὶ Κτησίων, νὰ ἔξυπερετήσῃ δὲ καὶ πάλιν ἀρτίως ὅλας τὰς ἀνάγκας τῆς πολυπλόκου ὁργανώσεως τῶν αὐτοκρατορικῶν μεταφορῶν καὶ συγκονωνιῶν.

Πόσον βαφὴ εἶναι τὸ ἔφογν τοῦτο, ἀρκεῖ νὰ λεχθῇ, ὅτι κατὰ τὸ πόλεμον η Μεγάλη Βρεταννία ἀπώλεσε πλοία 12 καὶ πλέον ἑκατομμα-
τίων τόννων γυρός, καὶ ὅτι αἱ ἀπώλειαι αὐταὶ ἀνερέφοντα κυρίως εἰς
ἐλεκτρή σφάγῃ ὅλων τῶν εἰδικῶν πατηγούσιαν.
Τὰ πλοία αὐτὰ ἦσαν
ἐπιβατηγά ὑπεροχεάνια, φορτηγά λάνερος, δεξαμενόλια, ψυγεία ο.
λπ., τὰ οποία δὲν ἀνεπληρώθησαν κατὰ τὴν πόλεμικὴν περίοδον.
Ἀκέ-
ραιον συνεπῶς ἀναζύπτει σῆμερον τὸ πόδιλλα τῆς ἀντικαταστάσεώς
του, δεδομένου μάλιστα, ὅτι αἱ ἀσφαλιστικαὶ ἀποζημιώσεις δὲν ἔχα-
ρον οὐδὲ διὰ τὸ 1)2 τῶν ἀπαιτηθησομένων διὰ τὴν ἀνανέωσιν κεφα-
λαίων.

Τὴν πολιτικὴν τῆς ἀνασυγχροτήσεως τὴν τοποθετοῦν οἱ ἐνδιαιρέ-
ώμενοι ἐφοπλιστικοὶ κύκλοι εἰς τὰ πλάσια τριῶν βασικῶν ἐπιδιώξεων:
"Οἱ δὲ δρεπανικὸς ἐμπαροικὸς στόλος πρέπει νὰ είναι τόσον μεγάλος,
ὥστε νὰ καλύψῃ ὅλας τὰς μεταφορικὰς ἀνάγκας τῆς Μεγάλης Βρε-
ταννίας." Οἱ ή σύνθεσίς του πρέπει νὰ είναι απολύτως ισορροπημένη
δι' ἔκστοτην κατηγορίαν φορτίου, νὰ ὑπάρχουν δηλαδή ἐπαρκῆ πλοῖα
φορτηγά, φορτηγά-λάσινες, ὑπερωχεάνια, μικρά ἀκτοπλοϊκά, δεξιαινέ-
πλοια, ψυγεία κλπ. πρὸς ἔξυπνοτέρην τοῦ συνόλου τῶν κατὰ κατηγορί-
ας μεταφορῶν. Καὶ διὰ ὃ στόλος αὐτὸς νὰ είναι ὅσον τὸ δυνατὸν τέ-
λειος ἀπὸ τῆς τεχνι-
κῆς πλευρᾶς καὶ νὰ
ναυπηγήθη μὲ βάσιν
την οἰκονομικωτέραν
ἀπόδοσιν.

Η προποτική διὰ τὸ μεταφρούκον ἔργον τῆς βρετανικῆς ναυτιλίας ἀποβέπει νὰ διασφαλίσῃ ὅπως καὶ πρὸ τοῦ πολέμου, τὰ 2)5 τοῦ παγκοσμίου ὑπερθαλασσίου ἐμπορίου ὑπὲρ τῆς βρετανικῆς σημαίας. Οἱ ἐφοπλιστοί ἐμπειρογνόμονες ἵπολογίζουν, δότι πρέπει τὰ ἄγγικά σκάφη νὰ μεταφέρουν τὸ σύνολον τῶν ἀπὸ θαλάσσης φορτίων τοῦ ἐνδόυποτοκαρτοφυκοῦ ἐμπορίου καὶ τὸ ἥμισυ τοῦ μετά τῶν ἔξιντον χωρῶν τουτούν.

Ἐπειδὴ δύως, τὸ
ἔργον τοιαῦτης ἀν-
συγκροτήσεως εἶναι τε-
ώσατον καὶ θὰ στοιχίον
κανά ποδὸς ἀντιμετώπιον
Κράτος. Ὁ φόλος τὸν ἐ-
ὑπόθεσον καὶ οἱ μεταβολ-
λον τῆς βρεταννικῆς ζω-
σημασίας ξητήματα, ἄτι-
γνώμην, ίδιατερῶς δὲ
ἀριστὸν εἰς τὴν Ναυτι-
λογικὸν θερέται, ὅπως
ον συσιαλιστικῶν ἀντι-
τὰ τῆς ναυτιλίας.

Προτείνεται άσκημόν ἡ λέπις, δύοις αἱ παραγγελίαι τῶν ἀγγελικῶν ναυτικῶν ἑταριῶν δοθοῦν εἰς τὰ ναυπηγεῖα μέσῳ τῆς κυβερνήσεως, ἡ δύοις καὶ θά πληρωτὴ ταῦτα. Τὰ σκάφα, ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ θὰ άνηκούν μέχρι πέρατος τῆς ζωῆς των εἰς τὴν κυβερνήσειν, ἥτις θὰ τὰ ὑπομονθότα εἰς τὰς ναυτιλιακὰς ἐπιχειρήσεις.

Ἡ πρότασις αὗτη συζητεῖται φυσικά ὑπὸ τῶν δύο κομιμάτων, τῶν συντηρητικῶν καὶ τῶν ἐργατικῶν, ἐκέπερφον τῶν ὅποιών ἔχει καὶ τὴν ἰδιότηταν τῶν ἀποφιν. Τὸ συντηρητικὸν κόμμα ἀποβλέπει εἰς τὴν ἰδιωτικὴν πρωτοκούνιαν, ὡς πρὸς βασικὸν παράγοντα τῆς ἀνασυγκρατήσεως, ἐνῷ τὸ ἐργατικὸν ἐπαδίκει τὸν παρεμβατισμὸν τοῦ κράτους εἰς τὴν Ναυτιλίαν.

Ἐν τῷ μεταξὺ ή κυβέρνησις ἐξήγησεν ἀπό τοὺς ἐφοριαστὰς τὴν ἐκπόνησιν πλήρους σχεδίου τῶν ἀμέσων καὶ ἀπότελών ναυπηγικῶν ἀναγνώστων, διεβεβαίωσε δὲ αὐτούς, ὅτι τῷ χρόνῳ καὶ χάριν τῆς ναυτιλιακῆς ἀνασυγχροτήσεως, θὰ χαλαρώνωνται οἱ κρατοῦντες σήμερον περιορισμοὶ τῆς ναυπηγικῆς γεωγραφίας.

Αἱ ἀπόφεις τῶν ἐφοπλιστῶν

Ηδη τὸ «Γενικὸν Συμβούλιον τῆς Ἀγγλικῆς Ἐπιτορικῆς Ναυτιλίας» («Ἐνωσις ἐφοπλιστῶν» καὶ «Ναυτικὸν Ἐπιμελητήριον τοῦ Αονδίνου») καθώρισε τάς γενικάς ἀρχάς, αἵτινες θὰ χαρακτηρίζουν τὴν κατευθυντήριον γοναιμίην τῆς ναυτιλιακῆς ἀνασυγκροτήσεως. Συνοψίζοντας αὗται εἰς τὴν ἀπόκτησιν ναυτιλίας ἐπαρχούς εἰς χωρητικότητα καὶ μεταφορικήν ἀπόδοσιν, εἰς τὸν ἐν καιρῷ παροπλισμὸν ἡ τὴν διάλυ-

σιν — βάσει μαζί διασυμμαχικής συμφωνίας — τῶν πλεικῆς ναυτιγήσεως πλοίων καὶ εἰς τὴν ἐπάνοδον τῶν παγκοσμίων μεταφρούων τὴν ίδιωτικήν ἐπιχείρησιν καὶ τὸν ἐλεύθερον ἀνταγωνισμόν, πότε γὰρ καθεστώς ἐλαζίστου προκαθωρισμένουν γαύλον καλύπτοντος εἰς δαπάνας τὸν φροτργών, ἐπιβατηγὸν σκαφὸν καὶ τὸν

Η επί τῶν ἀνοτέρω βάσεων καταριθμεῖσα ἔκθεσις τονῖζει, ὅτι, διὰ τὰ ἐπιζηῆση ή Μεγάλη Βρεταννία, ὡς μία ποιότης τάξεως δύναμις, ὁφείλει νὰ ὑποστηρίξῃ καὶ διασφαλίσῃ τὴν γνωτικήν της ὑπόστασιν. Ή δὲ γνωτική της δύναμις ἔχοταί τουσὸν ἀπὸ τὴν διατήρησιν μᾶς ἐπαρκοῦς καὶ καταλλῆλου ἐμπορικῆς ναυτιλίας, δύον καὶ ἀπὸ τὸν ισχυρὸν πολεμικὸν στόλον καὶ μίαν κρατικῶν ἀρχοτοιρίαν. Οἱ ἄγγλοι ἐφοριαστῶν ἀναμένονται νὰ ἐλευθερωθοῦν τὰ σκάφη τουν ἀπὸ τὴν ἐπιτάξιν, συμφένως πρὸς τὸν δρόμο τῶν ναυλοσυμφώνων, δικῆνας μετά τὴν γενικὴν κατάπτωσιν τῶν ἔχθροντραξιῶν μὲ τὴν Γερμανίαν καὶ τὴν Ἰαπωνίαν. Κρίνεται ἀπὸ τῆς πλευρᾶς ἀπῆς ὡς οὐσιῶδες, ὅτι ἡ βρετανικὴ ναυτιλία πρέπει νὰ ἐφεδῇ ἐλευθέρᾳ σὺν ἀργότερον ἀπὸ οἰανδήποτε ἄλλην ναυτιλίαν οἰσσόδηποτε ἔτερας χώρας καὶ ὅτι πρέπει νὰ μὴ τελῇ εἰς μειονεκτικὴν ὡς πρὸς τὸ σημεῖον τούτῳ θέσιν, ἐν συγκρίσει πρὸς τὰς οινμαχικὰς ή τὰς ἄλλας οὐδετέρας σημαίας.

Ἐν τῷ μεταξὺ αἱ ναυτιλίαι δῶν τῶν σηματῶν, διεφύλουν, κατ' ἀνάλογον μοῖραν, νῦν ἐπομοθόδην τὸ ἔργον τῆς παγκοσμίου ἀνασηνχυτήσεως. Αἱ πολεμικαὶ ἀνάγκαι διετάραξαν τὴν ἴσορροπίαν μεταξὺ τῶν παυρόζητων πλοίων καὶ τῶν πλοίων ἐκείνων τῶν τύπων, ἅτινα ἀπαιτοῦντα διὰ τὰς παγκοσμίους μεταφοράς. Ηἱ κατεχομένη σῆμασσον ἀπό τὴν Μεγάλην Βρεταννίαν χωρητικότης δὲν ἀναφέρεται εἰς μίαν κατάλληλον ναυτιλίαν, διότι οἱ διάφοροι κλάδοι τοῦ μεταφορικοῦ ἐμπορίου ἀπαιτοῦν καὶ διαφόρους τύπους πλοίουν, ἐνῷ ἡ ἀντικατάστατις τῶν τύπων ποὺ ἀπολέσθησαν κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ πολέμου ὑπῆρξεν εὐθύτατα ὄμοιοτυπός : Τὸ φορτηγὸν σχάψος τῶν 10.000 τόννων,

Κατὰ τὸν πόλεμον τὸ πλοῖον εἶναι πάντοτε ἔνα πλοῖον. Καὶ δοσον θὺ ἵπται ἀφέλες νῦ ποτευθῆ, ὅτι ἐπὶ τῶν συναγωνιστικῶν βάσεων ὃνδα δύνατό τις νῦ ἀπασχολήσῃ ἔνα φροτηγὸν αὐτοξίνητον τῶν πέντε τόννων δι' ἔργου δυνάμενον νῦ ἐπιτελεσθῆ ἡ πὸ ἔνα εἰς ζὴ πε, τόσου ἐπίσης ἀφέλες θὺ ἵπται νῦ ἀναμένῃ τις νῦ χρησιμοποιήσῃ ἔνα πλοῖον τῶν 10.000 τόννων, εἰς

τομεῖς ἔργασιάς σίνεις θὰ ἀπαιτοῦν σκάψη τοῦ τρίτου τῆς ἐν λόγῳ χωρητικότητος ἢ ν' αντικαταστήσῃ μονίμως δι' αὐτοῦ τὰ πλοῖα γραμμῆς, ἄτινα κανονικῶς είναι διαφόρων σχεδίων, προσημμασένων εἰς τὰς ἀναλόγους μεταφορικὰς ἀνάγκας.

Μέ τὴν πασίν τῶν ἔχθροπαξιῶν ἡ Μεγάλη Βρεταννία θὺ ἔχει
ἀνάγκην τῶν ὑπηρεσιῶν ὃλων τῶν πλοίων, ἀπίνα κατέχει, ἀνέξαρτή τως
τῆς καταλληλότητὸς των, ἐνν̄ ἐπείγεται νὰ ἀποκαταστήσῃ τὰς θαλασ-
σιας ὑπηρεσίας της καὶ νὰ συμπετάσῃ, ώς παράγον, εἰς τὴν παγκόσμου-
ν ἀγορὰν. Εἰς τὴν προκειμένην περιπτώσιν δύο ἐπιβάλλονται — κατά
τὴν ἔκθεσιν — κατευθύνοντες: "Ἐνα πρόγραμμα δρασέσις διαφορεῖς καὶ
ἔνα πρόγραμμα μαρτυρόδεσμον. Θύ ἐπερπετε δὲ νὰ ἀκολουθηθοῦν ἀμ-
φότερα, ἐνν̄ ἐπιδίκεται νὰ γνωτίζεται ἀναπνοκτότητας τῆς κόπας

φυτεύει, εκαίπειστης την ναυτιλίαν αναγνωριθμού της γραφής.
Βεβαίως, το περισσευμα του ἀκατάληπτον τοννών δέν θα είναι δυνατόν νά προριφθῇ ἀμέσως, ἀλλ' ή τιμή της προσκτήσεώς του ἀπό τὴν Ἀμερικὴν πρέπει νά είναι εὐθηρή καὶ διὰ τῆς βαθμαίας ναυτηγήσεως τῶν καταλήλων τύπων πλοίων θά δυνηθῇ ή χώρα νά ἔχασφαλλῃ εἰς τὰ πρότερα της δήματα μίαν ἐπαρχή ναυτιλίαν, ἀποφεύγοντα σύντο τὴν ἐκ τῆς ἀναγνώσης ἀπαθλίσιν τόσον τῶν ναυτεργατῶν, δύον καὶ τῶν ναυτιλιακῶν ἐπίγειοτέσσεων.

Πρέπει, ἐπομένως, αἱ ναυπηγήσεις ν' ἀρχίσουν δύον τὸ δυνατὸν ἐνώριτερον, μὲν τὴν ἔξασφάλισιν τοῦ ἐπιστισμοῦ καὶ τῆς μεταρο-
ῆται τῶν πρώτων ὥλων εἰς τὴν ζῷων τιθην, ν' ἀποκατασταθῆ ταῦ-
τοχόνων καὶ οὐ συμβολὴ τῆς ναυτιλίας εἰς τὴν ἑθνικὴν οἰκουμένα τοῦ
Τόπου. Αὕτη ἀβτὴ η ναυτικὴ βιομηχανία δὲν ἔχει τὴν ἴκανητην νὰ κορ-
ματοδοτήσῃ τὴν ἀνασυγκρότησιν της. "Αλλως τε δὲν θὰ ήταν δίκαιον νὰ
ζητηθῇ ἀπὸ ἀβτῆν, διότι ἐκκαθαρισθεῖ μίαν κατάστασιν δημουργηθεῖσαν
ἀπὸ τῶν πολέμων καὶ ποὺ πρέπει νὰ θεωρηται ὡς μέρος τῶν πολεμικῶν
δασανῶν.

‘Η λέσις, ή όποια προσφέρει τὴν καλύτεραν δυνατήν ἐπιτυχίαν, εἶναι, όπως αἱ κυβερνήσεις ἀναγνωρίσουν, ὅτι ὁ πόλεμος διετάραξε τὴν ναυτιλιακὴν οἰκονομίαν καὶ ἐδημοσύγησεν ἔνα περίσσευμα εἰς ὡρισμένων τέπους πλοίων καὶ ἔνα ἔλλειμμα εἰς ἄλλους, ἐνῷ τὸ περίσσευμα δὲν είναι ικανὸν ν' ἀγκισταστῆι τὴν ἔλλειψιν. Τὸ περίσσευμα θὰ ἡδύνατο νὰ διαφεύγῃ εἰς δύο κατηγορίας: Τὸ δημοσύγηγθεν διὰ στρατιώτικοὺς σκοποὺς καὶ ως ἀπόθεμα τῶν σκοπῶν τούτων θεωρούμενον καὶ τὸ διὰ τὰς ἐπιτοκίας ἀνάγκας προοιμίζενον. ‘Η πορταρία

πρέπει νὰ τεθῇ ἐκτὸς τῆς ἀγρορᾶς, τὸν δὲ ὡς ἀποδειχθῆ, ὅτι περισσεύει καὶ ἡ νὰ διαληθῇ ἡ νὰ παραπλησθῇ, ὡς ἐφεδρικὴ τὸν στρατιωτικὸν ἀναγκῶν, ἀναλόγως τῆς διεθνοῦς πολιτικῆς καταστάσεως. Ή ἔτέρα κατηγορία τῆς χρησιμοῦ διὰ τὰς ἐμπορικὰς ἀνάγκας χωρητικότητος νὰ παραμεινῇ ὡς ἀπόθεμα, ἔξαρτομενον ἀπὸ τὸν ἐκάστοτε ὄγκον τοῦ ὑπερβασίου ἐμπορίου.

Προσειμένουν περὶ τῶν μέτρων, ἀτινα ὡς ἀπαιτήσον τὴν διεθνῆ συνεργασίαν, προτείνεται ἡ μετὰ τὴν ἀνακοχὴν σύγχλησις μᾶς διεθνοῦς διασκεψεως, ἥτις θὰ ἐμπλέτῃ τὴν μελλοντικὴν ὁργάνωσιν τῆς ναυτιλίας, μὲ βάσιν πάντοτε τὴν ἴδιωτικὴν ἐπιχειρησιν καὶ τὸν ἐλεύθερον ἀνταγωνισμὸν, ὥπο τὸν περιορισμόν, ὅτι ὁρισμένα συμφωνίαν θὰ χρησιμούν τοὺς ναύλους ἐπὶ ἀποδοτικοῦ ἐπιπέδου καὶ τὴν προσφορὰν τοῦ τοννάς ἀνάλογον πρὸς τὴν ἕζησην.

Πρὸς ἔξασφάλισιν εὐημερούσης ναυτιλίας

"Η ναυτικὴ καὶ ἡ ναυτηγικὴ βιομηχανία, συμφώνως πρὸς τὰς ὑποδείξεις τοῦ ἀναυρογείου Μεταφορῶν, παρεσκενεῖσαν ἓνα σχέδιον διὰ τὴν ναυτηγίην πλοίων εἰς ἀντιπατάστασιν τῶν ἀπολεσθέντων. Τὸ σχέδιον είναι ὡς ποσοδήποτε πλήρες καὶ ἰκανὸν — διὰ τὴν δύνασιν μεταβατικὴν περιοδον — νὰ παράσῃ σταθερὰς ἀπασχόλησιν εἰς τὰ δρεπανικὰ ναυτηγίεα, παραλλήλως δὲ νὰ προλάβῃ ἐνδεχομένην ὑφωσιν τοῦ ναυτηρικοῦ κόστους, λόγῳ τῆς ἀρρώστημον τοποθετήσεως τῶν παραγγελῶν πλοίων.

Μία περιῆλπτης τῶν κυριοτέρων σημείων τῆς δραστηριότητος καὶ μακροπροθέσμου πολιτικῆς διὰ τὴν ναυτιλιακὴν ἀνασυγκρότησιν καθοδοῦσε, ὅτι εἴδης ὡς ἡδεῖς φυσικῆς δριστικῶς τὸ ἕζητημα τοῦ ἡδη ὑπόσχοντος τούτου, θὰ ἔπειρε κατόπιν νὰ ληφθοῦν τὰ κατάλληλα μέτρα διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ἀναγκῶν τῆς μακροπροθέσμου πολιτικῆς. Εἰς τὴν περίπτωσιν τῶν ἀλλαγῶν οἱ προτεινόμενοι σχεδίοι τῆς ἐπὶ ἀποδοτικῆς βάσεως ἐκμεταλλεύσεως τῶν πλοίων καὶ ἐναρμονίσεως τῆς προσφορᾶς χωρητικότητος πρὸς τὴν ἕζησην, δύναται νὰ ἐπιτευχθῶν διὰ τὴν περίπτωσιν τῶν δεξιαινοπλοίων δύναται νὰ ἀναβιώσῃ τὸ «πουν» τῶν τάκερων. Αἱ μέθοδοι αὗτας κρίνεται, ὅτι πρέπει νὰ συνεχισθοῦν καὶ — ὅπου ἡδεῖς κριετικῆς — νὰ βελτιωθοῦν περαιτέρω.

Προσειμένουν περὶ τῶν «τράμπτες» ἔνα ἐκ τῶν ληπτέων οἰστασικῶν μέτρων είναι ἡ ἔξενος τοῦ τόπου παρεμποδίσεως τῆς πτώσεως τῶν ναύλων κάτω τοῦ ἐπιπέδου τοῦ μεταφορικοῦ κόστους. Οινοδήποτε ἀναγκαῖον σύστημα προκριθῆ, θὰ ἀποβλέπῃ τόσον εἰς τὰ ἀγγλικά, ὅσον καὶ εἰς τὰ ὑπὸ ἔξαντα σημαῖας φορτηγοῦ σκάψη. Ή ἀπωτομεύνη ὀργάνωσις ὑπῆρχε πρὸς τὸ πολέμον: "Ητοι οι «Διοικητικοὶ Έπιπολαὶ τῆς φορτηγοῦ Ναυτιλίας», ήτις καὶ θὰ ἐλαύνειν ἐκ νέου ὅλα τὰ κατάλληλα μέτρα διὰ τὸ ἕζητημα τῆς προσφορᾶς καὶ ἕζησεως τῶν φορτηγῶν πλοίων. Αἱ λεπτομέρειαι οἰστασικῶς ἐν ἐν προσειμένω σχεδίοιν θὰ ἡδύναντο νὰ ἐπιτευχθῶν ὑπὸ τὴν φραγκήν κατεύθυνσιν, ήτις — κυρίως — δὲ ἀπέλεγεν, διποταναγκασθῶν καὶ τὰ πλοῖα τῶν ἀλλών σημαῖων νὰ συμμορφωθῶν πρὸς τὸ σύστημα τῆς συνεργασίας. "Ισως, μάλιστα, νὰ ἔχειάστε πρὸς τοῦτο μία συμφωνία τῶν κυβερνήσεων τῶν ἡνωμένων ἔθνων, ὡς μέρος τῶν μεταξύ τῶν διαφόρων χωρῶν μεταπολεμικῶν συμφωνῶν.

"Η ανασυγκρότησις μᾶς ναυτιλίας ἐπαρούσης καὶ καταλλήλου, πρὸς τὴν ὁποίαν ἄλλως τε, δύναται ἐδηλώθη τὸ 1940 ὑπὸ τῆς δρεπανικῆς κυβερνήσεως, ἀποβλέπει καὶ τὸ πρόγραμμα αὐτῆς, πρέπει νὰ συντελεσθῇ, χωρὶς νὰ τεθοῦν δεσμευτικοὶ περιορισμοὶ εἰς τὴν βιομηχανίαν, εἴτε ὑπὸ μορφῆς παραχωρήσεως ἀκαταλλήλων πλοίων, εἴτε πλοίων μὲν

ἀφ' ἔτερον παραγγελίαι εἶναι δέσμων, ὅτι θὰ διαβιβασθοῦν καὶ ἀπότελος τῆς τοῦ ναυτηρικῆς Συνδιοίας, ἀτινα τόσον προθύμως συμβάλλονταν εἰς τὸ νὰ ἀποτίσηται καὶ πάλιν ἡ Νορβηγία τὴν προτολεμικήν της ναυτιλίας καὶ τὴν ισχὺν.

Εἰς τὰ δρεπανικὰ ναυτηγεία κατασκευάζεται καὶ πρόσκειται νὰ παραδοθῇ συντόμως τὸ πρότον νορβηγικὸν φαλανθρικὸν πλωτὸν συνεργείον, διεξάγοντα δὲ διαποταματέοντες διὰ τὴν ναυτηγίην καὶ δεντέρον. Μὲ τὴν ἐπόνοδον ἡδη τῆς κυβερνήσεως εἰς τὸ "Οσλό, πέραν τῶν μετρών διὰ μίαν περιπτέρῳ ἐνισχυονταί τῆς ναυτιλίας, θὰ ληφθῇ μέριμνα καὶ διὰ τὴν παροχὴν ἀδειῶν εἰς τὰ τόσον ταλαπωριθέντα κατὰ τὴν πολετὴν συνεχῆ ὑπηρεσίαν τῶν νορβηγικῶν πληρωμῶν. Δὲν πρόκειται, δέσμων, νὰ επιστρέψουν διοικητικὸς εἰς τὰς ἑστίας των. "Ἐνα στήμα, διατίθενται εἰς τὴν ἥπαταν, τὰς οἰκογενειαὶ ὑποχρέωσεις καὶ τὰς παρασχεθείσας ὑπηρεσίας παρ' ἐνδον ἐκάστοτε ναυτιλιούμενον, θὰ συνεχίσῃ παρέχοντα τὰς ὑπηρεσίας τῆς τὰς συμμαχικὰς μεταφορά.

Όλλανδία

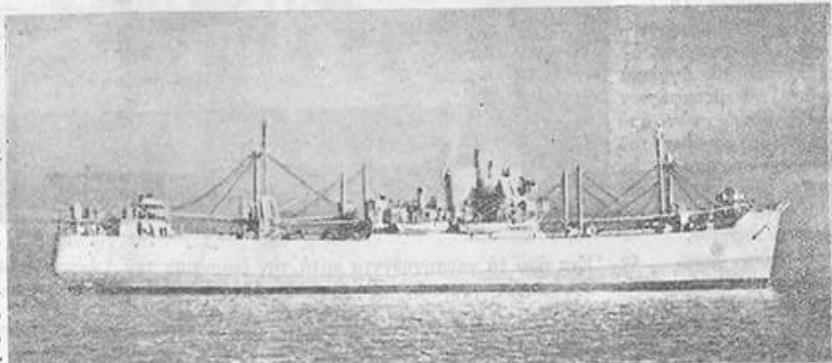
Ναυπήγησις 30 πλοίων

"Αναφορικῶς μὲ τὴν ἀνασυγκρότησιν τῆς ὄλλανδικῆς ἐμπορικῆς ναυτιλίας, ἔγνωσθη, ὅτι εἰς ἐφαρμογὴν ἐνὸς προγράμματος τῶν ὄλλανδρων ἐφοπλιστῶν κατασκευάζονται ἡδη διὰ λογαριασμῶν τῶν εἰς τὰ ἀνεργιανὰ ναυτηγεία τριάστον πλοῖα. Τὰ δέκα ἐξ αὐτῶν ἀναφέρονται εἰς τὸ διεπανόπτερο σκάφη καὶ ναυτηγοῖς ταῖς τὴν Βαλτιμόρη, ἐνῷ τὰ ὑπόλοιπα εἰδοῖσιν εἶναι μικρὰ ἀστοπλοῖκα καὶ ναυτηγοῦνται εἰς τὸ Πόρτλαντ ("Ορεγκον"). Η ἀξία τῶν ἐν λόγῳ ναυτηγήσεων θὰ πληρωθῇ ἐν δανείον 100 ἑκατομ. δολαρίων, τὴν σύναψιν τοῦ ὅποιον ἐπέτυχον εἰς τὰς Ηνωμένας Πολιτείας η ὄλλανδικὴ κυβερνητικής.

Σοβιετικὴ Ρωσία

Εἰς ἐνίσχυσιν τοῦ στόλου της

Κατόπιν ἐνέργειῶν τῆς σοβιετικῆς κυβερνήσεως παρὰ τῇ κυβερνήσει τῶν Ηνωμένων Πολιτειῶν, παρεχοφήθησαν εἰς ἐνίσχυσιν τοῦ φορικοῦ ἐμπορικοῦ στόλου ἐνδεκα ἀμερικανικά φορτηγά, ναυτηγοῦντα μεταξὺ τῶν ἑταῖν 1918 καὶ 1920, συντάξης δὲ χωρητικότητος 58.534 τόνων γκρός καὶ 88.120 τόν. φορτ. Τὰ σάφη ταῦτα ἐτέθησαν ὑπὸ τὴν σοβιετικὴν οιμαίαν καὶ μετωνομάσθησαν «Καραγκάτα», «Καύζασος»,

Τὸ νεοναυτηγηθὲν ἀγγλικὸν δημεροκίνητον «Παραγούν», τῆς «Ρούαγιαλ. Μαΐηλ», τ. γκρ. 5.560, φορτίον 8.969, κ. π. 507.400.

«Λόδφ», «Νοβοσιμπίρσκ», «Ούζιτεπιστάν», «Ούζάλ», «Πέτρ. Τουϊκόφσκο», «Πλεχάνωφ», «Ρίγας» «Σαράτοφ» καὶ «Τάρας Τσεβτσένκο».

Σουηδία

Ναυπηγικὸς ὄργανος

"Η ὄλότης τῶν συνηδρῶν ναυτηγείων ἀποσχολεῖτο κατὰ τὴν μακρὰν πολεμικὴν περίοδον εἰς νέας κατασκευὰς σεβαστῆς χωρητικότητος, διαθέτει δὲ καὶ οῆμερον οιματικὴν ἀκόμη περιπτέρῳ ἐργασίαν. Αἱ ἀναζητίαις παραγγελίαι εἶναι τὰ συνηδρὰ ναυτηγεία ἀπασχόλησιν διὸ δόλοπην τὴν ἐξόχουμενη τριετίαν. Η μόνη δονοχέεια, ποὺ ἀντιμετωπίζουν ταῦτα, ἔχειται εἰς τὴν Ἑλλειψιν γανάθων, η ὁποία καὶ παρεμπέδει τὴν κατασκευὴν τῆς ἀναγκαστικῆς ποσότητος χάλινος. Τοῦτο ἄλλωστε προσκάλεσε καὶ κατὰ τοὺς τελευταῖς μῆνας τοῦ πολέμου ποτῶν τινὰ τὰ προστατεύοντας πόλεις τοῦ νορβηγικοῦ λαοῦ.

Εἰς τὴν ὄλην προπολεμικῆς δυνάμεων τῆς Νορβηγικῆς Ναυτιλίας τὰ 50 οἱ μόνον ἀπολέσθησαν κατὰ τὸν διάρκειαν τοῦ πολέμου. Υπελογίσθη, ὅτι κατὰ τοὺς ὄπτω πρώτους μῆνας τοῦ 1942 ἔνα νορβηγικὸν πλοῖον ἐνθύμητο κάθε δύο ίμερας, συνεπείᾳ τῆς δράσεως τῶν γερμανικῶν ἐποδρωγίων, ἐνῷ κατὰ τοὺς τελευταῖς ἔξι μῆνας τοῦ 1944 δύο μόλις πλοῖα καὶ τρεῖς ἄνδρες ἀπολέσθησαν. Κατὰ τοὺς μῆνας Αὔγουστου τῶν καὶ Δεκεμβρίου τοῦ 1940 ἐπείναν οὐδέμενα ἀπόλεια σημειώθη, ἀπὸ δὲ τὴς θητ. Απριλίου τοῦ 1940 μέχρι τέλους τοῦ 1944 τὸ σύνολον τῶν εἰς ἔμφυγον ὑλικὸν ἀπολειπον τῆς νορβηγικῆς ναυτιλίας περιέλαβε 2330 ἄνδρας.

Πολὺ πρὸ τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς Νορβηγίας ἀντιμετοπίσθη ἡ ἀνασυγκρότησις τοῦ ἐμπορικοῦ αὐτῆς στόλου καὶ πλοίων 300.000 τόνων ναυτηγείωντας τῆς νορβηγικῆς ναυτιλίας προτολεμικήν της συμμαχικής ποτῶν τοῦ δημόσιου εἰς σάφη 500.000 τ. γκρός. "Ἐναντι τῆς χωρητικότητος αὐτῆς κατεσκευάσθη μία νέα τοιαύτη 447.000 τ. γκρός.

Νορβηγία

Ἀπώλειαι καὶ νέαι ναυπηγήσεις

Εἰς δημόσιες τον. δόλιγον χρόνον πρὸ τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς Νορβηγίας, δὲ ὑπουργὸς τῆς Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας τῆς χώρας ταῦτης ζ. "Ἄργ. Σοῦντε, ἀνεκόπτησε τὰ προκαταρκτικά μέτρα, ἀτινα ἔλαβε κατὰ τὴν ἐν Λονδίνῳ παραπομνή τῆς ἡ νορβηγικὴ κυβερνήσεως ἀπὸ τὰς ναυτιλίας ἡδην τούτων τοῦτο τὰς ἡδεῖς ἀνάγκας τηνωμένων ἔθνων, ὡς μέρος τῶν μεταξύ τῶν διαφόρων πλοίων συμφωνῶν μέσων.

Ἐπειδὴ τῆς ὄλης προπολεμικῆς δυνάμεως τῆς Νορβηγικῆς Ναυτιλίας τὰ 50 οἱ μόνον ἀπολέσθησαν κατὰ τὸν διάρκειαν τοῦ πολέμου. Υπελογίσθη, ὅτι κατὰ τοὺς ὄπτω πρώτους μῆνας τοῦ 1942 ἔνα νορβηγικὸν πλοῖον ἐνθύμητο κάθε δύο ίμερας, συνεπείᾳ τῆς δράσεως τῶν γερμανικῶν ἐποδρωγίων, ἐνῷ κατὰ τοὺς τελευταῖς ἔξι μῆνας τοῦ 1944 δύο μόλις πλοῖα καὶ τρεῖς ἄνδρες ἀπολέσθησαν. Κατὰ τοὺς μῆνας Αὔγουστου τοῦ 1940 μέχρι τέλους τοῦ 1944 τὸ σύνολον τῶν εἰς ἔμφυγον ὑλικὸν ἀπολειπον τῆς νορβηγικῆς ναυτιλίας περιέλαβε 2330 ἄνδρας.

Πολὺ πρὸ τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς Νορβηγίας ἀντιμετοπίσθη ἡ ἀνασυγκρότησις τοῦ ἐμπορικοῦ αὐτῆς στόλου καὶ πλοίων 300.000 τόνων ναυτηγείωντας τῆς νορβηγικῆς ναυτιλίας προτολεμικήν της συμμαχικής ποτῶν τοῦ δημόσιου εἰς σάφη 500.000 τ. γκρός. "Ἐναντι τῆς χωρητικότητος αὐτῆς κατεσκευάσθη μία νέα τοιαύτη 447.000 τ. γκρός.